പ്രബന്ധമഞ്ജരി

[illegible]

പ്രബന്ധമഞ്ജരി

(മൂന്നാം ഭാഗം)

PRABANDHA MANJARI

PART III

(ARTICLES)

BY

M. R. BALAKRISHNA WARRIER

First Impression April 1957

RIGHTS RESERVED

PUBLISHED BY THE AUTHOR

DISTRIBUTORS

NATIONAL BOOKSTALL

POST BOX 40 — KOTTAYAM

Rs. 2·00

പ്രബന്ധമഞ്ജരി

(മൂന്നാം ഭാഗം)

എം. ആർ. ബാലകൃഷ്ണവാര്യർ എം. ഏ.

നാഷനൽ ബുക്ക്സ്റ്റാൾ
കളരിക്കൽ ബസാർ കോട്ടയം

വില രണ്ടു റുപ്പിക

എം. ആർ. ബാലകൃഷ്ണവാര്യരുടെ

കൃതികൾ

പ്രബന്ധമഞ്ജരി (നാലുഭാഗങ്ങൾ)	(ലേഖനങ്ങൾ)
കുഞ്ചൻനമ്പ്യാർ	(നിരൂപണം)
കേരളവർമ്മദേവൻ	(ജീവചരിത്രം)
ബർണാഡ്ഷാ	
ഡോക്ടർ ജോൺസൻ	
പ്രാചീനകേരളം	(ഗവേഷണം)
കേരളഭാഷാചരിത്രം	
ശ്രീകൃഷ്ണൻ	
വ്യോമയാനം	(ശാസ്ത്രം)
ശാസ്ത്രവും യുദ്ധവും	,,
തിരുവിതാംകൂർ ചരിത്രം	(ചരിത്രം)
കേരളചരിത്രകഥകൾ	

Printed at the Alliance Printing Works, Trivandrum. Copies 1000

പ്രസ്താവന

ഓരോ അവസരങ്ങളിൽ മാസികകളിലും മററും എഴുതി പ്രസിദ്ധം ചെയ്തിരുന്ന ലേഖനങ്ങളെ അല്പാല്പം ഭേദപ്പെടുത്തി സമാഹരിച്ചതാണു് 'പ്രബന്ധമഞ്ജരി മൂന്നാംഭാഗം'. 'കേരള സംസ്കാരം' ചരിത്രം, സാഹിത്യം എന്നിവയെ പുരസ്കരിച്ചെഴുതിയിട്ടുള്ളവയാണു് മിക്ക പ്രബന്ധങ്ങളും.

തിരുവനന്തപുരം
10-3-1957

ഗ്രന്ഥകർത്താവു്

പ്രബന്ധമഞ്ജരി

മൂന്നാം ഭാഗം

വിഷയ വിവരം

		പേജ്
1.	മേല്പുത്തൂരിന്റെ കാലം	1—10
2.	ശിവപുരാണത്തിന്റെ കർത്താവ്	11—17
3.	സാഹിത്യഗവേഷണം.	18—26
4.	രണ്ടു സാഹിത്യസുഹൃത്തുക്കൾ	27—47
5.	അല്പം ആലോചിച്ചാൽ	48—54
6.	ചെറുകഥയിലെ വിഷയാദാനം	55—68
7.	കുലശേഖരസാമ്രാജ്യം	69—79
8.	കേരളവർമ്മയും ഉള്ളൂരും	80—86
9	കുഞ്ചുതമ്പിപ്പാട്ട്	87—95
10.	കേരളവും ചൈനയും	96—113
11.	അർത്ഥഭേദോപാധികൾ	114—126
12.	വള്ളത്തോൾ കവിത	127—141

പ്രബന്ധമഞ്ജരി

I. മേല്പുത്തൂരിന്റെ കാലം

ഒരുകാലത്തു് സർവ്വാദരണീയമെന്നു് വിശ്വസിച്ചിരുന്ന പ്രമേയങ്ങൾ ഉപരിഗവേഷണഫലമായി സംശയഗ്രസ്തമായും അബദ്ധമായും പരിണമിക്കാറുണ്ടു്. കാലം ചെല്ലുന്തോറും ലഭിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന പുതിയ വിവരങ്ങൾ പൂർവ്വമതം തിരസ്കരിക്കുന്നതിനു് പലപ്പോഴും കാരണമാകും. എന്നാൽ പ്രമാണമസൃണമായ പൂർവ്വാഭിപ്രായം ഉപേക്ഷിച്ചു് തൽസ്ഥാനത്തു് വെറും അഭ്യൂഹപരമ്പര പടുത്തുകെട്ടി സിദ്ധാന്താന്തരം ആവിഷ്കരിക്കുന്നതു് പുരോഗമനമാകയില്ല. മേല്പുത്തൂർ നാരായണഭട്ടതിരി കൊല്ലവർഷം 735-നും 841-നും മദ്ധ്യേയുള്ള കാലഘട്ടത്തിൽ നൂററാറുവയസ്സുവരെ ജീവിച്ചിരുന്നുവെന്ന മതം സിദ്ധാന്തപദവിയിൽ എത്തിയതായി എല്ലാവരും പരിഗണിച്ചിരുന്നു. എന്നാൽ ചില പണ്ഡിതന്മാർ പൂർവ്വമതം നിഷേധിക്കുവാനും അതിനടിസ്ഥാനമായ രേഖകളുടെ ഭദ്രതയെ ചോദ്യംചെയ്യുവാനും ഈയിടെ പുറപ്പെട്ടുകാണുന്നു. [1946-ലെ പൗരസ്ത്യ വിദ്വത്സമ്മേളനസഞ്ചികയിലും 1120 കൈരളി ഇടവം-മിഥുനം ലക്കത്തിലുള്ള ശ്രീ. കെ. കുഞ്ഞുണ്ണിരാജാവിന്റെ 'മേല്പുത്തൂരിന്റെ കാലം' എന്ന ലേഖനങ്ങൾ, ശ്രീ വടക്കുംകൂർ രാജരാജവർമ്മയുടെ 'മഹാകവി മേല്പുത്തൂർ ഭട്ടതിരി' (1124) പേ 5-8]. ഭട്ടതിരിയുടെ ജനനം 735-ലാണെന്നുള്ളതിനെപ്പററി അവർക്കും യാതൊരു വിപ്രതിപത്തിയുമില്ല. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ചരമം 841-ന് ഏതാനും വർഷങ്ങൾക്കു മുമ്പാണെന്നു് രണ്ടുപേരും അഭ്യൂഹിക്കുന്നതിനു് അടിസ്ഥാനം മിക്കവാറും ഒന്നുതന്നെയാണു്. 'മാനമേയോദയം' എന്ന മീമാംസാഗ്രന്ഥത്തിന്റെ ഉത്തരഭാഗം രചിച്ച നാരായണപണ്ഡിതൻ, മേല്പുത്തൂർ

ജീവിച്ചിരുന്ന കാലത്തു് അതിനൊരുമ്പെട്ടു എന്നു് വിചാരിക്കുവാൻ നിവൃത്തിയില്ലെന്നും അതിന്റെ നിർമ്മാണകാലമായ 830–833-നു് കുറെ മുമ്പു് ഭട്ടതിരി ചരമം പ്രാപിച്ചിരിക്കണമെന്നും അവർ വാദിച്ചുകാണുന്നു. 'പ്രാങ്നാരായണസൂരിണാവിരചിതം' എന്നതിലെ 'പ്രാങ്' പദത്തിന്റെ ധ്വനിഗാംഭീര്യം ആലോചിച്ചാൽ, ഉത്തരഭാഗത്തിന്റെ നിർമ്മാണകാലത്തു് ഭട്ടതിരി ജീവിച്ചിരുന്നില്ലെന്നുള്ള അർത്ഥം വന്നുകൂട്ടുമെന്നു് അവർ അധ്യാഹരിക്കുന്നു.

മേല്പുത്തൂർ ജീവിച്ചിരിക്കുമ്പോൾതന്നെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ അപൂർണ്ണകൃതിയായ 'മാനമേയോദയ'ത്തെ മറ്റൊരാളെക്കൊണ്ടു് പൂരിപ്പിക്കുവാൻ മാനവേദരാജാവു് ശ്രമിച്ചതു് അസാധാരണമായൊ അനൗചിത്യകലുഷിതമായൊ കരുതേണ്ടതില്ല. ഭട്ടതിരി പൂർവ്വഭാഗം രചിച്ചതു് മാനവേദന്റെ ആജ്ഞാനുസരണമല്ലാത്ത സ്ഥിതിക്കും പൂർവ്വോത്തരഭാഗങ്ങളുടെ നിർമ്മാണകാലങ്ങൾ തമ്മിൽ അരശതാബ്ദത്തോളം അന്തരം കണ്ടേക്കാമെന്നതിനാലും അതിൽ അനൗചിത്യശങ്കയ്ക്കു് അവകാശമില്ലല്ലൊ. അപൂർണ്ണമായഗ്രന്ഥം മുഴമിപ്പിക്കണമെന്നു് മാനവേദരാജാവിനു് ആഗ്രഹം അങ്കുരിച്ച കാലത്തു് ഭട്ടതിരി സാമൂതിരിയുടെ ആശ്രിതനും ആസ്ഥാനപണ്ഡിതനും ആയിരുന്നുവെങ്കിൽ തീർച്ചയായും അദ്ദേഹത്തിനെത്തന്നേ മേയപരിച്ഛേദനിർമ്മാണത്തിനും പ്രേരിപ്പിക്കുന്നതിന്നേ ഇടയുള്ളൂ. മാനവേദൻ സിംഹാസനാരൂഢനായപ്പോഴേക്കു സാമൂതിരികോവിലകവുമായുള്ള പട്ടേരിയുടെ സാഹചര്യം വാർദ്ധക്യസഹജമായ ശരീരവൈക്ലബ്യം മുതലായ പല കാരണങ്ങളാൽ തീരെ വിച്ഛിന്നമായിപ്പോയിരിക്കാനിടയുണ്ടു് ഭട്ടപാദർക്കു് അപ്പോഴേക്കു തൊണ്ണൂററിയഞ്ചുവയസ്സായി കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നതിനാൽ മേയഭാഗം രചിക്കുന്നതിനു് മറെറാരാളെ മാനവേദൻ നിയോഗിച്ചതു് ഒട്ടുംതന്നെ അസംഗതമല്ല. എന്നുതന്നെയുമല്ല, മാനവേദൻ നാരായണപണ്ഡിതനെ പ്രേരിപ്പിച്ചതിൽ ഏറക്കുറെ ഔചിത്യവും സംഭാവ്യതയും ന്യായവുമുണ്ടുതാനും.

'കൃഷ്ണോ വിബുധാധിപതിർ നിഷ്ണാതോവിതരണേഷു
വിദ്യായാഃ
മുഷ്ണാതു ഹൃദയതിമിരം പുഷ്ണാതു ച മംഗലാനി സകലാനി'

എന്നു് നാരായണപണ്ഡിതനും,

'കൃഷ്ണോ ഗുരുർമ്മേ പാദമത പദോദ്ഭാസകോ ബ്ഭോഭീവതു'

എന്നു് മാനവേദനും ഒരുപോലെ പ്രകീർത്തിക്കുന്ന ആനായത്തു കൃഷ്ണപ്പിഷാരടിയുടെ ശിഷ്യന്മാരായിരുന്ന ഇവർ രണ്ടുപേരും തമ്മിൽ സൌഹാർദ്ദത്തിനു പുറമേ, സാതീർത്ഥ്യവുമുണ്ടായിരുന്നുവെന്നു പ്രത്യേകം ഓർക്കേണ്ടതാണു്. ഭട്ടതിരിയുടെ സ്നേഹാദരങ്ങൾക്കു് പാത്രമായിരുന്നതു് കോഴിക്കോട്ടെ ഒരു മാനവിക്രമനുമാണു്. സാമൂതിരിസ്ഥാനം ലഭിക്കുന്നതിനു മുമ്പു് ധാരാളമായി ഗുരുവായൂരിൽ താമസമാക്കിയിരുന്ന മാനവിക്രമൻ ഭട്ടതിരിയെ കണ്ടതും പരമസൗഹൃദത്തിലായതും, വാതരോഗശമനത്തിനായി ഭട്ടതിരി അവിടെ ഭജനമിരിക്കയും നാരായണീയം നിർമ്മിക്കുകയും ചെയ്ത കാലത്തത്രേ. 'ആയുരാരോഗ്യസൌഖ്യം' എന്ന നാരായണീയത്തിലെ കലിവാക്യമനുസരിച്ചു് കൊല്ലം 763-നു് അടുത്താണു് ഭട്ടതിരിയുടെ മാനവിക്രമനുമായുള്ള മൈത്രിയുടെ തുടക്കം. ഭട്ടതിരിയുടെ 'മാനവിക്രമപ്രശസ്തി'യിൽ സുഹൃത്തിനെക്കുറിച്ചു് ചെയ്തിരിക്കുന്ന പ്രശംസയുടെ സ്വഭാവം പരിഗണിക്കുമ്പോൾ അദ്ദേഹം സാമൂതിരിപ്പാടായിരിക്കുന്ന കാലത്താണു് അതിന്റെ നിർമ്മാണമെന്നു വിശ്വസിക്കാം. കൊല്ലം 763-മുതൽ 833-വരെയുള്ള കാലഘട്ടത്തിൽ സാമൂതിരിസ്ഥാനം വഹിച്ചിരുന്ന ഒൻപതു രാജാക്കന്മാരിൽ ഏതാനും മാനദേവന്മാരെയും മാനവിക്രമന്മാരേയും കാണാനുണ്ടു്. ['കോഴിക്കോട്ടെ സാമൂതിരിമാർ', കെ. വി. കൃഷ്ണയ്യർ, പേ 215]. ഭട്ടതിരിയുടെ പുരസ്കർത്താവായിരുന്ന മാനവിക്രമൻ ഇവരിലാരാണെന്നു് ഖണ്ഡിതമായി തീർച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനു വേണ്ട തെളിവുകൾ ലഭ്യമല്ല. എന്നാൽ നാരായണപണ്ഡിതന്റെ സതീർത്ഥ്യനും മേയപരിച്ഛേദനിർമ്മാണത്തിനു് സഹോദകനുമായി

രുന്നു മാനവേദൻ തന്റെ കൃതിയായ 'പൂർവ്വഭാരതചമ്പു' രചിച്ച 823-ൽ യുവരാജാവായിരുന്നുവെന്നും അന്നു രാജ്യം ഭരിച്ചിരുന്നതു ഒരു മാനവിക്രമനായിരുന്നുവെന്നും ആ ചമ്പുവിലെ:-

"ലക്ഷ്മീമക്ഷീണരൂപാ മനിശ മനുഭവൻ ഭൂമിജാംഭൂരിമോദം
തമ്പനാസ്ഥാംസുമന്ത്രേ ഭവിച തിലകനാന്വയം ചിത്രഭാനോഃ
വിശ്വാമിത്രാധികാനന്ദന വിപുല, ഭുജാവിക്രമോവിക്രമാഖ്യോ
രാജാ രാമാഭിരാമോ ജഗദവന കലാലാലസീ ലാലസീതി"

എന്ന പദ്യത്തിൽനിന്നും സ്പഷ്ടമാണു്. കോഴിക്കോട്ടു ഗ്രന്ഥവരിപ്രകാരം മാനവേദൻ സാമൂതിരിപ്പാടായിത്തീന്നതു് കൊല്ലം 830-ൽ മാത്രമാണു്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൃഷ്ണനാട്ടം രചിച്ചപ്പോഴേക്ക സാമൂതിരിയായിത്തീന്നിരിക്കുന്നുവെന്നു കാണുന്നതു് ഗ്രന്ഥവരിപ്രസ്താവത്തിനു് ഉൽബലകവുമാണല്ലൊ. കൊല്ലം 763-നോടടുത്തു് മാനവിക്രമനും ഭട്ടതിരിയുമായി ആരംഭിച്ച മൈത്രീബന്ധം, ആ രാജാവിന്റെ ചരമംവരെ അനസ്യൂതവും അവിച്ഛിന്നവുമായിരുന്നുവെന്നുപോലും കരുതാൻ നിവൃത്തിയില്ല. ഇക്കാലത്തു് കൊച്ചി, വടക്കുംകൂർ, ചെമ്പകശ്ശേരി എന്നീ നാട്ടുവാഴികളുടെ ആശ്രിതഭാവം സ്വീകരിക്കുന്നതിനും അവരുടെ സ്നേഹാദരങ്ങൾ സമ്പാദിക്കുന്നതിനും ഭട്ടതിരി പരിശ്രമിച്ചതായി അനിഷേധ്യ തെളിവുകളുണ്ടു്. കൊല്ലം 776 മുതൽ 790 വരെ കൊച്ചിരാജ്യം വാണിരുന്ന ശ്രീ വീരകേരളവമ്മരാജാവിന്റെ പ്രീതിപാത്രമായി ഭട്ടതിരിയെ 'മാടമഹാരാജപ്രശസ്തി'യിൽ നമുക്കു ദശിക്കാം [കേരളവമ്മ വലിയകോയിത്തമ്പുരാൻ 'മാടമഹാരാജപ്രശസ്തി'. ഉള്ളൂർ—'പട്ടേരി കണ്ട കൊച്ചി'. സാഹിത്യപരിഷദ് മാസിക, വാല്യം 11].

'ഗുണപുരിസീമ്നിവസന്തം ശ്രുണുമോ മാടേശ്വരംപുരൈവവയം
അദ്യ തു വിലോകയാമസ്തമിമം ഗുണപുരിസീമ്നിവിലസന്തം'

—' എന്ന ഒടുവിലത്തെ പദ്യത്തിൽനിന്നും സാമൂതിരിപ്പാടുമായി യുദ്ധത്തിന് തൃക്കണാമതിലകത്തു വീരകേരളവർമ്മ താമസിച്ചിരുന്ന കാലത്താണു ഭട്ടപാദർ ഈ ഉജ്ജ്വലപ്രശംസ ചെയ്തതെന്ന് വ്യക്തമാകും. നെടുവിരിപ്പും പെരുമ്പടപ്പും സ്വരൂപങ്ങൾ തമ്മിൽ കുറെക്കാലത്തേക്കു നിരന്തരമായുണ്ടായിരുന്ന യുദ്ധവും അതിനെത്തുടർന്നുള്ള അസ്വസ്ഥതകളുമായിരിക്കണം ഏറെക്കുറെ ഭട്ടതിരിയെ സാമൂതിരിയുമായുള്ള സാഹചര്യത്തിൽ നിരുത്സാഹനാക്കിയതെന്നു് കരുതേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

കൊല്ലം 741 മുതൽ 798 വരെ ജീവിച്ചിരുന്ന ചെമ്പകശ്ശേരി പൂരാടംതിരുനാൾ തമ്പുരാന്റെ ആശ്രിതനായും സുഹൃത്തായും ഭട്ടതിരി കുറെക്കാലം കഴിച്ചുകൂട്ടിയെന്നുള്ളതും നിസ്സന്ദേഹമത്രേ. ഭട്ടതിരിയേയും ഇദ്ദേഹത്തേയും സംബന്ധിച്ച് അനേകം ഐതിഹ്യങ്ങൾ പ്രചുരപ്രചാരങ്ങളായുണ്ടു്. 'ഭീമസേനഗദാത്രസ്താ ദുര്യോധനവരൂഥിനീ', 'അവ്യഞ്ജനസ്സാർക്ഷ്യകേതുശ്ശൽ പദം ഘടയിഷ്യതി', 'ശ്രൂയതേ നീലകണ്ഠോക്തി രാജഹംസശ്ച മോദതേ', 'ധർമ്മാൽ ഖ്യാതതമേ ദ്വിജാധിപകുലേ ജാതോ ഹം', 'നാരായണീയാ കരുണാമനോജ്ഞാ' എന്നിങ്ങനെയുള്ള മുക്തകങ്ങളിൽ അന്തർലീനമായ ഐതിഹ്യങ്ങൾ സുപ്രസിദ്ധങ്ങളാണല്ലോ. ഭട്ടതിരി തന്റെ 'പ്രക്രിയാസർവ്വസ്വ'വും 'ധാതുവൃത്തി'യും രചിച്ചതു് അമ്പലപ്പുഴരാജാവിന്റെ ആശ്രിതനായിരുന്നപ്പോഴാണല്ലോ.

'അയ മമൃതക്ലൃപ്യാ പാണിനി കാത്യായനാദി കാരുണ്യാൽ
യത്നഃ ഫലപ്രസൂഃ സ്യാൽ കൃതരാഗ രസോദ്യശബ്ദമാർഗ്ഗജുഷാം'

എന്ന അതിലെ ശ്ലോകത്തിൽ നിബന്ധിച്ചിട്ടുള്ള കലിദിനവാക്യങ്ങൾകൊണ്ടു് കൊല്ലം 792 മകരം 2-ാംനു ആരംഭിച്ച് മീനം 3-ാംനു അവസാനിപ്പിച്ചതാണു് പ്രസ്തുതഗ്രന്ഥമെന്നു് തെളിയുന്നു. ഭട്ടതിരിക്കു് രാജാവു പല നിർദ്ദേശങ്ങളും ഉപദേശങ്ങളും ഇടക്കിടയ്ക്കു് നൽകിക്കൊണ്ടിരുന്നുവെന്നു് 'ക്ഷണേക്ഷണേ ശിക്ഷിതസ്ത്വിതി

കൌശലം' എന്നു മറെറാരു ശ്ലോകത്തിലുള്ള പ്രസ്താവനയിൽ നിന്നും ഗ്രഹിക്കാം. പ്രക്രിയാസർവ്വസ്വത്തിലെ തിങന്തപ്രകരണത്തിലുള്ള 'പാണിന്യുക്തം പ്രമാണം നതു പുനരപരം ചന്ദ്രഭോജാദിശാസ്ത്രം' എന്ന പദ്യത്തിൽ ക്രോഡീകരിച്ചിരിക്കുന്ന സ്വാസിദ്ധാന്തത്തെ ആസ്പദമാക്കി ഭട്ടതിരി പിന്നീടൊരു ലഘുഗ്രന്ഥം രചിക്കുകയും അതിനെ ഒരു കത്തോടുകൂടി അന്നത്തെ വിദ്വത് കേന്ദ്രമായ തഞ്ചാവൂർ രാജധാനിക്കു അഭിപ്രായത്തിനായി അയച്ചു കൊടുക്കയും ചെയ്തു. ['മേല്പത്തൂരിന്റെ ഒരു കത്തു്'-ഇ. വി. രാമൻ നമ്പൂതിരി, മാതൃഭൂമി ആഴ്ചപ്പതിപ്പു്, 1989 ഫെബ്രുവരി 5-ാംനു-]. വൈനതേയൻ എന്നൊരു വൈയാകരണപണ്ഡിതനുമായുണ്ടായ വാദകോലാഹലമാണു് പ്രസ്തുത കൃതിക്കു പ്രേരണ നൽകിയതു്. ഈ വൈനതേയൻ ആരാണെന്നുള്ളതിനെപ്പററി യാതൊരു വിവരവും ലഭിക്കുന്നില്ല.

മേല്പത്തൂരിന്റെ കത്തിൽ പ്രസ്തുതന്മാരായ 'സോമേശ്വരദീക്ഷിത'രും 'യജ്ഞനാരായണദീക്ഷിത'രും തഞ്ചാവൂരിലെ രഘുനാഥനായിക്കന്റെ ആസ്ഥാനവിദ്വാന്മാരായിരുന്ന പണ്ഡിതശിരോമണികളാണു് രഘുനാഥനായിക്കന്റെ കാലത്തു് തഞ്ചാവൂർ രാജധാനി ഒരു സുപ്രസിദ്ധ വിദ്വത്കേന്ദ്രമായി പരിലസിച്ചിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ സചിവോത്തമനും പണ്ഡിതപ്രകാണ്ഡവുമായിരുന്ന ഗോവിന്ദദീക്ഷിതരുടെ ദ്വിതീയപുത്രനാണു്, 'സാഹിത്യരത്നാകരം' രഘുനാഥവിലാസം' എന്നു തുടങ്ങിയ കൃതികളുടെ കർത്താവായ യജ്ഞനാരായണദീക്ഷിതർ. 'രഘുനാഥഭൂപവിജയം' എന്നതു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ സാഹിത്യരത്നാകരത്തിനുള്ള മറെറാരു പേരാണെന്നല്ലാതെ വേറൊരു കൃതിയല്ല രാജചൂഡാമണിദീക്ഷിതർ തന്റെ 'ആനന്ദവിലാസം' നാടകത്തിൽ 'രഘുനാഥഭൂപവിജയ'ത്തിലെ എന്നു പറഞ്ഞു ഉദ്ധരിക്കുന്ന പദ്യം സാഹിത്യരത്നാകരം ഒന്നാംസർഗ്ഗത്തിലുള്ളതത്രേ. പ്രതാപരുദ്രീയത്തിന്റെ രീതിയിൽ, പുരസ്കർത്താവും ഗുരുവുമായ രഘുനാഥനായ്ക്ക

നെ പ്രകീൎത്തിക്കുന്ന മറെറാരു കൃതിയാണ് 'അലങ്കാരരത്നാകരം' 'സംഗീതരത്നാകരം' എന്നൊരുകൃതിയും യജ്ഞനാരായണദീക്ഷിതരുടെ വകയായുണ്ടു്, ഇങ്ങനെ വ്യാകരണം, തൎക്കം, ശ്രൌതം, വേദാന്തം, സംഗീതം എന്നു തുടങ്ങിയവയിൽ അതിപണ്ഡിതനും രഘുനാഥനായ്ക്കന്റെ സ്നേഹബഹുമാന വിശ്വാസപാത്രവുമായ യജ്ഞനാരായണദീക്ഷിതരെ തഞ്ചാവൂരിൽ ചെന്നുകാണുവാൻ ഭട്ടതിരി ആഗ്രഹിക്കുന്നതായി പ്രസ്താവിക്കുന്നതിൽ ആശ്ചൎയ്യപ്പെടാനില്ല 'സോമേശ്വരദീക്ഷിത'രെപ്പററി വളരെയൊന്നും അറിവാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. യജ്ഞനാരായണദീക്ഷിതർ തന്റെ രഘുനാഥവിലാസം നാടകത്തിലെ ഉപോൽഘാതത്തിൽ 'ഡിണ്ഡിമകുലമണ്ഡനവും' 'പണ്ഡിതശിഖാമണി'യുമായ സോമനാഥനെക്കുറിച്ചു് പ്രസ്താവിക്കുന്നു. കൊച്ചിയിലെ രാമവൎമ്മമഹാരാജാവിന്റെ ആസ്ഥാന കവിയായിരുന്ന മൂലാണ്ഡം ബാലകവി തന്റെ 'രത്നകേതൂദയത്തിലും' 'രാമവൎമ്മവിലാസ'ത്തിലും സ്മരിച്ചിട്ടുള്ള 'സോമനാഥൻ' ഇദ്ദേഹംതന്നെയായിരിക്കണമെന്നു് തോന്നുന്നു. സോമേശ്വരദീക്ഷിതർ 'കാമദേവവിജയ'ത്തിനു എതിരായി 'കക്ഷ്യാക്രമം' എന്നൊരു ഗ്രന്ഥം രചിച്ചതായും അതു് വായിച്ചാസ്വദിക്കുവാൻ ഭട്ടതിരി ആഗ്രഹം പ്രകടിപ്പിച്ചതായും ആ കത്തിൽനിന്നു് വ്യക്തമാണു്. വൈയാകരണപണ്ഡിതനും പരമപരിവ്രാജകനുമായ വിദ്യാസാഗരന്റെ പുരസ്കൎത്താവും കദംബരാജവംശജനുമായ ഒരു 'കാമദേവ'നെപ്പററി 'പ്രക്രിയാമഞ്ജരി'യിൽ പ്രസ്താവിച്ചുകാണുന്നുണ്ടു്. [കൊട്ടാരം ലൈബ്രറി ക്യാററലാഗ് പേ. 985. 'കൎണ്ണാടകചരിത്രത്തിലെ മൂലപ്രമാണങ്ങൾ'– സാലറേറാർ]. വേറെ കാമദേവനേയോ കാമദേവവിജയത്തേയോ പററി യാതൊരുവിവരങ്ങളും കിട്ടുന്നതിനു ഇതുവരെ സാധിച്ചിട്ടില്ല. ഭട്ടതിരിയുടെ തഞ്ചാവൂരിലേക്കുള്ള കത്തു് ഏതുകാലത്താണു് എഴുതിയതെന്നു് അസന്നിഗ്ദ്ധമായി നിൎണ്ണയിക്കുവാൻ നിവൃത്തിയില്ല. എങ്കിലും ഏറക്കുറെ തിട്ടപ്പെടുത്തുവാൻ സാധി

ക്കും. ഗോവിന്ദദീക്ഷിതരും യജ്ഞനാരായണദീക്ഷിതരും രഘുനാഥനായ്ക്കന്റെ മരണകാലമായ കൊല്ലം 808 വരെ മാത്രമേ ആ രാജധാനിയിൽ രാജോപദേശകന്മാരും മന്ത്രിമാരുമായി തുടന്നിരുന്നുള്ളു. ശിലാശാസനങ്ങളിൽനിന്നു് ലഭിക്കുന്ന തെളിവുകളെ ആസ്പദമാക്കി നോക്കുന്നതായാലും ഈ അഭിപ്രായംതന്നെ സ്വീകരിക്കേണ്ടിവരും [തഞ്ചാവൂരിലെ നായ്ക്കന്മാർ-വൃദ്ധഗിരീശൻ പേ. 217]. രഘുനാഥനായ്ക്കന്റെ മരണശേഷം സിംഹാസനാരൂഢനായ വിജയരാഘവനായ്ക്കന്റെ ആദ്യത്തെ മന്ത്രിയായിരുന്നതു് യജ്ഞനാരായണദീക്ഷിതരുടെ കനിഷ്ഠസഹോദരനായ വെങ്കിടേശ്വരദീക്ഷിതരുമാണു്. അല്പകാലത്തേക്കുമാത്രമേ അദ്ദേഹം ആ ജോലി വഹിച്ചിരുന്നുമുള്ളു. മേല്പുത്തൂരിന്റെ കത്തിന്റെ കാലം 792-നും 808-നും ഇടയ്ക്കാണെന്നു് ഇതിൽനിന്നും സ്പഷ്ടമാകും. പ്രക്രിയാസർവ്വസ്വം ഭട്ടതിരി രചിച്ചതിനുശേഷം കൊല്ലം 808-വരെ മാത്രമേ യജ്ഞനാരായണദീക്ഷിതർ തഞ്ചാവൂർ രാജധാനിയിൽ പ്രാമാണികനായിരുന്നിട്ടുള്ളുവെന്നു് തീർച്ചയാണു്. കത്തിലെ 'യുക്ത്യാ സേവക്ഷിതീശ' എന്നു തുടങ്ങിയ പദ്യത്തിലെ പ്രസ്താവം സൂക്ഷിച്ചുനോക്കുമ്പോൾ അതയച്ചകാലത്തു യജ്ഞനാരായണദീക്ഷിതർ തഞ്ചാവൂർ രാജധാനിയിൽ പ്രമാണിയായിരുന്നിരിക്കണമെന്നു് കരുതേണ്ടതുണ്ടു്. തന്റെ അസ്വാസ്ഥ്യത്തെയും വാർദ്ധക്യത്തേയുംപറ്റി ഭട്ടതിരി കത്തിൽ സൂചിപ്പിക്കുന്ന ഭാഗം പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധേയമാണു്. ഭട്ടതിരി തഞ്ചാവൂർവരെ സഞ്ചരിച്ചു് യജ്ഞനാരായണദീക്ഷിതരെ സന്ദർശിക്കുന്നതിനുള്ള അഭിവാഞ്ഛ പ്രകടിപ്പിക്കുന്നതു് എഴുപതുവയസ്സോളമായപ്പോഴാണെന്നു് ഓക്കുന്നതു കൊള്ളാം. സ്വാസ്ഥ്യമുണ്ടായാൽ അത്രടംവരെ ചെന്നു് ആഗ്രഹനിവൃത്തി വരുത്താമെന്ന വിചാരമേയുള്ളു. ഭട്ടതിരി തന്റെ വാർദ്ധക്യകാലത്തു് മുക്കോലയിൽ ചെന്നു് താമസിച്ചിരുന്നതായും ഏതാനും ശിഷ്യന്മാരെ വിദ്യ അഭ്യസിപ്പിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നതായും കരുതുവാൻ മാർഗ്ഗമുണ്ടു്. ചെമ്പകശ്ശേരി രാജധാ

നിയിൽവെച്ച് രചിച്ച 'ധാതുവൃത്തി'ക്കു മുക്കോലയിലുള്ള ഏതാനും സതീർത്ഥ്യന്മാർ ചേർന്ന് ഒരു വ്യാഖ്യാനം ഉണ്ടാക്കിയതായി കാണുന്നു. വെള്ളാങ്ങല്ലൂർ നാരായണപണ്ഡിതൻ മുതലായ പല ശിഷ്യന്മാരും ഭട്ടതിരിക്കുണ്ടായിരുന്നു. ഭട്ടതിരിയുടെ അവസാന കൃതിയായി ഐതിഹ്യം ഘോഷിക്കുന്ന 'ശ്രീപാദസപ്തതി' മുക്കോല ഭഗവതിയെക്കുറിച്ചുണ്ടാക്കിയ സ്തോത്രവുമാണ്.

മുൻവിവരിച്ച സംഗതികളെ പരിഗണിക്കുമ്പോൾ, മാനമേയോദയം പൂർത്തിയാക്കുന്നതിനു മാനവേദരാജാവു കൊല്ലം 8ᵒ0-നോടടുത്തു് നാരായണപണ്ഡിതനെ ചുമതലപ്പെടുത്തിയതിൽനിന്നും അപ്പോഴേക്കു ഭട്ടതിരി പരമഗതി പ്രാപിച്ചിരിക്കണമെന്ന് അനുമാനിക്കുവാൻ തരമില്ലെന്ന് സ്പഷ്ടമാകും. ഗുരുവായൂർവെച്ചു് കണ്ടു പരിചയിച്ച മാനവിക്രമനുമായുള്ള സ്നേഹബന്ധം അധികകാലം തുടൎന്നില്ല; ഭട്ടതിരി മററു രാജധാനികളിൽ ആശ്രിതഭാവം അംഗീകരിച്ചു. ദേവനാരായണരാജാവുമായുള്ള മൈത്രി അദ്ദേഹത്തെ സവിശേഷമായി വശീകരിച്ചു. അദ്ദേഹത്തിൻെറ യശഃപതാക കേരളസീമകളെ അതിലംഘിച്ചു് പാറിത്തുടങ്ങി. വാൎദ്ധക്യത്താൽ സ്വന്ത രാജ്യത്തുപോലും ദേശസഞ്ചാരം ദുഷ്കരമായിത്തീൎന്നു. ഇങ്ങനെ പടുവൃദ്ധനായി ഭഗവൽഭജനത്തിലും അധ്യാപനത്തിലും കാലശേഷം നയിക്കുന്നതിനായി മുക്കോലയിൽ താമസിച്ചുവരവേയാണ് കൊല്ലം 841-ൽ ഭട്ടതിരി ദിവംഗതനായതു്. മാനവേദകൃതികളുമായി ഭട്ടതിരിക്കു പരിചയവും ആദരവും ഉള്ളതായി കാണാത്തതു് അക്കാലമായപ്പോഴേക്കു സാമൂതിരികോവിലകവുമായുള്ള സമ്പൎക്കമില്ലാതിരുന്നതിനാലും ഭട്ടതിരിക്ക് തൊണ്ണൂററിയഞ്ചോളം വയസ്സായതിനാലുമാണെന്ന് അഭ്യൂഹിക്കുന്നതു് കുറെക്കൂടി യുക്തിയുക്തമായി തോന്നുന്നു. നെടുമ്പയിൽ കൃഷ്ണനാശാൻെറ ഗ്രന്ഥവരിയാലും മററു രേഖകളാലും നൂററാറു വയസ്സുവരെ ഭട്ടതിരി ജീവിച്ചിരുന്നുവെന്ന് കരുതേണ്ടതുണ്ടു്. തൃക്കണ്ടിയൂർ അച്യുതപ്പിഷാരടിയുടെ ശിഷ്യപരമ്പര

യിൽ നാലാംതലമുറക്കാർനായ രാമനാശാനാണ് 'കൃഷ്ണനാശാൻെറ ഗുരുവും പിതാവും. അദ്ദേഹത്തിൽനിന്ന നേരിട്ടുലഭിച്ച അറിവാസ്പദമായിരിക്കണം:—

'അമ്പത്തിമൂന്നവയസ്സിരട്ടിയിരുന്നുള്ള
മേല്പത്തൂർ പട്ടേരിക്കും ഗുരുവായുള്ളദേഹം'

എന്നുള്ള പ്രസ്താവന. ഇതിലെ 'അമ്പത്തിമൂന്ന' എന്നതു് അബദ്ധപാഠമാണെന്നു് കരുതുന്നതിനും ഗമകമില്ല. പാഠാന്തരം ആ കൃതിയുടെ യാതൊരു പ്രതിയിലും കണ്ടതായി പറയാനുമില്ല. ഇതിനും പുറമേ, ദ്വിതീയാക്ഷരപ്രാസ പ്രയോഗത്തിൽ കൃഷ്ണനാശാൻ ശ്രീ വടക്കുംകൂർ രാജരാജവർമ്മ വിഭാവനംചെയ്യുന്ന അതിനിഷ്കർഷ 'ആറന്മുള സ്ഥലമാഹാത്മ്യ'ത്തിൽ കാണാനുമില്ല. അതിലെ:—

'നമുക്കു സാദ്ധ്യമല്ലെന്നുറച്ചു വൈദ്യന്മാരും
തിരിക്കുമതു കണ്ടിട്ടിരിക്കും ഞാനുമപ്പോൾ'
'കുടിക്കും വിദാര്യാദി കഷായമെന്നാകിലു-
മെനിക്കു ദുഃഖമൊട്ടും സഹിച്ചുകൂടാതാനും'
'ഭഗവാൻ സ്വപ്നം കാണിച്ചതിൻെറയാറാംദിനം
ഭജനത്തിനു ഞാനും ഷഡ്വംഗാലയം പുക്കാൻ'

എന്നുംമററുമുള്ള പംക്തികൾ നോക്കുക. ഈ വസ്തുതകളെല്ലാംകൂടി പരിചിന്തിക്കുമ്പോൾ കൃഷ്ണനാശാൻെറ പ്രസ്താവനയെ വിശ്വസിക്കുന്നതിൽ അപാകമില്ലെന്നു് സ്പഷ്ടമാകും. ഏതായാലും നമ്മുടെ വെറും അഭ്യൂഹങ്ങളെക്കാൾ ഇത്തരം പ്രമാണങ്ങൾക്കു കൂടുതൽ വില കല്പിക്കേണ്ടിവരും. മേല്പത്തൂരിൻെറ കൃതികളിൽ തന്നെ നിബന്ധിച്ചിട്ടുള്ള കലിദിനവാക്യങ്ങളേയും രേഖകളേയും [മംഗളോദയം 1088. പേ. 264] ഗ്രന്ഥവരികളേയും ചോളദേശത്തേക്കു അയച്ച എഴുത്തിനേയും ആസ്പദമാക്കി കൊല്ലം

735 മുതൽ 841-വരെ ജീവിച്ചിരുന്നുവെന്ന പൂർവ്വമതത്തെ നിരാകരിക്കുന്നതിന് ശ്രീ കുഞ്ഞുണ്ണി രാജാവും ശ്രീ വടക്കുംകൂർ രാജരാജവർമ്മയും ആവിഷ്കരിച്ച അഭ്യൂഹങ്ങൾ അധികമാരേയും പ്രേരിപ്പിക്കുമെന്നു തോന്നുന്നില്ല.

(യൂണിവേർസിററി കാളേജ് മാസിക.)

II. ശിവപുരാണത്തിന്റെ കർത്താവ്.

"'ശിവപുരാണ'ത്തിന്റെ കർത്തൃത്വം കവികുലകൂടസ്ഥനായ തുഞ്ചത്താചാര്യനിൽ അടുത്ത കാലംവരെ കെട്ടിവച്ചിരുന്നു. എന്നാൽ ഈയിടെയായി ഫലിതകവിരാജനായ കുഞ്ചൻനമ്പ്യാരെ അതിന്റെ പ്രണേതാവായി കരുതുന്നതിന് പല സഹൃദയന്മാരും സന്നദ്ധത പ്രകടിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. തുള്ളൽക്കഥകളും ശിവപുരാണവും തമ്മിലുള്ള ആന്തരസാദൃശ്യത്തേയും മററും പരിഗണിച്ചാണ് ഈ നവീനാഭിപ്രായം പൊട്ടിപ്പുറപ്പെട്ടതും. ശിവപുരാണത്തിലെ പല ഭാഗങ്ങളും തുള്ളൽക്കഥകളുമായുള്ള സാദൃശ്യം എല്ലാം ഒരാളുടെ കൃതികളാണെന്നുള്ള അനുമാനത്തിന് ഉൽബലകമാകത്തക്കവണ്ണം അത്ഭുതാവഹമാണ്.

'ജ്യോതിഷക്കാരനും മന്ത്രവാദിക്കുമ
ച്ചാതുര്യമേറുന്ന വൈദ്യനും വേശ്യയ്ക്കും
ഏതും മടിക്കാതെ വേണ്ടതു നൽകുവാൻ
ഭൂതലസ്വാമികൾക്കില്ലൊരുസംശയം.

മററുള്ള ശാസ്ത്രങ്ങളെല്ലാം പണിപ്പെട്ടു
പഠിച്ചുകൊണ്ടു നടക്കുന്നോ ഭോഷന്മാ
കൊററുമാത്രംപോലുമെങ്ങുംകഴിവരാ
മററുള്ള സംസാരമെന്തുചിന്തിപ്പതും'

എന്ന ഭാഗം ശിവപുരാണത്തിലും 'ഹരിണീസ്വയംവരം' തുള്ള ലിലും കാണാനുണ്ട്. 'ഭൂതലസ്വാമികൾ' എന്നതിനു 'ഭൂതലവാസികൾ' എന്നൊരു വ്യത്യാസമേയുള്ളു. ശിവപുരാണം ശബരമാഹാത്മ്യവും പുളിന്ദിമോക്ഷം തുള്ളലും, അതിലെ പ്രദോഷമാഹാത്മ്യവും പ്രദോഷമാഹാത്മ്യം തുള്ളലും തമ്മിൽ വളരെ അടുത്ത സാദൃശ്യം അടിമുതൽ മുടിവരെ കാണാവുന്നതാണ്. വൃത്തഭേദം കൊണ്ടു വന്നിട്ടുള്ള വ്യത്യാസമേ അവ തമ്മിൽ പ്രകടമായുള്ളു. പുളിന്ദിമോക്ഷം തുള്ളലിലെ:—

ജനിച്ചു പണ്ടൊരുവേടൻവനത്തിൽ ചണ്ഡകാമ്യൻപോൽ
തനിച്ചുശക്തിയാൽ ധീരൻ മൃഗങ്ങൾക്കൊക്കവേ കാലൻ
ഭുജത്തിൽ ചാപവുമേന്തി ഹരിവ്യാഘ്രമൃഗത്തെയും
ഗജത്തെയും കൊലചെയ്തുവനത്തിൽ സഞ്ചരിക്കുമ്പോൾ
ഒരുകാട്ടിലൊരുകോട്ടിൽ ശിവക്ഷേത്രമവൻ കണ്ടു
തുരുമ്പിച്ചുടവും വീണു തകർന്നു വാതലും നാസ്തി.
മത്തഹസ്തികുലംവന്നു ഭിത്തികുത്തിത്തകർക്കുമ്പോൾ
ഉത്തരം പട്ടികഴുക്കോലും സത്വരം വീണുടൻ പൊട്ടി
കാററുവെയിലും മഴമഞ്ഞുമേററുകൊണ്ടുകിടക്കുന്നു.
പോററിതന്റെ ശിവലിംഗം പോററുവാനാരുമേ നാസ്തി.
പൂജകൂടാതൊരുദിക്കിൽ വീണുരുണ്ടുകിടക്കുന്നോ
തേജസാ സൂര്യസങ്കാശം ജ്വലിക്കുന്നു ശിവലിംഗം.

എന്ന ഭാഗം, ശബരമാഹാത്മ്യത്തിൽ:—

ജനിച്ചു പണ്ടൊരുവേടൻവനത്തിൽ ചണ്ഡകാമ്യൻപോൽ
തനിച്ചു ശക്തിമാൻ ധീരൻ മൃഗങ്ങൾക്കൊക്കവെ കാലൻ

ഭുജത്തിന്റെ ബലംകൊണ്ടു ഹരിവ്യാഘ്രവൃഷഭത്തേയും
ഗജത്തേയും കൊലചെയ്തു വനത്തിൽ സഞ്ചരിക്കുമ്പോൾ
ഒരുകാട്ടിലൊരുകോട്ടിൽ ശിവക്ഷേത്രമവൻകണ്ടു.
നുറുങ്ങിക്കൂടവും വീണുതകർന്നു വാതിലും വീണു.
സമസ്തംഭിത്തിയുംപോയിക്കുളവും കൂപവുംതൂർന്നു.
ഹിമവർഷങ്ങളും പിന്നെ കാററുമേററുശിവലിംഗം
പൂജകൂടാതൊരുദിക്കിൽ കിടക്കുന്ന മഹാദിവ്യം
തേജസാ സൂര്യസങ്കാശം ജ്വലിക്കുന്ന സദാകാലം

എന്നിങ്ങനെ മാത്രമേ വേഷം പകരുന്നുള്ളൂ. അതുപോലെ ചന്ദ്രാംഗദചരിതം തുള്ളലും ശിവപുരാണത്തിലെ സോമവാരവ്രതവുമായി കാണുന്ന സാദൃശ്യവും ഏകകർത്തൃത്വബോധത്തിന് തുലോം സാധകമാണ്.

ഇതിനും പുറമെ ശിവപുരാണത്തിലെ സാമാന്യമായ കാവ്യശൈലിയും തുള്ളലുകളിലെ രീതിയും തമ്മിൽ അതിരററ താദാത്മ്യമുണ്ട്. ശിവപുരാണകർത്താവിന്റെ രീതിയും ഫലിതവാസനയും പരിഹാസപ്രവണതയും പദഘടനാചാതുര്യവും കുഞ്ചൻനമ്പ്യാരുടേതുതന്നെയെന്ന് സഹൃദയന്മാർക്ക് തോന്നാതിരിക്കയില്ല. അത്രയ്ക്കുണ്ട് അവതമ്മിലുള്ള സാജാത്യവും പൊരുത്തവും. നമ്പ്യാരുടെ വ്യക്തിമുദ്ര ശിവപുരാണത്തിൽ എവിടേയും വീക്ഷിക്കാം. ആഭ്യന്തരതെളിവുകൾ വെച്ചു നോക്കുന്നതായാൽ ഇതിനെപ്പററി യാതൊരു സംശയത്തിനും വകയില്ല.

തിരുവിതാംകൂർ സർവ്വകലാശാലയിലെ താളിയോലഗ്രന്ഥശേഖരത്തിലുള്ള 232-ാംനമ്പ്ര ശിവപുരാണം താളിയോലഗ്രന്ഥത്തിൽ 'ഇതി രാമപാണി വിരചിതേ ശിവപുരാണേ സിംഹധ്വജകഥാ സമാപ്താ' എന്ന് രേഖപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു. ഗ്രന്ഥത്തിന് നൂറിൽ ചില്വാനം കൊല്ലത്തെ പഴക്കമെങ്കിലും ഉണ്ടായിരിക്കണമെന്ന് അതിലെ എഴുത്തിന്റെ വടിവും ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ സ്ഥിതിയും

കൊണ്ടു ഊഹിക്കുന്നതിൽ അപാകമില്ല. ഗ്രന്ഥം പകർത്തിയെഴുതിയ ആളിൻെറ കയ്യടയിൽ തന്നെയാണു് മുന്നദ്ധരിച്ച വാചകം എഴുതിയിട്ടുള്ളതും. ഏതായാലും അതു് പകർത്തിയെഴുതിയ ആളിൻെറ അറിവിൽ ശിവപുരാണകർത്താവു് രാമപാണിവാദനാണെന്നു് നിസ്സംശയമാണു്.

ശിവപുരാണം കിളിപ്പാട്ടിലെ ഏതാനും ഭാഗങ്ങളും നളചരിതം കിളിപ്പാട്ടിലെ ചില ഭാഗങ്ങളും തമ്മിലുള്ള സാദൃശ്യവും ചിന്താർഹമാണു്.

'വിദ്വാൻ വിവേകീ വിനീതൻ വിശുദ്ധിമാൻ
വിദ്വേഷ്യ ഭീഷണൻ വീരൻ വിശാം പതി'

എന്ന പ്രദോഷമാഹാത്മ്യപംക്തിയും,

വീരൻ വിശാം പതി
ധീരൻ ജഗത്രയ സാരൻ ഗുണാകരൻ
വിദ്വാൻ വിനീതൻ വിശാല വിലോചനൻ
വിദ്യോതമാനൻ വിശുദ്ധൻ വിമത്സരൻ

എന്ന നളചരിതഭാഗവും തമ്മിലും,

'പുഞ്ചിരിക്കൊഞ്ചലും കൺമയക്കങ്ങളും
നെഞ്ചിൽ തറച്ചാലൊഴിച്ചുകെടാവാൻപണി.
ചില്ലീവിലാസവും നല്ലോരുഹാസവും
സല്ലാപ സൌജന്യ കല്യാണലീലയും
എല്ലാം നിരൂപിച്ചു മല്ലാക്ഷിമാരുടെ
വല്ലാത്ത കൺമുനത്തല്ലാൽ വശംകെടും'

എന്ന പ്രദോഷമാഹാത്മ്യഭാഗവും,

'നല്ലോരുഹാസവും ചില്ലീവിലാസവും
കല്ലോലിതങ്ങളാം തല്ലോചനങ്ങളും
ഫുല്ലാംബുജപ്രൌഢി വെല്ലും മുഖാബ്ജവും
സല്ലാപഭംഗിയും ചൊല്ലേറുമാകാര
പല്ലവാംഭോജവും നല്ലസൌന്ദര്യവും'

എന്ന നളചരിതഭാഗവും തമ്മിലും വളരെ സാദൃശ്യമുണ്ടല്ലൊ. ഇതുപോലെ സാദൃശ്യമുള്ള വേറെയും പലഭാഗങ്ങൾ അവയിലുണ്ട്. തിരുവിതാംകൂർ സർവ്വകലാശാല താളിയോല ഗ്രന്ഥശേഖരത്തിലുള്ള ഒരു നളചരിതം ഗ്രന്ഥത്തിൽ 'ഇതി രാമപാണിവാദവിരചിതം നളചരിതം' എന്ന് അവസാനത്തിൽ രേഖപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു.

കുഞ്ചൻനമ്പ്യാരുടെ പേരിൽ പതിഞ്ഞുകിടക്കുന്ന വേറെയും ചില കൃതികൾ രാമപാണിവാദകൃതികളാണെന്ന് അഭ്യൂഹിക്കുവാൻ സഹായിക്കുന്ന തെളിവുകൾ അവയുടെ താളിയോലപ്രതികളിൽ കാണാനുണ്ട്. ഈ താളിയോലപ്രസ്താവങ്ങൾ വിശ്വാസ്യയോഗ്യങ്ങളല്ലെന്നും മററും ചില ഗവേഷകന്മാർ പറഞ്ഞുതുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. എന്നാൽ വാസ്തവത്തിൽ, ഇന്നുള്ളവരുടെ വെറും അഭ്യൂഹങ്ങളെക്കാൾ കൂടുതൽ പ്രാമാണ്യമെങ്കിലും അവയ്ക്കു നൽകാവുന്നതാണെന്നുള്ളതു് നിസ്തർക്കമാണ്. ഏതെങ്കിലും അടിസ്ഥാനമില്ലാതെ, കേട്ടുകേൾവിയൊ ഐതിഹ്യമൊ കൂടാതെ വിവരങ്ങൾ താളിയോലപ്രതികളിൽ എഴുതിച്ചേർക്കുവാനിടയില്ല. ഈ രേഖാപ്രമാണങ്ങളെ തീരെ നിരാകരിക്കുന്നതു് ബുദ്ധിപൂർവ്വമായിരിക്കയില്ല. 'ശ്രീകൃഷ്ണചരിതം' മണിപ്രവാളത്തിന്റെ താളിയോലപ്രതികളിൽ:—

'രാമേണ പാണിവാദേന രചിതേ മിശ്രസംസ്കൃതേ
ശ്രീകൃഷ്ണചരിതേ കാവ്യേ മൂതൽസർഗ്ഗ: സമാപിത:'

എന്നു കാണുന്നതും, 'ഏകാദശീമാഹാത്മ്യ'ത്തിന്റെ ചില പ്രതികളിലുള്ള:—

'രാമേണ പാണിവാദേന മംഗലഗ്രാമവാസിനാ
രുക്മാംഗദസ്യ ചരിതാ രചിതം ഗീതബന്ധനം'

എന്ന പദ്യവും മററും ഇവ രാമപാണിവാദകൃതമാണെന്നുള്ളതിന് ഏററക്കുറെ തെളിവാണ്. ഇവയിലും ശിവപുരാണം, നളചരിതം, തുള്ളൽക്കഥകൾ എന്നിവയിലും സമാനഭാഗങ്ങളും സാദൃശ്യഭാഗങ്ങളും കാണുന്നുവെന്ന സംഗതിയോടൊത്തുനോക്കുമ്പോൾ ഈ താളിയോലഗ്രന്ഥപ്രസ്താവങ്ങൾ പരിത്യാജ്യങ്ങളല്ലെന്ന് നിഷ്പക്ഷമതികൾ സമ്മതിക്കും. ബാഹ്യവും ആന്തരികവുമായ തെളിവുകൾക്കു പൊരുത്തമുണ്ടെങ്കിൽ ഏകകർത്തൃത്വസ്ഥാപനത്തിന് സാധകമായി കരുതുന്നതു് മിക്കവാറും ഭദ്രമായിരിക്കും.

കുഞ്ചൻനമ്പ്യാരെപ്പററി പ്രചാരത്തിലുള്ള പല ഐതിഹ്യങ്ങളും രാമപാണിവാദനെ സംബന്ധിച്ചവയാണെന്ന് കരുതേണ്ടതുണ്ടു്. ഒരു പരദേശപണ്ഡിതനെ തോല്പിച്ച് രാജസമ്മാനം വാങ്ങുന്നതിനായി തെക്കേടത്തു ഭട്ടതിരിക്കു് ഒരു രാത്രികൊണ്ടു് എഴുതിക്കൊടുത്തതാണ് ശ്രീകൃഷ്ണചരിതം മണിപ്രവാളം എന്നൊരു പ്രവാദമുണ്ടു്. എന്നാൽ ഈ ഐതിഹ്യം രാമപാണിവാദകൃതമായ രാഘവീയ മഹാകാവ്യത്തെ സംബന്ധിച്ചതാണ്. അതിന്റെ ഉപോദ്ഘാതത്തിൽ:—

യോ ഭൂദങ്കുരിതോ മനോരഥതരുശ്ചിത്താലവാലേ പുരാ
ത്വച്ഛ്രദ്ധാമസ്തു സത്തു ചോളഖണ്ഡന നിബന്ധാവസ്ഥിതിജ്ഞാനതഃ
പശ്ചാൽ പല്ലവിതസ്തതഃ കുസുമിത സ്ത്വദ്ഗ്രന്ഥ്യതാകണ്ണന
ത്തദ്ഗ്രന്ഥാഗ്ര്യസമർപ്പണേന സഫലീകർത്താത്ത മേനം ഭവാൻ'

എന്ന പദ്യത്തിൽ ഇതു് സൂചിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു. എന്നു തന്നെയുമല്ല, പരദേശപണ്ഡിതനെ മനഃപൂർവ്വം തോല്പിക്കുന്നതിനായി മണിപ്രവാളകാവ്യം രചിക്കണമെന്ന് ദേവനാരായണരാജാവു് ആജ്ഞാപിച്ചിരിക്കാനുമിടയില്ല. കുഞ്ചൻനമ്പ്യാരും ചാക്യാരും തമ്മിലുള്ള കലഹകഥയും തുള്ളലിന്റെ ആഗമചരിത്രവും രാമപാണിവാദനെ സംബന്ധിച്ചുണ്ടായതായിരിക്കണമെന്ന് തോന്നുന്നു. വടക്കുംകൂർ രാജരാജവർമ്മഅവർകൾ കണ്ടെത്തിയ 'ദൌർഭ്യാ

ഗ്യമഞ്ജരി' എന്ന ഏകാങ്കനാടകം (സാഹിത്യമഞ്ജൂഷിക 2-ാം ഭാഗം പേ. 226-228) ഈ അനുമാനത്തിന് താങ്ങാണ്. അതിന്റെ കൂടെയുള്ളതും സംസ്കൃതത്തിലുള്ളതുമായ മററു രണ്ടു ഹാസ്യകൃതികളിലും നായകൻ ചാക്യാരും നായിക നങ്ങ്യാരും ആണ്. ഗ്രന്ഥകാരനെ അറങ്ങത്തുവെച്ച് ശകാരവർഷം ചെയ്ത ഏതോ ചാക്യാരോട് പക വീട്ടുവാൻവേണ്ടി നിർമ്മിച്ചവയാണ് ഈ ഹാസ്യകൃതികളെന്ന് ഊഹിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ഇതുപോലെ തന്നെ കൃഷ്ണവിലാസവ്യാഖ്യാനമായ 'വിലാസിനി' കൂടല്ലൂർ മഹാവിദ്വാനെ കാണിച്ചപ്പോൾ 'മന്ദാരമ്മധുമത്തയാ' എന്നു തുടങ്ങിയ പ്രശംസാപത്രം നൽകിയെന്നുള്ള ഐതിഹ്യം സ്വീകാരയോഗ്യമാണ്.

ഇങ്ങനെ ബാഹ്യവും ആന്തരികവുമായ തെളിവുകളെ പരിശോധിക്കുമ്പോൾ ശിവപുരാണകർത്താവ് രാമപാണിവാദനാണെന്നും കുഞ്ചൻനമ്പ്യാരിൽനിന്ന് ഭിന്നനല്ലെന്നും അനുമാനിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. രാമപാണിവാദനും, ഫലിതവാസനയും പരിഹാസകൌശലവും ഉള്ള കവിമൂർദ്ധന്യനാണെന്ന് അവിതർക്കിതമാണ്. ഏതായാലും കിട്ടിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന പുതിയ തെളിവുകൾ അവരുടെ അഭിന്നത്വത്തിന് അനുകൂലമാണ്. പഴയ മുത്തശ്ശിക്കഥകളേയും ഇന്നത്തെ വെറും അഭ്യൂഹങ്ങളേയും യുക്തിപ്രകടനങ്ങളേയുംകാൾ താളിയോല ഗ്രന്ഥപ്രസ്താവങ്ങൾക്കും ഗ്രന്ഥാന്തസാദൃശ്യങ്ങൾക്കും വിലകല്പിക്കാമെങ്കിൽ ആ തീർച്ചയിൽ തന്നെ എത്തേണ്ടിവരും.

രാജർഷി.

III. സാഹിത്യഗവേഷണം

ഗവേഷണം എന്ന പദത്തിന് അന്വേഷണം, ആരായൽ എന്നാണർത്ഥം. 'ഗവേഷമാർഗ്ഗേണ' എന്നു ധാതു. 'മാർഗ്ഗിതേ മൃഗിതാന്വിഷ്ടാ വന്വേഷിത ഗവേഷിതൌ' എന്നു വൈജയന്തി. ഗവേഷണം തത്വാന്വേഷണമാണ്. പ്രകൃതിരഹസ്യങ്ങളുടെ സത്യാവസ്ഥ വെളിപ്പെടുത്തുവാൻ ശാസ്ത്രഗവേഷകൻ പ്രയത്നിക്കുന്നു. ഭൂതകാലയവനികയ്ക്കുള്ളിൽ ഒളിഞ്ഞു മറഞ്ഞു കിടക്കുന്ന സംഭവങ്ങളെ തേടിപ്പിടിച്ച് ചട്ടവും ചിട്ടയും അനുസരിച്ച് പ്രകാശിപ്പിക്കുവാനത്രേ ചരിത്രഗവേഷകൻെറ നിരന്തരശ്രമം. ഒരുകാലത്ത് പ്രചാരത്തിലിരുന്നതും എന്നാൽ വിസ്മൃതിയിലാണ്ടു ഇന്നത്തെ പുരുഷാന്തരത്തിന് അപരിചിതവുമായ ഉത്തമഗ്രന്ഥങ്ങളേയോ അവ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന വിജ്ഞാനസഞ്ചയത്തേയോ ഇന്നുള്ളവർക്ക് കരഗതമാക്കുവാൻ സാഹിത്യഗവേഷകൻ ഉദ്യമിക്കുന്നു. ഭാഷാഗവേഷകനാകട്ടെ, ആഗമചരിത്രത്തേയും പദപരിണാമക്രമങ്ങളേയും വേണ്ടവണ്ണം ചർച്ച് ചെയ്തു പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നു. എല്ലാ ഗവേഷകന്മാരുടേയും പരമോദ്ദേശ്യം പരമാർത്ഥഗ്രഹണം മാത്രമാണ്. അതത്രേ അവരുടെ ഏകലക്ഷ്യം.

കേരളത്തിൽ ഈയിടെയായി ഗവേഷണത്തിൽ ഏർപ്പെടുന്നവരുടെ സംഖ്യ വർദ്ധിച്ചു വരുന്നുവെന്നതു് ആശ്വാസപ്രദമാണ്. ഒരു കാൽശതാബ്ദത്തിനിടയ്ക്കു മലയാളത്തിനും സംസ്കൃതത്തിനും ഉണ്ടായിട്ടുള്ള സകല സൌഭാഗ്യത്തിനും ഏറക്കുറെ കാരണമായതു് ഗവേഷണകലയുടെ വികാസമാണ്. അനവധി അപൂർവ്വഗ്രന്ഥങ്ങൾ ഈയിടയ്ക്കു കണ്ടുകിട്ടുന്നതിനിടയായി. എന്നാൽ കിട്ടിയവയെല്ലാം പ്രകാശിപ്പിച്ചിട്ടില്ല. ഇനിയും എന്തെല്ലാം കിട്ടുമെന്നറിയുന്നതിന് സമഗ്രമായ അന്വേഷണം നടത്തിയിട്ടുമില്ല. വിദ്യാസമ്പന്നന്മാരായ കേരളീയർ ഇതിനായി അരയും തലയും മുറുക്കി പ്രവർത്തിക്കേണ്ടതുണ്ടു്, കേരളത്തിലെ ചരിത്രം, ഭാഷ, സാഹി

ത്യം, കല എന്നിവയെല്ലാം അവരുടെ അന്വേഷണപരിധിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തണം. നമ്മുടെ നാട്ടിന് സ്വന്തമായൊരു സംസ്കാരവും പാരമ്പര്യവും മര്യാദയുമുണ്ട്. അതിന്റെ ഏതൊരംശത്തെയെങ്കിലും സ്പർശിക്കുന്നതിന് പ്രയോജനപ്പെടുന്ന സത്യാന്വേഷണമത്രേ അവരുടെ പ്രത്യേക ശ്രദ്ധയെ ആകർഷിക്കേണ്ടത്.

ശാസ്ത്രീയമായ രീതിയിൽ ഗവേഷണം നടത്തിത്തുടങ്ങേണ്ടകാലം അതിക്രമിച്ചിരിക്കുന്നു. കഴിയാവുന്നിടത്തോളം ഇപ്പോൾ തന്നെ ചെയ്യുകയും വേണം. മാററി വെച്ചാൽ 'മാററിത്ത'മായി കലാശിക്കും; വിലയേറിയ അനവധി ഗ്രന്ഥങ്ങൾ അനുനിമിഷം പല കാരണങ്ങളാൽ നമുക്ക് നഷ്ടമായിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. അമൂല്യഗ്രന്ഥങ്ങളെ വിദേശികളായ പണ്ഡിതന്മാർ കയ്യിലാക്കി കേരളത്തിൽ നിന്നും കടത്തുന്നതു് ഒട്ടും അപൂർവ്വമല്ല. നാൾക്കുനാൾ ഈ ചോർച്ച വർദ്ധിച്ചുവരികയുമാണു്. തനിയെ ജീർണ്ണിച്ചു നശിക്കുന്ന ഗ്രന്ഥങ്ങൾക്കു കൈയ്യും കണക്കുമില്ല. ഗ്രന്ഥപ്പുരകളെ സരസ്വതീമന്ദിരങ്ങളെന്നാണം കരുതി സംരക്ഷിച്ചു വന്നിരുന്ന കാലം ഇങ്ങിനി വരാത്തവിധത്തിൽ മറഞ്ഞു. ഇന്നു് അവശേഷിക്കുന്ന താളിയോല പ്രതികളെ രക്ഷിക്കുന്നതിനോ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നതിനൊ വേണ്ട ഉത്സാഹം അധികം പേരും പ്രദർശിപ്പിച്ചു കാണുന്നില്ല. അവയോടു എന്തെന്നില്ലാത്ത വൈരാഗ്യം ഇന്നത്തെ യുവാക്കന്മാർക്കുണ്ടു്. ഈ ദുരവസ്ഥയ്ക്കൊരു പരിഹാരം ഉടനുണ്ടാകണം. ഏതു സാഹിത്യത്തിന്റേയും അടിസ്ഥാനം പ്രാചീനഗ്രന്ഥസമ്പത്താണു്. പൂർവ്വസ്വത്തുക്കളെ തേടിപ്പിടിച്ചു് നന്നാക്കി നിറപ്പകിട്ടു കൊടുത്തു് രക്ഷിക്കേണ്ടതു് നമ്മുടെ ക്ഷേമത്തിനു് ആസ്പദമാണല്ലൊ. മൂടു് മറന്നു് പ്രവർത്തിച്ചാലത്തെ അനുഭവം ദുഃഖപൂർണ്ണമാണെന്നു് പറയേണ്ടതില്ലല്ലൊ.

കേരളത്തിലെ ഗ്രന്ഥപ്പുരകളിൽ ഇപ്പോഴുള്ള ഗ്രന്ഥങ്ങൾ ഏതെല്ലാമെന്നറിയുന്നതിനോ അവയെ സംഭരിച്ചു് രക്ഷിക്കുന്നതിനൊ വേണ്ട ശ്രമം തൃപ്തികരമായി ഇതുവരെ ചെയ്തിട്ടില്ല.

ഇന്നുള്ളവയെ സംഭരിക്കുകയും അവയുൾക്കൊള്ളുന്ന വിജ്ഞാനം വിതരണം ചെയ്യുകയുമത്രേ ഈ പുരുഷാന്തരത്തിനു മാതൃഭാഷയോടും സംസ്കാരത്തോടും ചെയ്യാനുള്ള ഒരു പ്രധാന കർത്തവ്യം. ഉള്ളതെല്ലാം സംഭരിക്കുന്നതിനും രക്ഷിക്കുന്നതിനും സംഘടിത ശ്രമം ചെയ്യേണ്ടതായിട്ടുണ്ട്. മലബാറിലെ ഏതാനും ഗ്രന്ഥപ്പുരകളിൽനിന്നും മദ്രാസ് താളിയോല ഗ്രന്ഥശേഖരത്തിലും തിരുവിതാംകൂർ സർവ്വകലാശാലാ മാനുസ്ക്രിപ്റ്റ്സ് ലൈബ്രറിയിലും ഒട്ടൊക്കെ ഇതിനകം സംഭരിച്ചിട്ടുണ്ട്. തിരുവനന്തപുരം, എറണാകുളം, കോഴിക്കോട് എന്നീ മൂന്നു പട്ടണങ്ങളിൽ, കിട്ടാവുന്നിടത്തോളം താളിയോലഗ്രന്ഥങ്ങൾ ശേഖരിച്ച് രക്ഷിക്കുന്നതിന്, ഓരോ ഗവേഷണമന്ദിരം സ്ഥാപിക്കുന്നതായാൽ ഒരു വലിയ അനുഗ്രഹമാകും.

ഈ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ താളിയോല ഗ്രന്ഥങ്ങൾ മാത്രം സംഭരിച്ചാൽ പോരാതാനും. കേരളത്തിന്റെ നാനാഭാഗങ്ങളിൽ നടപ്പുള്ള നാടോടിപ്പാട്ടുകളും മററും ശേഖരിക്കുന്നതിനും ശ്രദ്ധിക്കണം. ഓരോരൊ ജാതിക്കാർ ചില വിശേഷസന്ദർഭങ്ങളിൽ പ്രയോഗിച്ചു വരുന്ന ഇത്തരം ഗാനങ്ങൾ പാരമ്പര്യ്യ വഴിക്കു വൃദ്ധന്മാരുടേയും മുത്തശ്ശിമാരുടേയും 'മനയോല'യിൽ മാത്രമാണ് ഇന്നും സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നതു്. ഇരുളടഞ്ഞ ദേശചരിത്രത്തിൽ അനല്പമായ പ്രകാശം ഇവ നൽകും. കുഞ്ചുതമ്പിപ്പാട്ട്, കണിയാകുളം പോരു്, തിരുവാതപ്പാട്ട്, തിവാൻവെററി, വടക്കൻപാട്ടുകൾ എന്നു തുടങ്ങിയവ വളരെ ചരിത്ര പ്രാധാന്യമുള്ളവയാണ്. അതാതുകാലത്തെ സമുദായസ്ഥിതി അവയിൽ പ്രതിഫലിച്ചു കാണണമെന്നതു് അവയുടെ മാററ് വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നു. എന്നെന്നേയ്ക്കുമായി മറഞ്ഞുപോകുന്നതിനുമുമ്പ് ഇവയെ മുഴുവനും സമാഹരിച്ച് പ്രകാശിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്. ഇതു കൂടാതെ, കേരളത്തിലെ വിവിധക്ഷേത്രങ്ങളിലെ ദേവന്മാരെപ്പററിയുണ്ടായിട്ടുള്ള സ്തോത്രങ്ങളും മുക്തകങ്ങളും അനവധിയും ഇന്നും എഴുതി രക്ഷിക്കാതെ വായ്പാഠ

മായി നിലനിന്നു വരുന്നുണ്ടു്. ഇങ്ങനെ ഗ്രന്ഥരൂപത്തിൽ രേഖ പ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളവയും അല്ലാത്തവയുമായ സകല കൃതികളും സംഭരിച്ചു് സൂക്ഷിക്കുന്നതിനു് സ്ഥാപനങ്ങളുണ്ടായാൽ ഗവേഷണ കലയ്ക്കു വികാസവും വൈപുല്യവും കൈവരാതെയിരിക്കയില്ല. ഈ വിധത്തിൽ ഗവേഷണശാലകളും പണിയെടുക്കുവാൻ ശേഷിയും ഉത്സാഹവുമുള്ള പണ്ഡിതന്മാരും ഉണ്ടാകണം. ഗവേഷണത്തിൽ ഏർപ്പെടുന്നവർക്കു് ചില പ്രത്യേക സിദ്ധികൾ ആവശ്യമാണു്. കറയററ പാണ്ഡിത്യം, വിപുലമായ ഗ്രന്ഥപരിചയം, ക്ഷമാബലം, നിരന്തരോത്സാഹം, ഊഹാപോഹകുശലത എന്നു തുടങ്ങിയ ഗുണങ്ങളുള്ളവരെ ഈ അരങ്ങത്തു വരേണ്ടതുള്ളൂ. വാളെടുക്കുന്നവർക്കെല്ലാം വെളിച്ചപ്പെടാനുള്ള രംഗമല്ല ഇതു്. സമുദായത്തിനൊ സാഹിത്യത്തിനൊ ഗണനീയമായ പ്രയോജനം ഗവേഷണംകൊണ്ടു ലഭിക്കണമെങ്കിൽ വിദ്യാവൃദ്ധന്മാർതന്നെ അതിൽ പ്രവൎത്തിക്കണം. കേരളത്തിലെ സാഹിത്യഗവേഷണം തൃപ്തികരമായ വിധത്തിൽ ഇതുവരെ വികസിച്ചിട്ടില്ല. അതിനുള്ള പ്രധാന കാരണം അനുകൂലപരിതസ്ഥിതികളുടെ അഭാവമാണു്. അതിൽ പ്രവൎത്തിക്കുന്നവരുടെ ന്യൂനതകളും പോരായ്മകളും ഒട്ടൊക്കെ കാരണമായിട്ടുണ്ടു്. പരമാത്ഥദശനമാണു് ഗവേഷകന്റെ പരമലക്ഷ്യമെന്നുള്ളതു് നമ്മുടെ ഗവേഷകന്മാരിൽ പലരും വിസ്മരിച്ചു പ്രവൎത്തിക്കുന്നു. ഞാൻ പിടിച്ച മുയലിനു് കൊമ്പു് മൂന്നൊന്ന മനസ്ഥിതി പ്രദശിപ്പിക്കാത്ത ഗവേഷകന്മാർ നമ്മുടെയിടയിൽ വളരെ ചുരുങ്ങും. സ്വപക്ഷസ്ഥാപനൌത്സുക്യം സത്യപ്രകാശനകാംക്ഷയെ ഗ്രസിച്ചു പോകുന്നതു് അപൂർവ്വമല്ല. ഓരോരൊ അഭിപ്രായങ്ങൾ മുൻകൂട്ടി കരുപ്പിടിച്ചശേഷമാണു് അവയ്ക്കുൽബലകങ്ങളായ വസ്തുതകളെ മാത്രം പരിഗണിച്ചു് വിധികല്പിക്കുന്നതായി ഭാവിക്കുന്നതു്. വസ്തുസ്ഥിതിമൊത്തമായി നോക്കി വിവേകപൂർവ്വം ചില അനുമാനങ്ങൾ ചെയ്യുന്നതിനു് പകരം കാളപെററെന്നു കേട്ടാൽ കയറെടുക്കുന്നരീതിയിലാണു് സിദ്ധാന്തങ്ങൾ പൊഴിക്കു

ന്നതു്. തെളിവുകളെ വേണ്ട വിധത്തിൽ പരിശോധിച്ചു് ആകാം നിരക്കുന്ന അനുമാനം ചെയ്യുന്നതിലാണു് ഗവേഷകന്റെ കർമ്മകുശലത. ഇതിനും പുറമെ, കിട്ടുന്നതു് ചൂടോടെ വിളമ്പണമെന്നുള്ള അതിമോഹം പലപ്പോഴും അനവധാനതയ്ക്കു നിദാനമാണു്. അശ്രുതപൂർവ്വങ്ങളായ വിവരങ്ങൾ നൽകുന്നതിനുള്ള തിടുക്കംകൊണ്ടു ഉണ്ടാകുന്ന കുഴപ്പങ്ങൾ ചില്ലറയല്ല. കയ്യിൽ കിട്ടിയ പ്രമാണങ്ങളെത്തന്നെ നിഷ്കർഷത്തോടു പരിശോധിക്കുന്നതിനു് ഇതിനാൽ സാധിക്കുന്നില്ല പല ഗവേഷകന്മാരും അവരവരുടെ അഭ്യൂഹങ്ങൾക്കും ഉദ്ധരണങ്ങൾക്കും ആധാരമായ താളിയോല പ്രതികളെപ്പററി ശരിയായ വിവരങ്ങൾ നൽകുകയില്ല. സ്വാഭിപ്രായങ്ങൾക്കനുയോജ്യമായ വിധത്തിൽ മാററങ്ങൾ ചെയ്തു് ഗ്രന്ഥപംക്തികളെ പ്രദർശിപ്പിക്കയും "എന്റെ കയ്യിലുള്ള ഗ്രന്ഥത്തിലിങ്ങിനെയാണെന്നു" പ്രസ്താവിക്കുകയും ചെയ്യും. പ്രാചീനഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ കാര്യത്തിൽ താളിയോലപ്രതികളെപ്പററിയുള്ള പൂർണ്ണവിവരങ്ങൾ അറിയുന്നതു് വളരെ പ്രയോജനകരമാണു്. കൃഷ്ണഗാഥാ, അദ്ധ്യാത്മരാമായണം, ഭാരതം എന്നു തുടങ്ങിയ കൃതികളുടെ വടക്കനും തെക്കനുമായ താളിയോല പ്രതികളിൽ പ്രകടമായ പാഠഭേദങ്ങളുണ്ടു്. ഒരു മാതൃക തെക്കനൊ വടക്കനൊ എന്നറിയുന്നതു് പലപ്രകാരത്തിൽ ഉപയോഗപ്രദമാണു്.

ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ കാണുന്ന പാഠഭേദങ്ങൾ അവയിലുള്ളവയാണെന്നു് കാണിക്കാതെ സ്വന്തമായി നിർദ്ദേശിക്കുന്നതാണെന്നു് ഭാവിക്കുന്നവരുമില്ലാതില്ല. ഗവേഷകന്മാരുടെ ഇത്തരം പിത്തലാട്ടങ്ങൾകൊണ്ടു് ഗവേഷണത്തിനുണ്ടായിട്ടുള്ള മാലിന്യം നിർമ്മാർജ്ജനം ചെയ്യേണ്ടതുണ്ടു്. ഈ വിധത്തിലുള്ള ഗവേഷണസരണിയിലെ ന്യൂനതകൾ പരിഹരിച്ചെങ്കിലേ സത്യദർശനമെന്ന ഏകലക്ഷ്യം പ്രാപിക്കുവാൻ കഴികയുള്ളൂ.

മലയാളത്തിലെ പ്രാചീനകൃതികൾ പലതിന്റേയും പ്രസിദ്ധീകരണം ധാരാളം ആദർശഗ്രന്ഥങ്ങളെ ആധാരമാക്കിച്ചെയ്യാത്ത

തിനാൽ അവയുടെ അച്ചടിപ്പതിപ്പുകൾ അപപാഠാവലീഢങ്ങളും അബദ്ധജടിലങ്ങളുമായിത്തന്നെ നിലകൊള്ളുന്നതേയുള്ളു. അവയ്ക്കു പുതിയ പതിപ്പുകൾ ഉണ്ടാകുമ്പോഴെങ്കിലും വേണ്ട സംസ്കാരം വരുത്തുവാൻ പ്രസാധകന്മാർ മനഃപ്പൂർവ്വം ശ്രമിച്ചാൽ ഉപകാരമായിരിക്കും. 'ചന്ദ്രോത്സവ'ത്തിന് അടുത്ത കാലത്തും ഒരു പുതിയ പതിപ്പുണ്ടായിട്ടും പാഠസംസ്കാരത്തിന് വേണ്ടതു് ചെയ്തതായി കാണുന്നില്ല. അതിലെ:—

'ഒരു രഹസി കളിച്ചാളുയലാടികടമ്പിൻ
പൊഴിയിലുപചിതാംഗീ യൌവ്വനാഭോഗ യോഗ്യാ'

എന്ന പംക്തി ഈ പതിപ്പിലും അതുപോലെ തന്നെ. 'പൊഴി'യെന്നതിന് 'കൊമ്പു്' എന്നാൎത്ഥം ഇതിലെ വ്യാഖ്യാതാവും നൽകിക്കാണുന്നു, തിരുവിതാംകൂർ സൎവ്വകലാശാല വക രണ്ടു താളിയോലപ്രതികളിൽ കണ്ട 'കടമ്പിൻ പൊഴിലിലുപചിതാംഗി' എന്ന പാഠം യുക്തതരമായി തോന്നി. 'പൊഴി'യെന്നതിന് 'കൊമ്പു്' എന്നാൎത്ഥം ഉപയോഗിച്ചു കണ്ടിട്ടില്ല. 'പൊഴിൽ' എന്നതിന് ആരാമം, വനം എന്നൊക്കെ അൎത്ഥമുണ്ടുതാനും. 'കടമ്പിൻ കാനനെ' എന്ന 'കൊടിയ വിരഹ'ത്തിലെ പ്രയോഗം ഉൽബലകവുമാണു്, അതുപോലെതന്നെ,

'ത്രിജഗതിപുകൾ പൊങ്ങീടുന്നാവുങ്ങുന്നാനാട്ടു്' എന്ന പംക്തിയും വ്യാഖ്യാതക്കളെവഴിതെററിച്ചതായിക്കാണുന്നു. താളിയോലപ്രതികളിലെ പാഠം 'പുകൾ പ്പൊങ്ങീടുന്ന പുങ്ങുന്നാനാട്ടു്' എന്നാണു്. 'അവുങ്ങുന്നാനാട്ടു്' എന്ന പാഠം സ്വീകരിച്ചുകൊണ്ടു് അവുങ്ങൂരിന് അങ്ങനെയൊരു പേരുകൂടി പണ്ടുണ്ടായിരുന്നുവെന്നും മററും നിരാലംബമായി വ്യാഖ്യാതാവിന് ഊഹിക്കേണ്ടി വന്നു. വടക്കുംനാഥ ക്ഷേത്രത്തിൽ നിന്നുള്ള ശംഖുവിളി കേൾക്കാനും പ്രദക്ഷിണാവൎത്തജലയായ നദിയുടെ സാന്നിദ്ധ്യമുണ്ടാകാനും പുങ്കുന്നമായെങ്കിലേ പ്രസക്തിയുള്ളുവെന്ന പരമാൎത്ഥവും വ്യാഖ്യാതാവു് വിസ്മരിച്ചു. അതുപോലെ,

'കേനാപി കേരളവധൂഹൃദയാരവിന്ദ
ബാലാതപേന കവിനാ കവിതാപദാനാ'

എന്നു് ഇതുവരെയുള്ള മൂന്നു പതിപ്പുകളിലും കാണുന്ന പാഠത്തേക്കാൾ 'കവിനാ കലിതാപദാനാ' എന്ന താളിയോലഗ്രന്ഥപാഠം സമഞ്ജസമായി സഹൃദയന്മാക്കു് തോന്നാതിരിക്കയില്ല. ഇങ്ങനെ കൂടുതൽ സ്വീകാര്യവും യുക്തതരവും ആയ പാഠങ്ങൾ താളിയോല പ്രതികൾ ധാരാളം പരിശോധിച്ചാൽ ലഭിച്ചുവെന്നു വരും,

'കേ. വി. എം.', ഈയിടെ വ്യാഖ്യാനത്തോടു പ്രസിദ്ധം ചെയ്ത 'ഗിരിജാ കല്യാണ'ത്തിൽ പാഠസംസ്കാരത്തിൽ ഏറക്കുറെ ശ്രദ്ധിച്ചിരിക്കുന്നതു് ആശ്വാസപ്രദമാണു്. മുമ്പുള്ള പതിപ്പിലെ ഏതാനും അപ പാഠങ്ങളെ പരിഹരിച്ചു് ശുദ്ധമാക്കുന്നതിനു് അദ്ദേഹത്തിനു് കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ടു്. തിരുവിതാംകൂർ സവ്വകലാശാല വക താളിയോല ഗ്രന്ഥശേഖരത്തിലുള്ള പത്തിലധികം ഗിരിജാകല്യാണഗ്രന്ഥങ്ങളെ ഒത്തുനോക്കിയതിൽ ഇനിയും പല നല്ല പാഠഭേദങ്ങൾ വരുത്താമെന്നു് സ്പഷ്ടമായിട്ടുണ്ടു്. എന്നാൽ 'ലീലാതിലക'ത്തിന്റെ പുതിയ പതിപ്പിൽ വേണ്ട സംസ്കാരം അദ്ദേഹം ചെയ്തു കാണുന്നുമില്ല. ശ്രീ ശിരോമണി കൃഷ്ണൻനായർ ചൂണ്ടിക്കാണിച്ച ചില അപപാഠങ്ങളെ ഒരു അനുബന്ധമായി ചേർത്തുവെന്നേയുള്ളു. ഭാഷാ രാമായണചമ്പു, ഭാരതം ചമ്പു, കണ്ണശ്ശകൃതികൾ, എഴുത്തച്ഛന്റെ കൃതികൾ എന്നിവയുടെ അച്ചടിപ്പതിപ്പുകളിലും ശുദ്ധപാഠം തന്നെയാണെന്നു് പറയാനില്ല. കൂടുതൽ ഭാഗങ്ങളും പാഠഭേദങ്ങളും അവയുടെ താളിയോല പ്രതികളിൽ കാണാനുണ്ടു്. ഇനിയും ഇവയുടെ പുതിയ പതിപ്പുകൾ ഉണ്ടാക്കേണ്ടി വരുന്ന അവസരത്തിലെങ്കിലും കിട്ടാവുന്നിടത്തോളം മാതൃകകൾ ശേഖരിച്ചു് പരിശോധിച്ചു് പാഠശുദ്ധി വരുത്തുവാൻ ശ്രമിച്ചാൽ കൊള്ളാം.

പ്രാചീനഗ്രന്ഥങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച പരിപൂർണ്ണജ്ഞാനം ഗവേഷണത്തിന്റെ അഭിവൃദ്ധിയെ ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നു. ശരിയായ സാഹിത്യചരിത്രവും നിഘണ്ടുനിർമ്മാണവും തൃപ്തികരമാകണമെങ്കിൽ പ്രാചീന ഗ്രന്ഥങ്ങളെപ്പററി കൂലങ്കഷമായ ഗവേഷണം നടത്തേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. സാഹിത്യചരിത്രത്തിലെ പല പ്രശ്നങ്ങൾക്കും ഇതുവരെ തൃപ്തികരവും സർവ്വസമ്മതവുമായ ഉത്തരങ്ങൾ ലഭിച്ചിട്ടില്ല. മിക്ക പ്രാചീനകൃതികളുടേയും കാലം, ഗ്രന്ഥകർത്താവ് എന്നു തുടങ്ങിയ കാര്യങ്ങളിൽ അവസാന തീർച്ചകൾ ഉണ്ടായിട്ടുമില്ല. ഉണ്ണുനീലിസന്ദേശം, ഉണ്ണിയാടിചരിതം, ഉണ്ണിയച്ചിചരിതം, ലീലാതിലകം എന്നു തുടങ്ങിയ കൃതികളുടെ കാലത്തെപ്പററിയും മററുമുള്ള ചർച്ച ഇന്നും അവസാനിച്ചിട്ടില്ല. പണ്ഡിതന്മാരുടെയിടയിൽ ആ വക കാര്യങ്ങൾ ഇന്നും വാദവിഷയമായിരിക്കുന്നതേയുള്ളു. മഴമംഗലം നമ്പൂതിരിമാരിൽ നൈഷധചമ്പുവിന്റേയും ജ്യോതിഷഗ്രന്ഥങ്ങളുടേയും രചയിതാക്കൾ ആരെല്ലാമെന്ന് ഖണ്ഡിതമായി തീർച്ചപ്പെടുത്തണമെങ്കിൽ ഉപരിഗവേഷണം അത്യാവശ്യമാണ്. പ്രാചീന ഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ പാഠനിർണ്ണയമാണ് ആദ്യമായി ചെയ്യേണ്ടതു്. മററു പ്രശ്നങ്ങളെ അഭിമുഖീകരിക്കുമ്പോൾ ഗ്രന്ഥഭാഗങ്ങളെ പ്രമാണമായി സ്വീകരിക്കേണ്ടി വരുന്നതിനാൽ, പാഠങ്ങളുടെ നിശ്ചയമില്ലായ്മ കുഴപ്പങ്ങൾ വർദ്ധിപ്പിക്കുകയേയുള്ളു. പ്രാചീന ഗ്രന്ഥങ്ങളെക്കുറിച്ചു് പരിപൂർണ്ണമായ അറിവു ലഭിക്കുന്നതിനു മുമ്പ് രചിക്കുന്ന സാഹിത്യചരിത്രം ആരുതന്നെ എഴുതിയാലും അതൃപ്തികരമായിരിക്കാനാണെളുപ്പം. ആദ്യമായി ഇപ്രകാരമൊരു കളമൊരുക്കൽ നടത്തുന്നതിലാണ് ഗവേഷകന്മാരുടെ സകല ശ്രദ്ധയും പതിയേണ്ടതു്. ഭാഷാചരിത്രത്തിന്റെ നിലയും ഇതുതന്നെ. കേരളപാണിനീയം രണ്ടാം പതിപ്പുണ്ടായശേഷം അനവധി പ്രാചീന ഗ്രന്ഥങ്ങൾ പ്രസിദ്ധങ്ങളായിത്തീർന്നിട്ടുണ്ടു്. അവയെക്കൂടി ആസ്പദമാക്കി ശബ്ദപരിണാമക്രമങ്ങളേയും മററും വിശദമാക്കുന്ന ആഗമിക വ്യാക

രണം ഉണ്ടാകേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. പഴയ കാലത്തു് പ്രചാരത്തിലിരുന്നവയും ഇപ്പോൾ തിരോധാനം ചെയ്തിരിക്കുന്നവയുമായ അനവധി പദങ്ങളും വിശേഷപ്രയോഗങ്ങളും പ്രാചീനഗ്രന്ഥങ്ങളിലുണ്ടു്. അവയെക്കുറിച്ചു് ഒരു മഹാനിഘണ്ടുവും ആവശ്യമാണു്. പദങ്ങളുടെ അർത്ഥത്തിൽ വന്നു ചേർന്നിട്ടുള്ള ഹ്രാസവികാസങ്ങളെയും വ്യതിയാനങ്ങളെയും വെളിപ്പെടുത്തുന്നതിനു് പ്രാചീനഗ്രന്ഥങ്ങൾ ഉപകരിക്കും. സാഹിത്യഗവേഷണം അഭിവൃദ്ധി പ്രാപിക്കുന്നതോടു കൂടി ഇവയെല്ലാം സൌകര്യങ്ങളും വർദ്ധിക്കാതിരിക്കയില്ല. പണ്ഡിതന്മാർ ഗവേഷണകലയിൽ കൂടുതൽ ആത്മാർത്ഥതയോടും ഉത്സാഹത്തോടും സത്യസന്ധതയോടും വിനയത്തോടും പ്രവർത്തിച്ചാൽ അതു് നാട്ടിനും മാതൃഭാഷയ്ക്കും വേണ്ടി ചെയ്യുന്ന മഹാസേവനമായിരിക്കും.

(എം. എൻ. നായർ മാസിക.)

IV. രണ്ടു സാഹിത്യസുഹൃത്തുക്കൾ

കഴിഞ്ഞ ശതാബ്ദത്തിലെ അതിപ്രസിദ്ധന്മാരായ രണ്ടു സാഹിത്യകേസരികളാണു് കേരളവർമ്മവലിയകോയിത്തമ്പുരാനും ഒയ്യാരത്തു ചന്തുമേനവനും. അവർ തമ്മിൽ അഭിമുഖസന്ദർശനം നടന്നിരുന്നില്ലെങ്കിലും തഴച്ചുവളർന്ന സൌഹാർദ്ദവും സൌഭ്രാത്രവും ആശ്ചര്യകരമാണു്. എഴുത്തുകൾമൂലം ഇത്ര ദൃഢമായ മമതാബന്ധം ഉണ്ടാകുന്നതു് ആരേയും അമ്പരപ്പിക്കും. വിശേഷിച്ചും സ്വഭാവത്തിലും വാസനകളിലും നടപടികളിലും ഇത്രമാത്രം വൈരുദ്ധ്യമുള്ളവർ എങ്ങനെ സ്നേഹബദ്ധരായിയെന്നുള്ളതറിയു

മ്പോൾ, ആക്കും കൌതുകമുണ്ടാകാതെയിരിക്കയില്ല. സ്ഥാനവലിപ്പത്തേയും ധനാഢ്യതയേയും പ്രഭുത്വത്തേയും ആരാധിക്കുവാൻ ഒരിക്കലും ഒരുങ്ങാത്ത സ്വാതന്ത്ര്യബുദ്ധിയോടു കൂടിയ ചന്തുമേനവൻ കേരളവർമ്മദേവന്റെ സുഹൃന്മണിയായതു് ഏറക്കുറെ ആശ്ചര്യകരമായി തോന്നിയേക്കാം. ചന്തുമേനവനെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആരാധകനാക്കിയതു് ആദ്യത്തെ മലയാളനാടകമായ ഭാഷാശാകുന്തളമത്രേ. അതിലെ മധുനിഷ്യന്ദികളായ മണിപ്രവാളശ്ലോകങ്ങളും ലളിതകോമളങ്ങളായ ഗദ്യങ്ങളും ചന്തുമേനവന്റെ ഹൃദയത്തെ എത്രമാത്രം ആവർജ്ജിച്ചുവെന്നു് പരിച്ഛേദിക്കുവാൻ വിഷമമാണു്. സരസാഗ്രഗണ്യനായ ചന്തുമേനവനെ ചേതോമോഹനമായ ഭാഷാശാകുന്തളം എത്രമാത്രം പുളകിതഗാത്രനാക്കിയെന്നു് അദ്ദേഹത്തിനയച്ച ഒരെഴുത്തിൽ നിന്നു് സ്പഷ്ടമാകും. "കഴിഞ്ഞ യാത്ര അവിടത്തെ ഏററവും മനോഹരമായ ശാകുന്തളനാടകം എന്റെ ഭവനത്തിൽ വെച്ചു് കളിപ്പിച്ചു. ഭാഗ്യവശാൽ ദുഷ്യന്തന്റെ വേഷം കെട്ടുന്നതിനു് ഞങ്ങൾക്കു് നല്ല ഒരു രസികനെ കിട്ടി. അയാൾ തൃശ്ശൂർ നാടകസഭയിൽ ചേർന്നയാളല്ല; കോഴിക്കോട്ടുകാരനാണു്. അയാളുടെ പാട്ടും ഒച്ചയും ഒക്കെ വളരെ മധുരമായിരുന്നു. തിരുമനസ്സിലെ നാടകത്തിലെ ഓരോ ശ്ലോകവും രാഗത്തോടുകൂടി അയാൾ ചൊല്ലുന്നതു് ഏററവും സന്തോഷകരമായിരുന്നു. എന്നാൽ 'മാരനൊടൊത്ത വളർന്ന്' എന്ന ശ്ലോകം അയാൾ ചൊല്ലിക്കേട്ടയുടനെ എന്റെ കണ്ണുകളിൽ സന്തോഷം കൊണ്ടു കണ്ണുനീർ നിറയുകയും വേഗം ഞാൻ എന്റെ ഇരുപ്പിൽ നിന്നു് എണീററു് ആ യുവാവിനു് ഏതാനും രൂപാ സമ്മാനം കൊടുക്കയും അയാളോടു് ഇപ്രകാരം പറയുകയും ചെയ്തു. 'ആ മഹാനുഭാവൻ—എന്റെ വലിയ കോയിത്തമ്പുരാൻ—ഉണ്ടാക്കിയ കർണ്ണാമൃതങ്ങളായ ശ്ലോകങ്ങളെ താൻ തന്നെയാണു് ചൊല്ലേണ്ടതു്—ഈശ്വരാ! ഇപ്പോൾ ആ കേരളകാളിദാസൻ ഇതു കേൾക്കാൻ ഇവിടെ ഉണ്ടായിരുന്നുവെങ്കിൽ ഞങ്ങളുടെയും തന്റേയും ഭാഗ്യം

പരിപൂൎണ്ണമാകുമായിരുന്നു. തന്നെക്കുറിച്ചു നാളത്തന്നെ തമ്പുരാൻ ഞാൻ എഴുതും.' നാടകം കാണുന്നതിന് ആളുകൾ വളരെ ഉണ്ടായിരുന്നു. ഓരോ ശ്ലോകത്തിന്റേയും അവസാനത്തിലുണ്ടായിരുന്ന ഹസ്തതാഡനത്തിൽനിന്നും അവിടുത്തെ ശാകുന്തളനാടകത്തെ ജനങ്ങൾ എങ്ങനെ കൊണ്ടാടുന്നുവെന്ന് പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടു"

ഭാഷാശാകുന്തളത്താൽ ആകൃഷ്ടനായ ചന്തുമേനവൻ 'ഇന്ദുലേഖ' പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയ ഉടൻ അതിന്റെ ഒരുപ്രതി കേരളവൎമ്മയുടെ സ്വീകരണത്തിനായി അയച്ചുകൊടുത്തു. അതിനു ലഭിച്ച മറുപടി മേനവനെ കണക്കിലധികം രസിപ്പിച്ചു. എന്നാൽ വെറും പ്രശംസകൊണ്ടു മതിമറക്കുന്ന കൂട്ടത്തിലല്ലായിരുന്നു ചന്തുമേനവൻ. ഗുണം കണ്ടാൽ ആത്മാൎത്ഥമായി പ്രശംസിക്കയും ദോഷം കണ്ടാൽ അതുപോലെ നിർദ്ദയമായി പരിഹസിക്കയും ചെയ്യുകയെന്നതു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ സ്വഭാവവിശേഷമായിരുന്നു. ഏതായാലും ഇതുമുതൽ വലിയ കോയിത്തമ്പുരാനെപ്പററി ചന്തുമേനവനുണ്ടായ സ്നേഹബഹുമാനങ്ങൾ നിസ്സീമമായിത്തീൎന്നു. അക്കാലം മുതൽക്കു് അവർ തമ്മിൽ മുറയ്ക്കു് എഴുത്തുകൾ അയക്കുകയും അവരവരുടെ ക്ഷേമവൎത്തമാനങ്ങളും മററും പരസ്പരം അറിയിക്കയും പതിവായിത്തീൎന്നു. പരസ്പരമായ ആദരവിൽനിന്നു് മുളച്ചു വികസിച്ച സ്നേഹം പിന്നീടു മേനവന്റെ മരണംവരെ അവിച്ഛിന്നധാരയായി പ്രവഹിച്ചു.

ചന്തുമേനവന്റെ നിർദ്ദേശപ്രകാരം 'അമരുകശതകം' തർജ്ജിമ ചെയ്തു് അയച്ചുകൊടുത്തപ്പോൾ:—

'സന്തുമേദിനിയിൽക്കവനങ്ങൾ
ചിന്തുമേറിയ മനീഷിജനങ്ങൾ
കിന്തുമേ നവനവം ബഹുമാനം
ചന്തുമേനവനിലുണ്ടസമാനം,

സുമതികൾ മണി ചന്തുമേനവൻതൻ
കമനിമനീഷിണി തൻെറയിച്ഛയാലേ
അമരുകശതകം മണിപ്രവാളം
കിമപി ചമച്ചതു ഞാനയച്ചിട്ടന്നേൻ.

ആയിന്ദുലേഖയിലുമായതിലും വിശേഷ
മായിന്നു ശാരദയിലും സരസത്വമേററം
ആവിഷ്കരിച്ച രസികന്നു ചമത്ക്കൃതിക്കാ
യാവില്ലയെങ്കിലുമിതിൽ പ്രണയംഭവിക്കും'

എന്നീ പദ്യങ്ങൾ കൂടി അയച്ചുകൊടുത്തു കാണുന്നു. ഈ കൃതിയുടെ അച്ചടി സ്പെക്റ്റേററർ പ്രസ്സിൽ നടത്തുന്നതിനായി എൺ പത്തഞ്ചുറുപാ മേനവൻെറ പേക്കു് മണിയാഡറായി അയച്ചു കൊടുത്തതു് അദ്ദേഹം മടക്കിയയച്ചു. 1893 ഒക്ടോബർ മാസം 7-ാനു- കേരളവൎമ്മദേവൻ ഇതിനെക്കുറിച്ചു് ഇങ്ങനെ എഴുതുന്നു. 'അച്ചടിക്കൂലി വകയ്ക്കുള്ള പണം മടക്കി അയക്കുന്നതിൽ പ്രദശി പ്പിച്ച സന്നദ്ധത ഈ കൃതിയേയും പരിഭാഷകനേയും കുറിച്ചുള്ള നിങ്ങളുടെ ബഹുമാനത്തിൻെറയും സവിശേഷപ്രതിപത്തിയു ടേയും ലാഞ്ഛനയാണെങ്കിലും അതു് വിററു തീൎന്നു് ആ തുക ലഭി ച്ചതിനു ശേഷമായിരുന്നുവെങ്കിൽ കുറെക്കൂടി നന്നാകുമായിരുന്നു അതുവരെ ക്ഷമിക്കാമായിരുന്നു. ഒരു ഡസൻ കാപ്പി എൻെറ പേക്കും ഓരോ പ്രതി നിങ്ങളുടെ സഹോദരനും 'നരിചരിത' കൎത്താവിനും അയച്ചുകൊടുക്കുമല്ലോ. ഈ പരിഭാഷയിൽ വൃത്ത ഭംഗം, യതിഭംഗം മുതലായ ദോഷങ്ങളെ ഉത്ഭാവനം ചെയ്തു് ഒരു ശാസ്ത്രിബ്രാഹ്മണൻ ആയിടക്കു് 'കേരളപത്രിക'യിൽ ഒരു ലേഖനം പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയതിനെത്തുടൎന്നു് ഉണ്ടായ വാദപ്രതിവാദകോ ലാഹലത്തിൽ ചന്തുമേനവൻ, മാനവിക്രമനേട്ടൻ തമ്പുരാൻ മുത

ലായ സഹൃദയശിരോമണികൾ വലിയ കോയിത്തമ്പുരാൻെറപക്ഷംചേൎന്ന് ചില ലേഖനങ്ങൾ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തി. ഇതു സംബന്ധിച്ചാണു്:—

'ജോഷം വസിക്കാതതിലുള്ളതായ
ദോഷം തെളിഞ്ഞിങ്ങു പറഞ്ഞിതെന്നാൽ
തോഷംപരം; കിന്തു, വൃഥാ പഴിച്ചാൽ
രോഷം ജനിക്കുന്നതു കഷ്ടമാണോ?
വൃത്തത്തിനോതീടിന ഭംഗമെൻെറ
പദ്യത്തിനൊ കേരളപത്രികയ്ക്കോ
സത്തുക്കളെന്നിൽ സദയം പ്രസദ്യ
സത്യത്തിനെ ചൊല്ലണമെന്നപേക്ഷ'.

എന്നും മററും കേരളവൎമ്മദേവൻ എഴുതാൻ സംഗതിയായതും. 1062-ൽ മീനം 10-ാനു- കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻതമ്പുരാൻെറ പേക്കു് അയച്ച ഒരെഴുത്തിൽ:—

പ്രബോധനം കേരളപത്രികായാം
ദുസ്സാധമേവേതി തദത്ഥയത്താൽ
നിവൃത്തവാനസ്മി തദാപി കിഞ്ചിൽ
'സഞ്ചാരി'ണ പ്രാഹിണവം പ്രസക്തം'

എന്നിങ്ങനെ പ്രസ്താവിച്ചു കാണുന്നു. 'കേരളസഞ്ചാരി'യിൽ:—

'ഏട്ടൻ രാജാവതുളിയതു പോൽ
ചാരു 'സഞ്ചാരി'പത്രം;
കൂട്ടം കൂടെപ്പുരി ചിനൊട്ടു തൻ
പംക്തിയിൽ ചേൎത്തിടുമ്പോൾ
ശ്രേഷ്ഠന്മാരാം കവികൾ കവിതാ
ചാതുരീ പ്രൌഢിയെല്ലാം
വാട്ടം കൂടാതതിലനുപദം
സ്പഷ്ടമായി കാട്ടുമല്ലൊ.

അകൃത്രിമ സുഹൃത്തുതൻ മതമനാദരിച്ചീടുവാൻ
സ്വകൃത്യമത്രകൊണ്ടു ഞാനിഹ നിബദ്ധനെന്നാകിലും
നികൃത്തരാഗമാക്കിടുന്നിതു മനസ്സിനെക്കേവലം
സകൃത്രിമ മബദ്ധമെൻ കൃതിയിലോതുമിപ്പത്രിക.

അമരുകശതകത്തിൽ വൃത്തഭംഗം
കിമപി കഥിച്ചതു 'പത്രിക'യ്ക്കുതാനോ
മമത കരുതിയല്ല ചൊല്ലിടുന്നോൻ
സമതകലന്നൊരു സജ്ജനം പ്രമാണം.

ഏതും ശ്ലാഘ്യതയെന്റെ സാഹിതിയതി
നില്ലെന്നതെൻ ബോധമാ
ണോതുന്നില്ലതിലെങ്കിലും ബുധജനം
ഘോഷിച്ചു ദോഷങ്ങളെ
ഏതാനും ബഹുമാന്യരൊക്കെയതിനെ
ശ്ലാഘിക്കയും ചെയ്തിടു
ന്നോതാവൽ പരുഷത്വമെന്നു തുടരുന്നൊ
ന്നോടിയം 'പത്രിക'.

യതിഭംഗമെന്റെ കൃതിയിൽ ചിലേടമു
ണ്ടതിഭംഗിയായതു പറഞ്ഞതോർക്കിലോ
മതിലോപമൂലമഥ വൃത്തഭംഗമു
ണ്ടതിലെന്നു ചൊന്നതതികഷ്ടമല്ലയോ? '

എന്നും മററും അദ്ദേഹം എഴുതാനിടയായി. ഏട്ടൻതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലേയും 'വാദകേസരി' 'സത്യവാദി' എന്നീ കൃത്രിമനാമധാരികളേയും കേരളവർമ്മയുടെ കൃതജ്ഞതയെ അറിയിക്കുന്നതിനായി:—

'ഇന്നിസ്സഞ്ചാരിയായോ രചിലവിനതയാം
 പത്രികാസഞ്ചികായാം
സന്നാഹത്തോടു ശൈലാംബുധി നുവര ഭവാൻ
 ചെയ്ത സൽപദ്യവർഷം
അന്യൂനം പ്രേമബന്ധത്തിനുമഥ ഗുണവൽ
 പക്ഷപാതത്തിനും താൻ
കുന്നിക്കും വൈദുഷിശ്രീയതിനുമുചിത
 മായെന്നു നന്ദിച്ചിടുന്നേൻ.'

'വാദകേസരി' സത്യവാദിയി
ത്യാദിയാം ബുധസഞ്ചയത്തിനെ
ആദരേണ കൃതജ്ഞഭാവമാ
വേദയാമി മദത്ഥമദ്യമാൽ'

എന്നിങ്ങനെ രണ്ടുപദ്യങ്ങൾ ഏട്ടൻതമ്പുരാന്‌ അയച്ചിരുന്നു.

ചന്തുമേനവൻ ഈ വാദകോലാഹലത്തിൽ ഒന്നു രണ്ടു ലേഖനങ്ങൾ വലിയകോയിത്തമ്പുരാനെ പിൻതാങ്ങി പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയിരുന്നു. ആയിടക്കു വലിയ കോയിത്തമ്പുരാന്റെ മയൂരസന്ദേശം കാവ്യം കണ്ടപ്പോഴേക്ക്‌ ചന്തുമേനവന്‌ അദ്ദേഹത്തിന്റെ പേരിലുണ്ടായിരുന്ന ആദരവും സന്തോഷവും ശതഗുണീഭവിച്ചിരുന്നു. ചന്തുമേനവന്റെ എഴുത്തുകൾ ലഭിക്കുന്നതു്‌ പീയൂഷം പോലെയാണു്‌ അദ്ദേഹം കരുതിയിരുന്നതു്‌. അതാതുദിവസങ്ങളിൽ വന്നുചേരുന്ന അനവധി എഴുത്തുകളിൽ ആദ്യം പൊട്ടിച്ചുവായിക്കുന്നതു്‌ എപ്പോഴും ചന്തുമേനവന്റെ എഴുത്തുകളായിരിക്കും. വല്ല കാരണവശാലും എഴുത്തു വരുവാൻ താമസിച്ചാൽ അദ്ദേഹം ഉത്കണ്ഠയും അക്ഷമയും പ്രദർശിപ്പിക്ക പതിവായിരുന്നു 1894 ഫെബ്രുവരി 23-ാംനു- കേരളവർമ്മദേവൻ എഴുതുന്നതു്‌ നോക്കുക. 'നിങ്ങളുടെ എഴുത്തു കാത്തു്‌ കാത്തു്‌ ദിവസങ്ങൾ പലതുകഴിഞ്ഞു.

സുഖക്കേടില്ലെന്നു വിശ്വസിക്കുന്നു. അതറിയിക്കാൻ മാത്രമെങ്കിലും ഒരുവരി എഴുതുമല്ലോ. എനിക്കു വാതത്തിന്റെ ഉപദ്രവം അല്പമായുണ്ടായിരുന്നു.' മയൂരസന്ദേശകാവ്യത്തിന്റെ സൌന്ദര്യമകരന്ദത്തിൽ മഗ്നനായി കിടന്നു വലഞ്ഞ ചന്തുമേനവൻ അതിനെക്കുറിച്ചു 'മലയാളമനോരമ'യിൽ പ്രസിദ്ധം ചെയ്ത മണ്ഡനനിരൂപണം കേരളവർമ്മദേവന്റെ പ്രീത്യാദരങ്ങളെ വളരെ വർദ്ധിപ്പിച്ചു. 'വലിയ കോയിത്തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലെ കവിതകളെക്കുറിച്ചു വല്ല അഭിപ്രായവും പറയാൻ ഈയിടെ എനിക്കു കേവലം അസാദ്ധ്യമായിരിക്കുന്നു. ഈ മഹാകവിയെപ്പററിയോ അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൃതികളെപ്പററിയോ ഉള്ള ബഹുമാനവും ആശ്ചര്യവും അതുകളിൽ നിന്നു എന്റെ മനസ്സു സർവ്വദാ അനുഭവിക്കുന്ന പരമാനന്ദവും ഇന്നപ്രകാരമെന്നു മതിയാകുംവണ്ണം പറഞ്ഞു അന്യന്മാരെ ഗ്രഹിപ്പിക്കുന്നതിനു വിദഗ്ദ്ധത എനിക്കില്ലെന്നു ചിലപ്പോൾ തോന്നിപ്പോകുന്നു. ശാകുന്തളം തർജ്ജിമ വായിച്ചു അതിനെക്കുറിച്ചു ഞാൻ വർത്തമാനക്കടലാസുകളിൽ എഴുതിയിരുന്ന കാലത്തു എന്റെ മനസ്സിനു തിരുമനസ്സിലെ കവിതകളെപ്പററി ഇപ്പോൾ ഉണ്ടായിരുന്ന അഭിപ്രായംതന്നെയാണു ഏകദേശമുണ്ടായിരുന്നതു. എങ്കിലും ഇപ്പോൾ ഉണ്ടാകുന്ന ചാപല്യം അന്നുണ്ടായിരുന്നില്ല. അതിയായ ആശ്ചര്യവും ബഹുമാനവും അന്നും അവിടത്തെ കവനങ്ങളെപ്പററി എനിക്കുണ്ടായിരുന്നു എന്നാൽ ആ കാലം ആ സൌന്ദര്യമകരന്ദസമുദ്രത്തിൽ മഗ്നനായി അതിൽ കേവലം വലഞ്ഞു കിടപ്പാണു" എന്നിങ്ങനെയാണു ആ ലേഖനത്തിന്റെ ആരംഭത്തിൽ ചന്തുമേനവൻ പ്രസ്താവിക്കുന്നതു.

ഈ ലേഖനത്തിന്റെ കയ്യെഴുത്തുപ്രതി, പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നതിനുമുമ്പു, കേരളവർമ്മക്കു അയച്ചുകൊടുത്തപ്പോൾ അവിടുന്നു ആ ആഗസ്റ്റു മാസം 30-ാം- ഇപ്രകാരം മേനവനു എഴുതി അയയ്ക്കുന്നു. 'നിങ്ങളുടെ സാമാന്യം ദീർഘവും കാര്യസമ്പൂർണ്ണവും മനോ

ങ്ങപൂമായ മയൂരസന്ദേശവിമശം കിട്ടി. വളരെ സന്തോഷമായി. കേരളമൊട്ടുക്കു വിഖ്യാതിപരത്തിയ ഇന്ദുലേഖയുടെ കത്താവായ സരസാഗ്രഗണ്യനും ഇംഗ്ലീഷു സാഹിത്യത്തിൽ അപാരപണ്ഡിതനും മലബാറിലെ സബ്ജഡ്ജിമാരിൽ എല്ലാംകൊണ്ടും പ്രഥമഗണനീയനും ആയ നിങ്ങൾ എൻെറ ഒരു നിസ്സാരകവിതയെപ്പററി ഇത്ര മാത്രം ഉള്ളഴിഞ്ഞു വിശേഷാത്തരമെന്ന് പ്രശംസിക്കുന്നതു് എനിക്കു് അനല്പമായ അഭിമാനത്തിനും സംതൃപ്തിയ്ക്കും കാരണമാണു് ഇതെനിക്കു് അളവററ സന്തോഷത്തെ പ്രദാനം ചെയ്യുന്നുവെന്നുള്ളതു് സമ്മതിക്കാതിരിക്കുവാൻ നിവൃത്തിയില്ല. അതിൽ സ്വാഭിമാനം സ്ഫുരിക്കുന്നുവെങ്കിൽ ക്ഷന്തവ്യമായ ആ കുററത്തെ ഞാൻ സമ്മതിക്കുന്നു. നിങ്ങളുടെ പ്രേമമസൃണമായ ഈ ഉപചാരത്തിനു് എങ്ങനെയാണു് കൃതജ്ഞത പ്രകടിപ്പിക്കേണ്ടതെന്നു് എനിക്കു നിശ്ചയമില്ല. നിങ്ങൾക്കു് എന്നിലുള്ള പക്ഷപാതവും പ്രതിപത്തിയും ഇങ്ങനെ പ്രദശിപ്പിച്ചുവെന്നേ ഞാൻ കരുതുന്നുള്ളു. നൈസഗ്ഗികമായ ഓജസ്സും രാമണീയകവുമുള്ള നിങ്ങളുടെ പ്രത്യേകരീതിയിൽ രചിച്ചിട്ടുള്ള ഈ വിമശം വായിച്ചപ്പോൾ എൻെറ നിസ്സാരകൃതിയിൽ ചില ചമത്കാരങ്ങൾ ഉണ്ടായിരിക്കണമെന്നു് എനിക്കു തോന്നിത്തുടങ്ങി. ഇതിൻെറ ഒരു പ്രതി മലയാള മനോരമയ്ക്കു് ഞാൻ അയച്ചുകൊടുക്കാം എന്നാൽ 'വിദ്യാവിനോദിനി' പത്രാധിപർ ചോദിക്കാനിടയുണ്ടു്. വിദ്യാവിനോദിനിയിൽ ആദ്യമായി പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയശേഷം മനോരമയ്ക്കയയ്ക്കാം. വിദ്യാവിനോദിനിയ്ക്കു് നിങ്ങൾ അയച്ചു കാണുമായിരിക്കുമെന്നു് വിശ്വസിക്കുന്നു." മയൂരസന്ദേശവിമശത്തിൽ ചന്തുമേനവൻ പ്രകടിപ്പിച്ച ചാതുര്യം കേരളവമ്മയെ സന്തോഷിപ്പിച്ചതിനു് കണക്കില്ല, സംസ്കൃതപണ്ഡിതന്മാരുടെ, ഇത്തരം സഹൃദയന്മാരുടെ അഭിനന്ദനം ഒന്നുമാത്രമാണു് അദ്ദേഹം സാഹിത്യവ്യവസായത്തിൽ നിന്നു് പ്രതീക്ഷിച്ച പ്രതിഫലം. നിമ്മത്സരബുദ്ധികളായ വിദ്വജ്ജനങ്ങളുടെ പ്രശംസയത്രേ അദ്ദേഹത്തിനു് ചാരിതാത്ഥ്യം നൽകിയതും. ചന്തു

മേനവന്റെ പേരിൽ അദ്ദേഹത്തിനുണ്ടായ പ്രത്യപത്തി ഉത്തരക്ഷണത്തിൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുത്തി. 1898 മാർച്ച് 11-ാംനു- മദിരാശി ഗവൎണ്ണരുടെ പേക്ക് വലിയ കോയിത്തമ്പുരാൻ, ചന്തുമേനവനെ മദ്രാസ് സൎവ്വകലാശാലയുടെ ഒരു ഫെല്ലാവായി അംഗീകരിക്കണമെന്ന് ബലമായി ശുപാൎശചെയ്ത് ഒരു കത്തയച്ചതിന് അനുസരണമായി അദ്ദേഹത്തിന് ആ സ്ഥാനം ലഭിച്ചു. ആ മാസം 21 നു- അദ്ദേഹത്തിന്റെ അപേക്ഷയനുസരിച്ച് പ്രവൎത്തിച്ചതിൽ നന്ദി പ്രകടിപ്പിച്ചുകൊണ്ടു് ചാൻസലക്ക വീണ്ടും ഒരെഴുത്തയച്ചുകാണുന്നു. എന്നാൽ വലിയ കോയിത്തമ്പുരാൻ ചന്തുമേനവന് ഏപ്രിൽ 27-ാംനു- അയച്ച എഴുത്തിൽ സ്ഥാനം ലഭിച്ചതിൽ അനുമോദിച്ചതല്ലാതെ, അദ്ദേഹത്തിന് അതിൽ ഏതെങ്കിലും ഉത്തരവാദിത്വം ഉണ്ടായിരുന്നില്ലെന്ന മട്ടിലാണ് പ്രസ്താവിച്ചതു്. എന്നാൽ ആയിടയ്ക്കുതന്നെ സംഗതിയുടെ പരമാൎത്ഥം ചന്തുമേനവൻ മററു വിധത്തിൽ ഗ്രഹിക്കകയും അതിന് കൃതജ്ഞത പ്രകടിപ്പിക്കയും ചെയ്കപ്പോൾ മാത്രമാണ് 'നിങ്ങൾക്ക് ന്യായമായി കിട്ടുവാൻ അനുരൂപതയുണ്ടായിരുന്ന ഫെല്ലോസ്ഥാനം നിങ്ങൾക്ക ലഭിക്കാനിടയായതിൽ ഞാൻ വലിയ സഹായം ചെയ്തതായി ഞാൻ ഒട്ടും അഭിമാനിക്കുന്നില്ല' എന്ന് കേരളവൎമ്മ എഴുതി അറിയിച്ചതു്.

'മയൂരസന്ദേശം' കാവ്യം 'തന്റെ സ്വന്തം ചെലവിൽ' സ്നേഹിതന്മാൎക്ക് സൌജന്യമായി കൊടുക്കേണ്ടുന്ന ഉദ്ദേശ്യത്തോടുകൂടി അതിനെ ബാസൽമിഷൻ അച്ചുകൂടത്തിൽ അതിഭംഗിയിൽ അച്ചടിപ്പിച്ച് ഒരു മയൂരത്തിന്റെ സുവൎണ്ണവൎണ്ണത്തിലുള്ള ചിത്രത്തോടുകൂടി അതിമനോഹരമായി ബയൻഡുചെയ്യിച്ച് പരസ്യം ചെയ്തിരുന്നു' എന്ന് മൂൎക്കോത്തു കുമാരൻ അവർകൾ പ്രസ്താവിക്കുന്നതിന് എന്തടിസ്ഥാനമാണെന്ന് അറിയുന്നില്ല. ചന്തുമേനവന്റെ ഇംഗിതപ്രകാരം ബാസൽമിഷൻ പ്രസ്സിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ മേൽനോട്ടത്തിലും ഉത്സാഹത്തിലും അഞ്ഞൂറു പ്രതികൾ അച്ചടിച്ചതി

ന്° 183 രൂപയുടെ ഒരു ബിൽ 1895 ഏപ്രിൽ അവസാനത്തിൽ പ്രസ്സ് മാനേജർ വലിയ കോയിത്തമ്പുരാന് അയയ്ക്കുകയും ആ ജൂൺ 8-ാം മദിരാശി ആർബത്നാട്ട ബാങ്കിലേക്കു ഈ തുകയ്ക്കൊരു ചെക്ക് മാനേജരുടെ പേരിൽ കൊടുക്കുകയും ചെയ്തതായി രേഖകളുണ്ടു്. അഭിലഷണീയമായ ആകാരസൌഷ്ഠവത്തോടുകൂടി പുറപ്പെട്ട ആ പതിപ്പിൽ പീഠിക എഴുതിയതും മേൽനോട്ടം വഹിച്ചതും മേനവനാണെന്നല്ലാതെ സ്വന്തചെലവിലാണ് അച്ചടിപ്പിച്ചതെന്നും നാന്തറ രൂപയോളം അതിനു ചെലവിട്ടിട്ടുണ്ടെന്നും പറയുന്നതിന് ആധാരമായി രേഖകൾ ഹാജരാക്കിയിട്ടില്ലാത്തതിനാൽ അതിനെപ്പററി ഇതിൽക്കൂടുതലായി തൽക്കാലം പ്രസ്താവിക്കേണ്ടതില്ല. ബാസൽ മിഷൻ പ്രസ്സിൽ അടിച്ച ഈ പതിപ്പിന്റെ പ്രൂഫുകൾ മുറയ്ക്കു് പരിശോധിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നതു് ഏ. ആർ. രാജരാജവർമ്മ കോയിത്തമ്പുരാൻ ആയിരുന്നുവെന്നും അവസാന പ്രൂഫ് തിരുത്തി അയച്ചതു് 1895 ഫെബ്രുവരി 25-ാംനു-യാണെന്നും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ദിനസരിക്കുറിപ്പിൽ കാണുന്നുണ്ടു്.

ഈ സുഹൃന്മണികൾ തമ്മിൽ കാണുവാൻ വളരെ ആഗ്രഹിച്ചെങ്കിലും അതു് ഒരിക്കലും സാധിക്കുവാനിടയായില്ല. 1898 ജനുവരിയിൽ ശ്രീമൂലം മഹാരാജാവു് മദിരാശിയാത്രയ്ക്കു ഒരുങ്ങുന്നുവെന്നു് അറിഞ്ഞു് എഴുന്നള്ളത്തോടുകൂടി കേരളവർമ്മയും ഉണ്ടായിരിക്കണമെന്നും എന്നാൽ ഷൊറണ്ണൂരിൽ വന്നു കണ്ടുകൊള്ളുമെന്നും ചന്തുമേനവൻ അദ്ദേഹത്തിന് എഴുതി അയച്ചു. എന്നാൽ മഹാരാജാവു് തിരുനൽവേലിവഴി യാത്ര നിശ്ചയിച്ചതിനാലും വലിയകോയിത്തമ്പുരാന്റെ പ്രിയമാതാവിന് ഈ ഘട്ടത്തിൽ ആലസ്യമാണെന്ന് അറിവു ലഭിച്ചതിനാലും ആ ഉദ്ദേശ്യം സാധിച്ചില്ല. 1897 ഡിസംബർ 10-ാം തീയതി അയച്ച ഒരെഴുത്തിൽ ഇങ്ങനെ പ്രസ്താവിക്കുന്നു — 'എന്റെ വൃദ്ധയായ പ്രിയമാതാവു് അപകടനിലയിലാണെന്ന് ജ്യേഷ്ഠസഹോദരൻ അറിയിച്ചിരി

കുന്നു. അന്ത്യസമയത്തു് പ്രിയമാതാവിന്റെ സന്നിധിയിലുണ്ടായിരിക്കണമെന്നു് ഞാൻ നിശ്ചയിച്ചിരിക്കുന്നതിനാൽ ഈയിടെ വിദേശസഞ്ചാരത്തിനു് യാതൊരു സൌകര്യവും ഉണ്ടാകുന്നതല്ല. എന്റെ മാതാവിനുവേണ്ടി ചെയ്യേണ്ടതായ വത്സപരീക്ഷ വേണ്ടവണ്ണം നിർവ്വഹിച്ചു് കഴിഞ്ഞാലല്ലാതെ അതിനൊന്നും എനിക്കു് സ്വാതന്ത്ര്യം ലഭിക്കുന്നതല്ല. മാതാവിനോടുള്ള ഈ അന്ത്യകടമ നിർവ്വഹിച്ചുകഴിഞ്ഞാൽ പിന്നെ ഞാൻ സ്വതന്ത്രനാണു്. അന്നു് എന്റെ ആദ്യത്തെ യാത്ര കോഴിക്കോട്ടേക്കോ നിങ്ങൾ അപ്പോൾ ഏതു സ്ഥലത്താണെന്നു് അറിഞ്ഞാൽ അവിടേക്കോ ആയിരിക്കും." ആ മാസം 24-ാംനു ചന്തുമേനവന്റെ ജന്മനക്ഷത്രമായിരുന്നതിനാൽ 'ഞാൻ നിങ്ങളുടെ പുറന്നാൾ ഒരിക്കലും മറക്കാറില്ല. നിങ്ങളുടെ ദീർഘായുസ്സിനും ആരോഗ്യത്തിനുമായി ഞാൻ അന്നു് പ്രത്യേകം ഈശ്വരനോടു് പ്രാർത്ഥിക്കാറുണ്ടു്. നമ്മുടെ ആത്മാക്കൾ എന്തോ ദൈവികമായ രീതിയിൽ പരസ്പര സ്നേഹപാശംകൊണ്ടു് ബന്ധിക്കപ്പെട്ടിരിക്കയാണു്. നിങ്ങൾക്കു് ഉദ്യോഗസംബന്ധമായ ജോലികളിൽനിന്നു് അല്പമെങ്കിലും വിശ്രമം സാഹിത്യവ്യവസായത്തിനായി ലഭിക്കുമെങ്കിൽ ആദ്യമായി ചെയ്യേണ്ടതു് 'ശാരദ' പൂർത്തിയാക്കയാണു്. എന്റെ നിസ്സാരമായ ജീവചരിത്രം നിങ്ങൾ എഴുതി എന്നെ ബഹുമാനിക്കുന്നതിനു് നിശ്ചയിച്ചിരിക്കുന്നതായി അറിയിച്ചതിൽ നന്ദി പ്രദർശിപ്പിച്ചുകൊള്ളുന്നു. വെറും ശുഷ്കമായ എന്റെ ദിനസരിക്കുറിപ്പുകളുടെ ഒരു സഞ്ചിക അതിലേക്കായി ഇതോടുകൂടി അയയ്ക്കുന്നു. യഥാർത്ഥ സ്നേഹിതനായ നിങ്ങൾക്കു് അതു് നീരസപ്രദമാകയില്ലെന്നു് വിചാരിക്കുന്നു. അതിലെ ചില പ്രസ്താവനകൾ നിങ്ങളുടെ മന്ദഹാസത്തെ പൊഴിപ്പിച്ചേക്കാം. എന്നാൽ എന്നെ വെറുക്കുന്നതിനൊ ദുഷ്ടനെന്നു പരിഗണിക്കുന്നതിനൊ ആസ്പദമായി അതിലൊന്നും കാണുകയില്ലായിരിക്കാമെന്നു് ഞാൻ പ്രത്യാശിക്കുന്നു" എന്നിപ്രകാരം അയച്ച എഴുത്തിൽ പ്രസ്താവിക്കുന്നു.

ആ മാസാവസാനത്തിൽ വലിയകോയിത്തമ്പുരാൻ ഒരു ഫോട്ടോ സ്നേഹിതന്റെ സ്വീകരണത്തിനായി അയച്ചുകൊടുത്തപ്പോൾ അതിനോടുകൂടി അയച്ച എഴുത്തിൽ ഇംഗ്ലീഷുനോവൽ തർജ്ജിമചെയ്യുന്നതിലുള്ള വിഷമതകളേയും ആചാരങ്ങൾ ഭിന്നങ്ങളായതിനാലുണ്ടാകുന്ന അസ്വാരസ്യങ്ങളേയും മററും പ്രത്യേകം ഉപന്യസിച്ചിരുന്നു. ഈ പ്രാണസ്നേഹിതന്മാർ എത്രമാത്രം ദൃഢപ്രേമബദ്ധരായിരുന്നുവെന്നു് അവരുടെ എഴുത്തുകൾ വെളിവാക്കുന്നുണ്ടു്. ചന്തുമേനവൻ ഒരിക്കൽ ജ്വരാധീനനായി ശയ്യാവലംബിയായപ്പോൾ വിവരത്തിനു് കേരളവർമ്മയ്ക്കു് കമ്പിയടിച്ചു. അതിനു മറുപടിയായി 'നിങ്ങളുടെ കമ്പി എന്നെ വല്ലാതെ ഭയപ്പെടുത്തുന്നു. നിങ്ങളുടെ സുഖപ്രാപ്തിക്കു പ്രാൎത്ഥിക്കുന്നു. കലശലായ പനിയുണ്ടോ? മകനോടു പറഞ്ഞു് പൂൎണ്ണ വിവരങ്ങൾ ഉടൻ എഴുതി അയപ്പിക്കുമല്ലൊ' എന്നു് കമ്പിയടിച്ചു. പിന്നൊരിക്കൽ ചന്തുമേനവൻ അയച്ച ഒരെഴുത്തിനു് ഇങ്ങനെ എഴുതുന്നു. 'ഈയിടെയായി നിങ്ങൾ എഴുത്തയക്കാതിരുന്നു് ഇപ്പോൾ അയച്ച എഴുത്തു് എന്നെ വളരെ സന്തോഷിപ്പിച്ചു. നിങ്ങൾ ഞവരക്കിഴി നടത്തിയതു് വളരെ നന്നായി. ഞാൻ ആണ്ടുതോറും കൎക്കടകമാസത്തിൽ അതു് നടത്താറുള്ളതുകൊണ്ടാണു് ഇത്രയുമെങ്കിലും ആരോഗ്യം എനിക്കുള്ളതു്. നിങ്ങൾ ആറുമാസത്തെ അവധി എടുക്കുന്നുവെന്നറിയുന്നതിലും സന്തോഷമുണ്ടു്. പെൻഷൻ പററി ജോലിയിൽനിന്നു് പിരിഞ്ഞാലും തരക്കേടില്ല. നിങ്ങളുടെ സന്താനങ്ങൾക്കു വേണ്ട പണം ഇതുവരെയായി സമ്പാദിക്കുവാൻ സാധിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ അതുതന്നെയാണു് നല്ലതു്. തലശ്ശേരിക്കു സ്ഥലം മാററം കിട്ടിയിരുന്നുവെങ്കിൽ നന്നായിരുന്നു. എന്റെ ജീവചരിത്രം എഴുതണമെന്നു വിചാരിച്ചതു് സാധിക്കണമെന്നുതന്നെയാണോ ഇപ്പോഴും കരുതുന്നതു്?'' 1897 ജൂൺ 8-ാം നു- ചന്തുമേനവനു് അയച്ച എഴുത്തിൽ 'നിങ്ങളുടെ പ്രശംസാപരമായ ആശയങ്ങൾക്കു് മറുപടി പറയാൻ ഞാൻ വിഷമിക്കുന്നു. 'സാരാമോദ

പ്രസവനികരം' എന്ന ശ്ലോകത്തിലെ അന്ത്യപാദത്തിന് എന്താ ണ് അഭംഗിയെന്ന് എനിക്കു മനസ്സിലാക്കുവാൻ സാധിച്ചില്ല. ഏതു പദം പകരം വെയ്ക്കണമെന്നാണ് നിങ്ങളുടെ വിവക്ഷ? അനുഗ്രഹീത കവിശ്രേഷ്ഠനായ മാഘന്റെ 'ക്രാന്തകാന്തവദന പ്രതിബിംബേ' എന്ന പദ്യത്തിലെ പേശലാശയമാണ് ഞാൻ സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ളതു്. കടത്തനാട്ടു രവിവൎമ്മ രാജാവും നിങ്ങളും തമ്മിൽ കാണാനിടയായതു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ പരമഭാഗ്യമാണെ ന്നാ അവിടുത്തേക്ക് ഞാൻ എഴുതിയിട്ടുണ്ടു്" എന്നിങ്ങനെ പ്രസ്താ വിച്ചിരിക്കുന്നു. സമ്മുഖദർശനത്തിനും സല്ലാപത്തിനും കാംക്ഷി ച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന ചന്തുമേനവൻ അയച്ച ഒരെഴുത്തിൽ 'തിരുമന സ്സിലെ നേരിട്ടു പരിചയമാകുവാൻ എനിക്ക് എത്ര അത്യുൽക്കട മായ ആഗ്രഹമുണ്ടെന്ന് ജഗദീശ്വരനമാത്രമേ അറിഞ്ഞുകൂട്ടൂ. എന്നാൽ എന്റെ ഈ ജീവിതസ്വപ്നത്തെ സാധിക്കുവാൻ ഞാൻ എപ്പോഠം ശക്തനാകുമെന്ന് എനിക്ക് അറിയാൻ പാടില്ല. തിരു മനസ്സിലെപ്പോലെ അതിബുദ്ധിമാന്മാരുടെ സൌഹാൎദ്ദത്തെയാണ് ഞാൻ എപ്പോഴും കാംക്ഷിക്കുന്നതു്. ഞാൻ ഉയൎന്ന ഉദ്യോഗങ്ങ ളെയാകട്ടെ, വലിയ ശമ്പളങ്ങളെയാകട്ടെ, ആരുടേയും കടും കോപത്തെയാകട്ടെ കൂസുകയില്ല. സംഗീതത്തിൽ അതിവിദഗ്ദ്ധ നായ എന്റെ ഇഷ്ടൻ കല്യാണകൃഷ്ണഭാഗവതർ തിരുമനസ്സിലെ സംഗീതവൈദഗ്ദ്ധ്യത്തേയും ജ്ഞാനത്തേയും കുറിച്ച് എന്നോടു പറ ഞ്ഞിട്ടുണ്ടു്. അവിടത്തെ അപാരമായ സംസ്കൃത പാണ്ഡിത്യവും നിരുപമമായ കവിതാവാസനയും എനിക്ക് അഭിനന്ദിക്കുന്നതിന് സാധിച്ചിട്ടുണ്ടു്. ആധുനിക ഭാഷകളിൽ സൎവ്വോത്തമമായ ഇംഗ്ലീ ഷിൽ അവിടുന്ന് എത്ര സരസനായ ഒരു ലേഖകനാണെന്ന് അവി ടത്തെ എഴുത്തുകഠം തന്നെ തെളിയിക്കുന്നുണ്ടു്. ഇന്ത്യായിൽ എനിക്കു പരിചയമുള്ള മററാരേയും ഞാൻ ഇത്രമാത്രം അഭിനന്ദിക്കുന്നില്ലെ ന്ന് തീൎച്ചപറയാം. ഞാൻ മുഖസ്തുതി പറയാൻ ശീലി

എന്നാൽ യഥാൎത്ഥമായ യോഗ്യത കാണുമ്പോഠം പ്രശം

ന്ന് മടിക്കാറുമില്ല. മിൽട്ടൺ എന്ന കവിയെപ്പററി മെക്കാളി പ്രഭു പറഞ്ഞതുപോലെ അവിടത്തെ നാമശ്രവണം, അവിടത്തെ പുസ്തകങ്ങളുടെയും കാഴ്ച, ഇവയെല്ലാം എനിക്കു് എത്ര ആനന്ദപ്രദങ്ങളാണു്" 1897 ആഗസ്റ്റ് 3-ാം തീയതി കേരളവമ്മ ചന്തുമേനവനു് ഇങ്ങനെ എഴുതുന്നു. "ഈയിടെ എഴുത്തൊന്നും കാണാത്തതെന്താണെന്നറിയുന്നില്ല. നിങ്ങൾ കോഴിക്കോട്ടേയ്ക്കോ പാലയ്ക്കാട്ടേയ്ക്കോ എപ്പോൾ പോകുമെന്നു് അറിയാൻ ആഗ്രഹമുണ്ടു്. നിങ്ങൾ സ്വനഗ്രാഹിയന്ത്രം കണ്ടുവോ? നിങ്ങൾ സംഭാഷണം ചെയ്യുന്നതും പാടുന്നതും കേൾക്കുവാൻ ഞാൻ എത്രമാത്രം ആഗ്രഹിക്കുന്നു? അതിനു് എപ്പോഴാണു് ഭാഗ്യമുണ്ടാവുക? ഞാൻ വീണയിൽ സുരുട്ടി നാനാവണ്ണം പ്രയോഗിച്ചതിന്റെ പ്രതിബിംബം സ്വനഗ്രാഹിക്കമ്പനിയുടെ ഏജൻറു് എടുത്തിട്ടുണ്ടു്. ഇതോടുകൂടി എന്റെ ഒരു ഛായാപടം സദയസ്വീകരണത്തിനായി അയയ്ക്കുന്നു". ആ മാസം 16-നു- ചന്തുമേനവനെ കോഴിക്കോട്ടു സ്ഥലം മാററിയതിനെക്കുറിച്ചു് സകല കോഴിക്കോടൻ പത്രങ്ങളും അത്യാഹ്ളാദം പ്രകടിപ്പിച്ചതിൽ അനുമോദിച്ചു് കേരളവമ്മദേവൻ അയച്ച എഴുത്തിൽ 'നിങ്ങളുടെ ആരോഗ്യത്തെപ്പററി പ്രത്യേകം സൂക്ഷിക്കുമല്ലൊ. ഒക്ടോബറിൽ ഗവണ്ണരുടെ ഇവിടത്തെ സന്ദശനം കഴിഞ്ഞാൽ ഞാൻ കോഴിക്കോട്ടുവരെ സഞ്ചരിക്കണമെന്നു് വിചാരിക്കുന്നു' എന്ന പ്രസ്താവമുണ്ടു്. 1898 ജൂലൈ മാസത്തിൽ കേരളവമ്മ അയച്ച ഒരെഴുത്തിൽ 'നിങ്ങളെപ്പററി സംസാരിക്കാത്ത ഒരു ദിവസംപോലുമില്ല. രാമചന്ദ്രഭാഗവതരുമായി വീണ വായിക്കുമ്പോൾ എന്തെങ്കിലും നിങ്ങളുടെ കാര്യം പറയാതിരിക്കുകയില്ല' എന്നു് പ്രസ്താവമുണ്ടു്. ആ മാർച്ചു് മാസത്തിൽ 'ശാരദ എന്നു് മുഴമിപ്പിക്കുവാൻ എനിക്കു് സാധിക്കുമെന്നു് നിശ്ചയമില്ല. ഇപ്പോഴത്തെപ്പോലുള്ള ജോലിത്തിരക്കാണെങ്കിൽ അതു് മിക്കവാറും അസാദ്ധ്യമായിത്തീരും' എന്നു് ചന്തുമേനവൻ അദ്ദേഹത്തിനു് എഴുതുന്നു. ചന്തുമേനവനെ സബ് ജഡ്ജിയായി 1899 സെപ്ററ

ബർ മാസത്തിൽ സ്ഥിരപ്പെടുത്തിയ വൃത്താന്തം ചില കോഴിക്കോടൻ പത്രങ്ങളിൽ കണ്ടയുടനെ തന്നെ ഇങ്ങനെ എഴുതി അയച്ചു. 'ഗവമ്മെൻറ നിങ്ങൾക്ക് ന്യായമായ ഉദ്യോഗക്കയററം നൽകുവാൻ അമാന്തം കാണിച്ചതിൽ ആശ്ചയ്യപ്പെടുന്നു. പരേതന്മാരും ഇപ്പോൾ ജീവിച്ചിരിക്കുന്നവരുമായ മലയാളികളായ സബ്ജഡ്ജിമാരിൽ നിഷ്കളങ്കമായ സ്വഭാവനൈമ്മല്യത്താലും ജനരഞ്ജനയാലും സത്യനിഷ്ഠയാലും നിങ്ങൾക്കു ലഭിച്ചിട്ടുള്ള പ്രശസ്തി അന്യാദൃശമാണ് പരേതരായ കൃഷ്ണമേനവൻ, കുഞ്ഞൻമേനവൻ, എന്നീ ജഡ്ജിമാരെക്കാൾ നിങ്ങൾക്ക് സാമത്ഥ്യം ഒട്ടും കുറവല്ലെന്ന് സുവിദിതമാണ്. ഗവമ്മെൻറ കൂടുതൽ പ്രോത്സാഹനം യോഗ്യതാനുസരണം നൽകാത്തതു് പരിതാപകരമായിരിക്കുന്നു. സന്താനഭാഗ്യമുള്ള നിങ്ങൾക്ക് അവരെ നല്ല നിലയിലാക്കേണ്ട ഭാരമുള്ളതിനാൽ എട്ടുപത്തു കൊല്ലം കൂടി ജോലിയിലിരിക്കേണ്ടിവരുമായിരിക്കാം. അതിനിടയിൽ ഗവമ്മെൻറ നിങ്ങളെ തീച്ചയായും ഒരു ഡിസ്ത്രിക്ട് ജഡ്ജിയാക്കാതെയിരിക്കയില്ല. മദ്രാസ് ഹൈക്കോടതിയിൽ സ്ഥാപിച്ചിരിക്കുന്ന സർ മുത്തുസ്വാമിഅയ്യരുടെ പ്രതിമയേക്കാൾ ശാശ്വതവും ലോകവിശ്രുതവുമായ സ്മാരകം ഇന്ദുലേഖയായിരിക്കും. ഞാൻ നിവ്വാണമടഞ്ഞ അഗ്നിപവ്വതം പോലെയിരിക്കുന്നു. അനേകം നിർബന്ധാനുഷ്ഠാനങ്ങൾകൊണ്ടു മാനസോല്ലാസം കുറഞ്ഞിരിക്കുന്ന ദീക്ഷക്കാലത്തു് സരസമായി വല്ലതും എഴുതുന്നതിന് സാധിക്കുമോ എന്നു് സംശയമാണ്. എന്നാൽ നിങ്ങളുടെ സന്തോഷത്തിനായി വിഷയം നിർദ്ദേശിക്കാമെങ്കിൽ ശ്രമിച്ചു നോക്കാം."

അടുത്ത മാസത്തിൽ സ്വാമിദശനത്തിനായി ചന്തുമേനവൻ ഗുരുവായൂർ എത്തിയിരുന്നപ്പോൾ അവിടെ നിന്നും സ്നേഹിതന് അയച്ച കത്തിന് ഇങ്ങനെ മറുപടി അയച്ചു. "നിങ്ങളുടെ മനോഹരവും പാണ്ഡിത്യദ്യോതകവുമായ മയൂരസന്ദേശവിമശനമാണ്

ആ നിസ്സാരകൃതിക്കു് കേരളീയ പണ്ഡിതന്മാരുടെയിടയിൽ പ്രശസ്തി സമ്പാദിച്ചതു്. ആ കാവ്യത്തെക്കുറിച്ചു് നിങ്ങളേ ട്ട ഖണ്ഡനരൂപത്തിൽ സംസാരിക്കുവാൻ ചാടിപ്പുറപ്പെട്ട ഭോഷൻെറ ദയനീയമായ നില എനിക്കു് വിഭാവനം ചെയ്യുവാൻ സാധിക്കും. ഏതെങ്കിലും നല്ല ഒരു ഇംഗ്ലീഷാഖ്യായികയെ സംസ്കൃതത്തിലേയ്ക്കു് വിവൎത്തനം ചെയ്യണമെന്നു് വളരെക്കാലമായി ഞാൻ ആഗ്രഹിച്ചിരിക്കയാണു്. സംസ്കൃതസാഹിത്യം മററുവിധത്തിൽ സമ്പൽസമൃദ്ധമാണെങ്കിലും ഇംഗ്ലീഷാഖ്യായികകളുടെ തോതിലുള്ള ഒററക്കൃതിപോലും അതിലില്ല. ഒരിക്കൽ നിങ്ങളുടെ സൎവ്വാംഗരമണീയമായ ഇന്ദുലേഖയെക്കുറിച്ചു് വിചാരിക്കാതിരുന്നില്ല. നിങ്ങളുടെ ഉപദേശപ്രകാരം നിങ്ങൾ നിർദ്ദേശിക്കുന്ന ഏതെങ്കിലും ഇംഗ്ലീഷുനോവൽ സംസ്കൃതത്തിലേക്കു് പരിഭാഷപ്പെടുത്തുവാൻ പരിശ്രമിക്കാം. 'ഹെൻറിററാ ടെമ്പിൾ' ഞാൻ വായിച്ചിട്ടില്ല." കേരളവൎമ്മ ഒട്ടും താമസിയാതെ അതിൻെറ ഒരുപ്രതി വാങ്ങുകയും അനുനിമിഷം വർദ്ധിച്ചു വന്ന ഔത്സുക്യത്തോടു കൂടി രണ്ടുമൂന്നു തവണ അതു് വായിക്കുകയും ചെയ്തു. ആ ആഖ്യായിക അദ്ദേഹത്തെ വല്ലാതെ രസിപ്പിച്ചുവെന്നു് ജൂൺ 21-ാനു- അയച്ച എഴുത്തിൽനിന്നും സ്പഷ്ടമാകും. 'ഞാൻ വായിച്ചു കൊണ്ടിരുന്നപ്പോൾ തന്നെ ഇതിൽനിന്നുമുണ്ടായ രസാനുഭൂതിയെക്കുറിച്ചു് എഴുതണമെന്നു് വിചാരിച്ചിരുന്നു. ഞാൻ വായിച്ചിട്ടുള്ള നോവലുകളിൽ മറെറാന്നും എൻെറ മനസ്സിനെ ഈ അതിമനോഹരമായ പ്രേമകഥയെപ്പോലെ ആവർജ്ജിച്ചിട്ടില്ലെന്നു് നിസ്സംശയമായി പറയാം. നിങ്ങളുടെ അത്യുത്തമമായ നിരൂപണബുദ്ധിയും സാഹിത്യരസികതയും എത്രമാത്രം ശ്ലാഘാവഹമാണെന്നു് പറഞ്ഞറിയിക്കാൻ പ്രയാസമാണു്. തല്ക്കൎത്താവായ ബീക്കൺസ്ഫീൽഡു് പ്രഭു ഇപ്പോൾ ജീവിച്ചിരുന്നുവെങ്കിൽ ആ കൃതിയോടു നിങ്ങൾക്കുള്ള അകൃത്രിമപ്രേമത്താൽ അതിനു് ജന്മസാഫല്യം ലഭിച്ചതായി പരിഗണിക്കുമായിരുന്നു. ഞാൻ നിരവധി നോവലുകൾ വായി

ച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിലും ഇതുവരെ ഇത്ര പരിശുദ്ധവും പാവനവുമായ പ്രേമകഥയെ ആസ്വദിക്കുവാൻ ഭാഗ്യമുണ്ടായിട്ടില്ല. നിങ്ങളുടെ ഇന്ദുലേഖയും അതും തമ്മിൽ വളരെ സാദൃശ്യം ഞാൻ കണ്ടു. അതിൻെറ ഒരു ഗദ്യവിവൎത്തനം ഭാഷയിൽ ആവിർഭവിച്ചാൽ അതു് ഒരു വലിയ നേട്ടമായിരിക്കും.'

ആ വൎഷം ആഗസ്റ്റ് 4-ാംനു- ചന്തുമേനവൻ അദ്ദേഹത്തിനു് ഇങ്ങനെ എഴുതിക്കാണുന്നു "അവിടുത്തെ ശാകുന്തളം കോഴിക്കോട്ടു് ടൌൺഹാളിൽ വെച്ചു് ഇന്നലെ തൃശ്ശൂർക്കാരായ ഒരു നാടകക്കാർ വളരെ തന്മയത്വത്തോടു് അഭിനയിച്ചു. മുമ്പു തന്നെ എന്നെ വല്ലാതെ രസിപ്പിച്ചിരുന്ന അവിടുത്തെ നാടകം എന്നെ അന്നു് ആനന്ദസാഗരത്തിൽ ആറാടിച്ചു." ഇതിനു് 10-ാംനു- അയച്ച മറുപടി വളരെ ശ്രദ്ധേയമാണു്. 'നാടകാഭിനയത്തെക്കുറിച്ചുള്ള വിജ്ഞാപനം അയച്ചിരുന്നുവെന്നെഴുതിയിരുന്നതു് കിട്ടുകയുണ്ടായില്ല. എന്നാൽ ഏതോ മലബാർ പത്രത്തിൽ നിങ്ങളുടെ ഉത്സാഹത്തിലും രക്ഷാധികാരത്തിലുമാണു് നാടകാഭിനയം നടന്നതെന്നു് പ്രസ്താവിച്ചു കണ്ടു. നിങ്ങൾക്കു് എൻെറ പേരിലുള്ള പക്ഷപാതത്തിൻെറ നിരവധി ലക്ഷണങ്ങളിൽ ഒന്നായി ഞാൻ അതിനെ പരിഗണിക്കയും ചെയ്തു. നിങ്ങൾ വീട്ടിൽ ഒരു മയൂരത്തെ വളൎത്തുന്നുവെന്നു് മറെറാരു പത്രത്തിൽ പ്രസ്താവിച്ചു കാണുവാനിടയായി. മയൂരത്തോടുള്ള നിങ്ങളുടെ പ്രതിപത്തി മയൂരസന്ദേശത്തോടുള്ള പ്രേമത്തിൻെറ ഫലമാണെന്നു ഞാൻ കരുതുന്നു. ഈ നൈസൎഗ്ഗികവും നിഷ്കളങ്കവുമായ ആദരത്തിനു് ഹൃദയം തുറന്നു നന്ദി പറഞ്ഞുകൊള്ളുന്നു" ആ മാസാവസാനത്തിൽ ഇംഗ്ലീഷാഖ്യായിക തൎജ്ജിമ ചെയ്യുന്നതിലുള്ള വൈഷമ്യങ്ങളെപ്പററി 'നമ്മുടെ നാട്ടാചാരങ്ങൾക്കു് അനുരൂപമായവിധത്തിൽ കഥാഗതിയെ ഉടച്ചുവാൎക്കുന്നതിൽ ശ്രമമില്ലാതില്ല. ഇംഗ്ലീഷു് പേരുകൾ തന്നെ വച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതല്ലേ ഭേദം? ഇക്കാൎയ്യത്തിൽ നിങ്ങളുടെ അഭിപ്രായം അനുസരിച്ചു് പ്രവൎത്തിക്കണമെ

ന്നാണ് എന്റെ മോഹം. യഥാവസരം നിങ്ങളുടെ അഭിപ്രായം അറിയിക്കുമല്ലോ" എന്നിങ്ങനെ വർണ്ണിക്കുന്നു. അതിനുത്തരമായി അയച്ച എഴുത്തിന് സെപ്റ്റംബർ 3-ാംതീയതി ഇങ്ങനെ മറുപടി എഴുതുന്നു. "നിങ്ങളുടെ ചേതസ്സമാകർഷമായ എഴുത്തിന് അനുരൂപമായ മറുപടി അയയ്ക്കുവാൻ ഞാൻ അശക്തനാണ്. ഞാൻ രണ്ടുമൂന്നു തവണ അതിനാരംഭിച്ചു. എന്നാൽ നിങ്ങളുടെ സ്വാരസ്യത്തിനു യോജിക്കുന്ന ഒരു വാചകം പോലും എഴുതാൻ കഴിയാതെ ഇതാ പതിനഞ്ചു ദിവസത്തിനു മേലായി. എന്തെങ്കിലും മറുപടി അയയ്ക്കാതിരിക്കുന്നതു് ശരിയല്ലല്ലൊ എന്നു കരുതി നിങ്ങളുടെ എഴുത്തിന്റെ രാമണീയകം അനുഭവിച്ചതിന് നന്ദി പറയാനായിട്ടു മാത്രം ഇതെഴുതുന്നതാണ്. സരസമായി എഴുത്തുകൾ എഴുതുന്നതിനുള്ള സാമർത്ഥ്യം എനിക്കു കുറവാണെന്നു ഞാൻ തുറന്നു സമ്മതിച്ചുകൊള്ളുന്നു. നിങ്ങളുടെ എഴുത്തുകളാണ് ഇംഗ്ലീഷ് സാഹിത്യത്തിൽ അല്പമെങ്കിലും ഇതു് കുത്തിവെച്ചിട്ടുള്ളതു് നിങ്ങളുടെ എത്ര പത്രികകളാണ് ഞാൻ സശ്രദ്ധം വായിച്ചു പഠിച്ചിട്ടുള്ളതു്. ഇംഗ്ലീഷ് ഭാഷാസ്വഭാവത്തിന്റെ മർമ്മങ്ങളെ ഗ്രഹിക്കുന്നതിന് അവ എനിക്കു എത്രമാത്രം പ്രയോജനകരങ്ങളായിട്ടുണ്ട്. നിങ്ങൾ അനുഗൃഹീതനായ വശ്യവാക്കാണ്. നിങ്ങളുടെ പ്രശംസ എന്റെ അഭിമാനത്തെ ഉജ്ജ്വലിപ്പിക്കുന്നു. നിങ്ങൾക്ക് എന്നിൽ ഒരു പക്ഷപാതമുണ്ടെന്നു് ഞാൻ പറയുമ്പോൾ അതു് ന്യായരഹിതമാണെന്നു് ഞാൻ കുററപ്പെടുത്തുന്നില്ല. അങ്ങനെയാണെങ്കിൽ നിങ്ങളുടെ പേരിലുള്ള പക്ഷപാതത്തിന് ഞാനും കുററക്കാരനാണല്ലൊ. നമ്മുടെ ആത്മാക്കൾ നമുക്കു തന്നെ ചിലപ്പോൾ അജ്ഞാതമായവിധത്തിൽ പിണഞ്ഞു കിടക്കയാണ്. പൂർവ്വജന്മത്തിൽ തീർച്ചയായും നാം തമ്മിൽ എന്തെങ്കിലും ദൃഢബന്ധമുണ്ടായിരിക്കണമെന്നു് പറയേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ഞാൻ ഈ രീതിയിൽ തുടന്നാൽ അവസാനിക്കയില്ലെന്നുള്ളതിനാൽ തൽക്കാലം നിറുത്തുന്നു."

ഈ എഴുത്തു് ചന്തുമേനവനു് വായിക്കുവാൻ സാധിച്ചു അദ്ദേഹത്തിന്റെ അവസാനകാലത്തായിരിക്കുമെന്നു് അപ്പോൾ ആരറിഞ്ഞു? സെപ്റ്റംബർ 12-ാംനു- ചന്തുമേനവന്റെ രണ്ടാമത്തെ പുത്രിയുടെ ഭർത്താവായ പാട്ടത്തിൽ നാരായണമേനവന്റെ പേക്കു് പ്രാണസ്നേഹിതന്റെ ചരമവൃത്താന്തം കേട്ടു് ഹൃദയസ്പൃക്കായ ഒരെഴുത്തയയ്ക്കുവാനാണു് പിന്നീടു് കേരളവർമ്മയ്ക്കു കഴിഞ്ഞതു്. "വ്യസനകരമായ വൃത്താന്തത്തെ ശരിവയ്ക്കുന്ന നിങ്ങളുടെ കമ്പി കിട്ടി. പത്രങ്ങളിൽ ഈ വാർത്ത കണ്ട ദിവസംതന്നെ സ്നേഹിതനിൽനിന്നു് എനിക്കു് ഒരെഴുത്തു് കിട്ടി. ഞാൻ അന്നു പതിവുപോലെ പൊട്ടിച്ചു വായിച്ചതു് ആദ്യമായി ആ എഴുത്താണു്. ഹെൻറിററാടെമ്പിളിലെ കഥാപാത്രങ്ങൾക്കു് മലയാളപ്പേരുകൾ നിർദ്ദേശിച്ചയയ്ക്കാമെന്നു് മുമ്പൊരെഴുത്തിൽ പറഞ്ഞിരുന്നതനുസരിച്ചു് അയച്ച കുറിപ്പായിരുന്നു അതു്. അതിൽ 'തുലോം പരാജിതനായി' എന്നെഴുതിയിരുന്നതു് സരസാഗ്രസരനായ ആ അപാരപണ്ഡിതൻ ഒന്നിനെക്കുറിച്ചും ഒരിക്കലും അതുവരെയായി പറഞ്ഞു ഞാൻ കണ്ടിട്ടില്ല. രണ്ടു മണിക്കൂർ ശേഷമാണു് മറെറഴുത്തുകൾ ഞാൻ പൊട്ടിച്ചു വായിച്ചതു്. അപ്പോഴും ഈ ദുഃഖവർത്തമാനം പൂർണ്ണമായി വിശ്വസിക്കുന്നതിനു് എനിക്കു മനസ്സുവന്നില്ല. ഞാൻ ഉൽക്കണ്ഠാഭരിതനായി നിങ്ങളുടെ പേക്കു് കമ്പി അടിക്കുകയും രാത്രി ഒമ്പതുമണിക്കു് മറുപടി ലഭിക്കുകയും ചെയ്യുന്നവരെ ഈ വർത്തമാനം തീർച്ചയായും അവാസ്തവമായി പരിണമിക്കുമെന്നു് ഞാൻ പ്രത്യാശിച്ചിരുന്നു. മുമ്പൊരവസരത്തിൽ എന്റെ സ്നേഹിതൻ പക്ഷവാതം കൊണ്ടു കിടപ്പിലായപ്പോൾ കലശലായ സുഖക്കേടിലാണെന്നു് അദ്ദേഹം തന്നെ എനിക്കു കമ്പി അടിച്ചു് അറിയിക്കയുണ്ടായി. ഞാൻ അന്നു് എത്രമാത്രം പരിഭ്രമിച്ചുവെന്നും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആരോഗ്യലാഭത്തിനായി ഈശ്വരനോടു് എത്ര ഭക്തിപൂർവ്വം പ്രാർത്ഥിച്ചുവെന്നും അദ്ദേഹത്തിനു് നല്ലപോലെ അറിയാമായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിനു് അവസാനസമയത്തു് അല്പംപോലും

ബോധമുണ്ടായിരുന്നുവെങ്കിൽ ഈ സുഖക്കേടിനെപ്പററി എന്നെ കമ്പിമൂലം അറിയിക്കുമായിരുന്നുവെന്നു് എനിക്കു പൂർണ്ണവിശ്വാസമാണു്. പക്ഷേ വിധി അങ്ങനെയൊന്നുമല്ലല്ലൊ നിശ്ചയിച്ചതു് കുറെക്കാലം മുമ്പു് എനിക്കു് ആരോഗ്യം കുറെ ക്ഷയിച്ചുവെന്നു് തോന്നിയപ്പോൾ ഞാൻ എന്റെ സ്നേഹിതന്റെപേക്കു 'നിങ്ങളെ നേരെ കാണ്മാൻ സാധിക്കാതെ ഞാൻ മരിക്കുകയാണെങ്കിൽ വളരെ കഷ്ടമായിരിക്കും' എന്നു് എഴുതിയിരുന്നു. അതങ്ങിനെയായിരുന്നുവെങ്കിൽ എത്ര നന്നായിരുന്നു. ഞാൻ എന്തിനാണു് സ്നേഹിതനെ കൂടാതെ ഇനിയും ജീവിക്കുന്നതു്. ഈ ലോകം എനിക്കു് ഇനിയും ശൂന്യമായിത്തന്നെയിരിക്കും. എന്റെ സ്നേഹിതന്റെ അപ്രതീക്ഷിതമായ ഈ വേർപാടു് എന്നെ തീരെ ഉന്മേഷരഹിതനാക്കിയിരിക്കുന്നു. അധികം താമസിയാതെ മറെറാരു സ്ഥലത്തുവെച്ചു് ഞങ്ങൾക്കു് പുനസ്സമാഗമം ഉണ്ടാകുമെന്നു മാത്രമേ എനിക്കൊരാശയുള്ളൂ. ദുഃഖാർത്തരായ അദ്ദേഹത്തിന്റെ സഹധർമ്മിണിയേയും കുട്ടികളേയും സാന്ത്വനപ്പെടുത്തുന്നതിനു് ഞാൻ ശക്തനാകയില്ല. അവർക്കു് ഈ മഹാസങ്കടത്തിൽ നിങ്ങൾ ഒരു താങ്ങായുണ്ടെന്നുള്ളതു് എനിക്കു കുറെ സമാധാനത്തിനു് കാരണമാണു്.'

ഈ പ്രാണസ്നേഹിതന്റെ അകാലവിയോഗം വലിയകോയിത്തമ്പുരാനെ എത്രമാത്രം വ്യസനിപ്പിച്ചുവെന്നു് കണക്കില്ല. മറെറാരുസ്നേഹിതനായ തിരുനൽവേലി വക്കീൽ എ. കൃഷ്ണസ്വാമി അയ്യരുടെപേക്കു് സെപ്റ്റംബർ 19-ാംനു- ഇങ്ങനെ എഴുതിക്കാണുന്നു. 'ഇന്ദുലേഖാകർത്താവായ ചന്തുമേനവന്റെ ചരമവൃത്താന്തം അശനിപാതം പോലെ വന്നെത്തി. ആ ദിവസംതന്നെ ആത്മസുഹൃത്തിന്റെ ഒരെഴുത്തു വന്നു വായിക്കാനുമിടയായി. ഞങ്ങൾ തമ്മിൽ ഒരിക്കലെങ്കിലും സമ്മുഖദർശനത്തിനും സല്ലാപത്തിനും ഇടയായിട്ടില്ലെന്നിരുന്നാലും ഇന്ദുലേഖയുടെ ആവിർഭാവകാലം മുതൽക്കു് ഞങ്ങൾതമ്മിൽ ദൃഢമായ സ്നേഹവും പ്രതിപ

ത്തിയും അഭിവൃദ്ധിപ്പെട്ടിരുന്നു. ആ പ്രാണസ്നേഹിതന്റെ മരണം എന്നെ എത്രമാത്രം ദുഃഖിപ്പിക്കുന്നുവെന്നു് വിവരിക്കുവാൻ പ്രയാസം. ഒരുപക്ഷെ ഇന്ദുലേഖയെ ഇംഗ്ലീഷിലേക്കു് പരിഭാഷപ്പെടുത്തിയ ഡ്യൂമർഗ്ഗിനും ഈ വാർത്ത ഹൃദയഭേദകമായിരിക്കും.' വിദ്യാവിനോദിനിയിൽ ചന്തുമേനവനെക്കുറിച്ചുള്ള വലിയകോയിത്തമ്പുരാന്റെ സ്മരണകളെ ആധാരമാക്കി ഒരു ലേഖനമെഴുതി അയച്ചുകൊടുക്കണമെന്നു് അന്നു് അതിന്റെ സഹപത്രാധിപരായിരുന്ന ടി. കെ. കൃഷ്ണമേനവൻ അദ്ദേഹത്തെ അലട്ടിയപ്പോൾ ആ ദുഃഖസംഭവംകൊണ്ടു് ക്ഷതഹൃദയനായിരുന്ന തനിക്കു് അതിനുവേണ്ട മനസ്സമാധാനമില്ലെന്നു് ആ ഒക്ടോബർ 21-ാംനു- മറുപടി അയച്ചുകാണുന്നു. എന്നാൽ വിദ്യാവിനോദിനിയിൽ:—

ഹാ! കഷ്ടമെന്നുടെ സുഹൃന്മണി നഷ്ടമായി
നാകത്തിലായി നയവിന്മണി ചന്തുമേനോൻ
ലോകത്തിലുള്ള സുമനോജനവൃന്ദമെല്ലാം
ശോകത്തിൽപ്പിലവശം വശമായിടാനീ'

എന്നൊരു ചരമശ്ലോകം മാത്രം അദ്ദേഹം പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തി. വിഖ്യാതന്മാരായ ഈ രണ്ടു മഹാശയന്മാരുടേയും അകൃത്രിമപ്രേമവും സൌഹാർദ്ദവും എത്ര അഗാധവും ശക്തിമത്തും നിർമ്മലവുമായിരുന്നുവെന്നു് ഇവയിൽനിന്നെല്ലാം സ്പഷ്ടമാകും. 'മണിപ്രവാളവ്യാപാരി'കളിൽ അഗ്രഗണ്യനായ കേരളവർമ്മയും 'നോട്ടക്കാരി'ൽ പ്രഥമഗണനീയനായ ചന്തുമേനവനും തമ്മിൽ നിലനിന്ന സൌഹാർദ്ദം ഇന്നു് പരസ്പരം കടിപിടി കൂട്ടുന്ന സാഹിത്യകാരന്മാക്കു് ഒരുത്തമ നിദർശനമായി പരിലസിക്കട്ടെ.

സന്മാർഗ്ഗപോഷിണി (1113)

V അല്പം ആലോചിച്ചാൽ

ജീവിതത്തിൽ നേരിടേണ്ടിവരുന്ന മിക്ക കുഴപ്പങ്ങളും അല്പം ആലോചിച്ചു പ്രവൎത്തിച്ചാൽ അൎക്കും പരിഹരിക്കാവുന്നതാണ്. എന്നാൽ അധികംപേരും ഉദാസീനതയാലോ അഭ്യാസക്കുറവിനാലോ സ്ഥൈൎയ്യമില്ലായ്മയാലോ അതിന് ഒരുക്കമുള്ളവരായി കാണുന്നില്ലെന്നുള്ളതും വെറും പരമാൎത്ഥമാണ്. ജീവിതയാത്രയിലെ കല്ലും മുള്ളും കൊണ്ടു് കഠിനയാതന അനുഭവിക്കുന്നവരാണു ഏറിയഭാഗവും. മനസ്സുമുട്ടി തീരെ പതറുന്നവരും ചുരുക്കമല്ല. വീറും വെറിയും വെടിഞ്ഞു് അവയ്ക്കു മുമ്പിൽ മുട്ടുകുത്തുവാനുള്ള സന്നദ്ധത വെറും പരാജയ മനസ്ഥിതിയുടെ ഫലമത്രേ. വിഷാദാത്മകത്വവും നിസ്സഹായത്വബോധവും വരുത്തിവെക്കുന്ന വിന നിസ്സീമമാണ്. ഏതു കെണിയിൽ പിണഞ്ഞാലും രക്ഷ നേടാമെന്നിരിക്കെ അതിനൊരുമ്പെടാതെ വലയിൽ കുടുങ്ങിക്കിടക്കുന്നതു് മൌഢ്യമല്ലയോ? മനസ്സ് അജയ്യമാണ്; സ്വൎഗ്ഗത്തെ നരകമാക്കാനും നരകത്തെ സ്വൎഗ്ഗമാക്കാനും അതിനു കഴിവുണ്ടു്. അതിന്റെ വിസ്തൃതിക്കു് കെടുതി വരുത്താതെ ആൎക്കും സൂക്ഷിക്കാം. അതിനെ അനുക്രമമായി പുഷ്കലമാക്കുവാൻ അല്പം പരിശീലനം ഉണ്ടായാൽ മതി. ആ പരിശീലനം ആൎക്കും സാധിക്കാം; ഉത്സാഹവും പ്രതിപത്തിയും പ്രദൎശിപ്പിക്കണമെന്നേയുള്ളൂ. ഇത്തിരി ചിന്തിച്ചാൽ, ഭാവനയെ ഉന്മേഷിപ്പിച്ചാൽ, അതാണു് ജീവിതവൈതരണികൾ കടക്കുവാനുള്ള ഏകമാൎഗ്ഗം. അപ്പോൾ നവീനാശയങ്ങൾ ഉദിക്കും; പോംവഴികൾ പ്രത്യക്ഷപ്പെടും; രക്ഷാകവാടം തുറക്കുകയും ചെയ്യും.

പലപ്പോഴും നവീനാശയങ്ങൾ വിചാരിച്ചിരിക്കാതെ ആകസ്മികമായി ആഗതരാകുന്ന അതിഥികളെപ്പോലെയായിരിക്കും. എന്നാലും ആശയങ്ങളെ മനഃപൂൎവ്വം ആരാഞ്ഞു് തേടിപ്പിടിക്കേണ്ടതായിട്ടാണു് മിക്കവരുടേയും അനുഭവം. അവയെ അന്വേഷിച്ചു്

അധികം ദൂരം പോകണമെന്നില്ല. ഏതു സമയത്തും ആ മായാവികൾ നമ്മുടെ ചുററുമുണ്ടു്. എന്നാൽ പ്രായേണ വിളിക്കാതെ വരികയില്ല. കണ്ടറിഞ്ഞു് മാടിവിളിച്ചാൽ ഓടിയെത്തും. നോക്കുന്ന രാജാവിനെ മാത്രമേ അവ തൊഴുകയുള്ളൂ. പക്ഷപാതമില്ലാതെ ആരേയും സമീപിക്കയും ചെയ്യും. ആഭിജാത്യബോധവും ദുരഭിമാനവും അവയെ ഒട്ടും തീണ്ടിയിട്ടില്ല. നവീനാശയങ്ങൾ പലപ്പോഴും ചുററുമുള്ള നിസ്സാരസംഗതികളിൽ നിഗൂഢമായിരിക്കയാണു്. ആപ്പിൾപഴം വീഴുന്നതു കണ്ടതാണു് ആകർഷണതത്വത്തിൻെറ ആവിഷ്കരണത്തിനു് മാർഗ്ഗദർശനം ചെയ്തതു്. കണ്ടുപിടിക്കുവാൻ വാസന വേണം; അതിനെ വികസിപ്പിക്കുവാൻ വ്യഗ്രതയുമാവശ്യമത്രേ. ഇവ രണ്ടുമുണ്ടായാൽ ജീവിതസരണി കണ്ടകാകീർണ്ണമാകയില്ല; കുസുമാസ്തൃതമായി രൂപാന്തരപ്പെടുകയും ചെയ്യും. പാലാഴിമഥനം കൊണ്ടേ അമൃതം ലഭ്യമാകയുള്ളൂ. ചിന്താശക്തി ഉദ്ദീപിപ്പിക്കാതെ ആശയങ്ങൾ ഉതിരുകയില്ല. നിരന്തരാഭ്യാസം കൊണ്ടു് ചാതുര്യ്യവും കൈവരുത്താവുന്നതാണതാനും.

നമ്മുടെ മനസ്സിൻെറ സൃഷ്ടിപരമായ പ്രവണതയെ ഉജ്ജ്വലിപ്പിക്കയാണു് ആശയവർഷപാതത്തിനുള്ള സുഗമമായ മാർഗ്ഗം. പ്രതിഭയെ നിരന്തരം പ്രവർത്തിപ്പിച്ചു് അഭ്യസിക്കുകയത്രേ അതിനു വേണ്ട ഒററമൂലി മരുന്നു്. പ്രതിഭാശക്തി തിരതല്ലുന്ന ഒരാൾക്കു് ഏതു കാര്യ്യത്തെക്കുറിച്ചും അസംഖ്യം ആശയങ്ങൾ ആവിഷ്കരിക്കുവാൻ സാധിക്കും. പ്രതിഭയും കാര്യ്യവും തമ്മിലുള്ള ആഘാതപ്രത്യാഘാതങ്ങളുടെ പരിണതഫലമായിട്ടാണു് നിരവധി ആശയങ്ങൾ ഉടലുമുയിരുമെടുക്കുന്നതും. വ്യായാമക്രമങ്ങൾ കൊണ്ടു് കയ്യും മെയ്യും ഒതുക്കി ആയാസവും ലാഘവവും വരുത്തുന്നതുപോലെ ചിട്ടയും ചട്ടവുമനുസരിച്ചുള്ള നിരന്തരപ്രയത്നത്താൽ പ്രതിഭയ്ക്കു് അയവും മിഴിവും വരുത്താം. പ്രതിഭയ്ക്കു് വേണ്ടപോലെ കരുത്തും

ആരോഗ്യവും സിദ്ധമായാൽ ആശയോല്പാദനം അനായാസേന സാധിക്കുകയും ചെയ്യും. സ്വന്തം കല്പനാശക്തിക്കു് വേണ്ടത്ര ഉല്ലാസകരമായ പ്രവൎത്തനം സാധ്യമാക്കിയാൽ മതി. വാട്ടവും കോട്ടവും കൂടാതെ പ്രതിഭ ഓരോ കാൎയ്യത്തിന്മേൽ കളിയാടുമ്പോൾ അല മാറി മാറി വരുമ്പോലെ തത്സംബന്ധിയായ ആശയങ്ങൾ തുരുതുരെ രൂപംകൊള്ളും. മുറയ്ക്കു് പുത്തുമകൾ ഇറക്കുമതി ചെയ്യുന്ന പുരോഗാമിത്വം അതിനു കൈവരുകയും ചെയ്യും.

അഭ്യാസം മാത്രംപോരാ; ചില ശിക്ഷണങ്ങളും നിയന്ത്രണങ്ങളും കൂടി ആവശ്യമായിത്തീരുന്നു. നമ്മിലുള്ള സൃഷ്ടിപരവും നിരൂപണപരവുമായ പ്രവണതകളെ തട്ടിയുണൎത്തി കാൎയ്യക്ഷമമാക്കിയതുകൊണ്ടു മാത്രമായില്ല. അവ തമ്മിൽ സപത്നീകലഹം കൂടാതെ കഴിക്കയും വേണം. ആദ്യത്തേതു് ആശയങ്ങളെ കണ്ടെത്തുന്നു; അവയുടെ നിരൎഗ്ഗളപ്രവാഹത്തിനു് നിദാനമാകുന്നു. രണ്ടാമത്തേതു് അവയുടെ ഗുണദോഷചൎച്ച നടത്തും. ഇവ രണ്ടും ജാഗ്രദവസ്ഥയിലാകുമ്പോൾ തമ്മിൽ സ്വരച്ചേൎച്ചയില്ലാതെ ഇടയുവാനിടം കൊടുക്കരുതു്. സൃഷ്ടിയും നിരൂപണവും ഒന്നിച്ചു് ഒരേ സമയം പ്രവൎത്തിക്കാതിരുന്നാൽ നന്നു്. നിരൂപണ പ്രവണത പ്രതിഭയുടെ പ്രവൎത്തനത്തിനു് വിഘാതമാകാനിടയുണ്ടു്. ഒരു നവീനാശയം ഉദയം ചെയ്താൽ അതു് അപ്രായോഗികമാണെന്നു കരുതി അതിനെ പെട്ടെന്നു് പരിത്യജിക്കുവാൻ നിരൂപണബുദ്ധിയെ അനുവദിക്കാൻ പാടില്ല. ആ സംഗതിയെക്കുറിച്ചു് കഴിയുന്നത്ര ആശയങ്ങൾ കരുപ്പിടിച്ചു് എടുക്കുക എന്നുള്ളതായിരിക്കണം നമ്മുടെ ഉന്നം. അല്ലെങ്കിൽ ഗണപതിക്കു് കുറിച്ചതു് കാക്കകൊണ്ടു പോയിയെന്നു വരും. നിരൂപണ പ്രവണത ആശയപ്രവാഹത്തിനു് വിലങ്ങെ നില്ക്കാതെ സൂക്ഷിച്ചാൽ അവ ഒന്നിനു മീതെ മറ്റൊന്നായിവന്നു കുമിഞ്ഞുകൊള്ളും. നിരൂപണാസക്തിക്കു് കടിഞ്ഞാണിട്ടുകൊണ്ടു് പ്രതിഭയെ ഉത്തേജിപ്പിക്കുകയാണു് വേണ്ടതു്.

ഈ നിയന്ത്രണം അനിവാര്യമത്രേ. നിലവിട്ടുള്ള അനിയന്ത്രിതമായ നിരൂപണ വാസന പലപ്പോഴും പ്രതിഭയെ ദുർബലപ്പെടുത്തുന്നതായി കാണാം. മാത്യു ആർനോൾഡ് മുതലായ ഏതാനും കവികളുടെ കാര്യത്തിൽ ഇതു് സുസ്പഷ്ടമല്ലേ?

ധാരാളം ആശയങ്ങൾ ഭാവനോന്മീലനം കൊണ്ടു് സിദ്ധമായശേഷമേ അവയുടെ മാററുരച്ചു് വിലകുടിയവയെ സ്വീകരിക്കുവാൻ നിരൂപണബുദ്ധി സജീവവും ഊർജ്ജസ്വലവുമാക്കേണ്ടതുള്ളു. തള്ളുകയും കൊള്ളുകയും ചെയ്യണമെങ്കിൽ എണ്ണവും വേണമല്ലൊ. ആശയബാഹുല്യം ഉത്തമമായതു് ലഭിയ്ക്കുവാൻ സഹായകരമായിരിക്കും. തരംഗരൂപമായ ആശയാവതരണം നിർവ്വിഘ്നം നടത്തിയാൽ അവയിൽനിന്നും ഏററവും നല്ലതു് തെരഞ്ഞെടുക്കുവാൻ സൌകര്യമുണ്ടാകുന്നു. ഒരേ സംഗതിയെക്കുറിച്ചു് വിവിധാശയങ്ങൾ പുറപ്പെടുമ്പോൾ അതിൻെറ നാനാവശങ്ങളെ സ്പർശിക്കുവാനും അന്തഃസത്ത വെളിപ്പെടാനും ഇടയാകും. ആദ്യമായി ധാരാളം ആശയങ്ങളെ അണിനിരത്തുക. തെരഞ്ഞെടുപ്പു് പിന്നീട്ടു് നടത്താം എന്നതായിരിയ്ക്കണം പ്രായോഗികമായ മാർഗ്ഗം, അർഹമായവ അതിജീവിക്കുമെന്ന ഡാർവിൻെറ ശാസ്ത്രസിദ്ധാന്തം ആശയങ്ങളുടെ കാര്യത്തിലും നേരുതന്നെ.

ആശയങ്ങളെ അനാവൃതമായി അവിച്ഛിന്നാധാരയായി ഉതിർത്താൽമാത്രം മതിയാകയില്ല. എണ്ണംകൊണ്ടുതന്നെ കാര്യം പററുകയില്ല. വൈവിധ്യവും രീതിവ്യത്യാസങ്ങളും അത്യന്താപേക്ഷിതമത്രേ. ഏതുകാര്യത്തെ സംബന്ധിച്ചായാലും മററുമാർഗ്ഗങ്ങളുണ്ടോയെന്നു് ആരായുവാൻ തുനിയേണ്ടതാണു്. നേട്ടായമായല്ലാതെ നാലുപുറവും നോക്കിയെങ്കിലേ പ്രകൃതിസൌന്ദര്യം കണ്ടാനന്ദിക്കുവാൻ സാധിയ്ക്കുയുള്ളു. സത്യദർശനമാണു് കലാകാരൻെറയും ശാസ്ത്രജ്ഞൻെറയും മോഹം. പക്ഷേ അതിനു് അവർ

അവലംബിയ്ക്കുന്ന രീതികൾ എത്രമാത്രം ഭിന്നമാണ്! രണ്ടു കലാകാരന്മാരുടെ മാർഗ്ഗങ്ങൾതന്നെ വ്യത്യസ്തങ്ങളായിരിക്കുന്നില്ലേ? കാളിദാസനും ഷേക്സ്പീയറും ഹ്യൂഗോയും ഗോർക്കിയും സത്യസൌന്ദര്യങ്ങൾ ആവിഷ്കരിയ്ക്കുന്ന മാർഗ്ഗങ്ങളുടെ വൈവിധ്യം ആലോചിച്ചു കാണാം. വ്യക്തിനിഷ്ഠമായ വ്യത്യാസങ്ങൾ തിരിച്ചറിയുവാൻ വിഷമമില്ല. അവരവരുടെ സംസ്കാരഭേദങ്ങളും പരിതഃസ്ഥിതികളും വാസനകളും അനുസരിച്ച് അവ ഭേദപ്പെട്ടുകൊണ്ടിരിക്കുമെന്നേയുള്ളു. ഒരേ കാര്യസാദ്ധ്യത്തിനുള്ള വിവിധമാർഗ്ഗങ്ങളെക്കുറിച്ച് തീവ്രമായി ചിന്തിച്ച് പല ആശയങ്ങളുണ്ടായാൽ ഉത്തമമായതു ഗ്രഹിയ്ക്കുവാൻ എളുപ്പം കൂടും. വാസ്തവത്തിൽ സംസ്കാരമെന്നതുതന്നെ ഉത്തമമൂല്യങ്ങളെപ്പററി ശരിയായ ബോധം ഉണ്ടാകയാണ്— ആ ബോധം ജനിക്കുന്നതിന് വിവിധ രീതികളുടെ താരതമ്യപഠനം ആവശ്യവുമാണ്. ഉത്തമമായതു കണ്ടാസ്വദിക്കുവാൻ ഇടയാകുന്നതുതന്നെ മഹാഭാഗ്യമത്രേ. അതുമാത്രമാണ് സംസ്കൃതചിത്തന്മാക്ക് എപ്പോഴും കഴിയാവുന്നതും, ഉത്തമമൂല്യങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള ബോധവും ആദരവും അവയെ സൃഷ്ടിക്കുവാനുള്ള പാടവവുംകൂടി സമ്മേളിച്ചാൽ സംസ്കാരത്തിന്റെ ഉച്ചകോടിയിൽ എത്തിയതായി കരുതാം. അതു പലക്കും ദുരാപമാണ്. എന്നാലും അതിനുവേണ്ടി പരിശ്രമിക്കയത്രേ സംസ്കാരപ്രേമികളുടെ കത്തവ്യം.

മനസ്സിന്റെ സൃഷ്ടിപരമായ പ്രവണതയെ ഉജ്ജ്വലിപ്പിച്ച് അനവധിരീതികളും മാർഗ്ഗങ്ങളും കണ്ടുപിടിക്കുവാൻ ഉത്സാഹിച്ചാൽ ഉത്തമമാർഗ്ഗം കൈക്കൊള്ളാൻ പിന്നീട് പ്രയാസമുണ്ടാകയില്ല; സൃഷ്ടിപരമായ വ്യാപാരമാണ് മുന്നിട്ട് ആദ്യം നില്ക്കേണ്ടതു്. നിരൂപണപ്രവണതയ്ക്ക് രണ്ടാംസ്ഥാനമേയുള്ളു. ഉണ്ടാക്കാനാണ് ഉടയ്ക്കാനല്ല, ഔത്സുക്യം വേണ്ടതും. ആശയങ്ങൾ തുരുതുരെ ഉതിക്കുക; പിന്നീട് ഉത്തമമായതിനെ ചർച്ചചെയ്ത് അംഗീകരിയ്ക്കു;

ഇതാണ് കൂടുതൽ പ്രായോഗികമായ പദ്ധതി, കാര്യക്ഷമമായ പരിപാടി. നിരൂപണവാസന വല്ലാതെ വികസിച്ചാൽ കല്പനാശക്തിക്ക് ഹാനിയുണ്ടാകും. ദുർബലമായ പ്രതിഭയെ അതു് ഗ്രസിക്കും. വാദപ്രതിവാദം സത്യപ്രകാശനത്തിന് അത്യന്തം സഹായകമാണെന്ന് നാം പറയാറും കരുതാറുമുണ്ട്. പൂർവ്വപക്ഷമുണ്ടെങ്കിലേ സിദ്ധാന്തത്തിന് ബലമുണ്ടാകയുള്ളു വെന്നതും ഏറെക്കുറെ പരമാർത്ഥമാണ്. എന്നാൽ വാദപ്രതിവാദം ചിലപ്പോൾ ആശയങ്ങളെ ചിന്തിക്കീറികളെയാനാണ് കൂടുതൽ ഉപകരിക്കുന്നതു്. ഖണ്ഡനത്തിനു മാത്രമായി ആശയങ്ങൾ തിരസ്കൃതങ്ങളാകുന്നു. അവയുടെ നൈസർഗ്ഗികമേന്മയൊ തിന്മയൊ പരിഗണിക്കാതെ വാദത്തിനുവേണ്ടിമാത്രം അവ ദോഷകലുഷിതങ്ങളായി ചിത്രീകൃതമാകും. നിരൂപണത്തിലുള്ള അതിവാസന ആപല്ക്കരമായി പരിണമിക്കാനിടയുണ്ടു്. ജീവിതത്തോടു "ഉവ്വ്" എന്നതിനു പകരം 'ഇല്ല' എന്ന് എപ്പോഴും പറയുവാൻ ഒരുക്കമായ ഒരു ചിത്തവൃത്തി അതു് നമ്മിൽ സംജാതമാക്കും. സുന്ദരവും മധുരവുമായ മനോഭാവങ്ങളെ സംശയദൃഷ്ടിയോടു് വീക്ഷിക്കുന്ന ശീലത്തിന് അതു് വഴി തെളിക്കും. ഉന്നതാദർശങ്ങളെ തവിടുപൊടിയാക്കുന്നതിനുള്ള സന്നദ്ധതയ്ക്കു് അതു് പ്രേരകവും പോഷകവുമാവും. സംശയാത്മകതയുടെ വിളയാട്ടവും തജ്ജന്യമായ വിഭ്രമാവസ്ഥയുമാണ് നിരൂപണവാസനയുടെ അധിപ്രസരം കൊണ്ടുള്ള ഫലം. വെറും പ്രത്യക്ഷപ്രമാണത്തെ മുൻനിറുത്തിയുള്ള യുക്തിവാദം സംശയാത്മകതയെ പാടേ മാററുന്നതിന് കെല്പുള്ളതായി കാണുന്നുമില്ല. സാത്വികമായ നിരൂപണബുദ്ധിക്കു് മുൻകൈ ലഭിക്കുവാനുള്ള പരിതഃസ്ഥിതിയാണ് ഇതുകൊണ്ടുളവാകുന്നതും. നവീനാശയങ്ങളുടെ ഉല്പാദനത്തിൽ നൂതനമാർഗ്ഗങ്ങളുടെ കണ്ടുപിടിത്തത്തിൽ വ്യഗ്രമായ വാദപ്രതിവാദമേ കൂടുതൽ പ്രയോജനകരമാകയുള്ളൂ. ആലോചനയിൽ പങ്കെടുക്കുന്നവരെല്ലാം എതിരാളികളെ തുല്ലിട്ടുവിക്കാൻ മാത്രം ശ്രമിക്കാതെ സൃഷ്ടി

പരമായ ഓരോ നിർദ്ദേശമെങ്കിലും നൽകുവാൻ മുതിന്നാൽ അ
തെത്ര അനുഗ്രഹമായിരിക്കും.

ആശയങ്ങളുടെ ബാഹുല്യം ചിന്താക്കുഴപ്പത്തിന് വഴികാട്ടുക
യില്ലേ എന്ന് ആക്കും സംശയം തോന്നാം. അവയുടെ തിക്കിലും
തിരക്കിലും സമൃദ്ധിയിലും മനസ്സ് പതറുകയില്ലേ എന്നു ചോദിക്കു
ന്നവരുണ്ട്. എന്നാൽ പലതും കണ്ടും കേട്ടുമേ അനുഭവസമ്പ
ന്നത ഉണ്ടാകുന്നുള്ളൂ. പല വഴികളിൽ സഞ്ചരിച്ച് പരിചയ
മുള്ള വിശാലമനസ്സിന് ഇതുകൊണ്ട് ഒരു വൈഷമ്യവുമുണ്ടാകാ
നില്ല. പരിചയ പരിധി ഇടുങ്ങിയ മനസ്സിനേ ഇതിനാൽ അ
മ്പരപ്പ് സംജാതമാകയുള്ളൂതാനും. കാട്ടിൽ കിടക്കുന്ന കാണിക്കാ
രന് പട്ടണത്തിലെ വിലാസമഹിമകൾ കാണുമ്പോഴുണ്ടാകുന്ന
വെപ്രാളവും പരിഭ്രമവും ആക്കും ഊഹിക്കാം. നാഗരികാംഗനാ
രാജികന്ന് കാട്ടുകന്യകകാരണം ഭ്രമാകുലത്വം ഉണ്ടാകാനിടയില്ല.
വിശാലവീക്ഷണത്തിൽ തഴക്കവും പഴക്കവുമുള്ള മനസ്സിനെ ഭ്രമി
പ്പിക്കുവാൻ ആശയപ്പെരുപ്പത്തിന് കഴിവുണ്ടാകയില്ല. ആശയ
ബാഹുല്യംകൊണ്ട് എന്തെങ്കിലും തകരാറ് സംഭവിക്കുന്നുവെങ്കിൽ
ആശയ ദാരിദ്ര്യത്താലുള്ള അമളിയോളം അതു് ആപല്ക്കരമല്ലതനെ.
ചിന്തിക്കാനുള്ള വൈമുഖ്യം വരുത്തിവെയ്ക്കുന്ന വിനകളാണ് ജീ
വിതവൈഷമ്യങ്ങൾക്ക് എപ്പോഴും കാരണം. വല്ലവരുടേയും ഏ
ഷണിയും ചാടുവചനങ്ങളും കേട്ട് ചിന്താശൂന്യമായി പ്രവൎത്തി
ക്കുന്നതിന്റെ അപകടം അനുഭവപ്പെടാത്തവർ എത്രപേർ കാണും?
ഉഗ്രപ്രതാപന്മാരായ ഗൃഹസ്ഥന്മാരെ കുരങ്ങുകളിപ്പിക്കുന്ന അമ്മാ
യിപ്പഞ്ചതന്ത്രത്തിന്റെ മാന്ത്രികബലവും കൊല്ലും ശക്തിയും അറി
യാത്ത മലയാളിയെ ഒരു കാലത്ത് കാണുവാൻ സാധിക്കയില്ലായി
രുന്നു. മുദ്രാവാക്യങ്ങളുടേയും കക്ഷിയുടെ അഭിപ്രായത്തിന്റെ
യും സ്വാധീനശക്തിക്കും സമ്മൎദ്ദത്തിനും വശംവദനാകാത്ത രാ
ഷ്ട്രീയക്കാരനുണ്ടോ? പരാഭിപ്രായത്തിൽ മുങ്ങിപ്പൊങ്ങി നട

ക്കാനല്ലാതെ സ്വാഭിപ്രായം മാത്രം അടിസ്ഥാനമാക്കി ജീവിക്കു വാൻ ജനാധിപത്യയുഗത്തിൽ സാധിക്കുമോ? പരപ്രത്യയനേയ ബുദ്ധിക്ക് മകുടം ചാർത്തുകയല്ലേ ഇന്നത്തെ നിലവാരം? അല്പം ആലോചിച്ചാൽ, ഭാവനയെ ഉന്മേഷിപ്പിച്ച് വിവിധാശയങ്ങൾ സംഭരിച്ചാൽ, ഉത്തമമായവയെ കൈക്കൊള്ളാം. അവയുടെ അംഗീകരണം വിജയത്തിലേയ്ക്ക് ആരേയും നയിക്കും. വൈഷ മ്യങ്ങൾ പമ്പകടക്കും: ക്ഷേമവും ശാന്തിയും കൈവരും.

(മാതൃഭൂമി ആഴ്ചപ്പതിപ്പ്)

VI ചെറുകഥയിലെ വിഷയാദാനം

ഇരുപതാംനൂററാണ്ട് എല്ലാ സാഹിത്യങ്ങളിലും ചെറുകഥ കളുടെ ചെഴിപ്പുകാലമാണ്. ഓരോരോ കാലഘട്ടങ്ങളിൽ പരി തഃസ്ഥിതികളുടെ സമ്മർദ്ദംമൂലം ചില പ്രത്യേക സാഹിത്യശാഖകൾ അഭൂതപൂർവ്വമായി പുഷ്ടി പ്രാപിക്കുന്നതായി കാണാം. മറെറാരു പ്രസ്ഥാനവും ഈ ശതാബ്ദത്തിൽ ഇതിനോടൊപ്പം ഉത്കർഷം കരസ്ഥമാക്കിയിട്ടില്ല. ഒരു ഗണ്യമായ സാഹിത്യപ്രസ്ഥാനമായി അതിന് മാന്യസ്ഥാനം ലഭിക്കുകയും അതിൽമാത്രം വ്യാപൃതരാ കുന്ന ഗ്രന്ഥകാരന്മാരുടെ സംഖ്യ ക്രമത്തിലധികം വർദ്ധിക്കയും ചെയ്തു. പത്തൊമ്പതാം ശതവർഷം നോവലുകളുടെ സുഭദ്രദശയാ യിരുന്നുവെങ്കിൽ ഈ ശതാബ്ദം ചെറുകഥയുടേതുമാണ്. അ

തിന്റെ വിശ്വവശ്യതയും ലോകപ്രിയത്വവും കലാരമണീയകവും അന്യാദൃശം തന്നെ. ചെറുകഥകളുടെ ഇന്നത്തെ പ്രചുരപ്രചാരത്തിന് ചില പ്രത്യേക കാരണങ്ങളുണ്ട്. രണ്ടു ലോകമഹായുദ്ധങ്ങൾ ജീവിതരീതികളിലും ആദർശങ്ങളിലും വീക്ഷണഗതികളിലും വലിയ മാററങ്ങൾ വരുത്തിവെച്ചു. ശാസ്ത്രത്തിന്റെ അത്ഭുതകരമായ മുന്നേററം സമുദായജീവിതത്തിന്റെ അച്ചകം വിടിയും മാററി. വ്യവസായവും ആദായവുമായി എല്ലാവരുടേയും നോട്ടം. ഭൌതികക്ഷേമം ജീവിതോദ്ദേശ്യമായി വാഴിക്കപ്പെട്ടു. കലാസ്വാദനത്തിന് വേണ്ട വിശ്രമമൊ വിവേകമോ ആളുകൾക്കു ദുർല്ലഭമായിത്തീർന്നു. എവിടേയും ഒരു പരക്കം പാച്ചൽ. ഈ വെപ്രാളത്തിനിടയിൽ പടഞ്ഞിരുന്നു ചിന്തിക്കുന്നതിനൊ വായിക്കുന്നതിനോ എല്ലാവക്കും അവസരം കുറഞ്ഞു. ദീർഘകൃതികൾ വായിക്കുന്നതിനുള്ള അഭിരുചി മങ്ങി. അല്പനേരത്തേക്കു മാനസോല്ലാസം നേടുന്നതിനേ ഉദരപൂരണവ്യഗ്രതയിൽ സൌകര്യവും സൌമനസ്യവും ഉണ്ടാകുന്നുള്ളു. അനുവാചകന്മാരുടെ അഭിരുചികൾ ചെറുകഥ മുതലായ ലഘുകൾക്കനുയോജ്യമായ പരിതഃസ്ഥിതികൾ ഉളവാക്കി. മഹാകാവ്യങ്ങളുടെ ഉല്പാദനം നിലച്ചു; ലഘുകൃതികളുടെ കൊയ്ത്തുകാലം ഉദയംചെയ്തു. അര മണിക്കൂറുകൊണ്ടു് വായിച്ചുതള്ളാവുന്ന കൃതികളെ പ്രേമനിർഭരത്തോട് ആളുകൾ ഉത്സാഹപൂർവ്വം സ്വാഗതം ചെയ്യുവാൻ തുടങ്ങി. മാസികകളുടേയും മററു ആനുകാലികപ്രസിദ്ധീകരണങ്ങളുടേയും ആവിർഭാവം ലഘുകൃതികളുടെ ആവിഷ്കരണത്തിന് നിലമൊരുക്കി. അമ്പതുവഷംകൊണ്ടു് ചെറുകഥയ്ക്കുണ്ടായ വികാസവും കലാസുഭഗതയും ആരേയും അമ്പരപ്പിക്കുന്നതാണ്. പഴയ ചട്ടക്കൂട്ടിലൊന്നും ഒതുങ്ങിനില്ക്കാതെ ശാഖകളും ഉപശാഖകളും ക്രമാതീതമായി തളിത്തു് തഴച്ചു് ചെറുകഥാവൃക്ഷം വല്ലാതെ പടന്നു വളരുകയാണ്. നവീന സംവിധാനരീതികളും സമ്പ്രദായങ്ങളും സ്വീകൃതങ്ങളാകുന്നു. കഥാബീജവും പാത്രവിധാനവും വൈകാ

രികാന്തരീക്ഷവും മിതഭാഷയും ഒഴിയാച്ചായങ്ങളായി കരുതിയിരുന്ന കാലമെല്ലാം പെട്ടെന്ന് മാറിമറിഞ്ഞു. ഇതൊന്നും കൂടാതെയും ചെറുകഥകൾ നിർമ്മിക്കാമെന്ന് ക്യാതറൈൻ മാൻസ്ഫീൽഡ്, വില്യം സരോയൻ മുതലായ സുപ്രസിദ്ധ കഥാകൃത്തുകൾ കാണിച്ചുതന്നു. ലഘുകഥാനിർമ്മാണകലയിൽ വിപ്ലവാത്മകമായിവന്ന വ്യതിയാനങ്ങൾ കലോപകരണങ്ങളുടേയും സങ്കേതങ്ങളുടേയും ആപേക്ഷികമൂല്യനിർണ്ണയത്തിൽ ചില വൈഷമ്യങ്ങൾ സംജാതമാക്കിയിട്ടുണ്ട്. ക്രമികമായ വളർച്ചയോടുകൂടി അനുഭൂതിസമ്പന്നമായ പരിണാമത്തിലേക്കു നീങ്ങുന്ന ഇതിവൃത്തം ഇക്കാലത്തു പ്രധാനമായി പരിഗണിക്കപ്പെട്ടുവരുന്നില്ല. പാത്രവിധാനവും പഴയ പാരമ്പര്യം കൈവെടിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ഏകാഗ്രമായ വികാരത്തിനു പുഷ്ടികരവും അനുഗുണവുമായ അന്തരീക്ഷം പടുത്തുകെട്ടുന്നതിന് കാഥികന്മാർക്ക് ഉത്സാഹം കുറഞ്ഞുവരുന്നു. ഈ കലാസങ്കേതങ്ങളെല്ലാം മനപ്പൂർവ്വം വലിച്ചെറിഞ്ഞിട്ടും മാനവഹൃദയത്തിന്റെ അടിത്തട്ടുകൾ പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നവയും ഭാവനയിൽ പതിഞ്ഞ ജീവിതശലകത്തെ കാലദേശപരിതഃസ്ഥിതികളിൽ ക്കൂടി ചിത്രണം ചെയ്യുന്നവയും രസനിഷ്യന്ദികളുമായ ചെറുകഥകൾ ഉതിക്കുവാൻ സാധിക്കുമെന്ന് ഇന്ന് പകൽപോലെ സ്പഷ്ടമായിട്ടുണ്ട്.

കഥാകൃത്തിന്റെ അനുഭവപരിധിയിലുൾപ്പെടുന്ന ജീവിതത്തിലെ ഒരു സംഭവമൊ സന്ദർഭമൊ രംഗമൊ കഥാബീജമായി സ്വീകരിച്ച് കാവ്യവ്യാപാരം നടത്തുമ്പോഴത്രേ അയാളും വിഷയവുമായി ഏതാണ്ടൊരു സാത്മ്യവും ഇണക്കവും ഉണ്ടാകുന്നതു്. ആ ഇണക്കം ഇല്ലാതെയിരുന്നാൽ ഉത്തമമായ കാവ്യാനുഭൂതി ഉളവാക്കുവാൻ അയാൾക്ക് കഴിഞ്ഞെന്നു വരികയില്ല. ഏതു വിഷയത്തെ ആസ്പദമാക്കിയും ചെറുകഥകൾ നിർമ്മിക്കാം; അനന്തവിശാലമായ ജീവിതപ്പരപ്പിൽ നിരവധി വിഷയങ്ങൾ സുലഭങ്ങളാണുതാനും. എന്നാൽ ഓരോ കഥാകാരനും അവനവന് ഹൃദ്യവും ഇണങ്ങുന്നതുമായ പരിധിയിലേ വിജയകരമായി പെരുമാറാൻ സാധിക്കൂ.

ഏതു കഥയും എല്ലാവക്കുമൊരുപോലെ ചമൽക്കാരമായി ആഖ്യാനം ചെയ്യുവാൻ കഴിവുണ്ടാകയില്ല. ഉത്തമകൃതികൾ ഉടലെടുക്കണമെങ്കിൽ കഥാകാരൻെറ മനോവൃത്തിയും കഥാബീജവും തമ്മിൽ തദാത്മ്യം പ്രാപിക്കണം. വിഷയവും കഥാകൃത്തും തമ്മിലുള്ള അന്തരഞ്ജനം പരിപൂണ്ണമാകുമ്പോൾ ആ കൃതിയ്ക്കു് മനോഹാരിതയും കലാസൌഭാഗ്യവും താനേ കൈവരും. ഏതൊരു കലാകാരൻെറയും വിഷയാദാനപരിധി ഏറെക്കുറെ പരിമിതമാണു്. സ്വാനുഭവം ഉൾക്കൊള്ളുന്നതെല്ലാംതന്നെ കാവ്യനിമ്മാണത്തിനു് ഉപകരിക്കയില്ല. ഒരു കാവ്യകാരൻേറയും അനുഭവത്തിൻെറ എല്ലാ അംശങ്ങളും ഭാവനയെ ഉദ്ദീപിപ്പിച്ചുവെന്നും വരികയില്ല. ആത്മവൈഭവത്തെ സാരമായി സ്പർശിച്ചു് പ്രതിഭയെ തട്ടിയുണർത്തി ഉജ്ജ്വലമാക്കുവാൻ സ്വാനുഭവത്തിൻെറ ഏതാനും അംശങ്ങൾക്കേ പ്രാഗൽഭ്യമുണ്ടാകയുള്ളു. അവ ഉൾക്കൊള്ളുന്നതുമാത്രമാണു് അയാളുടെ കലാപരമായ പരിധി. ഈ ചക്രവാളം കഥാകാരൻെറ സ്വഭാവത്തേയും സംസ്കാരത്തേയും സാഹചര്യങ്ങളേയും ഒട്ടൊക്കെ ആശ്രയിച്ചിരിക്കും. കലാപരമായി പ്രയോഗിക്കുന്ന സ്വാനുഭവലോകം വിസ്തൃതമാക്കുവാൻ അത്ര എളുപ്പമില്ല. ഉള്ളതുകൊണ്ടു് തൃപ്തിപ്പെടുന്നതിനേ മിക്കവാറും സാധിക്കു. എല്ലാ കഥയെഴുത്തുകാരും അവരവരുടെ കഴിവുകളെക്കുറിച്ചു് ബോധപൂർവ്വം പ്രവർത്തിച്ചാൽ എത്ര നന്നായിരിക്കും?

തനിക്കു് സ്വായത്തമായ പരിധിയിൽ നിന്നുകൊണ്ടുമാത്രം കാവ്യവ്യവസായം ചെയ്യുന്ന കഥാകാരനു് ഉൽകൃഷ്ടസോപാനങ്ങളിൽ നിരായാസം എത്തിച്ചേരാം. എന്നാൽ ഉള്ളതുകൊണ്ടു് തൃപ്തിപ്പെടാതെ എല്ലാത്തിനും അവകാശിയാണെന്നു നടിച്ചു് എവിടേയും ചാടിക്കയറാമെന്നു വ്യാമോഹിക്കുന്നതു് വെറും മൂഢതയാണു്. അതിനു് വശംവദരാകുന്നതുകൊണ്ടത്രേ കൊള്ളരുതാത്ത കൃതികളുടെ പ്രളയം. സ്വപരിധിയിൽ തന്നെ തങ്ങിനില്ക്കാൻ ദൃഢനിശ്ചയം ചെയ്യുന്നവരുടെ കൃതികളിൽ അസ്പഷ്ടമോ വിരൂപ

മൊ ആയ ചിത്രമല്ല; പ്രത്യുത, നയനമോഹനവും സർവ്വാംഗസുന്ദരവും ദീപ്തിമത്തുമായ ചിത്രമായിരിക്കും. പരിധിയുടെ വൈപുല്യമല്ല, ഉള്ളതിന്റെ ആഴമാണു് പ്രധാനം. 'വല്ലഭനു് പുല്ലുമൊരായുധം' എന്ന പഴമൊഴിയുടെ പരമാത്ഥം ഇതോടുസംബന്ധിച്ചും സംഗതമാണു്. ഉള്ളതുകൊണ്ടു് ഓണമായിക്കഴിയാനും ഒരു പ്രത്യേകസാമത്ഥ്യം വേണം. തന്റെ ചക്രവാളം എത്ര ഇടുങ്ങിയതും കടുസ്സായതുമായാലും ആ നിലവാരത്തിൽതന്നെ നിന്നുകൊണ്ടു് നിരന്തരപരിശ്രമം ചെയ്താൽമതി. അതിനു വെളിയിൽ ചാടി സ്വച്ഛന്ദമായി സഞ്ചരിക്കാൻ തുടങ്ങിയാൽ അപജയം നേരിടുകയേയുള്ളു. ഇന്നു് പലരും തൊഴിലാളികളുടേയും മറ്റിതരരുടേയും ജീവിതം ചിത്രണംചെയ്യുന്നതു് ഒരു പുതുമയായിക്കരുതി ഒരു നവീനവ്യവസ്ഥിതിയ്ക്കായി വെമ്പൽകൊള്ളുന്നതു് കാണുന്നുണ്ടല്ലോ. കേശവദേവു്, കാരൂർ, പൊൻകുന്നം വക്കി മുതലായ കാഥികന്മാരെപ്പോലെ അവശരോടുള്ള യഥാത്ഥാനുഭാവത്താൽ പ്രേരിതരായി അങ്ങനെ ചെയ്യുന്നതു് കൊള്ളാം. എന്നാൽ അതിനുവേണ്ടി കലാപരമായ ആത്മാത്ഥത ബലികഴിക്കുന്നതു് ഒട്ടുംതന്നെ ആശാസ്യമല്ല. വെറും രാഷ്ട്രീയോദ്ദേശ്യത്തോടുകൂടി കലയെ ദുരുപയോഗപ്പെടുത്തുന്നതു് ഇന്നത്ത പുത്തരിയല്ല. അവനവന്റെ പരിധിയിൽ നിന്നുകൊണ്ടു് ആത്മാത്ഥതയോടുകൂടി കലാധമ്മം നിവ്വഹിക്കയത്രേ എല്ലാ ഗ്രന്ഥകാരന്മാരുടേയും കടമ. ഏതൊരു കലാകാരന്റേയും പ്രഥമകത്തവ്യം തനിക്കു വിഹിതമായ ചക്രവാളത്തിൽ നിലപാടു് ഉറപ്പിച്ചുകൊണ്ടു് ഭാവനാവിധേയമായ ജീവിതചിത്രം പ്രദശിപ്പിക്കുകയാണു്. സാന്മാഗ്ഗികമൊ രാഷ്ട്രീയമൊ മറേറാ ഉള്ള ഉദ്ദേശ്യം മുഴച്ചുനില്ക്കാതെ ഭാവനാസൃഷ്ടിയുടെ യാഥാത്ഥ്യത്തോടു് ഒന്നാമതായി കടമ നിവ്വഹിക്കുന്നതു് ഏതൊരു കലാകാരനും പരമപാവനമായി കരുതേണ്ടതാണു്. കഥാകൃത്തിനു് ബാഹ്യലോകവുമായുണ്ടാവുന്ന ഇടപാടുകളെല്ലാം അതേരൂപത്തിൽ അയാളുടെ കൃതികളിൽ പ്രതിഫലിപ്പിക്കുന്നില്ല. ജീവിതത്തിന്റെ

ഏതാനും ഘടകങ്ങൾ മാത്രമേ ഒരു കഥാകാരന് കൈകാര്യം ചെയ്യുവാൻ സാധിക്കയുള്ളൂ. സ്വാനുഭവത്തിൽനിന്ന് പ്രതിഭയെ ഉന്മേഷിപ്പിക്കുന്ന അംശങ്ങളെ മാത്രമേ കഥാവിഷയമായി ആദാനം ചെയ്യാവൂ.

കഥാകാരൻ സ്വാനുഭവത്തിൽ നിന്നുമാത്രം വിഷയം സ്വീകരിക്കുമ്പോഴേ കലാനൈപുണ്യം പൂർണ്ണമായി പ്രത്യക്ഷപ്പെടുകയുള്ളൂതാനും. തന്റെ അനുഭവവും സ്വഭാവവുമായി ഏതാണ്ടൊരു രഞ്ജിപ്പുണ്ടാകുവാനും അതു് അനുസ്യൂതമായി തുടരാനും സാധിച്ചെങ്കിൽ മാത്രമേ ഉത്തമകൃതികൾ ഉടലെടുക്കയുള്ളൂ. അതാണ് കലാപ്രവർത്തനത്തിന് അനുപേക്ഷണീയമായ അടിസ്ഥാനം. ഒരു കഥാകൃത്തിനെക്കുറിച്ച് ആദ്യമായി ആരായേണ്ടതു്, വിഷയവും ആത്മവൈഭവവുമായി ഇണക്കവും സാകല്യവും ഉണ്ടോ എന്നതാണ്. പലപ്പോഴും ഇതിന്നു് പല പ്രതിബന്ധങ്ങളും വിലങ്ങെ നിൽക്കയും അവയെ പാടേ നീക്കുന്നതിന് കഴിവില്ലാതെ വരികയും ചെയ്യും. ഏതു ഗ്രന്ഥകാരന്റെ വിജയവും പരാജയവും മിക്കവാറും ഇതിനുള്ള പ്രാഗല്ഭ്യത്തിന്റെ ഏററക്കുറച്ചിലിനെ ആശ്രയിച്ചിരിക്കും. കഥാകൃത്തു് സ്വചക്രവാളത്തിൽത്തന്നെ ദൃഢനിശ്ചയത്തോടു ചരിക്കുകയും സ്വരച്ചേർച്ച് ഭഞ്ജിക്കാതിരിക്കാൻ ഉററു ശ്രമിക്കുകയും ചെയ്താൽ മതി. ആത്മവൈഭവം അതിനു പററിയ വളമണ്ണിലെ സുരഭിലപുഷ്പസമൃദ്ധമായി തിമിർത്തു് തഴച്ചു വളരുകയുള്ളൂ. തുടക്കം മുതൽ ഒടുക്കംവരെ ഏതൊരു കഥാകൃത്തിനു വിഷയവും ആത്മചൈതന്യവുമായുള്ള പൊരുത്തം പരിപാലിക്കുവാൻ സാധിക്കുമോ എന്നുള്ളതാണ് അതിപ്രധാന പ്രശ്നം. ചെക്കോവു് ആദ്യന്തം ഒരേ നിലയിൽ പതറാതെ ഇടറാതെ നിന്നു: അദ്ദേഹത്തിന്റെ കഥകൾ ഇന്നും വിശ്വസാഹിത്യത്തിന്റെ മുന്നണിയിൽ തന്നെ സ്ഥാനം പിടിച്ചിരിക്കുന്നു. ആത്മചൈതന്യം അപ്രതിഹതമായി പ്രവഹിക്കുന്നിടത്തോളം ആ ഉറവ ഉത്തമകാവ്യനിർമ്മാണത്തിനുള്ള സാഹചര്യമുണ്ടു്.

വരളുകയൊ വററുകയൊ ചെയ്യുമ്പോൾ മാത്രമേ ആശങ്കയ്ക്കു വകയുണ്ടാകുന്നുള്ളു. അതുവരെ അച്ഛസ്ഫടികമായ അമൃതധാര അവിച്ഛിന്നമായി ഒഴുകിക്കൊണ്ടിരിക്കും. ഉത്തമകൃതികൾ ഉതിക്കുന്നതിനുള്ള രാജപാത ഇതുതന്നെ. ഈ പെരുവഴി വിട്ടാൽ കാട്ടുകയറും. ഏതൊരു കഥാകാരനും വെറും യാന്ത്രികമായ സാങ്കേതിക നൈപുണ്യംകൊണ്ടു് കാവ്യശൃംഗത്തിലെത്തുകയില്ല. ആത്മചൈതന്യസ്ഫുരണം നിരന്തരമുണ്ടാകാനുള്ള ചുററുപാടുകൾ സംരക്ഷിച്ചാൽ സദ്ഫലം പൊഴിഞ്ഞു കൊണ്ടിരിക്കും. വെറും ബാഹ്യമായ സാങ്കേതിക വൈദഗ്ദ്ധ്യത്തെക്കാൾ അതിപ്രധാനമായതു് ഒരു സാഹിത്യയജ്ഞത്തിനുവേണ്ടി ആത്മചൈതന്യത്തെ നിയന്ത്രിക്കുവാനും അനുനയിക്കുവാനുമുള്ള ചാതുര്യ്യമാണു്. തന്റെ കലാനൈപുണ്യം എപ്പോഴും ഒരുപോലെ പ്രദർശിപ്പിക്കുവാൻ സാധിച്ചില്ലെന്നു വരുന്നതു് പല ഗ്രന്ഥകാരന്മാരുടേയും അനുഭവമത്രേ. ഇതിനു് ചില ബാഹ്യകാരണങ്ങൾ വേറെ കണ്ടേക്കാമെങ്കിലും അവയൊന്നും അത്ര പ്രബലമല്ല. ആശിക്കുന്നിടത്തോളം അനുമോദനമൊ പ്രോത്സാഹനമൊ ലഭിക്കാതിരിക്കുക, തെററിദ്ധരിക്കപ്പെടുക, വേണ്ടത്ര ജീവിതസൌകര്യ്യങ്ങൾ ഉണ്ടാകാതിരിക്കുക, ആരോഗ്യം പാലിക്കാൻ കഴിയാതിരിക്ക എന്നു തുടങ്ങിയ പലതും ഇതിനു് ഹേതുഭൂതമാകും. പക്ഷെ ഇതൊക്കെ ആത്മചൈതന്യത്തിന്റെ നിർഝരികൾ തീരെ വററിക്കുന്നതിനു് എപ്പോഴും ശക്തിമത്തായിരിക്കയില്ല. സ്വാനുഭവവും സ്വഭാവവും തമ്മിൽ പൊരുത്തവും വിഷയാദാനത്തിൽ ഔചിത്യവുമുണ്ടായാൽ മററു തടസ്സങ്ങളൊന്നും ബലവത്തരമാകാനിടയില്ലത്രെ. പലരും അവരുടെ തടസ്സങ്ങളേയും പ്രയാസങ്ങളേയും തരണം ചെയ്യുന്നതിനു് സാഹിത്യപരമായ ആത്മാവിഷ്ക്കരണത്തെ മാത്രം ആശ്രയിക്കുന്നതായി കാണാം. ധാരയായി പ്രവഹിക്കത്തക്കവണ്ണം ആത്മചൈതന്യം, ഹിതവും ഹൃദ്യവുമായ വിഷയവുമായി കളിയാടുവാൻ സൌകര്യ്യം ലഭിക്കുന്ന കലാകാരനു്

മറ്റൊന്നിനേയും അത്ര ഭയപ്പെടാനില്ല. വിഷയവും ആത്മചൈതന്യവും തമ്മിലുള്ള അടുപ്പമത്രേ വിജയത്തിന്റെ നിദാനം. അവ തമ്മിൽ പാലും പഞ്ചസാരയും പോലെ ചേന്നാൽ മററു ഗുണങ്ങളെല്ലാം താനേ വന്ന ചേൎന്നുകൊള്ളും. ഉറവ വററാതെ നിരന്തരം ഒഴുകിക്കൊണ്ടിരിക്കണമെങ്കിൽ അവ തമ്മിലുള്ള സമ്പ്രൎക്കം അത്യന്താപേക്ഷിതവുമാണ്. ആത്മചൈതന്യനിയന്ത്രണത്തിന്റെ അഭാവമാണ് പരാജയത്തിലേയ്ക്കു മാൎഗ്ഗദശനം ചെയ്യുന്നതും. വെറും സാങ്കേതിക വൈദഗ്ദ്ധ്യത്തെക്കാൾ പ്രധാനവും സദ്ഫലദായകവുമായ ഈ താദാത്മ്യം കൈവരുത്തുവാൻ സാധിക്കുന്നതിലാണ് കഥാകാരന്റെ വിജയസോപാനത്തിലേക്കുള്ള ഏകമാൎഗ്ഗം. സാങ്കേതിക ചാതുൎയ്യം കൊണ്ടുമാത്രം അമൃതധാര പ്രവഹിപ്പിക്കുവാൻ സാധിക്കുകയില്ലതാനും. അതു് എവിടെവരെ എത്തിക്കുമെന്നു് ഒരു അതിരുണ്ടു്. ഓ. ഹെൻറിയുടെ ചെറുകഥകൾ രചനാകുശലതയുടെ സാദ്ധ്യതകളെ നല്ലവണ്ണം വെളിവാക്കുന്നു. അതുപോലെ അതിന്റെ പരിമിതികളേയും.

സ്വാനുഭവത്തിൽ നിന്നുതന്നെ വിഷയാദാനം ചെയ്താലും എല്ലാ വസ്തുതകളേയും ഭാവനാധീനമാക്കി ഇണക്കിച്ചേക്കുവാൻ കഥാകൃത്തു് ശ്രമിച്ചാലേ കലാഭംഗി ഉണ്ടാകുന്നുള്ളൂ. പരമാൎത്ഥസംഗതികളായാൽപോലും അവയെ വ്യാവൎത്തനം ചെയ്തു് പ്രാധാന്യമനുസരിച്ചും കാൎയ്യകാരണ ബന്ധത്തിലും അടുക്കിവെച്ചില്ലെങ്കിൽ യാഥാൎത്ഥ്യപ്രതീതി ചോൎന്നു പോയിയെന്നു വരും. അസ്വാഭാവികമായൊ കൃത്രിമമായൊ അതിലൊന്നുമില്ലെന്നുള്ള ധാരണയും വിശ്വാസവും അനുവാചകനു് ഉണ്ടായാൽ മാത്രമേ അതിനു തന്മയത്വമുണ്ടാകുന്നുള്ളൂ. അസാധാരണവും വിസ്മയജനകവുമായ പരമാൎത്ഥസംഭവങ്ങൾ ഉപയോഗിക്കേണ്ട കഥകളിൽ കഥാകാരനു് കൂടുതൽ പ്രയാസം നേരിടും. സംഗതികളുടെ വെറും സത്യസ്ഥിതിയല്ല, അവയെ എത്രമാത്രം വിശ്വാസപാത്രമാക്കുന്നുവെന്നതാണു് പ്രധാനം. യാഥാൎത്ഥ്യബോധം അങ്കുരിപ്പിക്കുന്നതിനു്

കഥാകൃത്തു് പ്രത്യേകം മനസ്സിരുത്തി അതിനനുയോജ്യമായി രസപുഷ്കലവും ഭാവാനുഗുണവുമായ ആഖ്യാനം ചെയ്യേണ്ടതായുണ്ടു്. പ്രതിപാദനത്തിന്റെ അന്വയംകൊണ്ടു വേണം വാസ്തവികതാബോധം പുലർത്തേണ്ടതെന്നു് കഥയെഴുത്തുകാർ എപ്പോഴും ഓർമ്മിക്കുന്നതുകൊള്ളാം. സംഗതികൾ തെരഞ്ഞെടുക്കുന്നതിലും അവയ്ക്കു് സമർഹവും വിഹിതവുമായ പ്രാധാന്യം നൽകുന്നതിലും കാര്യകാരണബന്ധത്തിൽ തൊട്ടുത്തു് യാഥാർത്ഥ്യപ്രതീതി ഉണ്ടാക്കുന്നതിലും പ്രദർശിപ്പിക്കുന്ന കലാവിവേകമാണു് ഇതിവൃത്തത്തിന്റെ മെച്ചത്തിനു കാരണം. കഥാസാമഗ്രികളെ ഭാവനയുടെ പ്രവർത്തനത്തിനു വിധേയമാക്കി. പ്രധാന ഭാഗങ്ങൾക്കു വേണ്ടത്ര ഗൌരവം നൽകി, എല്ലാം കൂട്ടിയിണക്കി കണക്കൊപ്പിച്ചു് ഗാഢബന്ധം വരുത്തിയാലുണ്ടാകുന്ന പ്രകരണശുദ്ധിയും കലാപരമായ വെട്ടപ്പും ഒന്നു വേറെ തന്നെയാണു്. സ്വാനുഭവത്തിൽ നിന്നു് തെരഞ്ഞെടുത്ത കരുക്കളെ തേച്ചുമിനുക്കി, രാകി രൂപപ്പെടുത്തി, നിറം കേററി ഒരു ക്രമത്തിൽ കൂട്ടിയിണക്കി പ്രദർശിപ്പിച്ചാൽ അതിനു് ഒരു കലാകാരം ഉണ്ടാകും. വസ്തുതകളുടെ ബുദ്ധിപൂർവ്വമായ വിവേചനത്തിലും കുശലമായ വിന്യസനത്തിലും ദൃഢമായ ബന്ധത്തിലും ആണു് കലാസൌഭാഗ്യം തെളിയേണ്ടതും.

(മലയാളരാജ്യം ആഴ്ചപ്പതിപ്പു്)

VII കുലശേഖരസാമ്രാജ്യം

മഹോദയം വാണ ആദിചേരന്മാരുടെ ശക്തി ക്ഷയിച്ചശേഷം വീണ്ടും ചേരവംശം ക്രിസ്തുവൎഷം ഒമ്പതും പത്തും ശതകങ്ങളിൽ ഏറെക്കുറെ പ്രാബല്യം സമ്പാദിക്കുന്നതായി കാണുന്നുണ്ടു്. എന്നാൽ അവരുടെ ചരിത്രം രചിക്കുന്നതിനു് വേണ്ടത്ര ശ്രമം ഇതുവരെയായി ചെയ്തതായി കാണുന്നില്ല. തിരുവിതാംകൂറിലെ ശാസനപരിശോധന വകുപ്പദ്ധ്യക്ഷന്മാർ ഓരോരൊ ശാസനങ്ങൾ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുമ്പോൾ അങ്ങിങ്ങായി ചെയ്തിട്ടുള്ള ചില പ്രസ്താവങ്ങളും അപൂൎവ്വം ചിലരുടെ ഏതാനും ലേഖനങ്ങളുമേ ആ വിഷയത്തിൽ അല്പമെങ്കിലും വെളിച്ചം നൽകുന്നുള്ളൂ. ഇക്കാലത്തു് ശക്തി വീണ്ടെടുത്ത കുലശേഖര ചക്രവൎത്തികളുടെ ചരിത്രം നിൎമ്മിക്കുന്നതിനു് വേണ്ടത്ര സാമഗ്രികൾ ഗവേഷണംകൊണ്ടു കിട്ടിക്കഴിഞ്ഞുവെന്നും പറയാറായിട്ടില്ല. എന്നാലും ആ ചേര സാമ്രാജ്യത്തിന്റെ സംരക്ഷകന്മാരായിരുന്ന കുലശേഖരചക്രവൎത്തിമാരെപ്പററി ഏതാനും വിവരങ്ങൾ ശാസനങ്ങളിലും സമകാലികസാഹിത്യഗ്രന്ഥങ്ങളിലും മററുംനിന്നു് ഗ്രഹിക്കാവുന്നതാണു്. കുലശേഖര ആൾവാരുടെ കാലം മുതല്ക്കുള്ള മഹോദയം വാണ കേരളചക്രവൎത്തിമാരെക്കുറിച്ചു് ലഭിക്കാവുന്ന വിവരങ്ങൾ സംഗ്രഹിക്കയത്രേ ഈ ലേഖനത്തിന്റെ ഉദ്ദേശ്യം.

ഈ രണ്ടാംചേരവംശത്തിന്റെ പ്രതിഷ്ഠാപകനായി കരുതേണ്ടതു് വൈഷ്ണവാൾവാരന്മാരിൽ പ്രസിദ്ധനായ കുലശേഖരാൾവാരേയാണു്. ഇദ്ദേഹത്തെക്കുറിച്ചു് വിശ്വാസയോഗ്യമായ ധാരാളം വിവരങ്ങൾ കിട്ടിയിട്ടില്ല. വൈഷ്ണവാചാൎയ്യന്മാരുടെ ജീവിതചരിത്ര കഥകളേയും ഐതിഹ്യങ്ങളേയും ശേഖരിച്ചു രചിച്ചിട്ടുള്ള 'ദിവ്യസൂരിചരിതം', 'ഗുരുപരമ്പരപ്രഭാവം' എന്നു തുടങ്ങിയ ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽനിന്നു് ലഭിക്കുന്ന വിവരങ്ങൾക്കു് ചരിത്ര

പ്രാമാണ്യം നൾകുമോ എന്നു് സംശയമാണു്. ധാരാളം കെട്ടുകഥകളും അല്പം ചില ചരിത്രവാസ്തവങ്ങളും കൂട്ടിക്കലർത്തി രചിച്ചിട്ടുള്ളവയാണു് ആ കൃതികളെന്നു് ആർക്കും തോന്നുകയുള്ളൂ. ഏതായാലും തിരുവഞ്ചിക്കുളം വാണ 'ചേരകുലപ്രദീപ'മാണു് ഈ വൈഷ്ണവാചാര്യനെന്നുള്ളതിനെക്കുറിച്ചു് സംശയിക്കേണ്ടതില്ല. സ്വകൃതിയായ 'പെരുമാൾ തിരുമൊഴി'യിൽ തന്നെക്കുറിച്ചു് 'കൊല്ലിക്കാവലൻ' 'കൊങ്കർകോൻ' 'കൂടൽനായകൻ', 'കോഴിക്കോൻ' എന്നും മററും വർണ്ണിച്ചിരിക്കുന്നതിനാൽ കൊങ്ങുനാടും ചോളപാണ്ഡ്യ രാജ്യത്തിന്റെ ഏതാനും ഭാഗങ്ങളും മററും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭരണത്തിലുൾപ്പെട്ടിരുന്നുവെന്നു് ന്യായമായി അനുമാനിക്കാം. അതിവിസ്തൃതമായിരുന്ന ഒരു സാമ്രാജ്യത്തിന്റെ അധിപനായിത്തീർന്ന കുലശേഖരനെന്നു് തീർച്ചയാണു്. 'ഗുരുപരമ്പര'യിൽ കാണുന്ന ജ്യോതിഷക്കുറിപ്പുകളെ ആധാരമാക്കി അദ്ദേഹത്തിന്റെ കാലം എ. ഡി. 767 മുതൽ 834 വരെയാണെന്നു് സ്വാമിക്കണ്ണുപിള്ള അവർകൾ ഗണിച്ചു് തീർച്ചപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ടു്. എന്നാൽ ഈ ജ്യോതിഷക്കുറിപ്പുകൾ പില്ക്കാലത്തു് കൂട്ടിച്ചേർത്തവയാകയാൽ എത്രമാത്രം വിശ്വാസയോഗ്യമായിരിക്കുമെന്നുള്ളതിനെക്കുറിച്ചു് അദ്ദേഹം തന്നെ സന്ദേഹം പുറപ്പെടുവിക്കയും ചെയ്യുന്നു. ആൾവാരന്മാരിൽ അവസാനത്തെ ആളായ തിരുമങ്കൈമന്നനു് മുമ്പു കുലശേഖരയാൾവാർ ജീവിച്ചിരുന്നുവെന്നതിനു് സംശയമില്ല. പല്ലവ രാജാവായി എ. ഡി. 779 മുതൽ 830 വരെ ഭരിച്ചിരുന്ന ദന്തിവർമ്മന്റെ സമകാലികനാണു് തിരുമങ്കൈയാൾവാർ. സ്വാമിക്കണ്ണുപിള്ള നിർദ്ദേശിച്ച കാലത്തോടു അടുത്താണു് കുലശേഖരാൾവാരുടെ ജീവിത കാലമെന്നുള്ളതിനു് തർക്കമില്ല. കുലശേഖരാൾവാർ രാജ്യഭാരം ഉപേക്ഷിച്ചു് സ്വപുത്രിയോടുകൂടി ശ്രീരംഗത്തുപോയി താമസിച്ചുവെന്നും ആ ക്ഷേത്രത്തിൽ 'സേനൈവെൻറാൻ' മണ്ഡപവും 'കുലചേകരതിരുപ്പാടി' എന്ന പ്രാകാരവും പണികഴിപ്പിച്ചുവെന്നും പറയപ്പെടുന്നു.

ഏതാനുംനാൾ അവിടെ താമസിച്ചശേഷം പ്രസിദ്ധവൈഷ്ണവ ക്ഷേത്രങ്ങൾ സന്ദർശിച്ചും ദേശസഞ്ചാരം ചെയ്തും കുറെനാൾ കഴിച്ചിട്ട് 'മന്നാർ കോയിലി'ൽ വെച്ചു് അറുപത്തഞ്ചാമത്തെ വയസ്സിൽ പരമഗതി പ്രാപിച്ചു. കൊടുങ്ങല്ലൂർകാരനായ ഒരാൾ പിൽക്കാലത്തു് കുലശേഖരാൾവാരുടെ വിഗ്രഹം പ്രതിഷ്ഠിച്ചു് മന്നാർ കോയിലിൽ ഒരു ക്ഷേത്രം പണിയിച്ചതായി ശാസന പ്രസ്താവമുണ്ടു്. കൊല്ലവർഷാരംഭത്തിനു മുമ്പുതന്നെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭരണം അവസാനിച്ചിരിക്കണമെന്നു തോന്നുന്നു. കുലശേഖരാൾവാരുടെ പ്രസിദ്ധി ഒരു ഭരണധുരന്ധരനായിട്ടല്ല; പിന്നെയോ ഭക്തശിരോമണിയായ ഒരു വൈഷ്ണവാചാര്യനായിട്ടാണു്.

കുലശേഖരാൾവാരെ തുടർന്നു് മഹോദയസിംഹാസനത്തിൽ ആരൂഢനായതു് ആരാണെന്നു് ഖണ്ഡിതമായി തീർച്ചപ്പെടുത്തുവാൻ വേണ്ട തെളിവുകളില്ല. രാജശേഖരദേവൻ എന്ന ചക്രവർത്തിയായിരിക്കണം ആൾവാരെ പിന്തുടർന്നതെന്നു് അഭ്യൂഹിക്കുവാനേ തരമുള്ളു. താഴമൺ ഇല്ലംവക താമ്രശാസനത്തിൽ കാണുന്ന രാജശേഖരദേവൻ, ശ്രീശങ്കരാചാര്യർക്കു് നാടകത്രയം കാഴ്ച വെച്ചതായി 'ശങ്കരവിജയ'ത്തിൽ സൂചിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള കേരളക്ഷിതിപതിയാണെന്നു് തെളിയിക്കുന്ന രേഖകളൊന്നുമില്ല. ഏതായാലും ശങ്കരാചാര്യരുടെ കാലത്തു് ജീവിച്ചിരുന്നുവെന്നു് സാമാന്യമായി അനുമാനിക്കാമെന്നേയുള്ളു. രാജശേഖരചക്രവർത്തിയുടെ കൊല്ലവർഷാരംഭത്തോടടുത്തുള്ള വാഴപ്പള്ളി ശാസനത്തിൽനിന്നും തിരുവാററുവായ് പതിനെട്ടു നാട്ടാരും വാഴപ്പള്ളി ഊരാരും കൂടി തിരുവാററുവായ് ക്ഷേത്രത്തിലെ നടപടികളെപ്പററി ഏർപ്പെടുത്തിയ 'കച്ച'ത്തെപ്പററി അറിവു ലഭിക്കുന്നു. സ്ഥാണുരവികുലശേഖരൻ ഇദ്ദേഹത്തെ തുടർന്നായിരിക്കാം കൊല്ലം 19–ാമാണ്ടു് മഹോദയചക്രവർത്തിയായിത്തീർന്നതു്. സ്ഥാണുരവിയുടെ കാലം നിർണ്ണയിക്കുന്നതിനു് തില്ലൈസ്ഥാനം ശാസനവും ശങ്കരനാരായണന്റെ 'ലഘുഭാസ്കരീയ വ്യാഖ്യാന'ത്തിലെ പ്രസ്താവങ്ങളും പ്ര

യോജനപ്രദമാണ്. കൊല്ലം 46 മുതൽ 82 വരെ ചോളചക്രവർത്തിയായിരുന്ന ആദിത്യൻ ഒന്നാമന്റെ സമകാലികനാണ് സ്ഥാണുരവിയെന്നതു് തില്ലൈസ്ഥാനശാസനം വെളിവാക്കുന്നു. സ്ഥാണുരവിയും ആദിത്യചോളനും ഒത്തുചേന്നു് 'വിക്കിയണ്ണൻ' എന്നൊരു സേനാപതിക്കു് പലസ്ഥാനമാനങ്ങളും ബിരുദും നൽകി ബഹുമാനിക്കുന്നതായി അതിൽ കാണുന്നു. ആദിത്യചോളന്റെ കൊങ്ങുനാട്ടാക്രമണത്തിൽ സഹായിക്കുന്നതിനായി സ്ഥാണുരവി അയച്ച കേരളസേനയുടെ നായകനാണ് വിക്കിഅണ്ണൻ എന്നു് ശ്രീനീലകണ്ഠശാസ്ത്രി അഭ്യൂഹിക്കുന്നു (ചോളന്മാർ പെ. 168). ആദിത്യചോളന്റെ ഒരു ഉദ്യോഗസ്ഥൻ കൊങ്ങുനാട്ടിൽ ചില ക്ഷേത്രകാര്യ്യങ്ങൾ അന്വേഷിക്കുന്നതിനായി അദ്ദേഹത്തിന്റെ പത്താംവഷത്തിലെ ഒരു ശാസനത്തിൽ (258/1907) പ്രസ്താവമുള്ളതിനാൽ അതിനു് മുമ്പാണു് കൊങ്ങുനാടാക്രമിച്ചു് കൈവശപ്പെടുത്തിയതെന്നും കൊല്ലവഷം 56-നു് മുമ്പാണ് ചക്രവത്തികൾ ഈ സ്ഥാനമാനങ്ങൾ വിക്കിയണ്ണനു് സമ്മാനിച്ചതെന്നും തെളിയും. ശങ്കരനാരായണന്റെ ലഘുഭാസ്കരീയവ്യാഖ്യാനത്തിലെ പ്രസ്താവങ്ങളെ പരിശോധിക്കുന്നതായാൽ കൊല്ലം 19-ൽ ആണു് രവികുലശേഖരൻ സിംഹാസനാരൂഢനായതെന്നു് കരുതേണ്ടതുണ്ടു് (കേരളചരിത്രത്തിലെ ഇരുളടഞ്ഞ ഏടുകൾ പേ. 97-110).

സ്ഥാണുരവിയുടെ അഞ്ചാംഭരണവഷത്തിലാണു് തരിസാപ്പള്ളി ചെപ്പേടു് മാർ സപ്പീർഈശോയ്ക്കായി നൽകിക്കാണുന്നതു്. അക്കാലത്തു് വേണാട്ടു് ചേരചക്രവത്തിയുടെ സാമന്തന്മാരിൽ ഒന്നാണെന്നു് മേൽക്കോയ്മയുടെ ഭരണവഷം ദാതാക്കളായ അയ്യനടികൾ തിരുവടിയും ഇളംകൂർ രാമതിരുവടിയും ശാസനത്തിൽ ചേത്തിരിക്കുന്നതിൽനിന്നും സ്പഷ്ടമാകും. ഈ ശാസനത്തിന്റെ കാലത്തു് കേരളത്തിലെ ജാതിവിഭാഗങ്ങൾ ഉടലെടുത്തു് തീണ്ടൽ മുതലായ അനാചാരങ്ങൾ വേരൂന്നിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നുവെന്നു് പകൽ

പോലെ സ്പഷ്ടമാണ്. തരിസാപ്പള്ളിയിലേയ്ക്ക് വിട്ടപേറായി നൽകുന്ന ഈഴവക്കും വണ്ണാന്മാക്കും അങ്ങാടിയിലും കോട്ടയ്ക്കകത്തും കയറി അവരുടെ ജോലി ചെയ്തു കൊള്ളാനുള്ള സ്വാതന്ത്ര്യം ലഭിച്ചു. 'നൂററാണ്ടുയുദ്ധം' കഴിയുമ്പോഴേക്കേ ജാതിവിഭാഗങ്ങൾ ആരംഭിക്കുന്നുള്ളുവെന്ന ധാരണ ശരിയല്ലെന്ന് ഇതിൽനിന്നും വ്യക്തമാണ്. വാണിയർ, ആശാരി, വെള്ളാളൻ എന്നു തുടങ്ങിയ ജാതിക്കാരെക്കുറിച്ചും ഇതിൽ പ്രസ്താവമുണ്ട്. എന്നു തന്നെയുമല്ല, കച്ചവടസംഘങ്ങളായ അഞ്ചുവണ്ണം, മണിഗ്രാമം എന്നിവക്ക് കരക്കേണിക്കൊല്ലത്ത് കച്ചവടത്തിൽ ചില പ്രത്യേകാവകാശങ്ങളും സ്ഥാനവും ഇതുകൊണ്ടു് ലഭിക്കുന്നതായി കാണുന്നു. പള്ളിക്കു അടിമകളായപ്പോൾ ഈഴവക്ക് അയിത്തം നീങ്ങിക്കിട്ടിയെന്നു മാത്രമല്ല, രാജാവിന് അവർ കൊടുക്കേണ്ടിയിരുന്ന തളക്കാണം, ഏണിക്കാണം മുതലായ കരങ്ങൾപോലും അവക്ക് കൊടുക്കേണ്ടയെന്നാണ് അയ്യനടികൾ തീരുമാനിച്ചതു്. വിജയരാഗദേവൻ കോയിലധികാരിയായി, അദ്ദേഹത്തിൻെറ സാന്നിദ്ധ്യത്തിലാണ് നിശ്ചയങ്ങൾ ചെയ്യുന്നതു്. വേണാട്ടുമൂപ്പനും ഇളമുറയും പ്രകൃതിയും അധികാരിയും അറുനൂറവരും കുടിപതികളും കൂടിയിരുന്നു വേണം തീരുമാനങ്ങൾ ചെയ്യേണ്ടതെന്നുമുള്ള പതിവും ഈ ശാസനത്താൽ സ്പഷ്ടമാകുന്നു കൊല്ലം 24-ലെ ശാസനം അന്നത്തെ സാമുദായികസ്ഥിതിയെക്കുറിച്ചു് അല്പം വെളിച്ചം പ്രദാനം ചെയ്യുന്നുണ്ടു്. സദസ്യതിലകൻെറ സ്തോത്രമാലയിൽ വേണാട്ട് കുലശേഖരപ്പെരുമാളുടെ സാമന്തനായിരുന്നില്ലെന്നും മററും പ്രസ്താവിച്ചിരിക്കുന്നതു് ശരിയാണെന്ന് തോന്നുന്നില്ല.

സ്ഥാണുരവികുലശേഖരൻ ചോളരാജാവുമായി സഖ്യത്തിലായിരുന്നുവെന്നു മുമ്പു സൂചിപ്പിച്ചുവല്ലൊ. ആദിത്യചോളൻെറ മകനായ പരാന്തകൻ ഒരു ചേരകന്യകയെയാണ് വിവാഹം ചെയ്തതു്. അതുമുതൽ ചേരചോളവംശങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള മൈത്രി ദൃഢതരമായിത്തീൎന്നു. തലസ്ഥാനനഗരമായ മാകോതൈ പട്ടണ

ത്തിൽ ജ്യോതിഷപര്യവേക്ഷണത്തിനായി ഒരു സ്ഥാപനമുണ്ടായിരുന്നുവെന്ന് ശങ്കരനാരായണന്റെ പ്രസ്താവങ്ങളിൽനിന്നും വെളിവാകുന്നു. നഗരവാസികളെ സമയം അറിയിക്കുന്നതിനായി വേണ്ട ഏർപ്പാടുകളും ചെയ്തിരുന്നു. സ്ഥാണുരവിയുടെ ഭരണം ഏതാണ്ടുവരെയായിരുന്നുവെന്ന് ഖണ്ഡിക്കുവാൻ ആധാരമില്ല. അദ്ദേഹത്തിന്റെ പിൻഗാമിയായി മഹോദയം വാണ ചക്രവർത്തി ആരാണെന്ന് നിശ്ചയിക്കുവാൻ വൈഷമ്യമുണ്ട്. ലഘുഭാസ്കരീയവ്യാഖ്യാനത്തിൽ പരാമർശിച്ചിട്ടുള്ള അദ്ദേഹത്തിന്റെ പുത്രൻ ചക്രവർത്തിയായി അദ്ദേഹത്തെ പിൻതുടർന്നുവെന്ന് കരുതുവാൻ പ്രയാസം തന്നെ. തരിസാപ്പള്ളി ശാസനത്തിൽ പ്രസ്തുതനായ വിജയരാഗൻ വിവാഹം ചെയ്തിരുന്നത് കുലശേഖരന്റെ മകളായ കീഴാനടികളെയായിരുന്നുവെന്ന് തിരുനന്തിക്കരശാസനം കൊണ്ടു തെളിയും. കൊല്ലം 111-ലെ തിരുവൊററിയൂർ ശാസനത്തിൽ കേരളരാജാവായ വിജയരാഗന്റെ മകൾ ഇരവിനീലി ആ ക്ഷേത്രത്തിലേക്ക് നന്താവിളക്കിനായി കുറെ സ്വർണ്ണം ദാനം ചെയ്തതായി പ്രസ്താവമുണ്ട്. യുവാവായിരുന്നപ്പോൾ തന്നെ കോവിലധികാരിയായും പിന്നീട് കേരളരാജാവായും തീർന്ന വിജയരാഗദേവൻ തന്നെയായിരിക്കണം സ്ഥാണുരവിയെ അനുഗമിച്ചത്. ശങ്കരനാരായണൻ പ്രസ്താവിക്കുന്ന സ്ഥാണുരവിയുടെ പുത്രനൊ വാമദേവനൊ കേരളചക്രവർത്തിയായി അദ്ദേഹത്തിന്റെ മരണശേഷം അഭിഷിക്തനായോ എന്ന് തിട്ടപ്പെടുത്തുവാൻ മാർഗ്ഗമില്ല. ചോളരാജ്യത്തുള്ള തിരുവൊററിയൂരിൽ വിജയരാഗന്റെ മകൾ ദാനം ചെയ്യുന്നതു തന്നെ ചോളചേരരാജ്യങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള സഖ്യത്തിനു് തെളിവാണ്. ഒരുപക്ഷേ ഇരവിനീലിയേയും ചോളവംശത്തിലെ രാജകുമാരന്മാരാരെങ്കിലും വിവാഹം ചെയ്തിരുന്നതായിവരാം. സൂര്യവംശക്കാരായിരുന്ന കുലശേഖരന്മാർ മക്കവഴിക്കാരായിരുന്നുവെന്ന് സിദ്ധാന്തിച്ചുകൊണ്ടു സ്ഥാണുരവിയുടെ മകനായി ഒരു രാമദേവനെ സങ്കല്പിക്കുകയും അദ്ദേഹം ചക്രവർത്തി

യായ; ഉടൻ പിന്തുടൎന്നുവെന്നു് പറകയും ചെയ്യുന്നതിനു് വേറെ തെളിവുവേണം.

വിജയരാഗദേവൻ പരാന്തകചോളന്റെ സമകാലികനായിരുന്നുവെന്നു് വിശ്വസിക്കേണ്ടതുണ്ടു്. പരാന്തകനും പാണ്ഡ്യരാജാവുമായുണ്ടായ യുദ്ധത്തിൽ കേരളരാജാവു് ഇടപെട്ടതായി കാണുന്നില്ല. രണ്ടു രാജവംശങ്ങളും തമ്മിൽ ഉണ്ടായിരുന്ന ബന്ധമാണു് ഇതിനു കാരണം. പാണ്ഡ്യരാജാവായ രാജസിംഹൻ വാനവർ മഹാദേവി എന്ന ചേരരാജ്ഞിയുടെ മകനായിരുന്നിട്ടും ചോളനാൽ പരാജിതനായി സ്വരാജ്യംവിട്ടു് ഓടി അഭയംപ്രാപിച്ചതു് ആദ്യം ലങ്കയിലത്രേ. ചേരചോള സഖ്യംകൊണ്ടു് കുലശേഖരചക്രവൎത്തി നേരിട്ടു് യുദ്ധത്തിൽ പങ്കെടുക്കാതിരുന്നതിനാലാണു് രാജസിംഹൻ തരംവന്നപ്പോൾ മാകോതപട്ടണം ആക്രമിച്ചു് കൊള്ളിവെക്കുവാൻ ശ്രമിച്ചതു്. രാജസിംഹന്റെ സൈന്യവും സിംഹളരാജാവു് സഹായത്തിനയച്ച സേനയും കൂടി ഒത്തുചേൎന്നു് ചോളസൈന്യത്തോടു് വെള്ളൂർ പടനിലത്തുവെച്ചു് നടത്തിയ ഭയങ്കര യുദ്ധത്തിൽ കേരളത്തിലെ ചാവേററു ഭടന്മാർ ചോളൎക്കു് സഹായത്തിനെത്തിയിരുന്നു. ഒരു ചേരസേനാപതിയുടെ കീഴിലുള്ള ചേവകർ 'നെററിചെന്നു്' വീൎയ്യസ്വൎഗ്ഗം പ്രാപിച്ചതായും അവരുടെ പുണ്യത്തിനുവേണ്ടി ഒരു ക്ഷേത്രത്തിൽ ആ സേനാപതി ബ്രാഹ്മണഭോജനത്തിനുവേണ്ട ഏൎപ്പാടുകൾ ചെയ്തതായും ശാസനപ്രസ്താവമുണ്ടു് (ദക്ഷിണേന്ത്യൻ ശാസനങ്ങൾ III. 99). കൊല്ലം 90-നു മുമ്പാണു് ഈ യുദ്ധം നടന്നതെന്നു് വിശ്വസിക്കാം. പരാന്തകന്റെ സൈന്യത്തിൽ സേവനം അനുഷ്ഠിച്ച ചില കേരളീയ സേനാപതികളെക്കുറിച്ചു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശാസനങ്ങളിൽ നിന്നുമറിയാം. തിരുനന്തിക്കരപ്പുത്തൂർകാരനായ വെള്ളങ്കുമരൻ III-ൽ തിരുനാവല്ലൂരിനടുത്തു് തന്റെ സൈന്യത്തോടുകൂടി പാളയമടിച്ചിരുന്നതായി ഒരു ശാസനത്തിലും, ഏഴുവൎഷം കഴിഞ്ഞു് അവിടെ പെണ്ണാറിന്റെ തീരത്തിൽ ഒരു ക്ഷേത്രം പണിയിച്ച

തായും അദ്ദേഹത്തിന്റെ അനുയായികളായിരുന്ന കേരളീയ സൈനികോദ്യോഗസ്ഥന്മാർ പല ദാനങ്ങളും ആ ക്ഷേത്രത്തിലേയ്ക്കു ചെയ്തതായും മററു ശാസനങ്ങളിലും പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ടു്. പരാന്തകന്റെ രാജ്ഞിയായ ചേരരാജകുമാരിയുടെ ആനുകൂല്യം കൊണ്ടത്രേ പല കേരളീയരും ഇക്കാലത്തു് ചോളസൈന്യത്തിൽ സേവനം അനുഷ്ഠിച്ചതും ഉയന്ന സ്ഥാനങ്ങൾ അലങ്കരിച്ചതും. കേരളീയയോദ്ധാക്കളുടെ ആയോധനപാടവവും ധൈയ്യമഹിമയുംകൊണ്ടു് ചോളസൈന്യത്തിലെ ഉയന്ന സേനാപതികളായി പലരും സ്ഥാനം വഹിച്ചിരുന്നുവെന്നു മാത്രമല്ല, അവരുടെ പ്രശസ്തി ചോളനാട്ടിൽ പരന്നിരുന്നു.

വിജയരാഗനുശേഷം കേരളചക്രവത്തിയായിത്തീന്നതു് കോതരവിവമ്മകുലശേഖരനാണെന്നു് തോന്നുന്നു. ഇദ്ദേഹവും പരാന്തകചോളന്റെ കാലത്തു് കേരളം ഭരിച്ചിരുന്നതായികരുതാം. മാറവമ്മൻ രാജസിംഹൻ സിംഹളത്തിൽനിന്നു് പ്രതീക്ഷിച്ച സഹായം ലഭിക്കാതിരുന്നതിനാലും സിംഹളപ്രഭുക്കന്മാർ എതിരായി പ്രവത്തിച്ചതിനാലും ഭഗ്നാശയനായി ഒടുക്കം സ്വബന്ധുവായ ചേരരാജാവിന്റെ രാജധാനിയിൽ അഭയം പ്രാപിച്ചു. തന്റെ കിരീടവും വിലപിടിച്ച ആഭരണങ്ങളും നിധികളുമെല്ലാം ലങ്കയിൽ ഉപേക്ഷിച്ചിട്ടിട്ടാണു് രാജസിംഹൻ കേരളത്തിൽ രക്ഷപ്രാപിച്ചതെന്നു് 'മഹാവംശ'ത്തിൽ പ്രസ്താവമുണ്ടു്. ഇവയെ കൈക്കലാക്കുവാൻ പരാന്തകൻ പിന്നീടു് നടത്തിയ ശ്രമം വിജയകരമായതുമില്ല. കോതരവിവമ്മയുടെ കാലത്തു് ചേരരാജ്യത്തിന്റെ തെക്കേഅതൃത്തി വിഴിഞ്ഞമായിരുന്നു. ക്രിസ്തു ആദിശതകങ്ങൾ മുതൽ ആയ്വംശരാജാക്കന്മാരുടെ ഭരണത്തിലിരുന്ന നാഞ്ചിനാട്ടും തെക്കൻതിരുവിതാംകൂറും പാണ്ഡ്യരാജാക്കന്മാർ ആക്രമിച്ചടക്കി. കൊല്ലം നൂറുവരെ മാത്രമേ ആയ്വംശരാജാക്കന്മാരുടെ ഭരണം ആ പ്രദേശങ്ങളിൽ നിലനിന്നതായി കാണാനുള്ളു. നിരന്തരപാണ്ഡ്യാക്രമണങ്ങൾ കൊണ്ടു് ശിഥിലമായ

ആയ് വംശം വടക്കോട്ടു മാറി ആദ്യം ചിറയിൻകിഴിലും പിന്നീട് മദ്ധ്യതിരുവിതാംകൂറിലും മാറിപ്പാർക്കേണ്ടിവന്നു. പാണ്ഡ്യരാജാക്കന്മാരുടേയും പരാന്തകചോളന്റേയും ശാസനങ്ങൾ നാഞ്ചിനാട്ടിൽ ധാരാളം കാണുന്നതുകൊണ്ടു് പാണ്ഡ്യരിൽനിന്നാണു് ഈ പ്രദേശം ചോളന്മാർ കൈവശപ്പെടുത്തിയതെന്നു് സ്പഷ്ടമാണു്. ചേരചക്രവർത്തിയുടെ സാമന്തരായിരുന്ന വേണാട്ടുരാജാക്കന്മാർ തരംപോലെ തെക്കൻതിരുവിതാംകൂർ കൈക്കലാക്കുവാനും വിഴിഞ്ഞത്തു് ശക്തിയേറിയ ഒരു സൈന്യത്തെ സ്ഥിരമായി സ്ഥാപിക്കുവാനും മുതിർന്നു.

പരാന്തകചോളന്റെ ഭരണാവസാനത്തിൽ രാഷ്ട്രകൂടരാജാവായ കൃഷ്ണനുമായുള്ള യുദ്ധത്തിന്റെ ഫലമായി ചോളശക്തിയ്ക്കു് അല്പം ഉലച്ചൽ തട്ടി. ആ തക്കംനോക്കി പാണ്ഡ്യരാജാവായ വീരപാണ്ഡ്യൻ നാഞ്ചിനാട്ടും തിരുനൽവേലി മുതലായ പ്രദേശങ്ങളും അവരിൽനിന്നും വീണ്ടെടുത്തു. മഹോദയസിംഹാസനത്തിൽ ആയിടയ്ക്കു് അധിരോഹണംചെയ്ത ഇന്ദുക്കോതവർമ്മ പാണ്ഡ്യരാജാവിനു് വേണ്ട ഒത്താശകൾ ചെയ്തു കൊടുത്തിരുന്നു. തെക്കൻ തിരുവിതാംകൂർ മിക്കവാറും ചേരചക്രവർത്തിയുടെ സ്വാധീനത്തിലും നാഞ്ചിനാട്ടു് പാണ്ഡ്യരാജാവിന്റെ കൈവശത്തിലും അധികനാൾ തുടർന്നില്ല. ഇന്ദുക്കോതവർമ്മയ്ക്കുശേഷം കേരളചക്രവർത്തിയായിത്തീർന്നതു് രാമവർമ്മ കുലശേഖരനാണു്. ഇദ്ദേഹമത്രേ ധനഞ്ജയം, തപതീസംവരണം, വിച്ഛിന്നാഭിഷേകം, എന്നീ നാടകങ്ങളുടെയും ആശ്ചര്യമഞ്ജരി എന്ന ഗദ്യകാവ്യത്തിന്റേയും കർത്താവു്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭരണകാലം മിക്കവാറും യുദ്ധായാസങ്ങളിൽനിന്നും നിർമ്മുക്തമായിരുന്നുതാനും. അന്നത്രേ കേരളകലകൾക്കും സാഹിത്യത്തിനും അഭൂതപൂർവ്വമായ നവോത്ഥാനമുണ്ടായതു്. പണ്ഡിതകവിയായ ചക്രവർത്തിയുടെ രാജധാനി രവി, വാസുദേവൻ, തോലൻ മുതലായ കവികളുടെ സങ്കേതമായിരുന്നു. ഈ കുലശേഖരചക്രവർത്തിക്കു് കേരളത്തിലെ സംസ്കൃത

നാടകകർത്താക്കളിൽ അത്യുന്നതമായ സ്ഥാനമുണ്ട്. കുലശേഖരന്റെ സമകാലഭവനായ വ്യംഗ്യവ്യാഖ്യാകാരൻ രസവേദിയായ ചക്രവർത്തിയുടെ നാട്യകലാനൈപുണ്യത്തെക്കുറിച്ച് അതിന്റെ ഉപോദ്ഘാതത്തിൽ സൂചിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. കൂടിയാട്ടത്തിനും മണിപ്രവാളകവിതയ്ക്കും കുലശേഖരൻ ചെയ്ത ഉപകാരം ചില്ലറയല്ല. ആട്ടപ്രകാരം, ക്രമദീപിക എന്നീ കൂടിയാട്ടത്തിന്റെ അഭിനയത്തെക്കുറിച്ച് വിവരിക്കുന്ന ഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ ആവിർഭാവവും അദ്ദേഹത്തിന്റെ കാലത്താണ്—വാസുദേവന്റെ 'ത്രിപുരദഹന'ത്തിലും 'ശൌരികഥ'യിലും രാമവർമ്മകുലശേഖരനെ സ്മരിച്ചിട്ടുണ്ട്. വാസുദേവന്റെ പിതാവായ രവിദേവനും 'നളോദയ'ത്തിൽ രാമവർമ്മനെ പ്രകീർത്തിക്കുന്നു. കേരളത്തിലെ പ്രമാണപ്പെട്ട ഒരു നാടകകർത്താവും കവിയും നാടകവേദിയുടെ പരിഷ്കർത്താവുമായ രാമവർമ്മകുലശേഖരന്റെ കാലം പൊതുവെ സമാധാനപരമായിരുന്നുവെന്ന് കരുതേണ്ടതുണ്ട്.

കേരളത്തിൽ യുദ്ധത്തിന്റെ പടഹധ്വനി വീണ്ടും കേൾക്കാനിടയായതു് കൊല്ലം 160—ൽ ചോളചക്രവർത്തിയായ രാജരാജന്റെ കാലത്താണ്. ചോളശക്തി അന്ന് പെട്ടെന്ന് വർദ്ധിച്ചു. ആ പ്രതാപശാലിയുടെ സാമ്രാജ്യം അതിവിസ്തൃതമായിത്തീർന്നു രാജരാജൻ സിംഹാസനാരൂഢനായിത്തീർന്നതിന്റെ ശേഷം മൂന്നുവർഷത്തിനുള്ളിൽ പാണ്ഡ്യരാജ്യം ആക്രമിച്ചടക്കി. അതിനെത്തുടർന്ന് വിഴിഞ്ഞം ആക്രമിച്ച് കീഴടക്കി കാന്തളൂർ ചാലയുടെ ഭരണം കയ്യേൽക്കുന്നതു് അഭിമാനകരമായി കരുതി. സിംഹളന്മാർ അക്കാലത്തു് ചേരപാണ്ഡ്യരാജാക്കന്മാർക്ക് യുദ്ധത്തിൽ വേണ്ട സഹായം ചെയ്തുകൊടുത്തതിനാൽ ലങ്ക കൂടി ജയിച്ചെങ്കിലേ ചോളസാമ്രാജ്യത്തിന്റെ തെക്കൻപ്രദേശങ്ങളിൽ അസ്വസ്ഥത ശമിക്കുകയുള്ളുവെന്ന് രാജരാജന് ബോദ്ധ്യമായി. അതിനുവേണ്ടി ഒരു വലിയ സൈന്യത്തോടുകൂടി സിലോൺ ആക്രമിക്കുകയും പുരാതന തലസ്ഥാനമായ അനുരാധപുരം കൊള്ളിവെച്ച് നശിപ്പിക്കയും ചെയ്തു. കേരളം കൂടി നിശ്ശേഷം ജയിച്ച

ടക്കുവാൻ രാജരാജൻ ആഗ്രഹിച്ചു. അതിനായി കൊല്ലം 165 നോടടുത്തു് ഒരു വിപുലസൈന്യത്തോടു് തെക്കോട്ടു തിരിച്ചു് മധുരപിടിച്ചടക്കുകയും കൊല്ലവും കൊല്ലദേശവും ആക്രമിക്കുകയും ചെയ്തു. അന്നു് കേരളചക്രവർത്തിയായിരുന്ന ഭാസ്കരരവിവർമ്മ രാജരാജന്റെ ആക്രമത്തെ ചെറുക്കുവാൻ സാമന്തന്മാരുടേയും നാടുവാഴികളുടേയും സഹായത്തോടുകൂടി ചെയ്ത ശ്രമം ഫലവത്തായില്ല. പരശുരാമന്റെ നാടു് പിടിച്ചടക്കിയതു് ഏററവും പ്രശസ്തമായ വിജയമായി തിരുവലങ്ങാട്ടു ശാസനത്തിൽ പ്രസ്താവിക്കുന്നു. കൊല്ലാക്രമണത്തെപ്പററിയുള്ള ആദ്യത്തെ പ്രസ്താവം രാജരാജന്റെ 20-ാം ഭരണവർഷത്തിലുള്ള ശാസനത്തിലാണു് (ദ. ശാ. 894/1911). രാജരാജന്റെ പുത്രനും പശ്ചിമദിക്കിലെ ദണ്ഡനായകനുമായിരുന്ന രാജേന്ദ്രന്റെ നേതൃത്വത്തിൻ ചോളസൈന്യത്തിന്റെ ഒരു വിഭാഗം പാലക്കാട്ടു വഴിവന്നു് ഉതകൈക്കോട്ട നശിപ്പിക്കയും മാകോതപട്ടണം കൊള്ള ചെയ്യുകയും ചെയ്തു. 'കലിംഗത്തുപരണി'യിൽ അതിപ്രശസ്തമായ ഈ വിജയം പ്രകീർത്തിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടു്. കേരളത്തിൽനിന്നും ചോളന്മാർ കൊണ്ടുപോയ സ്വർണ്ണാഭരണങ്ങളും വെള്ളിപ്പാത്രങ്ങളും മററും രാജരാജൻ പണികഴിപ്പിച്ച തഞ്ചാവൂർ ക്ഷേത്രത്തിലേയ്ക്കു് ദാനം ചെയ്തതായി 189-ലെ ഒരു ശാസനത്തിൽ പ്രസ്താവമുണ്ടു്.

ഭാസ്കരരവിവർമ്മ തന്റെ സാമന്തന്മാരായ വെൺപലനാടു്, വള്ളുവനാടു്, ഏറനാടു്, നെടുമ്പുറയാർനാടു്, വേണാടു് എന്നു തുടങ്ങിയ നാടുവാഴികളെ കൂട്ടി ചോളരെ എതിർത്തതിനാൽ രാജേന്ദ്രൻ ചക്രവർത്തിയായപ്പോഠം പിന്നേയും കേരളമാക്രമിച്ചു. കൊല്ലം 193-ൽ സിംഹളം ആക്രമിച്ചു് കീഴടക്കി മൂന്നു് പാണ്ഡ്യരാജാവു് അവിടെ നിക്ഷേപിച്ചിരുന്ന കിരീടവും ആഭരണങ്ങളും നിധികളും മററും കൈയ്യടക്കിയതു കൂടാതെ ഈഴത്തരചനായ മഹേന്ദ്രനെ തടവുകാരനായി പിടിച്ചു് ചോളനാട്ടിലേക്കയച്ചു അതിൽ പിന്നീടു് വിഴിഞ്ഞം ആക്രമിച്ചു് സ്വാധീനമാക്കി. അതിനു തെക്കുള്ള പ്രദേശങ്ങളെ ചോളപാണ്ഡ്യവളനാടിന്റെ ഭാഗ

മായി ചേൎത്തു് നേരിട്ടു് ഭരണം നടത്തുന്നതിനായി സ്വപുത്രനായ സുന്ദരചോളപാണ്ഡ്യനെ രാജപ്രതിനിധിയായി നിയമിച്ചു. ഈ ജടാവൎമ്മൻ സുന്ദരചോളപാണ്ഡ്യൻ 28 വൎഷത്തിനമേൽ രാജപ്രതിനിധിയായിത്തുടൎന്നു ഭരണം നടത്തിയെന്നു മാത്രമല്ല, വിഴിഞ്ഞം വരെയുള്ള പ്രദേശം ചോളാധീനത്തിൽ തന്നെ വെച്ചു് ഭരണം നേരിട്ടു് നടത്തി. വിഴിഞ്ഞം ജയിച്ചടക്കി കാന്തലൂർചാലയുടെ ഭരണമേററതിനശേഷം ചോളസൈന്യം നേരെ മഹോദയപുരത്തിന്റെ നേക്കാണു് തിരിഞ്ഞതു്. വടക്കുനിന്നു് ഒരു സൈന്യവിഭാഗവും അങ്ങോട്ടുതിരിച്ചു. ഈ സങ്കലിത ചോളസൈന്യത്തോടു് എതിൎത്തു നിൽക്കുവാൻ ഭാസ്കരരവിവൎമ്മയ്ക്കു് സാധിച്ചില്ല. അതിനാൽ മഹോദയപട്ടണം തീരെ നശിപ്പിക്കുവാൻ ചോളസൈന്യത്തിനു കഴിഞ്ഞു. ഭാസ്കരരവിവൎമ്മ ഈ പരാജയംകൊണ്ടു് നഷ്ടപ്രതാപനായി. മഹോദയപട്ടണത്തിന്റെ നാശം കുലശേഖരസാമ്രാജ്യത്തിന്റെ ശൈഥില്യത്തിനു് വഴിതെളിച്ചു. കേരളത്തിൽ നടപ്പിലിരുന്ന കേന്ദ്രഭരണത്തിനു് വാട്ടം തട്ടി. സാമന്തന്മാരായിരുന്ന നാടുവാഴികൾ സ്വതന്ത്രരാജാക്കന്മാരുടെ നില കാലക്രമത്തിൽ പ്രാപിച്ചു. മഹോദയം നശിപ്പിച്ച ചോളസൈന്യം ശാന്തിമദ്വീപിൽ സൂക്ഷിച്ചിരുന്ന ചേരകിരീടവും ചെങ്കതിർമാലയും മററുനിധികളും കൊള്ളയിട്ടു കൊണ്ടുപോയി. (ദ. ശാ. II 82).

ഭാസ്കരരവിവൎമ്മയ്ക്കുശേഷം കേരളചക്രവൎത്തിയായിരുന്ന വീരകേരളകുലശേഖരൻ ചോളരോടു പൊരുതുവാൻ വേണ്ട സന്നാഹങ്ങൾചെയ്തു. പാണ്ഡ്യരാജാവിന്റേയും കോലത്തിരി, വേണാടു മുതലായ സാമന്തരാജാക്കന്മാരുടേയും സഹായത്തോടുകൂടി അതിനൊരുങ്ങി. ഇതറിഞ്ഞ രാജേന്ദ്രചോളൻ തന്റെ പുത്രനായ രാജാധിരാജന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ ഒരു വലിയ സൈന്യത്തെ വീണ്ടും കേരളത്തിലേയ്ക്കു് രണ്ടുവഴിയായി അയച്ചു. കൊല്ലം 203-ൽ സങ്കലിത ചേരസൈന്യവും ചോളപ്പടയുമായുണ്ടായ ഘോരയുദ്ധത്തിൽ വീരകേരളചക്രവൎത്തിയും സഹായികളായ മാനാഭരണനും

സുന്ദരപാണ്ഡ്യനും കോലത്തിരിയും വേണാട്ടുരാജാവുമൊക്കെ വീര്യസാർഗ്ഗം പ്രാപിച്ചതായിട്ടാണു് കാണുന്നതു്. രാജേന്ദ്രന്റെ അധൃഷ്യപരാക്രമത്തോടു് കുലശേഖരന്മാരുടെ അവസാനത്തെ എതിർപ്പു് ഇതായിരുന്നുവെന്നു തോന്നുന്നു. ചേരവംശത്തിലെ അംഗങ്ങൾ ചോളചക്രവർത്തിക്കു് കപ്പം കൊടുക്കാമെന്നു് സമ്മതിച്ചതിനാൽ വിഴിഞ്ഞത്തിനു് വടക്കുള്ള കേരളപ്രദേശങ്ങളിൽ നേരിട്ടു ഭരണം നടത്തുന്നതിനു് ചോളചക്രവർത്തി ഉദ്യമിച്ചില്ല. മഹോദയവംശജരായ രാജസിംഹൻ മന്നാർകോയിലിൽ ഒരു ക്ഷേത്രം പണിയിച്ചു് രാജേന്ദ്രചോളവിണ്ണകർ എന്നു് പേരിട്ടതായുള്ള ശാസനപ്രസ്താവം കുലശേഖരന്മാരുടെ അന്നത്തെ സാമന്തസ്ഥിതിക്കു് തെളിവാണു്.

മഹോദയപുരത്തിന്റെ നാശത്തോടുകൂടി കുലശേഖരന്മാരുടെ പ്രതാപവും പ്രാബല്യവും നാമാവശേഷമായി. കുലശേഖരസാമ്രാജ്യത്തിലെ നാടുവാഴികളായിരുന്നവർ സ്വതന്ത്രരാജാക്കന്മാരായിത്തീർന്നു. കേന്ദ്രത്തിന്റെ ശക്തിക്ഷയം സാമന്തന്മാരുടെ സ്വാതന്ത്ര്യകാംക്ഷയ്ക്കു് തൈലവർഷം ചെയ്തു. രാജേന്ദ്രചോളനു ശേഷം ചോളചക്രവർത്തിമാരായിരുന്ന രാജേന്ദ്രൻ രണ്ടാമൻ, വീരരാജേന്ദ്രൻ, അധിരാജേന്ദ്രപരകേസരി, എന്നിവരുടെ ഭരണകാലങ്ങളിൽ നാല്പതുകൊല്ലത്തോളം കേരളവുമായി പറയത്തക്ക യുദ്ധം തന്നെ ഉണ്ടായില്ല. ആ ചോളചക്രവർത്തികൾ ക്ഷീണപ്രതാപവാന്മാരായിരുന്നുവെന്നു മാത്രമല്ല, ചാലൂക്യരാജാക്കന്മാരുമായുണ്ടായ നിരന്തരയുദ്ധം കൊണ്ടു് തെക്കൻപ്രദേശങ്ങളിൽ വേണ്ടത്ര ദൃഷ്ടിപതിപ്പിക്കുവാൻ അവർക്കു കഴിഞ്ഞതുമില്ല. കേരളത്തിലെ നാടുവാഴികൾ ചോളമേൽക്കോയ്മയെ സമ്മതിച്ചു് കപ്പം കൊടുത്തുകൊണ്ടിരുന്നതിനാൽ ഇടപെടേണ്ട ആവശ്യവും വലുതായി നേരിട്ടില്ല. നാഞ്ചിനാടു മുതലായ പ്രദേശങ്ങളിൽ പാണ്ഡ്യരാജാവു് പ്രാബല്യം സമ്പാദിച്ചു. കൊല്ലം 245-ൽ കുലോത്തുംഗചോളൻ ചക്രവർത്തിയാകുന്നതുവരെ ചോളന്മാരുടെ ഉപദ്രവമൊ ആക്രമണമൊ കേരളത്തിൽ ഉണ്ടായില്ല. കുലോത്തുംഗൻ സിംഹാ

സനാരൂഢനായപ്പോൾ നാഞ്ചിനാട്ട മുതലായ പ്രദേശങ്ങൾ ചോളരുടെ കൈവശത്തിലും ഭരണത്തിലും നിന്ന് വഴുതിപ്പോയിരുന്നു. പാണ്ഡ്യരാജാവും വേണാട്ടുരാജാവും മററും സ്വതന്ത്രരാജാക്കന്മാരെന്നനിലയിൽ ചോളമേൽക്കോയ്മയെ വകവെയ്ക്കാതെ കഴിച്ചുകൂട്ടുകയായിരുന്നുതാനും. വിജയബാഹുവിൻെറ സാമർത്ഥ്യംകൊണ്ടു് സിംഹളം സ്വതന്ത്രനിലയിലെത്തി. സിംഹളവുമായുള്ള സംഘട്ടനത്തിനുശേഷം കുലോത്തുംഗൻ തൻെറ സൈന്യത്തെ പാണ്ഡ്യരാജാവിൻെറ നേക്കു് തിരിച്ചു. അഞ്ചുപാണ്ഡ്യരാജാക്കന്മാരെ തോല്പിച്ചു് അവരുടെ കൈവശത്തിലിരുന്ന കോട്ടാർകോട്ട തീവെച്ചു നശിപ്പിക്കയും സഹായത്തിനെത്തിയ കേരളസൈന്യത്തെ ഓടിച്ചു് പടിഞ്ഞാറു സമുദ്രതീരത്തിൽ ജയസ്തംഭം നാട്ടുകയും ചെയ്തു. (എപ്പിഗ്രാഫിയാ ഇൻഡികാ. പേ 108-4). ഈ സൈന്യപ്രവർത്തനത്തെക്കുറിച്ചു് വേറെ പല ശാസനങ്ങളിലും വർണ്ണിച്ചിട്ടുണ്ടു് (ദ. ശാ. III. പേ 147). കുലോത്തുംഗൻ വിഴിഞ്ഞം ആക്രമിച്ചു് കാന്തല്ലൂർ ചാലയിൽ പിന്നേയും പട്ടക്കു് സ്ഥാനങ്ങൾ നിശ്ചയിച്ചു് അതിൻെറ ഭരണം ഏറെറടുത്തു. പാണ്ഡ്യരുടേയും ചേരരുടേയും ചാവേറപ്പടയെ നിശ്ശേഷം നശിപ്പിച്ചു. എന്നാൽ രാജരാജൻ ചെയ്തതുപോലെ രാജപ്രതിനിധികൾ മുഖാന്തിരം നേരിട്ടു ഭരണം നടത്തുന്നതിന് ഉദ്യമിച്ചില്ല. കോട്ടാറിലും മററു ചില സ്ഥാനങ്ങളിലും ചോളസൈന്യദളങ്ങളെ നിലപ്പടയായി സ്ഥിരമായി വിന്യസിച്ചു് അതാതു രാജാക്കന്മാരെ സാമന്തന്മാരായി ഭരണമേല്പിക്കയും ആണ്ടോടാണ്ടു് കപ്പം വാങ്ങുകയുമാണു ചെയ്തതു്. പാണ്ഡ്യരാജാക്കന്മാരുടെ ആയിടക്കുള്ള ശാസനങ്ങൾ ഈ വാസ്തവങ്ങൾ വെളിപ്പെടുത്തുന്നു.

എന്നാൽ പാണ്ഡ്യ കേരളരാജാക്കന്മാരുടെ ഉന്നം ഈ ചോളമേൽക്കോയ്മ ഏതുവിധമെങ്കിലും അവസാനിപ്പിക്കണമെന്നായിരുന്നു. അതിനുവേണ്ടി അവർ നിരന്തരം യത്നിച്ചുകൊണ്ടുമിരുന്നു. ഈ സ്വാതന്ത്ര്യസംരംഭങ്ങൾ തടയുന്നതിനായി കുലോത്തുംഗൻ തൻെറ പ്രധാന സേനാനായകനായ നരലോകവീ

രന്റെ കീഴിൽ ഒരു വമ്പിച്ച സേനയെ രണ്ടാമതും കേരളത്തിലേ ക്കയച്ചു. നരലോകവീരന്് വിജയം ക്ഷിപ്രസാദ്ധ്യമായിരുന്നില്ല. സിംഹളന്മാരുടെ സ്വാതന്ത്ര്യലബ്ധി ചോളരുടെ വിഷമങ്ങൾ വർദ്ധിപ്പിച്ചു. ചോളരുടെ ഉപജാപത്തിന്റെ ഫലമായി സിംഹ ളത്തിലെ കൂലിപ്പട്ടാളം രാജാവിനെതിരായി ദ്രോഹപ്രവൃത്തികൾ ചെയ്തു് ഈഴത്തരചനായ വീരബാഹു ധൈര്യത്തോടു തടഞ്ഞു് അവരുടെ നായകന്മാരെ മരണശിക്ഷയ്ക്കു് വിധേയരാക്കി. പ്രബ ലന്മാരായി വന്ന പാണ്ഡ്യരാജാവും വേണാട്ടുരാജാവും ചോളരുടെ അധികാരക്ഷയത്തിന് കാരണമായി. നരലോകവീരന്റെ കീഴി ലുണ്ടായിരുന്ന ചോളസൈന്യം കൊല്ലം 272-ൽ വേണാട്ടു് ആക്ര മിച്ചു് കൊല്ലംവരെ ചെന്നു് കൊള്ളയിട്ടു. അന്നു് വേണാട്ടു് വാണിരുന്ന രാമർ തിരുവടി മഹോദയകുലശേഖരന്മാരുടെ ബിരു ദങ്ങളും മററും സ്വീകരിച്ചു് അവരുടെ പ്രതിനിധിയെന്ന നില യിൽ പനങ്കാവിൽ കോയിലിൽ താമസിച്ചിരുന്നു. മുമ്പു് മഹോ ദയ ചക്രവർത്തികളുടെ കീഴിൽ വേണാട്ടു് രാജാക്കന്മാർക്കുണ്ടായി രുന്ന കോയിലധികാരികൾ എന്ന സ്ഥാനം പെരുന്ന മുതലായ ക്ഷേത്രങ്ങളിൽ വഹിച്ചിരുന്ന രാമർതിരുവടി കുലശേഖരപട്ടം ഏറെറടുത്തു് മുടിവെച്ച ആദ്യത്തെ വേണാട്ടുരാജാവാണു്. നാലു തളിയും ഇളങ്ങല്ലൂർ തമ്പുരാനുംമററുംകൂടി സന്നിഹിതരായിരിക്കു മ്പോൾവേണം ചേരമാൻ മൂപ്പായ കുലശേഖരപട്ടം സ്വീകരിക്കേ ണ്ടതും. അസ്തംഗതമായ കുലശേഖരസാമ്രാജ്യത്തിന്റെ ബിരുദ ങ്ങൾ ചോളപാണ്ഡ്യരാജാക്കന്മാരും ആളുവരാജാക്കന്മാരും സ്വീക രിച്ചിരുന്നതായികാണുന്നു. കുലോത്തുംഗചോളനെത്തന്നെ 'കുല ശേഖരപാണ്ഡ്യകുലാന്തകൻ' എന്ന ബിരുദത്തോടുകൂടി പല ശാസനങ്ങളിലും വർണ്ണിച്ചിട്ടുണ്ടു് മാറവർമ്മൻ കുലശേഖരൻ, ജടാ വർമ്മൻ കുലശേഖരപാണ്ഡ്യൻ, കുലശേഖരപാണ്ഡ്യൻ വിക്രമ പാണ്ഡ്യകുലശേഖരൻ എന്നു തുടങ്ങി പല പാണ്ഡ്യചക്രവർത്തി മാരും കുലശേഖരപട്ടത്തോടുകൂടി ശാസനങ്ങളിൽ പ്രസിദ്ധന്മാ രായിട്ടുണ്ടു്. 'തെഞ്ചെവാണൻ കോവൈ' എന്ന വഞ്ചിസ്വാദേ

ശിയായ പൊയ്യാമൊഴിപ്പുലവരുടെ കൃതിയിൽ മലൈമണ്ഡലം ജയിച്ചടക്കിയ മാറവർമ്മൻ കുലശേഖരനെ പ്രകീർത്തിച്ചുകാണുന്നു. മഹോദയം വാണ ചേരരാജാക്കന്മാരുടെ മാത്രം ബിരുദമായിരുന്ന കുലശേഖരപ്പട്ടം അവർ നാമാവശേഷമായതോടുകൂടി കേരളത്തിൽ പ്രബലനായ വേണാട്ടു രാജാവും അവരെ ജയിച്ചടക്കിയ പാണ്ഡ്യ രാജാക്കന്മാരും ധാരാളമായി സ്വീകരിച്ചിരുന്നു.

കൊല്ലം രാമേശ്വരം രേഖയിൽ കാണുന്ന രാമർതിരുവടി കുലശേഖരവംശത്തിലെ അവസാനത്തെ അംഗമാണെന്നും അദ്ദേഹം ചാവേറപ്പടസൈന്യത്തെ കേരളത്തിൽരൂപവൽക്കരിച്ചതിൻെറ ഫലമായാണു് മരുമക്കത്തായം ഉണ്ടായതെന്നും കുലോത്തുംഗൻെറ ചോളസൈന്യത്തെ നാഞ്ചിനാട്ടുവരെ തോല്പിച്ചോടിച്ചുവെന്നും മററും കരുതുന്നതിനു് മതിയായ തെളിവില്ല. കൊല്ലം ഒന്നും രണ്ടും ശതകങ്ങളിൽ ചേരസാമ്രാജ്യം പ്രാബല്യത്തിൽ എത്തിയിരുന്നുവെന്നും ചോഴപാണ്ഡ്യരാജാക്കന്മാരുടെ ആക്രമണങ്ങളെ തടുത്തു് കൊല്ലം 200 വരെ ഏറക്കുറെ ശക്തിമത്തായി കുലശേഖരസാമ്രാജ്യം പരിലസിച്ചിരുന്നുവെന്നും അക്കാലത്തെ ശാസനങ്ങളിൽ നിന്നും മററും സ്പഷ്ടമാകുന്നതാണു്. രണ്ടാം ചേരസാമ്രാജ്യത്തെക്കുറിച്ചും ഉപരിഗവേഷണം കൊണ്ടേ കൂടുതൽ പൂർണ്ണമായ വിവരങ്ങൾ ലഭിക്കുവാൻ തരമുള്ളു.

VIII കേരളവർമ്മയും ഉള്ളൂരും

മലയാളഭാഷയ്ക്കു് അടുത്തകാലത്തുണ്ടായ വികാസത്തിനു് പലവിധത്തിലും കാരണഭൂതന്മാരായ ഈ രണ്ടു സാഹിത്യവീരന്മാർ തമ്മിൽ ഏതാണ്ടൊരു അഭേദ്യമായ ബന്ധമുണ്ടു്. ആശയങ്ങളിലും ആദർശങ്ങളിലും നടപടികളിലും പെരുമാററങ്ങളിലും

കാണുന്ന ഐക്യം ആ ഗുരുശിഷ്യബന്ധത്തിന്റെ പരിണതഫലമാണ്. ആദ്യഘട്ടത്തിൽ ഉള്ളൂരിന് കാവ്യാദ്ധ്യാവിൽ കേരളവർമ്മദേവൻ പരമാചാര്യനായിരുന്നു. ആ പ്രസ്ഥാനമത്രേ മാതൃകയായി സ്വീകരിച്ചതു്. അതിനെ അനുകരിക്കുന്നതിനായിരുന്ന പരമേശ്വരയ്യരുടെ അന്നത്തെ പരിശ്രമം. അധൃഷ്യനായിരുന്ന അദ്ദേഹമായിരുന്നു ഉള്ളൂരിന്റെ ആശാനികേതനം. ആ കലാനാഥന്റെ ചുററുമുള്ള താരങ്ങളിലൊന്നാകുവാൻ അദ്ദേഹം വളരെ കൊതിച്ചു. അചിരേണ അതു് സാധിക്കയും ചെയ്തു. അവരിൽ അതിപ്രധാനിയായി, അദ്ദേഹത്തിന്റെ വലങ്കൈയ്യായി സാഹിത്യക്ഷേത്രത്തിൽ സ്ഥാനം കരസ്ഥമാക്കി. കേരളവർമ്മ പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ വീറും നെറിയുമുള്ള കാവൽഭടനായി പല സന്ദർഭങ്ങളിലും കരവാളമേന്തി അടരാടി. ഭാഷാസാഹിത്യ ചക്രവർത്തിയുടെ വിശ്വസ്തസചിവനായി കുറെക്കാലം കൈരളീ കൈങ്കര്യം നടത്തി. എന്നാൽ വെറും സാഹിത്യപരമായ ബന്ധം മാത്രമല്ല അവർ തമ്മിൽ നിലനിന്നതു്. കാലത്തിന്റെ പോക്കിൽ ഉള്ളൂർ വലിയ കോയിത്തമ്പുരാന്റെ ആശ്രിതപ്രധാനിയും അതിവാത്സല്യപാത്രവുമായിത്തീർന്നു. പരമേശ്വരയ്യരുടെ പടിപടിയായുള്ള ജീവിതാഭ്യുദയങ്ങൾക്കു് താങ്ങും തണലുമായി പരോക്ഷമായും പ്രത്യക്ഷമായും നിന്നതും മററാരുമല്ല. മറെറാരാശ്രിതനും അനസ്യൂതമായി അദ്ദേഹത്തെക്കൊണ്ടു് ഇത്രമാത്രം പ്രയോജനപ്പെട്ടിട്ടുമില്ല. വേറൊരാളുടെ കാര്യത്തിലും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആശ്രിതവാത്സല്യം ഇത്രത്തോളം പ്രഫുല്ലമായതുമില്ല. ഏതുഘട്ടത്തിലും ഉള്ളൂരിനെ സഹായിക്കുവാനുള്ള ഔദാര്യസമ്പത്തു് അദ്ദേഹം എപ്പോഴും പ്രകടിപ്പിച്ചു. അതിന്റെ സുമധുരഫലങ്ങൾ ശിഷ്യന്റെ ജീവിതസരണിയെ പല തരത്തിൽ ധന്യമാക്കുകയും ചെയ്തു. ഈ നിതാന്തബന്ധമത്രേ ഉള്ളൂരിന്റെ ജീവിതത്തേയും സാഹിത്യവ്യവസായത്തേയും ശക്തിമത്തായും ഹൃദയസ്പൃക്കായും സ്പർശിച്ചിട്ടുള്ളതു്. അവയെ രൂപപ്പെടുത്തുന്നതിനും പോഷിപ്പിക്കുന്നതിനും ഉതകിയ പ്രേരകശക്തികളിലും പ്രഭാവങ്ങളിലും അഗ്രിമസ്ഥാനം മറെറാ

ന്നിരുമല്ല. ഇതുകൊണ്ടു തന്നെയാണു് മഹാകവി കൃതജ്ഞതകൊണ്ടു പുളകിതനായി ഇങ്ങനെ പ്രസ്താവിച്ചതു്.

'ക്ഷിതിയിലൊരുവിധം ഞാനിന്നിലയ്ക്കൊക്കെയെത്തു
ന്നതിനു വരദനാകും ദേവനേവൻ നിദാനം;
മതി മമ മഹനീയൻ മാതൃകാ മർത്ത്യനാരെ
പ്പതിവിനനുകരിപ്പാൻ പാരമാശിച്ചിടുന്നു.'

ഇച്ചൊല്ലിൽ പതിരൊന്നുമില്ലെന്നു് ആ ബന്ധത്തിന്റെ യഥാർത്ഥ വസ്തുതകൾ ഗ്രഹിച്ചിട്ടുള്ളവർക്കു് നിശ്ചയമാണു്. കേരളവർമ്മദേവന്റെ ആശ്രിതവാത്സല്യം അതിരു കടന്നു് ദാസ്യദാസ്യമായി അധഃപതിച്ചുവൊ എന്നു് സമദർശികളായ എം. രാജരാജവർമ്മത്തമ്പുരാൻ മുതലായവർ സംശയിക്കുന്നതിനു് ഇടകൊടുക്കത്തക്കവണ്ണം അത്ര ഉദാരമായ സൌജന്യബുദ്ധിയാണു് അദ്ദേഹം എപ്പോഴും ഉള്ളൂരിനോടു് പ്രകടിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളതും. അസാമാന്യധിഷണാശാലിയായ ഭാഗിനേയന്റെ കാര്യത്തിൽ മാത്രമേ അദ്ദേഹം ഇത്രത്തോളം താൽപര്യവും ഔൽസുക്യവും കാണിച്ചിട്ടുള്ളു. ചില സന്ദർഭങ്ങളിൽ പ്രിയഭാഗിനേയനെപ്പോലും പരിഗണിക്കാതെ ഉള്ളൂരിന്റെ മേൽഗതിയിൽ മാത്രം ദത്താവധാനനായി പ്രവർത്തിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ സ്വജനങ്ങളിൽ ചിലർക്കു് തോന്നിയിട്ടുണ്ടു്. അതു് എങ്ങിനെയായാലും പരമേശ്വരയ്യരുടെ അഭ്യുദയകാംക്ഷികളിൽ അഗ്രഗണ്യനായിരുന്നു അദ്ദേഹമെന്നുള്ളതിനു് സംശയമില്ല. ഉള്ളൂരിന്റെ അസാധാരണമായ ധിഷണാശക്തിയും പാണ്ഡിത്യവൈഭവവും വാഗ്മിത്വവും സ്ഥിരപ്രയത്നശീലവും സ്വാമിഭക്തിയും അദ്ദേഹത്തെ പലപ്പോഴും വിസ്മയാധീനനാക്കി. വാർദ്ധക്യം കൊണ്ടു് സാഹിത്യപരിശ്രമങ്ങളിൽ വേണ്ടത്ര വ്യാപൃതനാകുന്നതിനു് വിഷമമുണ്ടായ ഘട്ടത്തിൽ കേരളവർമ്മദേവന്റെ ഹിതാനുവർത്തിയായ ആജ്ഞാവഹനായി പല ഒത്താശകളും ഉള്ളൂർ ചെയ്തു കൊടുത്തു. ഭാഷാസാമ്രാ

ജ്യത്തിലെ ഏകച്ഛത്രാധിപതിയായി ചെങ്കോലാണ്ട കേരളവൎമ്മ ദേവൻ ഇങ്ങനെയൊരു സചിവോത്തമന്റെ ആവശ്യവും അന്നുണ്ടായിരുന്നു. സ്വാമിപ്രീണനത്തിൽ അതിവ്യഗ്രനായിരുന്ന ഉള്ളൂരിനോടു കേരളവൎമ്മയ്ക്കുണ്ടായ സവിശേഷപ്രതിപത്തി ആശ്ചൎയ്യജനകമൊ അപലപനീയമൊ അല്ലതാനും. ഉള്ളൂരിന്റെ ബഹുമുഖമായ പാണ്ഡിത്യത്തിലും കവിതാനിൎമ്മാണചാതുൎയ്യത്തിലും അദ്ദേഹം അസാമാന്യമായ അഭിമാനം കൊണ്ടിരുന്നുവെന്നതും നിസ്സംശയമാണ്. ഉള്ളൂരിന്റെ 'നേച്ച്'യെപ്പററി അദ്ദേഹം 1084 കൎക്കടകം 14-ാംനു- ഇങ്ങനെ എഴുതി. 'അന്നു പകൎത്തിചൊല്ലിക്കേൾപ്പിച്ച 'ഒരു നേച്ച്' എന്ന കൃതി മുഴുവനും വായിച്ചു തിരിച്ചയക്കുന്നു. ഭാഷാകവിതയിൽ ഇത്ര മാധുൎയ്യമുള്ള കൃതി ഞാൻ വായിച്ചിട്ടില്ല.' ഉമാകേരളത്തെക്കുറിച്ച് കേരളവൎമ്മദേവൻ അതിന്റെ അവതാരികയിൽ ഇങ്ങനെ പ്രസ്താവിക്കുന്നു. 'ഭാവനാവൈദഗ്ദ്ധ്യം കൊണ്ടും കല്പനാമഹത്ത്വം കൊണ്ടും ഘടനാരാമണീയകംകൊണ്ടും പരമേശ്വരയ്യരുടെ ഈ വലിയ കൃതിയെ സംസ്കൃതസാഹിത്യത്തിലെ പ്രസിദ്ധമഹാകാവ്യമായ നൈഷധീയചരിതമെന്ന ശ്രീഹൎഷകൃതിയുമായി ഔചിത്യത്തോടു താരതമ്യം ചെയ്യാം. കൃഷ്ണഗാഥയ്ക്കുശേഷം ഇത്ര വളരെ ആശയങ്ങളും വിചിത്രകല്പനകളും അടങ്ങിയ ഒരു ഗ്രന്ഥം മലയാളത്തിൽ ഉണ്ടായിട്ടുണ്ടോ എന്ന് ഞാൻ സംശയിക്കുന്നു.' ഉള്ളൂരിന്റെ 'ലക്ഷ്മീസ്തവ'ത്തെപ്പററി 1086 ഇടവം 24-ാംനു- അദ്ദേഹം ഇപ്രകാരം എഴുതുന്നു. "നിങ്ങളുടെ ലക്ഷ്മീസ്തവം വായിച്ച് രോമാഞ്ചകഞ്ചുകിതനായിരിക്കുന്നു. ഇത്രയും ശബ്ദാൎത്ഥഭംഗിയുടെ പൌഷ്കല്യത്തോടുകൂടി ഭാഷാകവിത എഴുതാൻ നിങ്ങളല്ലാതെ മറെറാരാളെക്കൊണ്ടു് സാധിക്കുന്നതല്ലെന്ന് ശതകൃത്വഃ ഞാൻ ശപഥം ചെയ്യുന്നു."

ഉള്ളൂരിനെപ്പററി കേരളവൎമ്മദേവനുണ്ടായ മതിപ്പു് എത്രമാത്രമാണെന്ന് അദ്ദേഹത്തിനയച്ചിട്ടുള്ള എഴുത്തുകളിൽ നിന്നും

ഷ്ഠറക്കുറെ സുസ്പഷ്ടമാണ്. സമാധാനമായി സാഹിത്യചക്രവർത്തിത്വം തുടരുന്നതിന് ചില തടസ്സങ്ങളും എതിർപ്പുകളും പൊന്തിപ്പുറപ്പെട്ടപ്പോൾ ഉള്ളൂർ കേരളവർമ്മയുടെ പ്രതിനിധിയായി രംഗപ്രവേശം ചെയ്തതോടുകൂടി അദ്ദേഹത്തോടുള്ള പ്രതിപത്തി വളരെ വർദ്ധിച്ചു. 1083 മീനത്തിൽ കാളേജ് മലയാളസമാജത്തിന്റെ വാർഷികോത്സവത്തിൽ മഹാകവി കേ. സി. കേശവപിള്ളയുടെ ഭാഷാകവിത' എന്ന പ്രസംഗം ദ്വിതീയാക്ഷരപ്രാസത്തെക്കുറിച്ചു, ഒരു പോരുവിളിയായിത്തീൎന്നു. പരമേശ്വരയ്യർ പ്രാസപക്ഷപാതികളുടെ പ്രതിനിധിയായി ആ പ്രസംഗത്തിന് മറുപടി താമസം കൂടാതെ 'ഭാഷാപോഷിണി'യിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയപ്പോൾ ആ വാദകോലാഹലം കൊടുമ്പിരിക്കൊണ്ടു. കേശവപരമേശ്വരന്മാർ സ്വാമിഭക്തിപ്രചോദിതരായി തുടങ്ങിവെച്ച ഈ കലഹത്തിൽ വേറെയും പലർ ചേരി ചേൎന്ന് ഒച്ചപ്പാടുണ്ടാക്കി. കേരളവൎമ്മദേവനും കേരളപാണിനിയും ഓരോ കക്ഷിക്കും പിൻതുണയായി തിരശ്ശീലയ്ക്കുള്ളിൽ നിന്നിരുന്നതിനാൽ കവണേറുകൾ കാലക്രമത്തിൽ അവരുടെ നേക്കും പ്രയോഗിച്ചു തുടങ്ങി. ഇങ്ങനെ സാഹിത്യാന്തരീക്ഷത്തിൽ കലക്കങ്ങളും കലഹങ്ങളും പൊട്ടിപ്പുറപ്പെട്ട് സാഹിത്യകാരന്മാർ തമ്മിലുള്ള സൌഹാർദ്ദത്തിനും പ്രേമബന്ധത്തിനും ശൈഥില്യം സംഭവിച്ചു. ഈ മത്സരത്തിന്റെ പ്രതിധ്വനി സാഹിത്യലോകത്തിൽ കുറെക്കാലത്തേയ്ക്ക് മുഴങ്ങിക്കൊണ്ടിരുന്നു. ഭാഷാശാകുന്തളത്തിന്റെ പുതിയ പതിപ്പിനെപ്പററിയുണ്ടായ കോലാഹലവും ഇതിന്റെ തുടർച്ച മാത്രമായിരുന്നുവെന്നതിന് സംശയമില്ല. കവിതാമാൎഗ്ഗത്തിൽ ഭിന്നരുചിയായ ഭാഗിനേയനെ നവീകരണത്തിനേർപ്പെടുത്തിയതു് പന്തിയാകാഞ്ഞതിൽ ആശ്ചൎയ്യപ്പെടാനില്ല. തമ്മിൽ പകതീരാത്ത പഴയ യോദ്ധാക്കൾ പിന്നേയും അണിനിരന്നു. അവർ ഒരു ചൊല്ലിയാട്ടംകൂടി നടത്തിയെന്നേയുള്ളൂ. മാതുലഭാഗിനേയന്മാർ തമ്മിൽ ഉണ്ടായ നീരസത്തിന് ഉള്ളൂരിനെ കാരണക്കാരനാക്കുവാൻ അ

ന്നം പിന്നീടും ചിലർ ഒരുങ്ങിയിട്ടുണ്ടു്. കേ. സീ. കേശവപിള്ള യേയും ചിലർ ഇക്കാൎയ്യത്തിൽ കുററപ്പെടുത്തി. കേരളവൎമ്മദേവൻെറ ആജ്ഞാനുവൎത്തിയായി ഈ വാദങ്ങളിൽ പങ്കെടുത്തിട്ടേയുള്ളുവെന്നു് ഉള്ളൂർ പില്ക്കാലത്തു പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതിൽ ഏറെക്കുറെ വാസ്തവമില്ലാതില്ല. സുപ്രതിഷ്ഠിതമായ വലിയകോയിത്തമ്പുരാൻെറ സാഹിത്യസാമ്രാജ്യത്തിനു് ദ്വൈരാജ്യമുണ്ടാക്കുവാനുള്ള ശ്രമങ്ങളും അദ്ദേഹത്തിനു് പ്രിയതരങ്ങളായ അഭിപ്രായങ്ങളെ നിരസിച്ചു് ഭാഷാകവിതയിൽ ഒരു നവീനപ്രസ്ഥാനത്തിൻെറ മാൎഗ്ഗദൎശകനാകാനുള്ള ഭാഗിനേയൻെറ ഒരുക്കവും അരോചകമായിത്തീൎന്നതിൽ അത്ഭുതപ്പെടുവാനില്ല. ഈ സംഘട്ടനമാണു് വാദകോലാഹലങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനം. കേരളവൎമ്മദേവൻെറ മനോഗതി എന്താണെന്നറിഞ്ഞ ഉള്ളൂർ കേ. സീയുടെ പ്രസംഗത്തിനു് ആദ്യമായി മറുപടി എഴുതിയതു് ആജ്ഞാനുസരണമല്ല. പ്രാസപക്ഷപാതിയായി സ്വമേധയാ വെളിപ്പെട്ടതാണു്. 1084 മേടം 19-ാംനു- കേരളവൎമ്മ കേശവപിള്ളയ്ക്കു് അയച്ച എഴുത്തിൽ 'ദ്വിതീയാക്ഷരപ്രാസത്തെക്കുറിച്ചു് എൻെറ അഭിപ്രായം നല്ലവണ്ണം മനസ്സിലായിരുന്നിട്ടും അതിനെ ആക്ഷേപിച്ചു് സ്വമേധയാലോ പരപ്രേരണയാലോ ആദ്യമായി പ്രസംഗിക്കാൻ പുറപ്പെട്ടതു് നിങ്ങളാണു്. പരമേശ്വരയ്യർ സ്വമേധയായും എൻെറ അഭിപ്രായത്തെ താങ്ങിയും നിങ്ങളുടെ പ്രസംഗത്തെ ഖണ്ഡിച്ചു. അത്രയുംകൊണ്ടും 'ഭാഷിണി'ക്കു ഞാനെഴുതിയ 'വാസന്തീമധുവാന്തി' ഇത്യാദിശ്ലോകംകൊണ്ടും ഈ വാദം അവസാനിക്കേണ്ടുന്നതായിരുന്നു. എന്നാൽ നിങ്ങളാണു് പിന്നെയും കുതൎക്കങ്ങളും ദുൎയ്യുക്തികളും കൊണ്ടു് പുറപ്പെട്ടതു്' എന്നു പ്രസ്താവിച്ചു കാണുന്നു. എന്നാൽ പിന്നീടു് കേരളവൎമ്മദേവൻ ഉള്ളൂരിനെ പ്രേരിപ്പിച്ചുവെന്നുള്ളതും വാസ്തവമാണു്. 1084 മിഥുനം 12-ാംനു- ഉള്ളൂരിനോടു് 'കേ സി. യുടെ ഇപ്പോഴത്തെ ഉപന്യാസത്തിലെ അധികപ്രസംഗത്തിനും ഹാസ്യരസമായി ചെയ്തിട്ടുള്ള ചില സൂചനകൾ

ക്ഷം മൂകനെപ്പററി അസഭ്യം പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതിനും കണക്കിനു കൊടുത്താൽ കൊള്ളാമെന്നുണ്ടു്" എന്നു് അപേക്ഷിച്ചു കാണുന്നു. ഈ സംഗതിയെപ്പററി മററു പത്രങ്ങളിൽ അപ്പഴപ്പോൾ പ്രസിദ്ധം ചെയ്തുകണ്ട ലേഖനങ്ങളെ ഉള്ളൂരിൻെറ പേക്കു് അയച്ചുകൊടുത്തു് മറുപടി എഴുതുവാൻ ചിലപ്പോൾ നിർദ്ദേശിച്ചതായും അദ്ദേഹത്തിൻെറ കത്തുകളിൽനിന്നും അറിയാം. ഏതായാലും ലേഖനങ്ങളും ഖണ്ഡനങ്ങളും ഖണ്ഡനഖണ്ഡനങ്ങളുമായി നീണ്ടുനിന്ന ആ വാദപ്രതിവാദത്തിൽ ഉള്ളൂർ വാദിച്ചഭാഗം അതിപ്രധാനമായിരുന്നുതാനും. സ്വാമിഭക്തനും സതതോത്ഥായിയുമായ പരമേശ്വരയ്യരുടെ പ്രവൃത്തിയിൽ കുടിലത്വമോ ചാഞ്ചല്യമോ സ്വാത്ഥതല്പരതയൊ ദർശിക്കുന്നതു് അദ്ദേഹത്തോടു ചെയ്യുന്ന ഒരപരാധമായിരിക്കും.

പരമേശ്വരയ്യരുടെ സാഹിത്യജീവിതം കേരളവർമ്മദേവൻെറ പ്രേരണാശക്തിക്കു് പല വിധത്തിലും വിധേയമാണു്. അദ്ദേഹത്തിൻെറ സഹായത്തോടും ഉപദേശമനുസരിച്ചുമാണു് പ്രാചീനഗ്രന്ഥപ്രകാശനത്തിൽ ഉള്ളൂർ അരങ്ങേററം നടത്തിയതെന്നു് സുവിദിതമാണല്ലൊ. കൊട്ടാരം ഗ്രന്ഥപ്പുരയിലുണ്ടായിരുന്ന ചില താളിയോല ഗ്രന്ഥങ്ങളെ അദ്ദേഹത്തിൻെറ നിർദ്ദേശപ്രകാരം പ്രസാധനത്തിനൊരുക്കുകയായിരുന്നു ഉള്ളൂരിൻെറ തദ്വിഷയമായ പ്രവൃത്തിയുടെ തുടക്കം. കണ്ണശ്ശരാമായണം, രാമചരിതം, ഭാരതചമ്പു, ഭാരതമാല മുതലായ കൃതികളുടെ ആവിർഭാവം ഈ വിധത്തിലായിരുന്നുതാനും. പ്രാചീനഗ്രന്ഥപ്രകാശനപരമായ സേവനം ഉള്ളൂർ ആജീവനാന്തം തുടർന്നുവെന്നു മാത്രമല്ല, അതുമൂലം കൈരളിക്കു് അമൂല്യങ്ങളായ അനവധി നേട്ടങ്ങൾ കൈവന്നിട്ടുമുണ്ടു്. യുവസാഹിത്യകാരന്മാരെ പ്രശംസ കൊണ്ടും അവതാരികകൾ കൊണ്ടും അനുഗ്രഹിച്ചു് ഹസ്താവലംബം നൽകുന്നതിലും കേരളവർമ്മദേവൻ അനുവർത്തിച്ച മാർഗ്ഗം തന്നെയാണു് ഉള്ളൂരും പിന്തുടർന്നതു്. പക്ഷേ ദോഷപ്രഖ്യാപനത്തിൽ കേരളവർമ്മദേവനുണ്ട

യിരുന്ന വൈമുഖ്യം ഉള്ളൂർ പ്രദർശിപ്പിക്കുന്നില്ല. പത്രങ്ങളിലും മാസികകളിലും ലേഖനങ്ങളും കവിതകളും മംഗളാശംസകളും ആവശ്യാനുസരണം അയച്ചു കൊടുത്തു കൊണ്ടിരുന്നതു കൂടാതെ, സാഹിത്യസമാജങ്ങളിൽ സൌകര്യം പോലെ വിജ്ഞേയങ്ങളായ പ്രസംഗങ്ങൾ നടത്തുന്നതിലും അദ്ദേഹം അതീവശ്രദ്ധാലുവായി. കേരളവർമ്മദേവന്റെ ഛത്രച്ഛായയിൽ ഒതുങ്ങിനിന്നു സമാരംഭിച്ച ഉള്ളൂരിന്റെ സാഹിത്യസേവനം പിന്നീട് എത്രമാത്രം സർവ്വവ്യാപകവും സദ്ഫലദായകവുമായിയെന്നു് എല്ലാവർക്കും അറിവുള്ളതാണല്ലോ. ഉള്ളൂരിനു് കേരളവർമ്മദേവനിൽ നിന്നു ലഭിച്ച പ്രചോദനവും പ്രോത്സാഹനവുമത്രേ അദ്ദേഹത്തിന്റെ സാഹിത്യജീവിതത്തെ സവിശേഷം ഭാസുരമാക്കിയതു്. ഈ അന്തേവാസിത്വത്തിൽ ഉടലെടുത്ത പ്രവണതകളാണു് ഉള്ളൂരിന്റെ നാനാമുഖമായ സാഹിത്യവിജയത്തിന്റെ അടിത്തട്ടു്.

(ഉള്ളൂർ സ്മാരകഗ്രന്ഥം)

IX. കുഞ്ചുതമ്പിപ്പാട്ട്

തെക്കൻതിരുവിതാംകൂറിൽ പ്രചാരത്തിലിരിക്കുന്ന വിവിധ വില്ലടിച്ചാൻ പാട്ടുകളിൽ ചരിത്രപ്രധാനമായ ഒന്നാണു് 'കുഞ്ചുതമ്പിപ്പാട്ട്'. തിരുവിതാംകൂറിന്റെ സംസ്ഥാപകനായ വീരമാർത്താണ്ഡവർമ്മ മഹാരാജാവും മാതുലപുത്രന്മാരായ കുഞ്ചുതമ്പിമാരും തമ്മിലുള്ള കലഹവും അഴകപ്പമുതലിയാർ അവരെ രഞ്ജിപ്പിക്കുന്നതിനു് ചെയ്ത ശ്രമവും മററു പല ചരിത്ര വിവരങ്ങൾ ഇതുൾക്കൊള്ളുന്നു. ഒരു രാജകുമാരന്റെ അക്കാലത്തെ വിദ്യാഭ്യാസരീതികളേയും നടപടികളേയും കുറിച്ചു് ഒരു സ്ഥൂലജ്ഞാനം ഈ പാട്ടിൽനിന്നും ലഭ്യമാണു്. ചരിത്രപ്രാധാന്യമുള്ള ഈ നാ

ടോടിപ്പാട്ടിന്റെ പ്രണേതാവിനേയോ നിർമ്മാണകാലത്തേയോ സംബന്ധിച്ച് ഖണ്ഡിതമായ ഒരഭിപ്രായം പറയുന്നതിന് തക്ക തെളിവുകളൊന്നും അതിലില്ല. തൃച്ചന്തൂർ സുബ്രഹ്മണ്യനേയും മററും സ്തുതിച്ച് മംഗലാചരണം നടത്തിയശേഷം രാമവർമ്മമഹാരാജാവിന്റെ ഗുണവർണ്ണനം കൊണ്ടു് പാട്ട് ആരംഭിക്കുന്നു. മഹാരാജാവ് ഒരിക്കൽ തൃചിന്ദൂരുത്സവം നടത്തിക്കാൻ എഴുനാള്ളിയിരുന്നപ്പോൾ അവിടെ കൂടിയിരുന്ന പുരുഷാരത്തിൽ കണ്ട അതിസുന്ദരിയായ ഒരു പരദേശവരാംഗനയാൽ അപഹൃതചിത്തനായിത്തീർന്നു. അതിരൂപവതിയായ 'അഭിരാമി'യിൽ രാമവർമ്മ തമ്പുരാന് പ്രഥമവീക്ഷണത്തിൽ തന്നെ അനുരാഗം അങ്കുരിച്ചു:—

'അപ്പോതു തമ്പുരാനും അകമനതു കളിതൂർന്തു
പേരഴകൈ കണ്ടപോതു പേതയർമേലാചകൊണ്ടു
പങ്കജം ചേർമുകത്താൾക്ക പട്ടുക്കച്ചൈ കൊടുക്കവേണം
പട്ടുക്കച്ചൈ കൊടുപ്പതക്കു പാർമന്നർ കല്പിക്കവേ
കല്പിക്കവേ മന്നവരും കയ്യാൾ നിന്റെ മന്തിരിമാർ
ആ കെട്ടും തമ്പുരാനേ അതുതാൻ കരുമമെന്ന'

തേരോട്ടം കഴിഞ്ഞു് മഹാരാജാവ് 'നാകർവാഴ്കോവിലി'ൽ കൊട്ടാരത്തിൽവെച്ച് അഭിരാമിക്ക് പട്ടും കച്ചയും പരിവട്ടവും നൽകി രാജദാരങ്ങളായി സ്വീകരിച്ചു. പിന്നീട് മഹാരാജാവും മഹിഷിയും 'ചിങ്കനല്ലൂർ പടൈവീട്ടി'ൽ 'വേമ്പടിവാഴ്കോവില'കത്തു് സ്ഥിരതാമസമാക്കി. മററു സകല സുഖങ്ങളും അനുഭവിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന അഭിരാമി അനപത്യതയാൽ കുറെക്കാലം സങ്കടപ്പെട്ടു. എന്നാൽ ഈശ്വരകാരുണ്യത്താൽ ഒരു പുത്രൻ ജനിക്കയും രാമവർമ്മത്തമ്പുരാൻ ആനന്ദനിമഗ്നനായി ഒരു ജ്യൌതിഷിയെ വരുത്തി ജനനഫലം അറിയാൻ ഔത്സുക്യം പ്രദർശിപ്പിക്കയും ചെയ്തു. ദൈവജ്ഞൻ ഗ്രഹഫലത്തെപ്പററി ഇങ്ങനെ പ്രവചിച്ചു:—

'കേൾക്കവേണം തമ്പുരാനേ! കിരകപലൻ ചൊല്ലുകിറേൻ
ഉത്തിരത്തിൽ പിറന്ന പിള്ളെ യോകമുണ്ടും തമ്പുരാനേ!
പക്കവും കിരകവും താൻ പഴുതുമില്ലൈ തമ്പുരാനേ!
പിന്നെയൊരു കിരകമതു പ്രപലമായി തെരിയതല്ലോ
ഏതുപലൻ താനടിക്കും ഇപ്പോതു ചോതിരരേ?'
അമ്മതമ്പുരാൻതിരുവയററിൽ ആതി പാലൻതാൻ പിറപ്പാർ
പിന്നുമൊരു ആൺമതലൈ പെററെടുപ്പാർ തായാരും
അതിൽ പിൻപു പെൺമതലൈ അമ്മതമ്പുരാൻ പെററെടുപ്പാർ
അവർ വന്തു പിറന്തപോതു അഴിന്തിടുവാർ തമ്പിമാർകൾ
ഏതുവകൈ ഏതാലും അഴിവുവരും ചോതിരരേ?
പിന്നലകൈയാളവരും പേരുലകിൽ മന്നവരും
കൊച്ചുമണിത്തങ്കയക്ക് ക്രണ്ട പരിവട്ടം താൻ കൊടുക്ക
പട്ടക്കച്ചെ കൊടുപ്പതക്കും പള്ളിമെത്തെ ചേർവതക്കും
മന്നവരും കല്പിക്കവേ മാറിടുവാർ തമ്പിമാർകൾ
മാട്ടോമെൻറു തമ്പിമാർകൾ മന്നനുടൻ എതിർത്തുനിപ്പാർ
വൻകുലൈയായ് തമ്പിമാരെ മന്നവരും കൊലകൾചെയ്വാർ.'

ഈ ദീർഘദർശനം അനുസരിച്ച് തന്നെ പിന്നീടുള്ള സംഗതികൾ അക്ഷരംപ്രതി നടന്നതായി കവി വർണ്ണിക്കുന്നു. അടിരാമിക്കുണ്ടായ ആൺമക്കളെ വലിയതമ്പി, കുഞ്ചുതമ്പി, എന്നീ പേരിൽ എല്ലാവരും അറിഞ്ഞു. രാജകുമാരോചിതമായ വിദ്യാഭ്യാസവും ശിക്ഷണവുമാണ് ഇവക്കു ലഭിച്ചതു്.

'പടിത്താരേ പലകലന്തൽ പന്ത തമിഴാനതുവും
പതിനെട്ടെഴുത്തും പടിത്താരേ
പത്തേട്ടിലുള്ള തേരെഴുത്തുകളും പൺപിനോടുടൻ ലക്കം
ഉദിച്ചോൽ നകിണ്ടുകളും ഉററതോർ തിവാകരവും
ഒൻറു രണ്ടുകുട്ടിലക്കം കററാർ എൺവായ് കണക്കുകളും
എഴുത്തിൽ നടൈ വാചകമും എട്ടെഴുത്തും കററ്പടിച്ചാരേ

മലയാളകീർത്തനങ്ങളും മനാവക്ക് പാഠങ്ങളും
വളമയുടൻ കറവപടിത്താരേ ഇങ്കിലീസു പാഠങ്ങളും'

ആയുധാഭ്യാസത്തിലും തമ്പിമാർ വേണ്ടത്ര ശ്രദ്ധ പതിപ്പിച്ചിരുന്നതായി കാണാം. വലിയ തമ്പിക്ക് ഒമ്പതു വയസ്സായപ്പോൾ തന്നെ ആയുധവിദ്യ അഭ്യസിക്കുന്നതിന് ആരംഭിച്ചു.

'വലത്തു കൈതന്നിലേ പൊന്തിയുമാകെ
ഇടത്തുകൈ തന്നിലേ പരിചയുമാകെ
പമ്മിപ്പമ്മി വാരുമെൻറാരേ
പരിചയൊട്ട ചെൻറു വാരുമെൻറാരേ
വലത്തെ വീചി എഴമ്പിയേ നിൻറു
പലവഴി ഓപ്പിത്താൻ വെട്ടുമെൻറാരോ
ഇടത്തെവീചി എഴമ്പിയേ നിൻറു
ഇരുമൊട്ട ഓപ്പിത്താൻ വെട്ടുമെൻറാരേ
വലത്തേ വീചി ഇടത്തേ വെട്ടി
പാരുമന്നൻറേ തമ്പിമാരേ
ഇടത്തെ വീചി വലത്തെ വെട്ടി
എഴമ്പിവാരും കയ്യെതമ്പി
ഉച്ചക്കടകം വെട്ടുമെൻറാരേ
ഉരുത്താരെ പരന്താരെ
പരന്താരെ വെട്ടുമെൻറാരേ
നെററിപ്പൂട്ടിലേ വെട്ടുമെൻറാരേ
നെടിയവാൾ മുറൈ തട്ടുമെൻറാരെ
മണ്ടിപോട്ടു വെട്ടുമെൻറാരേ
വയററിൽ കത്തി മുറിയുമെൻറാരേ
മുറിവും വെട്ടുമാകവേ വെട്ടി
വാൾമുനയിൽ തട്ടിയെഴമ്പുമെൻറാരേ
അന്തമുറൈ യാനയ്യചേർ
അഴകൊട്ട തമ്പിമാർ കറവപടിത്താർ

ഇന്നും തൊഴിൽ മുറെറ പലതുകളുണ്ടു
എന്നുടെ തമ്പിമാർകളെ വാരും
മാററാനും പടൈയെടുത്തു
മാറിപ്പടൈ പൊരുതിടുകിൽ
മതയാനൈ മുമ്പിൽചെൻറു
മത്താളത്തിൽ ഏറിടവും
ആനയുടെ കൈ തനിലേ
ആണഴകൻ വലിയതമ്പി
വലിയതമ്പി കഞ്ചുതമ്പി
മന്നവർകളിരുപേരും
ഇപ്പടി ഏഴകരിപരിയും
ഇടസ്ഥിടെ കലന്തു എൻറിതല്ലോ
പൊന്നാങ്കുരവികൾ വായ്ന്തതുപോലെ
പോരുക്കിടയിലേ ചെൽകിറ മുറയും
വല്ലയം കൊണ്ടു ഏററുകിറ മുറയും
മറുപടി വല്ലയം വാങ്കിറമുറയും."

പഴയ ആയുധാഭ്യാസമുറകൾ തീരെ വിസ്മൃതങ്ങളായിരിക്കുന്ന ഇക്കാലത്തു് ഈ വർണ്ണനം കൌതുകകരമായി തോന്നാതിരിക്കയില്ല.

യോദ്ധാക്കളായി വളൎന്നുവന്ന തമ്പിമാരുടെ ചിലവിനായി ധാരാളം വസ്തുവകകളും മണിയങ്ങളും തീരുവകളും മുതലെടുപ്പുകളും കോൾവികളും മററും വിട്ടുകൊടുത്തു. പ്രൌഢിയിലും പ്രതാപത്തിലും പരിലസിച്ചിരുന്ന തമ്പിമാർ രാജധാനിയിൽ മുമ്പും കൈയ്യും ഉള്ളവരായിത്തീൎന്നു. ഒരിക്കൽ കന്യാകുമാരിയിൽപോയി തീൎത്ഥാടനവും ദേവീദൎശനവും കഴിഞ്ഞു് മഹാരാജാവു് തിരിച്ചെഴുന്നള്ളിയതു മുതൽ രോഗബാധിതനായി. അമ്മാവൻെറ ആലസ്യവിവരമറിഞ്ഞു് ഉടൻതന്നെ വീരമാൎത്താണ്ഡവൎമ്മകുമാരൻ വേമ്പടി വാഴ്കോയിക്കലെത്തി ശുശ്രൂഷചെയ്തു കൊണ്ടിരിക്കവേ

'നാൻ പിഴെപ്പതില്ലെയെൻറു നടക്കും കരുമങ്കളും
പഴുതുകേട്ടവാരാമൽ പാരുലകേ യാളവേണം
ചെങ്കോലും മുത്തിരെയും തിരുക്കയ്യിനാൽ കൊടുത്താർ'

എന്നു് എല്ലാം മഹാരാജാവു് പറഞ്ഞേല്പിച്ചു. മഹാരാജാവു നാടു നീങ്ങിയതിനു ശേഷം വഞ്ചിരാജ്യാധിപനായിതീൎന്ന മാൎത്താണ്ഡവൎമ്മ മഹാരാജാവിനെ തമ്പിമാർ ആദ്യകാലത്തു് തിരുമേനിക്കാവലായി സേവിച്ചുവന്നു. ഒരവസരത്തിൽ മാൎത്താണ്ഡവൎമ്മ തമ്പുരാൻ ചിങ്ങനല്ലൂർപടവീട്ടിൽ എഴുന്നള്ളിയിട്ടു് മടങ്ങുമ്പോൾ വള്ളിയാററും കരയിൽവെച്ചു് തമ്പിമാരുടെ ഏക സഹോദരിയായ കൊച്ചുമാടമ്മപ്പിള്ളയെ കാണുന്നതിനും അവളിൽ അഭിനിവേശം ജനിക്കുന്നതിനും ഇടയായി. തമ്പിമാരെ പത്മനാഭപുരം കൊട്ടാരത്തിൽ വരുത്തി കൊച്ചുമ്മിണിത്തങ്കച്ചു് പട്ടും പരിവട്ടവും കൊടുക്കുന്നതിനു് ആഗ്രഹിക്കുന്നതായി മഹാരാജാവു് അറിയിച്ചു. തമ്പിമാരാകട്ടെ അതിനെതിരെ വിസമ്മതിച്ചു. അവർ തിരുവാക്കിനു് മറുവാക്കു പറഞ്ഞതു് മഹാരാജാവിനെ കോപാവേശനാക്കി.

'എന്നുടയ രാജ്യത്തിൽ ഇവരിരുന്തലാകാതു
എപ്പടിതാനാകിലും താൻ ഇവരൈ വിരട്ടവേണം'

എന്നു് തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു ദൃഢനിശ്ചയംചെയ്തു. കലഹം മൂപ്പിരികൊള്ളുന്നതിനു് ചില നിസ്സാര സംഗതികൾ വഴിതെളിയിച്ചു. നാടുനീങ്ങിയ മഹാരാജാവിൻെറ ഏതാനും സാമാനങ്ങൾ പത്മനാഭപുരത്തേക്കു മാററുന്നതിനായി നിയോഗിച്ചിരുന്ന കൊല്ലച്ചേവകരെ രാമൻതമ്പി തടഞ്ഞതു് മഹാരാജാവിൻെറ കോപാഗ്നിയെ ജ്വലിപ്പിച്ചു ഇക്കാരണത്താൽ തമ്പിമാർ അനുഭവിച്ചിരുന്ന വസ്തുക്കളെല്ലാം ശ്രീപണ്ടാരത്തിൽ ചേൎക്കുവാൻ രാജകല്പന പുറപ്പെടുവിച്ചു.

'മൂത്തോരുവം തനിൽച്ചെൻറു മാറിപ്പടൈകൊണ്ടുവന്തു
മന്നോരേയും തുരത്തി വെട്ടിപ്പടൈ പൊരുതുവെററികൊണ്ടു
പറിത്തവകൈയെടുക്കവേണം പറിക്കവേണം എടുത്തവകൈ'

എന്നു് തമ്പിമാർ ദൃഢവ്രതം കൈക്കൊണ്ടു. മഹാരാജാവിനെ മറക്കയും ചെറുക്കുകയുമല്ലാതെ, അനുസരിക്കുന്നതിനു് അവർ ഒട്ടും തയാറായില്ല. കൈമുതലെല്ലാം ചുമടായി എടുപ്പിച്ചുകൊണ്ടു് ചിങ്കനല്ലൂർപട വീട്ടിൽ നിന്നും തമ്പിമാർ പരിവാരസമേതം ആരുമറിയാതെ അർദ്ധരാത്രിക്കു് പുറപ്പെട്ടു് ശുചീന്ദ്രത്തു് രാമകൃഷ്ണക്കുരുക്കൾ പണ്ടാരത്തിന്റെ മഠത്തിലെത്തി തായാരേയും തങ്കയേയും കരുവേലത്തേയും അവിടെ അടക്കലമായി ഏല്പിച്ചിട്ടു് മറുനാട്ടിൽപോയി മാറിപ്പട കൊണ്ടുവരുന്നതിനും മഹാരാജാവിനോടു മല്ലിടുന്നതിനും തമ്പിമാർ ഉദ്യമിച്ചു. ഊരാരും കാരാളരും മററും അവരെ ഗുണദോഷിച്ചു് കലഹത്തിൽനിന്നു് പിന്തിരിപ്പിക്കുവാൻ ചെയ്ത പരിശ്രമം ഒട്ടും ഫലവത്തായില്ല.

'എന്നതാൻ ചൊന്നാലും ഇനിനാങ്കൾ കേൾപ്പതില്ലേ
വിടുവതില്ലേ കരുമമിന വിലക്കവേണ്ടാം നാട്ടാരേ!'

എന്നു് തമ്പിമാർ പറഞ്ഞൊഴിഞ്ഞു. തേരൂർവഴി തമ്പിമാർ പാണ്ടിയിലെത്തി മങ്കമ്മാൾ മഹാറാണിയുടെ മധുര, തിരുചിറാപ്പള്ളി തിരുനൽവേലി എന്നീ പ്രദേശങ്ങളിലെ ദളവ ആയിരുന്ന അഴകപ്പമുതലിയാരെ കണ്ടു് സഹായം അപേക്ഷിച്ചു. ഇതിനു മുമ്പു് ഒന്നുരണ്ടുതവണ നാഞ്ചിനാട്ടു് ആക്രമിച്ചു് ചിങ്കനല്ലൂർപട വീട്ടിലും പുലിയൂർകുറിച്ചിയിലും കൊള്ളയിട്ട അഴകപ്പ മുതലിയാർ തമ്പിമാരൊന്നിച്ചു് പടയോടുകൂടി കടുക്കരയിലെത്തിപാളയമടിച്ചു. അവിടെവച്ചു് പടയെ മൂന്നായി വിഭജിച്ചു് ഓരോദേശം കൊള്ളയിടുന്നതിനു് നിയോഗിച്ചു. വലങ്കയ്യിൽ വന്നപടയും ഇടങ്കൈയ്യിൽ വന്നപടയെയുംകൂടി തക്കലവെച്ചു് രാജസൈന്യത്തോടേററു പത്മനാഭപുരം കോട്ടയ്ക്കുള്ളിലേക്കു് പിൻവാങ്ങുവാൻ രാജസൈന്യം നിർബദ്ധരായി. തമ്പിമാരുടെ കീഴിൽ ഇടങ്കൈയ്യിൽവന്ന സേന മേലേക്കോട്ടവാതിലിലും വട്ടക്കോട്ടവാതിലിലും എത്തി പ്രതിരോധം ആരംഭിച്ചു. ഭയങ്കരമായിനടന്ന യുദ്ധത്തിൽ ശത്രുസൈന്യംകോട്ടവാതിലുകൾ ഭേദിച്ചു് അകത്തു കടന്നപ്പോൾ രാജ

സൈന്യത്തിലെ മാടമ്പിമാർ ഭയചകിതരായി വിരണ്ടോടി. അവരുടെ ഈ പതിപ്രയോഗത്താൽ വ്യാകുലചിത്തനായ മഹാരാജാവു് വടക്കേകോട്ടയിലെ ചുട്ടിവാതൽവഴി രക്ഷപ്പെട്ടവാൻ ശ്രമിക്കുന്നതു കണ്ടുനോക്കി തമ്പിമാർ അദ്ദേഹത്തോടടുത്തു.

'കുഞ്ചുതമ്പി കണ്ടില്ലവോകുതിരവികുതാൻമറിത്തു
കുതിരവിട്ട താൻവിരട്ടി കണ്ടതൊരു തമ്പുരാനും
ചാരക്കോട്ട ഏലായിൽ തമ്പുരാനെ വളൈന്തുകൊണ്ടു
കുപ്പുനിട്ട വളൈന്തുകൊണ്ടു കുഞ്ചുതമ്പിമന്നവരും
കുഞ്ചുതമ്പിമന്നവർകം കുതിരപ്പുറമീതിരുന്തു
മന്തിവാളുറൈയൂരി വടിവഴകൻ കുഞ്ചുതമ്പി
കൈയലർന്തു വെട്ടനേരം കണ്ടാരേ മുതലിയാരും.'

തമ്പിമാരുടെ ഈ സാഹസകർമ്മം അഴകപ്പമുതലിയാരെ കോപാകുലനാക്കി. മഹാരാജാവുമായി സമാധാനത്തിൽ കഴിയുന്നതിനു ഇവിടത്തെ വാഴ്ചക്രമത്തെപ്പററി മനസ്സിലാക്കിയപ്പോൾ അഴകപ്പമുതലിയാർ തമ്പിമാരെ ഉപദേശിച്ചു. തിരുനീലകണ്ഠസ്വാമി കോവിൽ നടയിൽവെച്ചു് തമ്പിമാരെക്കൊണ്ടു് മുതലിയാർ:—

'തിരുവാക്കുക്കു മറുവാക്കു ചൊൽവതില്ലേ മുതലിയാരേ!'

എന്നു് സത്യപ്രതിജ്ഞ ചെയ്യിച്ചു. അതിന്റെശേഷം മുമ്പു് തമ്പിമാർ അനുഭവിച്ചുവന്ന വസ്തുകളും മുതലെടുപ്പും ഇറപ്പകുതിയും മററും തിരികെ കൊടുക്കാമെന്നു് മഹാരാജാവും സമ്മതിച്ചു. ഇങ്ങനെ തമ്പുരാനേയും തമ്പിമാരേയും രഞ്ജിപ്പിച്ചതിൽ കൃതാർത്ഥനായി അഴകപ്പമുതലിയാർ കിട്ടിയ സമ്മാനങ്ങളും കൊണ്ടു് തിരുനൽവേലിക്കു് മടങ്ങി.

വസ്തുവകകളെല്ലാം തിരിയെ കിട്ടിയതു മുതൽ പഴയപടി പോലെ വാഴ്കോയിക്കൽ തന്നെ തമ്പിമാരും അവരുടെ മാതാവും സഹോദരിയും വീണ്ടും താമസമായി. എന്നാൽ തമ്പിമാരുടെ പിന്നീട്ടുള്ള നടപടികൾ രാജസ്ഥാനത്തിനു് ഒട്ടും തന്നെ അനുകൂ

ലമല്ലാതായിത്തീൎന്നു. എട്ടുവീട്ടിൽ പിള്ളമാരുടേയും ചില മാട മ്പിമാരുടേയും സഹായത്തോടുകൂടി അവർ പിന്നേയും ചില ധി ക്കാരപ്രവൃത്തികൾക്ക് ഒരുങ്ങി. പ്രദ്രോഷാദകാരികളായ മാടമ്പി മാരുമായുണ്ടായ കൂട്ടുകെട്ടും ഉപജാപങ്ങളും രാജാധികാരത്തെ ധിക്കരിച്ചുള്ള സാഹസോദ്യമങ്ങളും മഹാരാജാവിന്റെ കോപാ ഗ്നിക്കും സ്വകാൎയ്യവൈരത്തിനും തൈലവൎഷം ചെയ്തു. തമ്പിമാരെ ഒതുക്കിയാലേ രാജ്യത്തിൽ സമാധാനം സ്ഥാപിക്കുവാൻ കഴിക യുള്ളുവെന്നു് മഹാരാജാവിനു് പൂൎണ്ണബോദ്ധ്യമായി. അവരുടെ ഗൂഢപ്രവൃത്തികളെക്കുറിച്ചു് ചാരന്മാർ മുഖേന അനുദിനം അറി ഞ്ഞുകൊണ്ടിരുന്ന മഹാരാജാവു് —

'നാകർ വാഴു് കോവിലിലേ നൻറിയുടനെഴുന്തരുളി
മുകം കാട്ടവേണമെൻറു മുറമയുടൻ താനഴൈത്തു
നാടഴിത്ത തമ്പിമാരെ നമ്മൾകൊല ചെയ്യവേണം'

എന്നു മന്ത്രിമാരുമായി ആലോചിച്ചുറച്ചു. അതുപ്രകാരം നാഗർ വാഴ്കോവിലിൽ എഴുന്നള്ളി താമസിച്ചുകൊണ്ടു മുഖം കാണിക്കു ന്നതിനു് തമ്പിമാർ ആഗതരാകണമെന്നറിയിക്കുന്നതിനായി പട്ടാ ളക്കാരെ വേമ്പടിവാഴ്കോയിക്കലേക്കു് നിയോഗിച്ചു. മഹാരാ ജാവിന്റെ ഇംഗിതമെന്താണെന്നു് നിശ്ചയമില്ലാതിരുന്ന തമ്പി മാർ രാജനിയോഗം അനുസരിക്കുന്നതിനു് തയ്യാറായി. എന്നാൽ താഴക്കുടി കേൾവിയിലെ കൈക്കണക്കു പറഞ്ഞു തീൎക്കുവാൻ കുഞ്ചുതമ്പി കണിയാകുളത്തുവെച്ചു് വഴി തിരിഞ്ഞു പോയതി നാൽ വലിയതമ്പി നേരേ കൊട്ടാരത്തിൽ ചെന്നു് മുഖം കാണി ച്ചു. ആ സന്ദർഭത്തിൽ മുമ്പു് തീൎച്ചപ്പെടുത്തിയിരുന്നപോലെ രാജസേവന്മാരും മൽക്കൊട്ടുകാരരും തമ്പിയെ എതിൎത്തു് നിരായു ധനാക്കി. തനിക്കു് ക്ഷീണം വന്നു് —

നാലാറു നാഴികയാകവേ നൻറിയാകെ പിടിത്തു ചടൈത്തനാർ
കാലുമഴൈന്തു കൈയ്യുമഴൈന്തെല്ലാ കട്ടകെത്താകും കൊണ്ടു
നാവുലർന്തു ചെവികൾ അടൈത്തല്ലോ'

എന്ന നിലയിലായി.

'അയ്യയ്യോ! ഇന്തവിതി വാറതു അറിന്താക്കാൽ
അരുണഴകൻ കുഞ്ചുതമ്പിയും'

എന്നിതുവരെ മാത്രമേ ഞാൻ കണ്ട താളിയോല ഗ്രന്ഥത്തിലുള്ളൂ.

വില്ലടിച്ചാൻ പാട്ടിൽ വിവരിച്ചിരിക്കുന്ന കഥയോട് ഏകദേശം സാമ്യമുള്ള മറ്റൊരു വിവരണം ഒരു പഴയ ഗ്രന്ഥവരിയിലും കാണുവാൻ സാധിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇതിൽ വിവരിച്ചിരിക്കുന്ന സംഗതികൾ എത്ര മാത്രം വാസ്തവമാണെന്ന് നിർണ്ണയിക്കുന്നതിന് വിഷമമാണ്. ചില ചരിത്രാംശങ്ങളും പല കവി കല്പനകളും ഇതിൽ മെടഞ്ഞുചേർത്തിട്ടുണ്ടെന്നുള്ളതിന് സംശയമില്ല. 'കടിയപട്ടണ'ത്തിന്റെ സ്ഥലനാമത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ഉല്പത്തി ചരിത്രം കവിയുടെ കല്പന തന്നെയാണ്:—

'വൈയകത്തിൽ ചൂഴ്ന്തിരുക്കും മാളികൈപ്പെരുകി
ആഴിയന്ത പെരുങ്കടലും അലൈയെറ്റു കോപിത്തു
അരചർ മുടിമന്നരുടെ പിറകാലെ തൊടര
ത്തുടർന്തു കടൽ താൻ വരവേ തിരുമ്പിമന്നർ പാർത്ത്
ചൊലപ്പെരിയ മന്നരുടെ അങ്കമെല്ലാം നടുങ്കി
അവർ തിരുക്കയ്യെ നീട്ടി അല്ലോരും താൻ കാണ
ചുണ്ടുവിരൽ താൻ തറിത്താർ, ചുണ്ടുവിരലുതിരമതു കണ്ടക്കടലും
ചൊലപിറവേ പണ്ടേപ്പോലെ അലൈ അമൈന്തു നില്ക്ക
അലൈ അമൈന്തു നില്ക്കക്കണ്ടു, അതിചയം താനെൻറു അരചർ
മന്നർ മനമകിഴ്ന്തു തിരുവുളങ്കൾ പററ കൈവിരലെ തറിത്ത-
തിനാൽ
കൈകടികപ്പട്ടിന മെൻറു, കൈകടികപ്പട്ടിണം താനെൻറു-
പേരു കൊടുത്താർ'.

ഈ പാട്ടിന്റെ ഇനിയുമുള്ള ഭാഗത്തിൽ തമ്പിമാരുടെ അവസാനത്തോടുകൂടി കൊച്ചുമണിത്തങ്കയും മാതാവും ആത്മഹത്യചെയ്തതായും അവരാണ് മേലാംകോട്ട് യക്ഷിമാരായി ജനങ്ങളെ

വളരെക്കാലം ഭയപ്പെടുത്തിയിരുന്നതായും വിവരിക്കുന്നു. കരുണാദ്രമായ കൊച്ചുമണിത്തങ്കയുടെ ദുരന്തചരിതം ഈ പാട്ടിന്റെ ആകർഷകത്വത്തിന് ഏറക്കുറെ നിദാനമാണ്. ഈ പാട്ടിന്റെ പൂർണ്ണമായ പ്രതി കൈവശമുള്ളവർ അതു് പ്രസിദ്ധം ചെയ്യുവാൻ ഒരുങ്ങുന്നതു് ഒരു അനുഗ്രഹമായിരിക്കും. തെക്കൻതിരുവിതാംകൂറിൽ പ്രചാരത്തിലിരിക്കുന്ന നാടോടിപ്പാട്ടുകളെ സംഗ്രഹിച്ചു് പ്രസിദ്ധം ചെയ്യുന്നതായാൽ അതു് പല പ്രകാരത്തിലും ഉപയോഗപ്രദമായിരിക്കുമെന്നു് പറയേണ്ടതുണ്ടെന്നു തോന്നും. കാഞ്ഞിരംകുളം കൊച്ചുകൃഷ്ണനാടാർ ചെയ്യുന്ന ശ്രമം പ്രോത്സാഹനാർഹമാണെന്നുള്ളതിന് സംശയമില്ല.

(ദക്ഷിണഭാരതി സിൽവർ ജൂബിലി സ്പെഷ്യൽ)

X. കേരളവും ചൈനയും

കേരളം വളരെ പുരാതനകാലം മുതല്ക്കു് പാശ്ചാത്യപൌരസ്ത്യ രാജ്യങ്ങളുമായി വിപുലമായ വാണിജ്യബന്ധത്തിലേർപ്പെട്ടിരുന്നുവെന്നതിന് ധാരാളം തെളിവുകൾ ലഭിച്ചിട്ടുണ്ടു്. പ്രകൃതിദേവിയുടെ പ്രത്യേക വാത്സല്യത്തിനു പാത്രമായ ഈ രാജ്യത്തിലെ കുരുമുളകു്, ഏലം, കറുവാപ്പട്ട, അകിൽ, ഇഞ്ചി, മുത്തു് മുതലായ വിവിധോല്പന്നങ്ങൾ പ്രാചീന സാമ്രാജ്യങ്ങളുടെ ക്ഷേമത്തിനും ക്ഷയത്തിനും നിദാനമായിരുന്നു. കേരളതീരത്തു് സമുദ്രവും കായലുകളും തൊട്ടുകിടക്കുന്നതിനാൽ ഒട്ടേറെ തുറമുഖങ്ങളും കപ്പൽത്താവളങ്ങളും പണ്ടേ തന്നെ രൂപമെടുക്കുവാനിടയായി. മംഗലാപുരം, വളർപട്ടണം, കോഴിക്കോട്ടു്, ബേപ്പൂർ, ശ്രീകണ്ഠപുരം, മാടായി, കടലുണ്ടി, പന്തലായനി, കൊല്ലം, കൊടുങ്ങല്ലൂർ,

കരക്കേണിക്കൊല്ലം എന്ന തുടങ്ങിയ പഴയകാലത്തെ തുറമുഖങ്ങൾ വികസിക്കുന്നതിന് ഭൂപ്രകൃതിയും സമുദ്രതീരത്തിൻെറ സ്വഭാവവും നല്ലപോലെ സഹായിച്ചു. സഹ്യപർവ്വതനിര ഭാരതത്തിൻെറ മററു ഭാഗങ്ങളിൽനിന്നും ഏറെക്കുറെ ചരിത്രപൂർവമായി ഒഴിഞ്ഞു നിൽക്കുവാൻ കാരണമായെങ്കിലും, ഇസ്രായക്കാർ, അറബികൾ, റോമക്കാർ, ചീനർ, പറങ്കികൾ, ലന്തക്കാർ, ഇംഗ്ലീഷുകാർ തൊട്ടുള്ള വിദേശജനതകളുമായി സമ്പർക്കത്തിന് കേരളത്തിലെ ഫലഭൂയിഷ്ഠതയും വിശേഷോല്പന്നങ്ങളും തുറമുഖസൌകര്യങ്ങളും നാവിക പാരമ്പര്യവും ഇടയാക്കി. അതിപ്രാചീനമായ ചീനസംസ്കാരവുമായി ഇടപഴകുവാൻ, ചരിത്രാതീതകാലം മുതൽക്കു്, കേരളത്തിന് സംഗതി വന്നുവെന്ന് വിചാരിക്കേണ്ടതുണ്ട്. ഈ വാണിജ്യബന്ധത്തെക്കുറിച്ചുള്ള വിവരങ്ങൾ ചീനത്തിലെ ഇരുപത്തിനാലു രാജവംശ ചരിത്രങ്ങളിലും സഞ്ചാരികളുടെ വർണ്ണനകളിലുമായി ചിതറിക്കിടക്കയാണ്. അവയിൽനിന്നും ലഭിക്കാവുന്ന വസ്തുതകളെ ആസ്പദമാക്കി ആ വാണിജ്യ ചരിത്രത്തെപ്പററി ഒരു വിഹഗവീക്ഷണം കൌതുകകരമായിരിക്കുമല്ലൊ. ചീനരാജവംശ ചരിത്രങ്ങളിലെ വിവരങ്ങൾ ചൈനയിലെത്തിയ വിദേശവണിക്കുകളിൽനിന്നും മററു രാജ്യങ്ങളിൽ ധാരാളം സഞ്ചരിച്ച ചീനപ്രതിനിധികളിൽനിന്നും മററും സഞ്ചയിച്ചിട്ടുള്ളതിനാൽ ഏറെക്കുറെ വിശ്വാസയോഗ്യമായി കരുതാം. മതപ്രചരണത്തിനും വാണിജ്യാവശ്യങ്ങൾക്കുമായി ഓരോരൊ കാലത്തു് ബുദ്ധസന്യാസികളും കച്ചവടക്കാരും അങ്ങോട്ടുമിങ്ങോട്ടും ധാരാളം സഞ്ചരിച്ചിരുന്നതിൻെറ യാത്രാവിവരണങ്ങളും അത്യന്തം പ്രയോജനകരങ്ങളാണ്. പാൻക് (ഒന്നാം ശതാബ്ദം), പാൻയിംഗ് (2-ാം ശതാബ്ദം) ഫാഹിയൻ (4-ാം ശതാബ്ദം) മാട്ടുവാൻലിൻ (6-ാംശതാബ്ദം) ധർമ്മഗുപ്തൻ (7-ാംശതാബ്ദം) യുവാൻചുവാൻ (ടി) ഇററ്സിംഗ് (ടി) കിയാടാൻ (8-ാംശതാബ്ദം) എന്നു തുടങ്ങിയവരുടെ യാത്രാവിവരണങ്ങളും രേഖകളും പല രസകര

'മുസ്സിറിസ്സ്' ഈജിപ്തിൽ നിന്ന് യവനന്മാരുടെ കപ്പലുകളും 'ആറിക'യിൽ നിന്നും മററു കപ്പലുകളും അടുക്കുന്ന സമ്പൽസമൃദ്ധമായ ഒരു പ്രധാന പട്ടണമത്രേ. തിണ്ടിസ്സിൽനിന്നും അഞ്ഞൂറു സ്റ്റേഡിയാ ദൂരത്തിലുള്ള ഒരു നദിയുടെ മുഖത്താണ് ഇതു സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നതു". റോമാക്കാരുടെ ഒരു സംഘം തിരുവഞ്ചിക്കുളത്തു് താമസമാക്കിയിരുന്നുവെന്നും അവരിൽനിന്നാണ് പല വിവരങ്ങളും സംഗ്രഹിച്ചതെന്നും ടോളമി എടുത്തു പറയുന്നതിനാൽ ആ വിവരങ്ങൾക്ക് ഏറെക്കുറെ വിശ്വാസ്യതയുണ്ടെന്ന് കരുതാം. അഗസ്റ്റസ് ചക്രവർത്തിയുടെ കാലത്തു് വികസ്വരമായിത്തീർന്ന പൌരസ്ത്യവാണിജ്യം ഏതാണ്ടു ശതവർഷത്തേയ്ക്കു് അഭിവൃദ്ധികരമായി തുടർന്നു. പക്ഷെ റോമാ സാമ്രാജ്യത്തിന്റെ അധഃപതനത്തിനും അതുതന്നെ വഴി തെളിച്ചു. അവരുടെ സുഖലോലുപതയ്ക്കും ഈ പൌരസ്ത്യ വാണിജ്യാഭിവൃദ്ധി തന്നെ കാരണമായിത്തീർന്നു. കേരളത്തിലെ സുഗന്ധദ്രവ്യങ്ങൾക്ക് റോമൻ ജനതയുടെ നിത്യജീവിതത്തിൽ ലഭിച്ച പ്രാധാന്യം ആ സാമ്രാജ്യത്തെ ധനപരമായി തകർക്കാൻ പര്യാപ്തമായിരുന്നു. അത്രമാത്രം റോമൻധനം പൌരസ്ത്യ രാജ്യങ്ങളിലേക്ക് ആണ്ടുതോറും ചോർന്നൊഴുകിയതു് അതിന്റെ സാമ്പത്തികഭദ്രതയ്ക്കു് വിഘാതമാകാതെയിരുന്നില്ല. പഴയ ചെന്തമിഴ് ഗ്രന്ഥങ്ങളിലുള്ള വർണ്ണനകൾ യവനയാത്രാവിവരണങ്ങളുടെ യാഥാർത്ഥ്യതയ്ക്കു് ഉദാഹരണമത്രേ. മുചിറി പട്ടണത്തെ അകനാനൂറിൽ (149).—

'യവനർ തന്ത വിനൈ മാൺനൽകലം
പൊന്നൊടുവന്തു കറിയൊടു പെയരും'

എന്നും, പുറനാനൂറിൽ (343)—

'മലൈത്താരമും കടൽത്താരമും
തലൈപ്പെയ്തു വരുനർക്കീയും

പുനലം കള്ളിൻ പൊലന്താർകട്ടവൻ
മുരുങ്കുകടൻ മുഴവിൽ മുഫിറ്!'

എന്നും വർണ്ണിച്ചിരിക്കുന്നു.

ക്രിസ്തു ആദിശതകങ്ങളിൽ ഈസ്റ്റിൻഡ്യാ ദ്വീപുകളും ചൈനയുമായി തമിഴകത്തിനുണ്ടായ വാണിജ്യത്തിന് ഉണർവും ഉത്തേജനവും ലഭിച്ചതു് ഇൻഡ്യാ ചൈനയിലും മററു ഹൈന്ദവ രാജ്യങ്ങളും ഉപനിവേശസ്ഥാനങ്ങളും ഉടലെടുത്തതിൻെറ ഫലമത്രേ ചൈനയുമായുള്ള കച്ചവടത്തിൽ പ്രധാന സാരഥ്യം വഹിച്ചതു് അറബികളും ചോളന്മാരും കേരളീയരുമാണു്. പെരിപ്ലസ്സിൽ തന്നെ കൊടുങ്ങല്ലൂരിൽ സുലഭമായിരുന്ന ചീനപ്പട്ടിൻെറ ആധിക്യത്തെപ്പററി പ്രസ്താവിച്ചിരിക്കുന്നു. അക്കാലത്തു് ചീനവാണിജ്യത്തിൻെറ പ്രധാനകേന്ദ്രം അന്നാമിലുള്ള 'ടോംഗിംഗ്' തുറമുഖമായിരുന്നതാനും. കേരളത്തുറമുഖങ്ങളിൽ നിന്നു് ചരക്കുകൾ കയററിപ്പോകുന്ന കപ്പലുകൾ മലയാ, ജാവാ മുതലായ ദ്വീപുകളിൽ അടുത്തശേഷം ടോംഗിംഗിലേക്കാണു് പൊയ്ക്കൊണ്ടിരുന്നതു്. എ. ഡി. 300 ആയപ്പോഴേക്കു് ക്യാൻടനിൽ ഒരു അറബികച്ചവടസംഘം സ്ഥിരവാസമാക്കിയതായി കാണുന്നു. ഈ വാണിജ്യത്തിൻെറ ഫലമായിട്ടത്രേ വെററില മലയായിൽനിന്നും കേരളത്തിൽ വന്നുചേർന്നതെന്നു് വിശ്വസിക്കപ്പെടുന്നു. എ. ഡി. 414-ൽ ഫാഹിയാൻ എന്ന ചീനതീർത്ഥാടകൻ ജാവായിൽനിന്നു ക്യാൻടനിലേക്കു് പോകുന്ന ഒരു കപ്പലിൽ സഞ്ചരിച്ചപ്പോൾ അതിലെ യാത്രക്കാരിൽ ഭൂരിപക്ഷവും കൊല്ലത്തുകാരായിരുന്നു വെന്നു് പറയുന്നതു് കേരളീയർക്കു് അന്നീ വ്യാപാരത്തിലുണ്ടായിരുന്ന പങ്കിനു് മതിയായ തെളിവാണു്. എ. ഡി. 420-മുതൽ 478 വരെയുള്ള സുംഗ്രാജവംശ ചരിത്രത്തിൽ കേരളത്തിൽ നിന്നു് ലഭിച്ചിരുന്ന സാധനങ്ങളെക്കൂടി പേഷ്യൻ സാധനങ്ങളായി വർണ്ണിച്ചിരിക്കുന്നതിനാൽ അറബികളാണു് ഇതിൽ മുമ്പും കൈയ്യും വഹിച്ചിരുന്നതെന്നു് കരുതേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ഇക്കാലത്തു

ദക്ഷിണേന്ത്യയിലും സിലോണിലും നിന്ന് ഒട്ടേറെ ബുദ്ധസന്ന്യാസികൾ മതപ്രചരണാർത്ഥം ചൈനയിൽ സമുദ്രമാർഗ്ഗമായി എത്തി നിവാസമുറപ്പിച്ചതായി രേഖകളുണ്ട്. അക്കാലം തൊട്ട് ചീന സന്ന്യാസികളും സഞ്ചാരികളും സമുദ്രമാർഗ്ഗമായിട്ട മാത്രമാണ് ഇന്ത്യയിലേക്ക് വന്നുകൊണ്ടിരുന്നതും. ഇററ്സിംഗിനെത്തുടന്ന് വന്ന അറുപതു ചീനവിദ്യാർത്ഥികളിൽ ഭൂരിഭാഗവും ക്യാൻടനിൽ നിന്ന് കപ്പൽ കയറി 'പാലംബാങ്ങ്'ലെത്തിയശേഷം പിന്നീട്ടും സമുദ്രയാത്ര ചെയ്ത് സിലോണിലും ദക്ഷിണേന്ത്യയിലും എത്തിച്ചേരുകയാണുണ്ടായത്. ഇക്കാലം മുതൽ ദക്ഷിണേന്ത്യയുമായുള്ള ചീനവാണിജ്യത്തെപ്പററി കൂടുതൽ പൂർണ്ണമായ വിവരങ്ങൾ ചീന റിക്കാർഡുകളിൽ കാണാം. 'ടാംഗ്'വംശ ചരിത്രത്തിൽനിന്ന് ചീനരുടെ ദൃഷ്ടി ഈ വ്യാപാരകാര്യങ്ങളിലേക്ക് കൂടുതൽ പ്രതിപത്തിയോടുകൂടി പതിഞ്ഞു തുടങ്ങിയിരുന്നുവെന്ന് സ്പഷ്ടമാകും. ക്യാൻടനിൽ വന്നിരുന്നവ വലിയ കപ്പലുകളായിരുന്നുവെന്നും ഏണിയുടെ സഹായത്താൽ മാത്രമേ അവയിൽ കയറാൻ കഴിഞ്ഞിരുന്നുള്ളുവെന്നും അറിയാം. വിദേശക്കപ്പലുകളിലെ കപ്പിത്താന്മാരുടെ പേരുകൾ ക്യാൻടനിലുള്ള നാവിക വാണിജ്യ ഇൻസ്പെക്ടരുടെ ആഫീസിൽ രജിസ്റ്റർ ചെയ്യണമെന്ന് ചട്ടം ഏർപ്പെടുത്തി. ക്യാൻടൻ മുതൽ കൊല്ലം വരെയുള്ള മാർഗ്ഗത്തെക്കുറിച്ച് മാത്രമേ ചീന നാവികർക്ക് പരിജ്ഞാനമുണ്ടായിരുന്നുള്ളു. അവിടെ നിന്ന് പേർഷ്യൻ ഉൾക്കടലിലേക്കുള്ള കപ്പൽപ്പാതയെപ്പററി വെറും കേട്ടുകേൾവിയനുസരിച്ചുള്ള അറിവാണ് അവർക്കുണ്ടായിരുന്നത്. ഏ. ഡി. 785-നും 805-നും ഇടയ്ക്ക് സഞ്ചരിച്ച കിയാടാൻ എന്ന ചീനന്റെ വിവരണത്തിൽ നിന്നും പേർഷ്യൻ ഉൾക്കടലിലേക്ക് കൊല്ലം തുറമുഖത്തിൽ നിന്നും തിരിച്ചാൽ തീരം അടുത്തു പോകുന്ന വളഞ്ഞതും ദൂരം കൂടിയതുമായ മാർഗ്ഗത്തെപ്പററി മാത്രമേ അറിഞ്ഞിരുന്നുള്ളുവെന്ന് വ്യക്തമാണ്. നേരിട്ടുള്ള നടുക്കടലിൽ കൂടി സഞ്ചരിക്കാവുന്ന

കപ്പൽപ്പാതയെപ്പററി വേണ്ട വിവരം ചീനനാവികൾക്ക് നല്കുവാൻ അറബികൾ വിമുഖരായിരുന്നുവെന്നു കൂടി കീയാടാൻ പ്രസ്താവിക്കുന്നു. കൊല്ലം വരെ ചീനനാവികർ ധാരാളമായി വരുന്നതു കണ്ടു് അങ്ങോട്ടുള്ള വാണിജ്യത്തിലും അവർ മത്സരിക്കാനിടയാകുമെന്ന ഭയം കൊണ്ടത്രേ അറബികൾ ശരിയായ വിവരം നൽകുന്നതിൽ പരാങ്മുഖത്വം പ്രദർശിപ്പിച്ചതു്.

ഏഴാം ശതവർഷം മുതൽ പ്രബലമായിത്തീർന്ന ക്യാൻടനിലെ അറബിസംഘം ക്രമേണ മററു തുറമുഖങ്ങളിലും അതിൻെറ ശാഖകൾ സ്ഥാപിച്ചു. എ. ഡി. 758-ൽ ക്യാൻടൻ നഗരം ആക്രമിച്ചു് കൊള്ളയിടത്തക്കവണ്ണം അറബികൾ ശക്തന്മാരായിത്തീർന്നുവെന്നു് 'ടാംഗ്' ചരിത്രത്തിൽ നിന്നു വ്യക്തമാകുന്നു. ഇതിനുശേഷം ചീനക്കച്ചവടക്കാർ അറബികൾ മുഖാന്തരമല്ലാതെതന്നെ നേരിട്ടു കൊല്ലം തുറമുഖംവരെ ചീനക്കപ്പലുകൾ കൊണ്ടുവന്നു് കച്ചവടം നടത്താൻ ആരംഭിച്ചു. അതിനു മുമ്പു് ചീനക്കച്ചവടക്കാർ പാലംപോങ്ങ്വരെ മാത്രമേ ധാരാളമായി വന്നിരുന്നുള്ളു. എന്നാൽ ചീനരുടെ ധാരാളമായുള്ള വരത്തുപോക്കിൻെറ ഫലമായി കൊല്ലം നഗരത്തിലെ വാണിജ്യത്തിൻെറ പ്രധാന പങ്കു് അവർക്കായിത്തീർന്നു. കൊല്ലം നഗരത്തിൽ ചീനരുടെ ഒരു പണ്ടകശാലയും നിവാസസ്ഥാനവും സ്ഥാപിച്ചതായി ആദിടയ്ക്കുള്ള സഞ്ചാരികളുടെ വിവരണങ്ങളിൽ നിന്നറിയാം. ആ പണ്ടകശാലയുടേയും കച്ചവടത്തിൻേറയും മേൽനോട്ടം വഹിക്കുന്നതിനായി ഓരോരോ കാലങ്ങളിൽ ചീനത്തുനിന്നും പ്രത്യേകമാളുകളെ നിയോഗിച്ചിരുന്നു. കൊല്ലത്തെ കച്ചവടക്കാരുടെ ഒരു സംഘം ചീനത്തുംചെന്നു് താമസിച്ചിരുന്നുവെന്നു വിശ്വസിക്കേണ്ടതുണ്ടു്. ഇതിൻെറ ഫലമായി ചീനക്കപ്പലുകൾ നിർദ്ദിഷ്ടകാലങ്ങളിൽ കൊല്ലത്തെത്തുമെന്നും കേരളോല്പന്നങ്ങൾ കയററി മടങ്ങുമെന്നും വന്നതോടു കൂടി കൊല്ലം തുറമുഖത്തിൻെറ പ്രാധാന്യം വർദ്ധിച്ചു. കിഴക്കൻ കച്ചവടം അടക്കി വെച്ചിരുന്ന ചീനരുടെ കാല

ത്താണ് കൊല്ലം നഗരത്തിന്റെ ഐശ്വര്യം ഉച്ചകോടിയിലെത്തിയതും. ഇതിനിടക്ക് കൊല്ലം നഗരം ക്രിസ്ത്യാനികളുടെ ദക്ഷിണേന്ത്യയിലെ പ്രധാന കേന്ദ്രമായി വികസിച്ചു കഴിഞ്ഞിരുന്നു. പേർഷ്യായിൽ നിന്ന് ആഗതരായ നെസ്റ്റോറിയൻ ക്രിസ്ത്യാനികളുടെ ഒരു വലിയ സംഘം അവിടെ സ്ഥിരവാസമുറപ്പിച്ചു. നെസ്റ്റോറിയൻ പത്രിയാക്കീസ് പേർഷ്യായിലെ മെത്രാപ്പോലീത്തായ്ക്ക് അയച്ച ഒരെഴുത്തിൽ കൊല്ലത്തെക്കുറിച്ച് പ്രസ്താവിച്ചിരിക്കുന്നതിൽനിന്നും അതിനുണ്ടായിരുന്ന പ്രാബല്യം വെളിവാകും. ക്രിസ്ത്യാനികളുടെ സംഘങ്ങൾ ഒന്നിനൊന്നു പുറകെ മുറയ്ക്ക് വന്നുകൊണ്ടിരുന്നു. മാർസപ്പോർ, മാർപെറോസ് എന്നിവരുടെ നേതൃത്വത്തിൽ എ. ഡി. 823–ൽ ഒരു സംഘം ക്രിസ്ത്യാനികൾ കൊല്ലത്തെത്തി സ്ഥാണുരവി ചക്രവർത്തിയുടെ അനുമതിയോടുകൂടി അവിടെയൊരു പള്ളി സ്ഥാപിച്ചു. ഈ മാർസപ്പോർ ഈശോവിന്റെ പേക്കാണ് ഒരു വസ്തുവിന്റെ സ്ഥിരാവകാശം തരീസാപ്പള്ളിയുടെ അധീനതയിലേക്കു വിട്ടൊഴിഞ്ഞതായി സ്ഥാണുരവിയുടെ തരീസാപ്പള്ളി ശാസനയിലുള്ളതു്. ആ ശാസനത്തിൽ നിന്നും ക്രിസ്ത്യാനികൾക്കു് കൊല്ലം നഗരത്തിലെ വാണിജ്യത്തിൽ കൈകാര്യകർത്തൃത്വം ലഭിക്കാൻ തുടങ്ങിയെന്ന് വ്യക്തമാകും.

ഒമ്പതാംശതകത്തിലുള്ള ചീനക്കച്ചവടത്തെക്കുറിച്ച് ശരിയായ വിവരങ്ങൾ ലഭിക്കുന്നതു് അറബി സഞ്ചാരികളുടെ വിവരണങ്ങളിൽ നിന്നാത്രേ. ഇബൻകർദാദ്ബേ (843) യാക്കൂബ് (880), ഇബ്നൽഫക്കി (902) അബുസെയ്ദ് (950) സുലൈമാൻമസൂദി (950) ഇഷ്ടക്രി (950) ബിരൂണി (980), ഇഡ്റിസി (1150) ഡിമിഷ്കി (1325) ഇബൻബത്തൂത്താ (1355) എന്നിങ്ങനെ ഒട്ടേറെ അറബിസഞ്ചാരികൾ തുടർന്നുള്ള നാലുശതകങ്ങളിലെ ചീനവ്യാപാരത്തെക്കുറിച്ച് പലതരത്തിൽ വർണ്ണിച്ചിട്ടുള്ളതു് ഒട്ടൊക്കെ പ്രകാശം വീശുന്നുണ്ടു്. ഇവരിൽ സുലൈമാനാണ്

ഈ വിവരണങ്ങളുടെ ആദ്യത്തെ ഉറവിടമെന്ത് മററു പലതും അവയെ അന്ധമായി ആവൎത്തിക്കുന്നതായുള്ളവെന്നതിൽ നിന്നും സ്പഷ്ടമാകും. ഒമ്പതാംശതകത്തിന്റെ ആദ്യപാദത്തിൽ ചൈന വരെ സഞ്ചരിച്ച സുലൈമാൻ നേരിട്ടറിഞ്ഞതും അനുഭവിച്ചതുമായ വിവരങ്ങളാണ് നല്കുന്നതു്. പേൎഷ്യൻ ഉൾക്കടലിലെ അന്നത്തെ പ്രധാന തുറമുഖമായ 'സിറാഫി'ൽനിന്ന് തിരിക്കുന്ന വൻതരം ചീനക്കപ്പലുകൾ കൊല്ലം സന്ദൎശിക്കാതെ പോകാറില്ലായിരുന്നുവെന്ന് അദ്ദേഹം പ്രസ്താവിക്കുന്നു. അവ ഓട്ടുപായ് കളും ചുരുട്ടി അഷ്ടമുടിക്കായലിൽ നങ്കൂരമിട്ട് കിടക്കുന്ന കാഴ്ച നയനാനന്ദകരമായിരുന്നുവെന്ന് സുലൈമാൻ വൎണ്ണിച്ചിട്ടുണ്ട്. സിറാഫിൽനിന്നുതിരിച്ച് കാലവൎഷത്തിന്റെ ഗതിനോക്കി അറബിക്കടൽ മുപ്പതുദിവസംകൊണ്ടു താണ്ടി, വലിയചുങ്കം കൊടുത്തു് തുറമുഖത്തു കടന്ന് നങ്കൂരം താഴ്ത്തിവിശ്രമിക്കുന്ന വൻകപ്പലുകൾ അവിടെനിന്നും മുളക്, ഇഞ്ചി, മുതലായ ചരക്കുകൾ കയററിയശേഷമേ പൌരസ്ത്യദ്വീപുകളിലേക്ക് യാത്ര പുറപ്പെടുക പതിവായിരുന്നുള്ളു. സിറാഫിൽനിന്ന് ചൈനയിലെത്തുന്നതുവരെയുള്ള കടൽമാൎഗ്ഗത്തെ സുലൈമാൻ വിസ്തരിച്ചു് വൎണ്ണിക്കുന്നു. ഇബൻ കർദാദ്ബേയും കേരളത്തിലെ അന്നത്തെ തുറമുഖങ്ങളേയും വാണിജ്യാഭിവൃദ്ധിയേയുംപററി കൂടുതൽ വിവരങ്ങൾ നൽകുന്നുണ്ടു്. മീഡിയായിലെ പോലീസ്-അഞ്ചൽ വകുപ്പുകളുടെ മേധാവിയായിരുന്ന ഇദ്ദേഹത്തിന് സൂക്ഷ്മവിവരങ്ങൾ ശേഖരിക്കുന്നതിന് തന്റെ ഉദ്യോഗനില വളരെ പ്രയോജനപ്പെട്ടു. അബുസെയ്ദ് സിറാഫിലെ ഗവൎണ്ണരുടെ മരുമകനായിരുന്നതിനാൽ പൌരസ്ത്യദേശങ്ങളെക്കുറിച്ചു് വിപുലമായ ജ്ഞാനം സമ്പാദിക്കുവാൻ പ്രത്യേകസൌകൎയ്യം അതുകൊണ്ടു ലഭിച്ചിരുന്നു. സിറാഫിലെത്തുന്ന വിദേശവണിക്കുകളോടു് നേരിട്ടു സംസാരിച്ചാണു് പല വിവരങ്ങളും അദ്ദേഹം സംഗ്രഹിച്ചു് തന്റെ ഗ്രന്ഥത്തിൽ വൎണ്ണിച്ചിട്ടുള്ളതു്. ഇവരുടെയെല്ലാം വൎണ്ണനകളിൽ നിന്ന് സിറാഫും കൊല്ലവും

ഈ വാണിജ്യത്തിന്റെ പ്രധാന കേന്ദ്രങ്ങളായി അക്കാലത്തു് പരിലസിച്ചിരുന്നുവെന്നു് സ്പഷ്ടമാകും. ഏ. ഡി. 977-ൽ ഉണ്ടായ ഭയങ്കരമായ ഭൂകമ്പം കൊണ്ടു് സിറാഫ് നഗരത്തിന്റെ ഐശ്വര്യമഹിമയ്ക്കു് വല്ലാത്ത കോട്ടം തട്ടുന്നതുവരെ അതിന്റെ പ്രാധാന്യം നിലനിന്നു. ഇന്ത്യയിലെ സുഗന്ധദ്രവ്യങ്ങളും മററനേകം സാധനങ്ങളും അവിടുത്തെ തെരുവീഥികളിൽ എപ്പോഴും കുമിഞ്ഞു കിടക്കുമായിരുന്നുവെന്നും കച്ചവടം ഒന്നു കൊണ്ടു മാത്രമാണു് സിറാഫിന്റെ ഔന്നത്യമെന്നും എല്ലാ സഞ്ചാരികളും പ്രസ്താവിക്കുന്നുണ്ടു്. കൊല്ലത്തു നിന്നും ചെനൊത്തുന്ന വൻകപ്പലുകൾ അവിടെ എപ്പോഴും താവളമടിച്ചിരുന്നതും ഇന്ത്യൻ കച്ചവടക്കാർ ധാരാളമായി തെരുവീഥികളിൽ കൂട്ടം കൂടിയിരുന്നതും ബഞ്ചമിൻ മുതലായ പല സഞ്ചാരികളുടെ വർണ്ണനയ്ക്കു് വിഷയമായിക്കാണുന്നു.

ഏ. ഡി. 960 മുതൽ 1279 വരെ ചൈന ഭരിച്ചിരുന്ന 'സുംഗ്' രാജവംശത്തിന്റെ കാലത്താണു് ചീനയുമായുള്ള കേരളീയ വ്യാപാരം അത്യുച്ചനില പ്രാപിച്ചതു്. അന്നാട്ടു ചൈനയിലെ ഭരണികളും പിഞ്ഞാണങ്ങളും മററനേകം മൺപാത്രങ്ങളും ലോകവിപണികളിൽ വേണ്ടത്ര പ്രചരിച്ചതു്. ചൈനയുടെ തെക്കേ സമുദ്രതീരത്തിൽ ഈ വ്യവസായം മുന്നേറുകയും വാണിജ്യാഭിവൃദ്ധിയാൽ ജനബാഹുല്യം ക്രമത്തിലധികം വർദ്ധിക്കുകയും ചെയ്തു. ക്യാൻടൻ കൂടാതെ വേറെയും പല തുറമുഖങ്ങളും ഈ വ്യാപാരത്തിന്റെ കേന്ദ്രങ്ങളായിത്തീർന്നു. എററുമതിയേക്കാൾ ഇറക്കുമതി വളരെക്കൂടിയതിനാൽ ചൈനാ സാമ്രാജ്യത്തിന്റെ ആത്ഥികനിലയ്ക്കു് തന്നെ ഏറക്കുറെ തകരാറു് സംഭവിക്കുമെന്ന നിലയിലെത്തി. ഇക്കാരണത്താൽ ചൈനാ ഗവമെൻറു് കച്ചവടം നിയന്ത്രിക്കുന്നതിനു പല കർശന നിയമങ്ങളും നടപ്പിൽ വരുത്തി. നാണയങ്ങളുടെ ക്ഷാമം കൊണ്ടു് 970-ൽ കടലാസ് നാണയങ്ങൾ ആദ്യമായി ഏർപ്പെടുത്തുവാൻ ചൈനീ

സ് ഗവമ്മെൻറ് നിർബദ്ധരായിത്തീൎന്നു. ചീനക്കടലിൽ കടൽ കള്ളന്മാരുടെ വാഴ്ച പ്രബലപ്പെട്ടു വന്നതും വാണിജ്യത്തിനും കപ്പൽ ഗതാഗതത്തിനും അല്പം മാന്ദ്യമുളവാക്കി. ചൈനയിലെ കച്ചവടം ഗവമ്മെൻറിന്റെ കുത്തകയാക്കിത്തീർത്തതിന്റെ ഫലമായി ക്യാൻടണിലെ നാവികവാണിജ്യ വകുപ്പ് വിപുലമാക്കി. ഗവമ്മെൻറല്ലാതെ സ്വകാര്യവ്യക്തികൾ വിദേശവണിക്കുകളോടു നേരിട്ട് ഇടപെടരുതെന്ന് നിരോധിച്ചു. ചൈനയിലെത്തുന്ന സാധനങ്ങൾ ശേഖരിച്ച് സൂക്ഷിക്കുന്നതിനു പ്രത്യേകം ഗവമ്മെൻറു പണ്ടകശാലകൾ എല്ലാ ചൈനീസ് തുറമുഖങ്ങളിലും നിർമ്മിച്ചു. എല്ലാ തുറമുഖങ്ങളിലും നാവികവാണിജ്യവകുപ്പിന്റെ ശാഖകൾ സ്ഥാപിച്ചതോടുകൂടി വിദേശവാണിജ്യം നിയന്ത്രിക്കുവാൻ ഗവമ്മെൻറിനു കഴിഞ്ഞു. സുഗന്ധദ്രവ്യങ്ങളുടെ മേലുള്ള ചുങ്കം ക്രമാതീതമായി വർദ്ധിപ്പിച്ച് സാമാനങ്ങളുടെ നേർപാതിയെന്ന് വ്യവസ്ഥപ്പെടുത്തി. പന്ത്രണ്ടാം ശതകമായപ്പോഴേക്ക് ചീനനാവികർ ദിങ്നിർണ്ണയത്തിന് ഒരുതരം വടക്കുനോക്കിയന്ത്രം ഉപയോഗിച്ചു തുടങ്ങിയതായി കാണുന്നു. അപകടത്തിൽ അകപ്പെടുന്ന കപ്പലുകൾ പ്രാക്കളെ അയച്ച് അപകടസൂചനകൾ നടത്തുന്ന പതിവും നാവികഗതാഗതത്തിന്റെ രക്ഷയ്ക്ക് ഒട്ടൊക്കെ പ്രയോജനപ്പെട്ടു. ചീന വൻകപ്പലുകളിൽ യാത്രക്കാരെ കൂടാതെ കുറെ ഭടന്മാരും സഞ്ചരിച്ചിരുന്നതു് കടൽക്കള്ളന്മാരോട് എതിരിടുവാൻ ഉദ്ദേശിച്ചായിരുന്നു. ഒരു വലിയ ചീനക്കപ്പലിൽ എഴുന്നൂറിലധികം യാത്രക്കാരും ഒരാണ്ടത്തേക്കാവശ്യമുള്ള ഭക്ഷണസാധനങ്ങളും എപ്പോഴും കാണാതിരിക്കയില്ല. ഓടുപാവിടുത്തിയാൽ അവ ആകാശത്തിലെ മേഘസമൂഹങ്ങളോ എന്ന് തോന്നുമെന്ന് ഒരു സഞ്ചാരി കവിസഹജമായ രീതിയിൽ വർണ്ണിക്കുന്നു.

ക്യാൻടനിലെ നാവികവാണിജ്യ ഇൻസ്പെക്ടരായി ഏറിയ കാലം ജോലി നിർവഹിച്ച 'ചൌജൂകപാ' എന്ന ചീനൻ 1178ൽ തന്റെ അറിവിൽപെട്ട കാര്യങ്ങളെല്ലാം സമാഹരിച്ച് 'ചുഫാൻ

പ്രസ്താവിക്കുന്നു. 'യാങ്ടാങ്പി' എന്നൊരു ചീന പ്രഭുവിനെ രാജപ്രതിനിധിയായി ചക്രവർത്തി കൊല്ലത്തേക്കയച്ചു. പ്രസിദ്ധ സഞ്ചാരിയും കുബ്ളായ്ഖാന്റെ വിശ്വസ്ത പ്രതിനിധിയുമായിരുന്ന മാർക്കോപോളോ രണ്ടുപ്രാവശ്യം കൊല്ലം സന്ദർശിച്ചു. ചീന ചക്രവർത്തിയുടെ കീഴിലുദ്യോഗം വഹിക്കുമ്പോൾ ഒരു തവണയും പിന്നീട് സ്വദേശമായ വെനീസിലേക്ക് മടങ്ങുമ്പോൾ രണ്ടാമത്തും പോളോ കൊല്ലത്തുവന്നു. ചീനവ്യാപാരം കൊല്ലം രാജാവിന് വളരെ ആദായകരവും ശക്തിസംവർദ്ധകവുമായിരുന്നുവെന്ന് മാർക്കോപോളോ പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ട്. കൊല്ലം രാജാവായിരുന്ന സംഗ്രാമധീരരവിവർമ്മ ചോളപാണ്ഡ്യരാജ്യങ്ങൾ ജയിച്ചടക്കത്തക്കവണ്ണമുള്ള ഒരു വലിയ സൈന്യം സജ്ജീകരിക്കുന്നതിനാവശ്യമായ ധനം സമ്പാദിച്ചത് കൊല്ലം നഗരത്തിലെ വ്യാപാരം മൂലമാണ്. കൊല്ലത്തെ ഇഞ്ചി കുരുമുളക് മുതലായ ഉല്പന്നങ്ങൾക്ക് ചീനയിൽ നല്ലകമ്പോളം ലഭിച്ചിരുന്നുവെന്നും 'കിൻസേ' എന്നൊരു നഗരത്തിൽതന്നെ പ്രതിദിനം എണ്ണായിരം റാത്തൽ കുരുമുളക് വിററഴിഞ്ഞിരുന്നുവെന്നും അദ്ദേഹം പറയുന്നുവെന്നതിൽ നിന്നും ഈ വ്യാപാരത്തിന്റെ വൈപുല്യത്തെക്കുറിച്ച് നമുക്ക് ഊഹിക്കാം. മരക്കു വിലയിൽ മുപ്പത്തുശതമാനം കപ്പൽക്കൂലിയും പത്തുശതമാനം ഇറക്കുമതിച്ചുങ്കവും മററും കൊടുക്കേണ്ടിയിരുന്നിട്ടും മുളകുവ്യാപാരികൾക്ക് വമ്പിച്ചധനം കുമിയ്ക്കുവാൻ സാധിച്ചിരുന്നുവെന്ന് മാർക്കോപോളോ പ്രസ്താവിക്കുന്നുണ്ട്. കൊല്ലം നഗരത്തിൽ ജൂതന്മാരുടേയും ക്രിസ്ത്യാനികളുടേയും അധിവാസസ്ഥാനങ്ങളുണ്ടായിരുന്നതായി പോളോ പറയുന്നു. കൊല്ലം രാജാവു സ്വതന്ത്രനും മറെറാരു രാജാവിന്റെ മേൽക്കോയ്മയ്ക്കു വശംവദനാകാൻ വിമുഖനുമായിരുന്നു കുരുമുളക്, ഇഞ്ചി, നീലം എന്നീ സാധനങ്ങളത്രേ ചൈനയിലേക്ക് അക്കാലത്ത് കൊല്ലത്തുനിന്നും ധാരാളം കയററി അയച്ചിരുന്നത്. പേർഷ്യൻ ഉൾക്കടലിലെ തുറമുഖങ്ങളിൽനിന്നും ചൈനയിലെ സെയിററൺ മുതലായ വ്യാ

പാരശകന്ദ്രങ്ങളിൽനിന്നും അനവധി ചൊങ്കുകളും ചാമ്പ്രാണികളും എപ്പോഴും കൊല്ലം തുറമുഖത്തിൽ നങ്കൂരമിട്ടു് കാത്തുകിടക്കുക പതിവായിരുന്നു. പനയിൽ നിന്നെടുക്കുന്ന കള്ളും ചാരായവും പോലോ ഇവിടെവെച്ചു് തൃപ്തിയാകുംവണ്ണം അനുഭവിച്ചുവെന്നു് അവയെപ്പററി അതിപ്രശംസ ചെയ്തിരിക്കുന്നതുകൊണ്ടു് അനുമാനിക്കാം. കൊല്ലം നഗരത്തിലെ സാധനസാമഗ്രികളുടെ സമൃദ്ധിയും വിലക്കുറവും പോളോയെ ആശ്ചയ്യപ്പെടുത്തിയതായി സഞ്ചാരവിവരണങ്ങളിൽ സൂചിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടു്. മലബാറിലെ ഏഴിരാജ്യത്തു കുരുമുളകു് മുതലായ ഉല്പന്നങ്ങൾ സുലഭമായിരുന്നുവെങ്കിലും കടൽക്കള്ളന്മാരുടേയും കൊള്ളക്കാരുടേയും ഉപദ്രവം ഹേതുവാൽ കപ്പലുകൾ ആ പ്രദേശങ്ങളിലെ തുറമുഖങ്ങളിൽ അപൂവ്വമായേ എത്തിയിരുന്നുള്ളു. കടൽക്ഷോഭംകൊണ്ടോ മററൊ ആ തുറമുഖങ്ങളിൽ എത്തുവാനിടയാകുന്ന കപ്പലുകളെ കൊള്ളയിടുക പതിവായിരുന്നുതാനും. പോളോവും അതിനുമുമ്പു് ടൃഡലായിലെ ബഞ്ചമിനും കൊല്ലത്തെ വ്യാപാരികളുടെ സത്യസന്ധതയാൽ ആകൃഷ്ടരായെന്നു് രേഖപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു. കച്ചവടക്കാര്യങ്ങളിൽ അവിടത്തെ ജനങ്ങൾ വിശ്വാസയോഗ്യമായി പെരുമാറുന്നു. വിദേശവ്യാപാരികൾ സാധനങ്ങളുമായി തുറമുഖത്തെത്തിയാലുടൻ തന്നെ രാജാവിൻെറ മൂന്നുകാര്യക്കാരന്മാർ കപ്പലിൽവന്നു് അന്വേഷണം നടത്തുകയും എല്ലാ വിവരങ്ങളും രാജാവിനെ ധരിപ്പിക്കയും ചെയ്യും. കപ്പലുകൾ തുറമുഖത്തിൽ കിടക്കുന്നിടത്തോളം അവരുടെ സാമാനത്തെ സൂക്ഷിച്ചു രക്ഷിക്കുന്നതു ഇവരുടെ ചുമതലയാണു്. രക്ഷയെക്കുറിച്ചു രാജാവിൻെറ വാഗ്ദാനം ലഭിച്ചു കഴിഞ്ഞാൽ സാമാനങ്ങൾ തുറന്ന സ്ഥലത്തു ഇട്ടിരുന്നാലും ഭയപ്പെടേണ്ടതില്ല. യാതൊരു നഷ്ടവും ഉണ്ടാകുന്നതല്ല. കൊല്ലം രാജാവിൻെറ ഏതാദൃശമായ നയം വാണിജ്യവർദ്ധനയ്ക്കു പ്രത്യേകം പ്രേരകമായി. കൊല്ലം തുറമുഖത്തിൽ ഈടാക്കിയിരുന്ന ചുങ്കം മററു തുറമുഖങ്ങളിലേതിൽ നിന്നു താരതമ്യേന കുറവുമായിരുന്നുവെന്നത്രേ ബഞ്ചമിൻ വർണ്ണിക്കുന്നതു്.

കുബ്ളായ്ഖാൻെറ മരണശേഷം ചീന വ്യാപാരത്തിന് അല്പം മാന്ദ്യം തട്ടിയതായി കാണുന്നു. അറബികളും മൂറുകളും ആ വ്യാപാരത്തിൻെറ നേതൃത്വം തട്ടിയെടുത്തു. ഇബൻ ബത്തൂത്തായുടെ സന്ദർശനവേളയിൽ ചീനക്കപ്പലുകൾ അഷ്ടമുടിക്കായലിൽ കൂട്ടം കൂടി കിടക്കുന്നതു് കണ്ടതായി രേഖപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു. മലയാളക്കരയിൽ മൂന്നു കൊല്ലത്തോളം കഴിച്ചുകൂട്ടിയ ഇബൻ ബത്തൂത്താ സകലതും നേരിട്ടു കണ്ടു് മനസ്സിലാക്കി വിവരിക്കുന്നതു കൊണ്ടു് അയാളുടെ വർണ്ണനകളിൽ ഏറക്കുറെ യാഥാർത്ഥ്യമുണ്ടു്. ചീനരുടെ കൈവശമിരുന്ന വ്യാപാരം അപ്പോഴേക്കു് അറബികൾ അടക്കിയതായി അയാൾ രേഖപ്പെടുത്തുന്നു. കൊല്ലം ബന്തറിലെ പ്രധാന കാര്യക്കാരൻ ഒരു മഹമ്മദീയനായിരുന്നുവെന്നു മാത്രമല്ല, നഗരത്തിലെ ജനസംഖ്യയിൽ നല്ലൊരു പങ്കു് മഹമ്മദീയരായിത്തീർന്നിരുന്നു. അവരുടെ ആവശ്യത്തിലേക്കായി മനോഹരമായ ഒരു പള്ളിയും സ്ഥാപിച്ചു കഴിഞ്ഞിരുന്നു കൊല്ലത്തെ വാണിജ്യത്തിൽ അറബികൾക്കുണ്ടായ സ്വാധീനശക്തി ചീനബന്ധത്തെ ആകപ്പാടെ ശിഥിലമാക്കി. കോഴിക്കോട്ടും മററു മലബാർ തുറമുഖങ്ങളിലും അറബികൾക്കുണ്ടായ പ്രാബല്യം സാമൂതിരിയുടെ പിൻബലം കൊണ്ടു് ചീന വണിക്കുകളേയും കപ്പലുകളേയും കേരളതീരത്തിൽനിന്നു് ഓടിക്കുവാൻ സാധിച്ചു. അതോടു കൂടി കേരളവും ചൈനയുമായി പല ശതവർഷങ്ങളായി നടന്നുവന്ന ദീർഘബന്ധത്തിനു് വിരാമം വന്നു. ഏ. ഡി. 1350-ൽ 'വാംഗ്ടയുവാൻ' എന്നൊരു ചീനക്കച്ചവടക്കാരൻ കൊളമ്പു്, മാലദ്വീപം, കൊല്ലം, കായംകുളം, ഏഴി, കോഴിക്കോടു് മുതലായ തുറമുഖങ്ങൾ സന്ദർശിച്ചു് അന്നത്തെ ചീനവ്യാപാരത്തെക്കുറിച്ചു എഴുതിയിട്ടുള്ള വിവരണത്തിൽനിന്നു് അതിൻെറ ആസന്നമായ അധഃപതനം ഊഹിക്കാവുന്നതാണു്. പതിനഞ്ചാം ശതകത്തിൻെറ ആദ്യപാദത്തിൽ "മിംഗ്"വംശത്തിലെ മൂന്നാമത്തെ ചക്രവർത്തി ചീന വ്യാപാരത്തിൻെറ പുനരുദ്ധാരണത്തിനായി

'ചെങ്ങ്ഹോ'യുടെ നേതൃത്വത്തിൽ ഒരു ചീന നാവികസംഘത്തെ ഏഴു പ്രാവശ്യം കേരളത്തിലേക്കും മററും അയച്ചിട്ടും പറയത്തക്ക പ്രയോജനം ഉണ്ടായില്ല. അയാളുടെ സംഘത്തിലുൾപ്പെട്ടിരുന്ന 'ഫീഹിസിൻ' 'മാഹ്വാൻ' എന്നിവരും ചൈനയ്ക്കു് വ്യാപാരബന്ധമുണ്ടായിരുന്ന രാജ്യങ്ങളെക്കുറിച്ചു് ദീർഘവിവരങ്ങൾ നൽകുന്നുണ്ടു്. പറങ്കികളുടെ ആഗമനകാലത്തു് കൊല്ലം, കോഴിക്കോട്ടു് തുടങ്ങിയ തുറമുഖങ്ങളിൽ വ്യാപാരാധിപത്യം വഹിച്ചതു് മിക്കവാറും അറബികൾ തന്നെയാണു്. പറങ്കികൾ പോർത്തുഗലിൽ കൊണ്ടുപോയ കൊടുങ്ങല്ലൂർകാരനായ ഔസേപ്പു് എന്നക്രിസ്ത്യാനി പ്രസ്താവിക്കുന്നതു് ചീനവ്യാപാരം നിശ്ശേഷം നിലച്ചു പോയെന്നും അറബികൾ കേരളതുറമുഖങ്ങളിലെ കച്ചവടം കൈക്കലാക്കിയെന്നുമാണു്. കുബ്ലായ്ഖാൻെറ കാലത്തിനുശേഷം മിക്കവാറും ക്ഷയോന്മുഖമായ കേരളചീനവ്യാപാരം അറബികളുടെ ആധിപത്യത്താൽ അടവുമുടവും തട്ടി നാമാവശേഷമായി.

ഇങ്ങനെ പതിനാലാം ശതവർഷംവരെ അഭംഗുരമായി നടന്നുവന്ന ചൈനയും കേരളവുമായുള്ള വാണിജ്യബന്ധം കേരള സംസ്കാരത്തിലും സാമ്പത്തികാഭിവൃദ്ധിയിലും മററും കൊല്ലം നഗരത്തിൻേറയും രാജാവിൻേറയും പ്രശസ്തിയിലും അതിൻെറ അഴിയാത്ത ഛായങ്ങൾ പതിച്ചിട്ടുണ്ടു്. ഈ വ്യാപാരം തീരെ നശിക്കുന്നതിനു് മുമ്പാണു് ഉണ്ണുനീലി സന്ദേശത്തിൻെറ രചനയെന്നതിലേക്കു് അതിലെ:—

'ചോങ്കം ചമ്പ്രാണിയുമുടനുടൻ വന്ന ചോണാടനും കൊ
ണ്ടാക്രാമന്തീ ജലധിമഖിലം നിന്നുടേ കീർത്തിപോലേ'

എന്നും,

'രത്നശ്രേണീ കനകനികരം കാഴ്ചയും വെച്ചു കാണ്മാൻ
തിങ്ങിക്കൂടും പുനരറികിലോ നാവികാനാം നികായം'

എന്നുമുള്ള പംക്തികൾ ഏററക്കുറെ തെളിവാണുതാനും.

(മാതൃഭൂമി ആഴ്ചപ്പതിപ്പു്)

XI അത്ഥഭേദോപാധികൾ

പദങ്ങളുടെ പൊരുൾമാററത്തിനുള്ള ഉപാധികളെന്തെല്ലാമെന്നു് സാമാന്യമായി പരിശോധിക്കുന്നതു് കൌതുകകരമായിരിക്കും. രൂപവിപരിണാമംപോലെ, വിവിധങ്ങളായ സാഹചര്യങ്ങളിൽ സംഭവിക്കുന്ന അത്ഥഭേദങ്ങൾ പ്രത്യവലോകനം ചെയ്യേണ്ടതു് നിഘണ്ടുകാരൻെറ പ്രധാന ചുമതലയത്രേ. അത്ഥവിപരിണാമങ്ങൾ മാനസികവ്യാപാരത്തിൽ അധിഷ്ഠിതമാകയാൽ അവയുടെ വൈവിധ്യം ആരേയും ആശ്ചര്യപ്പെടുത്താതെയിരിക്കയില്ല. ഉച്ചാരണപ്രയുക്തമായ രൂപവിപരിണാമത്തിൽ ശബ്ദജനനേന്ദ്രിയങ്ങളുടെ പ്രവത്തനമാണു് പ്രാമുഖ്യം വഹിക്കുന്നതു്; എന്നാൽ അത്ഥവിപര്യയം ശാരീരികപ്രവത്തനത്തിൻെറ ഫലമല്ല; അതിൻെറ അടിസ്ഥാനം കേവലം മാനസികമാണുതാനും. ഇക്കാരണത്താൽ അതിൻെറ ഉപാധികളെ തരംതിരിക്കുന്നതിനും വിശദപ്പെടുത്തുന്നതിനും പ്രയാസമേറും. രൂപഭേദങ്ങൾ ശബ്ദങ്ങളുടെ ഉച്ചാരണസംബന്ധമായ നിയമങ്ങൾക്കു് എപ്പോഴും വിധേയമാണു്. എന്നാൽ അത്ഥഭേദങ്ങൾക്കു് അത്രമാത്രം ചിട്ടയും മുറയും മാനവമനസ്സിൻെറ കുടിലവും വിവിധവുമായ പ്രവത്തനരീതിയാൽ കൈവരുന്നുമില്ല.

അത്ഥപരിണാമത്തിൻെറ പിന്നിലുള്ള ചേഷ്ടകളിൽ ഒട്ടും അപ്രധാനമല്ലാത്ത ഒന്നത്രേ ഉപമ, രൂപകം തുടങ്ങിയ അലങ്കാരങ്ങളുടെ പ്രയോഗം. അത്ഥം സ്പഷ്ടമാക്കുവാനുള്ള ശ്രമങ്ങളിൽ സന്ദർഭോചിതങ്ങളായ അലങ്കാരങ്ങളെ പലപ്പോഴും ആശ്രയിക്കേണ്ടിവരുമല്ലൊ. മിക്കവാറും അസ്പഷ്ടങ്ങളും ദുർഗ്രഹങ്ങളുമായ ആശയങ്ങളെ ഒരുപമയൊ രൂപകമൊ ഉപയോഗിച്ചു് വിശദമായി പ്രകാശിപ്പിക്കാൻ സാധിക്കുന്നതാണു്. വൈശദ്യത്തിനും സ്പഷ്ട

ത്ഥ്യം വേണ്ടി അലങ്കാരം പ്രയോഗിക്കുവാനുള്ള പ്രവണതയുടെ പ്രാബല്യം അർത്ഥവികാസത്തിന് വഴിതെളിക്കും.

"..............അവളുടെ വയറ്റിൽ
പ്പൊന്നാണിൽ മാണിക്കമല്ലോ"
'..............കാമകാന്താം,
നേത്രശ്രേണീ മധുപനളിനീം'
'സൌന്ദര്യാർണ്ണവപൂർണ്ണചന്ദ്രസുഷമാ
സൌജന്യകല്ലോലിനീ
സൌഭാഗ്യാമൃതവാപികാ മധുരതാ
മാണിക്യമഞ്ജൂഷികാ'

എന്നും മററുമുള്ള ചമത്കാരപ്രയോഗങ്ങളിൽ 'പൊന്നു' 'മാണിക്യം, 'കല്ലോലിനി' 'വാപികാ' എന്നുതുടങ്ങിയ പദങ്ങൾക്കു് ഏറക്കുറെ അർത്ഥവികാസങ്ങൾ ഉണ്ടാകുന്നുണ്ടല്ലോ. ഇതുപോലെ, 'തേങ്ങയുടെ കണ്ണു്' 'നദിയുടെ മുഖം' 'വാളിന്റെ വല്ലു്', 'മേശയുടെ കാലു്', 'കസേരയുടെ കയ്യു്', 'ഉള്ളിയുടെ തൊലി'; 'ആപത്തിന്റെ വായു്' എന്നും മററും നാം സാധാരണ പറയാറുള്ളതു് ഈ അലങ്കാരപ്രവണതയുടെ പ്രേരണയാലത്രേ. അസ്പഷ്ടവും ബാഹ്യവുമായ സാദൃശ്യമാണു് ഈ രൂപകപ്രയോഗത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനം. ഇതുകൊണ്ടു് ആ പദങ്ങളുടെ അർത്ഥത്തിനു് യാതൊരു വ്യത്യാസവും വന്നിട്ടില്ലെന്നു് പ്രഥമദൃഷ്ടിയിൽ തോന്നിയേക്കാം. എന്നാൽ ജീവജാലങ്ങളുടെ അവയവങ്ങളെ കുറിക്കുന്നതിനു മാത്രം ഉപയോഗിച്ചിരുന്ന പദങ്ങൾക്കു് അല്പം ശക്തി വർദ്ധിക്കുന്നുവെന്നതിനു് സംശയമില്ല. പുതിയ പദാർത്ഥങ്ങളെ നിർദ്ദേശിക്കുമ്പോൾ അർത്ഥപരിധി വിശാലമാകുന്നു. ബാഹ്യമായ അല്പസാദൃശ്യത്തെ ആധാരമാക്കി രൂപകാദ്യലങ്കാരങ്ങൾ പ്രയോഗിക്കുന്നതോടുകൂടി സങ്കേതിത പദാർത്ഥങ്ങളുടെ പരിധി ചേതനങ്ങളിൽനിന്നു് അചേതനങ്ങളിലേക്കു് വ്യാപിക്കുന്നുവെ

ന്ന് ഈ ഉദാഹരണങ്ങൾ പ്രസ്പഷ്ടമാക്കുന്നു. മററു ചിലപ്പോൾ കാലവാചികളായ പദങ്ങളെ സ്ഥലവാചികളായി രൂപക മര്യാദ പ്രകാരം പെരുമാറുമ്പോൾ അർത്ഥവ്യാപ്തി പ്രത്യക്ഷമാകും. ഓരോ പഞ്ചേന്ദ്രിയവും വഴി ലഭിക്കുന്ന അവബോധങ്ങളെ മററവയേ സംബന്ധിച്ച് ഉപയോഗിക്കുമ്പോഴും ഏറക്കുറെ അർത്ഥവ്യാപ്തി ഉണ്ടാകുന്നു. ശാരീരികാവസ്ഥകളെ പ്രകടിപ്പിക്കുന്ന പദങ്ങളെ മാനസികാവസ്ഥകളെ ദ്യോതിപ്പിക്കുന്നതിനു് പ്രയോഗിക്കുന്നതും അപൂർവ്വമല്ല. ഒരു പതിഭക്തയായ സ്ത്രീയെ 'സാവിത്രി'യെന്നും സത്യസന്ധനായ പുരുഷനെ 'ഹരിശ്ചന്ദ്ര'നെന്നും ഏഷണിക്കാരനെ 'നാരദ'നെന്നും ഒരു കവിയെ 'അഭിനവ കാളിദാസ'നെന്നും മററും നിർദ്ദേശിക്കുമ്പോഴും ആ സംജ്ഞാനാമങ്ങൾക്കു് അർത്ഥവികാസം ഉണ്ടാകുന്നുണ്ടല്ലോ. ഇങ്ങനെ ഉപമ, രൂപകം, മുതലായ അലങ്കാര പ്രയോഗം അർത്ഥഭേദകാരണങ്ങളിൽ ഒട്ടും അപ്രധാനമല്ല തന്നെ.

സാമുദായികാചാരവും അർത്ഥഭേദവും തമ്മിലുള്ള വേഴ്ചയും പരിഗണനാർഹമത്രെ. മിക്ക ഭാഷകളിലും മററുള്ളവരോടു് ആദരവും ബഹുമാനവും പ്രദർശിപ്പിക്കുന്നതിനു് പദപ്രയോഗത്തിൽ ചില സവിശേഷതകൾ കാണാവുന്നതാണു്. പൂജകാർത്ഥമായി മദ്ധ്യമപുരുഷബഹുവചനരൂപമായ 'നിങ്ങൾ' എന്നതു തന്നെയാണു് ഏകവചനത്തിലും സ്വീകൃതമായിരിക്കുന്നതു്. ആശ്രിതവർഗ്ഗം പ്രഭുക്കളോടുള്ള പെരുമാററത്തിൽ വിനയദ്യോതകമായ ആചാരവാക്കുകൾ ഉപയോഗിക്കുക ഏതൊരു സമുദായത്തിലും സർവ്വസാധാരണമാണുതാനും. പ്രഭുവിൻെറ പ്രവൃത്തികളെ മേനിപിടിപ്പിച്ചും തൻെറ പ്രവൃത്തികളെ ഇടിച്ചു താഴ്ത്തിയും പറയുവാൻ ആശ്രിതൻ എപ്പോഴും ഒരുക്കമാണു്. നാടുവാഴികളും മാടമ്പിമാരും നമ്പൂതിരിമാരും തമ്പുരാക്കന്മാരും നടമാടിയതും ഫ്യൂഡൽ വ്യവസ്ഥ സാർവ്വത്രികമായിരുന്നതുമായ കേരളത്തിൽ ആചാരഭാഷയ്ക്കു് അനിയന്ത്രിതമായ പ്രചാരമുണ്ടു് കാലത്തിൻെറ

പോക്കിൽ സംസ്കാരാഭിവൃദ്ധിയുടേയും സ്വാതന്ത്ര്യബോധത്തിന്റേ യും പ്രേരണകൊണ്ടു് ക്രമേണ അതു് ലുപ്തപ്രചാരമായിത്തീരുന്ന ണ്ടെങ്കിലും കോവിലകങ്ങളിലും ഇല്ലങ്ങളിലും ഇന്നും തീരെ തി രോധാനം ചെയ്തിട്ടില്ല. ഉച്ചനീചത്വങ്ങളെ നിർദ്ദേശിക്കുന്ന തിന് തദനുഗുണങ്ങളായ പ്രത്യേക പദങ്ങൾ ഉപയോഗിച്ചുവരു ന്നു. രാജാവൊ പ്രഭുവൊ അന്ത്യശ്വാസം വലിച്ചാൽ 'തീപ്പെട്ടുക' യായി. കൊട്ടാരത്തിലേയൊ ഇല്ലത്തേയൊ തമ്പുരാട്ടി 'പെറുക' ല്ല, 'തിരുവയറൊഴിക'യാണു്. രാജാവു് എപ്പോഴും 'കല്പിക' യേയുള്ളൂ. 'തൃപ്പാദവും' 'തിരുമുമ്പും' 'തിരുമനസ്സും' 'തിരുവുള'വും സേവകജനങ്ങളുടെ സംഭാഷണത്തിൽ പ്രാർത്ഥന മുന്നിട്ടു നിൽക്കും. രാജാവു 'ഒപ്പി'ടുകയല്ല, 'തുല്യം ചാർത്തു'ന്നു; 'നോക്കു'കയല്ല' 'തൃക്കൺ പാർക്ക്'യേയുള്ളൂ. പല്ലു തേക്കുമ്പോൾ 'തിരുമുഖം വിളക്കും', ക്ഷൌരം ചെയ്യിക്കുന്നതു് 'അങ്കം ചാർത്തുക'യാണു്. കുളിക്കുന്നതു്: 'കടവിലെഴുന്നള്ളുക'യും കിടക്കുന്നതു് 'പള്ളികൊള്ളുക'യുമത്രേ. സേവകജനങ്ങൾ അവരുടെ പ്രവൃത്തികളെ താഴ്ത്തിപ്പറഞ്ഞു് വിനയം പ്രകടിപ്പിക്കുന്നതിനും പ്രത്യേകപദങ്ങളെ സമാശ്രയി ക്കുന്നു. അവർ കുളിക്കുന്നതു് 'ചേറു നനയ്ക്ക'യാണു്; പോകുന്ന തു് 'വിടകൊള്ളുക'യും. മരിക്കുമ്പോൾ 'കാട്ടു മറി'യും; രോഗം 'പട്ടകാല'മാണു്. അവരുടെ വീട്ടു് മാളികയായാലും 'കുപ്പമാടം' തന്നെ. അവർ 'ആഹരി'ക്കുന്നതു് 'കല്ലരി'തന്നെ. അവക്കു് എ പ്പോഴും ലഭിക്കുന്നതു് 'നെല്ലരിർ' മാത്രം. അവർ നാഴികയ്ക്കു നാല്പതുവട്ടം മുറുക്കുന്ന വെററില 'പഴുത്തിലക്കാററു്' ആണു്. അവരുടെ ചക്രമോ വെള്ളിയായിരുന്ന കാലത്തും 'ചെമ്പുകാശു' തന്നെ. അവരുടെ ഭക്ഷണം എപ്പോഴും 'കരിക്കാടി' മാത്രം. പൂ ജകാത്ഥം വ്യഞ്ജിപ്പിക്കുന്നതിന് 'തിരു', 'തൃ', 'പള്ളി' 'ചാത്തു്' എന്നിവയെ പദങ്ങളുടെ മുമ്പിലും പിന്നിലും പ്രായേണ ചേർത്തു വരുന്നു. ദേശഭേദമനുസരിച്ചു് ആചാരവാക്കുകളിൽ അല്പാല്പം വ്യത്യാസം തെക്കും വടക്കും തമ്മിൽ കാണാം. വടക്കു് 'തീപ്പെ

ട്ടക്'യാണെങ്കിൽ തെക്കർക്ക് 'നാട്ട നീങ്ങുകയേ'യുള്ളു. 'കോട്ടമറിയുന്ന'തിന് തെക്കർക്ക് 'കുററം പിഴയ്ക്കു'യാണ്. തെക്കരുടെ 'വെള്ളിയടക്ക മുക്ക്'', വടക്കർക്ക് 'വെള്ളിമാനാട്ടുമല'യാണ്. അതുപോലെ തെക്കരുടെ 'എണ്ണക്കാപ്പു'' 'ഓലപ്പെണ്ണ'യായി മാറും. രോഗം തെക്കർക്ക് 'ആലസ്യ'മാണെങ്കിൽ വടക്കർക്ക് 'ശീലായ്മ'യാകും. ഇങ്ങനെ ആചാരവാക്കുകളുടെ നിരന്തരപ്രയോഗം അർത്ഥഭേദത്തിന് ധാരാളം ഇട നൽകുന്നു.

സാമൂഹ്യനിലയും സംസ്കാരനിലവാരവും അർത്ഥവിപരിണാമത്തിന് മറെറാരു വിധത്തിലും വഴി തെളിക്കുന്നു. സമുദായസാഹചര്യങ്ങളുടെ വ്യത്യാസമനുസരിച്ച് പദങ്ങളുടെ അർത്ഥവും മാറിക്കൊണ്ടിരിക്കും. ലത്തീൻഭാഷയിലെ 'പെക്കസ്',' (സംസ്കൃതത്തിലെ പശു) എന്നതിന് ഇൻഡോ യൂറോപ്യൻ ജനതകളിൽ ചില വർഗ്ഗക്കാരുടെയിടയിൽ 'ആട്'' എന്നർത്ഥം ചുരുങ്ങിക്കാണുന്നതു് അവർ അജപാലന്മാരായി കഴിഞ്ഞു കൂടിയിരുന്ന സാമൂഹ്യസ്ഥിതിക്കു് തെളിവാണ് റോമൻ സംസ്കാരത്തിന്റെ ആദിമദശകളിൽ ഒരുത്തന്റെ സ്വത്ത് അയാളുടെ കന്നുകാലികളുടെ സംഖ്യയെ ആശ്രയിച്ചിരുന്നതിനാൽ 'പെക്കസി'ന്റെ രൂപഭേദമായ 'പെക്കുലിയം' എന്ന പദത്തിന് 'സ്വകാര്യസ്വത്തെ'ന്നർത്ഥം അംഗീകൃതമായി. സംസ്കാരം മുന്നോറിയപ്പോൾ അതിന് പണം എന്നർത്ഥം വന്നു ചേർന്നു. ട്യൂട്ടോണിക് ഭാഷയിലെ അതിന്റെ രൂപത്തിൽ നിന്നാണ് ഇംഗ്ലീഷിലെ 'ഫീ'യുടെ ആഗമം. പദങ്ങളുടെ ചരിത്രം സമുദായസ്ഥിതിയെക്കുറിച്ച് ഊഹിക്കുന്നതിന് പലപ്പോഴും സഹായകരമാണ്. ഇംഗ്ലീഷിലെ 'ഡീയർ' (മാൻ) എന്ന ശബ്ദത്തിന്റെ നിഷ്പത്തിയും അർത്ഥഭേദങ്ങളും പരിശോധിക്കുന്നതായാൽ ഇതു് വെളിപ്പെടും. ഇൻഡോ യൂറോപ്യനിലെ അതിന്റെ മൂലപദത്തിന് 'ശ്വസിക്കുക' എന്നു മാത്രമായിരുന്നു ആദ്യത്തെ അർത്ഥം. അതിൽ നിന്നും 'ശ്വസിക്കുന്ന ജന്തു'വെന്നർത്ഥം പിന്നീട് പ്രചാരത്തിലായി. ഇംഗ്ലീഷിലെ 'ആനിമൽ'

എന്നതിന്റെയും യാഥാത്ഥ്യം ഇതു തന്നെ. ജമ്മാനിക് ഭാഷയിലെ 'ടീയർ' എന്നതിന് 'വന്യമൃഗം' എന്നാത്ഥമുണ്ടായിരുന്നു് ഇംഗ്ലീഷിൽ 'ഡീയറാ'യി രൂപഭേദം പ്രാപിച്ചപ്പോൾ 'മാൻ' എന്ന അത്ഥഹ്രാസം സംഭവിച്ചു. ആംഗ്ലേയക്ക് അവരുടെ നായാട്ടിൽനിന്ന് ഏററവും സുലഭമായ വന്യമൃഗം മാൻ മാത്രമായിരുന്നതിനാലാണ് ഈ അത്ഥപരിണാമം ഉണ്ടായതു് ഇൻഡോ യൂരോപ്യനിലെ മൂലപദത്തോട് നിരുക്തപ്രകാരം സംബന്ധപ്പെട്ടതാണ് 'ഗാഡ്' (ദൈവം) ഗോസ്റ്റ് (പ്രേതം) എന്നീ ആംഗ്ലേയപദങ്ങൾ. 'ജീവൻ' 'ആത്മാവ്' എന്നത്ഥമുണ്ടായിരുന്ന ഈ മൂലപദത്തിന്റെ നിരുക്ത സംബന്ധമായ കൂട്ടുകെട്ടിലുൾപ്പെട്ടതത്രേ സംസ്കൃതത്തിലെ 'ധൂസരം', 'ധൂളി', 'ധൂകം' 'ധൂപം' 'ധ്വംസം' എന്ന തുടങ്ങിയ പദങ്ങളും. ഒരേ പ്രകൃതിക്ക് ഭിന്നസാമൂഹ്യ ചാത്ത്യങ്ങളിൽ എന്തെല്ലാം രൂപപരിണാമങ്ങളും അർത്ഥവികാസങ്ങളും ശാഖോപശാഖമായി വികസിച്ചു് തഴച്ചുമെന്ന് ഇതിൽനിന്നറിയാം. ഏതൊരു ഭാഷാഗോത്രത്തിന്റെയും ചരിത്രത്തിൽ മൂലഭാഷയിലെ പദങ്ങൾ ശാഖാഭാഷകളിൽ രൂപത്തിലും അത്ഥത്തിലും വികാസം പ്രാപിച്ചു് ഹ്രാസവികാസങ്ങളോടു കൂടി പരിലസിക്കുന്നതായി കാണാം. സാംസ്കാരിക നിലയും സാഹചയ്യങ്ങളും പരിണാമത്തിന് ഏറക്കുറെ നിയാമകമായിരിക്കും.

ഒരു ആശയത്തിന്റെ പ്രകാശനത്തിന് സമുചിതമായ പദം കിട്ടാതെ വരുമ്പോൾ അതിനോട് അല്പബന്ധമുള്ള പദം പ്രയോഗിക്കുന്ന സ്വഭാവം അത്ഥവിപരിണാമത്തിന്റെ വിവിധോപാധികളിൽ വേറൊന്നത്രേ. വിവക്ഷിതത്തെ ഏററക്കുറച്ചിൽ കൂടാതെ പ്രകടിപ്പിക്കുന്നതിന് പയ്യാപ്തമായ പദം എപ്പോഴും ലഭിച്ചുവെന്നു വരികയില്ല. ആ സന്ദർഭങ്ങളിൽ അതിനോടടുത്തു ബന്ധമുള്ള പദം പ്രയോഗിക്കുന്നതിന് പലരും നിർബദ്ധരായിത്തീരും. അശോകന്റെ കാലത്തു ഒരുതരം സന്യാസിമാരെക്കുറിച്ചിരുന്ന 'പാഷണ്ഡ' ശബ്ദം 'കള്ളൻ' എന്നാത്ഥത്തിൽ ചില

ഉത്തരേന്ത്യൻ ഭാഷകളിൽ പ്രചാരമുണ്ട്. സംസ്കൃതത്തിലെ 'വിവേക'ത്തെ 'അന്തഃക്കരണം' എന്നർത്ഥത്തിൽ ബംഗാളിയിലും 'നല്ലപെരുമാററം' എന്നർത്ഥത്തിൽ ഗുജരാത്തിയിലും പ്രയോഗിച്ചു കാണാം. സംസ്കൃതത്തിൽനിന്നും മലയാളം സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ള പല പദങ്ങളേയും അശ്രദ്ധയും നിഷ്കൃഷ്ക്കുറവും കൊണ്ടു അവയുടെ ധാത്വർത്ഥത്തിൽനിന്ന് അല്പം ഭിന്നമായ അർത്ഥത്തിലാണു പ്രയോഗിച്ചു വരുന്നതു്. മലയാളത്തിൽ സ്വീകൃതങ്ങളായ സംസ്കൃതപദങ്ങളിൽ വന്നുചേർന്നിട്ടുള്ള അർത്ഥവ്യതിയാനങ്ങൾപോലെ മറേറതെങ്കിലും ഭാഷയിലുണ്ടായിട്ടുണ്ടോ എന്നു സംശയമാണ്. വിവക്ഷിതാർത്ഥം 'പതുക്കെ' എന്നാണെങ്കിൽ 'സാവധാനം' എന്നു മലയാളി പലപ്പോഴും ഉപയോഗിക്കും. മൂലാർത്ഥവുമായി അല്പബന്ധമുള്ള നവീനാർത്ഥത്തിൽ പ്രയോഗിക്കുന്നതിന്, 'വർത്തമാനം' 'സംസാരം', 'അഭ്യാസം', 'അവകാശം', 'അവധി' 'ശിക്ഷ' എന്നു തുടങ്ങിയവ ഉദാഹരണങ്ങളാണ്. പ്രയോക്താവിൻെറ ഉദാസീനതയൊ അശ്രദ്ധയൊ കൊണ്ടു് പദങ്ങളുടെ വിശേഷിച്ചും, പരകീയ പദങ്ങളുടെ അർത്ഥത്തിന് വിവിധസാഹചര്യങ്ങളിൽ അർത്ഥഭേദം ഉണ്ടാകുന്നു. സാമാന്യ വ്യവഹാരഭാഷയിൽ തന്നെ സംസ്കൃതപദങ്ങൾക്കു ധാരാളം അനുപ്രവേശം സിദ്ധിച്ചിരുന്നതിനാൽ അർത്ഥപരിണാമത്തിനു സാദ്ധ്യത വർദ്ധിക്കയും ചെയ്തു. സാഹിത്യഭാഷയിൽ മാത്രമേ അവയെ സ്വീകരിച്ചിരുന്നുള്ളുവെങ്കിൽ അർത്ഥത്തിനു ഇത്രമാത്രം മാററങ്ങളും മറിച്ചിലുകളും ഉണ്ടാകുമായിരുന്നില്ല. സാമാന്യവ്യവഹാരത്തിൻെറ ആധിക്യംകൊണ്ടു് കൈവന്ന അഭിവൃദ്ധിയാണ് അർത്ഥഭേദങ്ങൾക്കു ഉത്തേജകമായതും. 'നടന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതു്' എന്നർത്ഥമുള്ള 'വർത്തമാനം, 'വൃത്താന്തം', 'സംഭാഷണം' എന്നർത്ഥങ്ങളിൽ കൂടി സങ്കേതിതമായി അർത്ഥവികാസം പ്രാപിക്കുന്നു. 'അതിരു്' എന്നർത്ഥമുള്ള 'അവധി' 'ഒഴിവെ'ന്നർത്ഥത്തിൽ വന്നുചേരുന്നതു് സ്ഥൂലമായ അവയുടെ ബന്ധത്തെ ആശ്രയിച്ചത്രേ. 'കല്യാണം', 'സംബന്ധം',

'ഭാഗവതർ', 'പരിഷ്കാരം', 'വക്കാണം', 'ഫലിതം', 'പിത്തം' 'നിർവ്വാണം' എന്ന തുടങ്ങിയ പദങ്ങളിലും അർത്ഥഭേദം പ്രത്യക്ഷമാകുന്നതു് ഒരു പദത്തിനുപകരം അല്പബന്ധമുള്ള മറെറാരു പദം പ്രയോഗിക്കുന്ന സ്വഭാവത്താൽ സംജാതമായതുമാണു്.

മനഃപ്പൂർവ്വമായി സ്പഷ്ടാർത്ഥങ്ങളായ പദങ്ങളെ പരിത്യജിച്ചു് വെറും സൂചക പദങ്ങളെ ഗോപനീയതയ്ക്കുവേണ്ടി പ്രയോഗിക്കുന്നപതിവും അർത്ഥഭേദത്തിനു് നിദാനമാകുന്നു. മറെറാരാളുടെ വികാരങ്ങളെ അസഹ്യപ്പെടുത്താതിരിക്കാനും അസന്തുഷ്ടികരങ്ങളായ വാർത്തകളെ പെട്ടെന്നു് പൊട്ടിച്ചു വിടാതിരിക്കുവാനും മറവുമായിട്ടാണു് ഈ സമ്പ്രദായം അംഗീകരിച്ചു വരുന്നതും. ഒരു ക്ഷുരകനെ ആ പേരു പറയാതെ 'വൈദ്യർ' 'പണ്ഡിററു്' എന്നൊക്കെ നിർദ്ദേശിക്കുന്നതു് ഇതു കൊണ്ടത്രേ. ഉത്തരേന്ത്യയിൽ അരിവെപ്പുകാരനെ 'മഹാരാജു്' എന്നും വേലക്കാരനെ 'താക്കൂർ' എന്നും സാധാരണയായി വിളിച്ചു വരുന്നതും ഇതേ ആവശ്യത്തിനു തന്നെ. നമ്മുടെ അടിമയെ 'സഹായി'യെന്നു് പരിഗണിച്ചു് പെരുമാറുന്നതിൻേറയും കാരണം മറെറാന്നുമല്ല. 'മരിച്ചു'വെന്നതിനു പകരം 'സ്വർഗ്ഗം പൂകി', 'ഭൂതലവാസം വെടിഞ്ഞു്', 'പരലോകം ഗമിച്ചു', 'ദൈവ സന്നിധിയിലേക്കു പോയി' എന്നും മറവും വളച്ചു കെട്ടിപ്പറയുന്നതിൻെറ രഹസ്യവും ഇതു തന്നെ. മതത്തേയും അന്ധവിശ്വാസത്തേയും അടിസ്ഥാനമാക്കി ചില പദങ്ങൾ നിഷിദ്ധങ്ങളായി പരിഗണിക്കപ്പെടുകയാൽ മറവു പദങ്ങൾ പകരം പ്രയോഗിക്കേണ്ടി വരുന്നു. ചില പ്രാചീന സമുദായങ്ങളുടെ ഇടയിൽ ദൈവത്തിൻെറ നാമം എപ്പോഴും ഉച്ചരിക്കരുതെന്നു് നിർബന്ധമുണ്ടായിരുന്നതിനാൽ ആണു് ഹീബ്രൂ ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ 'ജഹോവാ'യ്ക്കു പകരം YHWH എന്നു് നാലക്ഷരങ്ങൾ മാത്രം എഴുതി വന്നിരുന്നതു്. ഇംഗ്ലീഷുനാടകങ്ങളുടെ അഭിനയത്തിൽ ദൈവത്തിൻെറ നാമം ഉച്ചരിക്കപ്പെടരുതെന്നു് ജയിംസ് ഒന്നാമൻ എന്ന രാജാവിൻെറ കാലത്തു് ചട്ടം തന്നെ

പ്രബലമായുണ്ടായിരുന്നു. ഷേക്സ്പീയരുടെ നാടകങ്ങളുടെ ആദ്യത്തെ പ്രസാധനത്തിൽ ആ പംക്തികൾ ചേർത്തിരുന്നില്ല. ഏതാനും ഉപദേവതകളുടെ പേരുകൾ അവരുടെ ഭക്തന്മാർക്കും അന്യരായിരിക്കുമല്ലാതെ സാധാരണ ജനങ്ങൾക്കു് പറഞ്ഞു കൊടുക്കാവുന്നതല്ലെന്നു് നിർബന്ധിച്ചിരുന്നതായി ചില പ്രാചീന ജനതകളുടെ ഇടയിൽ നടപ്പുണ്ടായിരുന്നതായറിയാം. ആ ഉപദേവതകളെ മററു പദങ്ങൾ കൊണ്ടാണു് സാധാരണ ജനങ്ങൾ നിർദ്ദേശിച്ചിരുന്നതു്. കാലക്രമത്തിൽ പഴയ പേരു് പ്രചാരലുപ്തമായിത്തീരുകയും വേറെ പദങ്ങൾ സ്ഥിരപ്രതിഷ്ഠ സമ്പാദിക്കയും ചെയ്യും. ഒരു നാമത്തിന്റെ അഭൌമശക്തിയെ സംബന്ധിച്ച അന്ധവിശ്വാസമാണു് ഈ മാററങ്ങൾക്കു് പ്രേരകം. പിശാചിന്റെ പേരു പറഞ്ഞാൽ ഉടൻ സന്നിഹിതനാകുമെന്ന ഭയത്താലാണു് 'ഓൾഡ്നിക്കു്', 'ഓൾഡ്ഹാരി' എന്നും മററും ഇംഗ്ലണ്ടിലെ സാധാരണ പാമരജനങ്ങൾ നിർദ്ദേശിക്കാറുള്ളതും. പദങ്ങളുടെ അഭൌമശക്തിയാണു് മന്ത്രങ്ങളുടെ ശക്തിയിലുള്ള വിശ്വാസത്തിനു് അടിസ്ഥാനം. കുലസ്ത്രീകൾ അവരുടെ ഭർത്താവിന്റെ പേരു് പറകയില്ലെന്നു് നിർബന്ധമുള്ളവരാകയാൽ 'കുട്ടിയുടെ അച്ഛൻ', 'അദ്ദേഹം' എന്നോ പറയുക പതിവുണ്ടായിരുന്നുള്ളു. ഒരു ദുർഭൂതത്തിന്റേയോ ഭയങ്കര മൃഗത്തിന്റേയോ രോഗത്തിന്റേയോ പേരിനുപകരം അത്രത്തോളം ദൌഷ്ട്യമൊ ഭയങ്കരത്വമൊ വ്യഞ്ജിപ്പിക്കാത്ത മറെറാരു പേരു് നൽകുന്നതും അപൂർവമല്ല. മസൂരി രോഗത്തിനു് ഉത്തരവാദിയായി പാമരജനങ്ങൾ വിശ്വസിക്കുന്ന 'വസന്തമാല' എന്ന ദുർദ്ദേവതയുടെ ദൌഷ്ട്യത്തിനു് 'അമ്മൻ വിളയാട്ട്'മെന്നാണു് പറയുന്നതു്. ഗ്രാമ്യത്വമുള്ള പദങ്ങൾക്കു പകരം സൂചകപദം പ്രയോഗിക്കുന്നതു് 'ഉണ്ണുനീലിസന്ദേശ'ത്തിലെ:—

'മാരഛത്രം മനസിജമലദ്ധ്യേറെ നീങ്ങിടൂമുന്നാ'

എന്നും മററുമുള്ള പ്രയോഗങ്ങളിൽ കാണാം. 'മലർ ബാണകല'

'മാരതന്ത്രം', 'കാമകേളി', 'കാമക്കൂത്താട്ടം' എന്നൊക്കെ രതിപ്രയോഗത്തിന് നിർദ്ദേശിക്കാറുണ്ടല്ലോ. ഇങ്ങനെ അസന്തുഷ്ടികരമൊ നിഷിദ്ധമൊ, ഗ്രാമ്യമൊ, ആയ പദങ്ങൾക്ക് പകരം സൂചകപദങ്ങളെ പ്രയോഗിക്കാനുള്ള പ്രവണതയും അർത്ഥഭേദത്തിന് ഹേതുഭൂതമാകുന്നു.

നിന്ദാസ്തുതിയും അർത്ഥഭേദത്തിന് ധാരാളം വക തരുന്നുണ്ട്. സംസ്കൃതത്തിലെ 'കിങ്കരൻ' എന്നതു് ഇതിനൊരു ദൃഷ്ടാന്തമാകുന്നു. കള്ളു കുടിക്കുമ്പോൾ പരിഹാസമായി 'തണ്ണിയടിക്കുക'യാണെന്നു പറയാറുണ്ടല്ലോ. 'കുറേശ്ശ വെള്ളം മോന്തു'ന്ന സ്വഭാവക്കാരനാണെന്നും പറയുക പതിവാണു്. 'വീരൻ', 'വിദ്വാൻ' 'ചതുരൻ' എന്നു തുടങ്ങിയ പദങ്ങൾക്കു് ഈ സന്ദർഭങ്ങളിൽ അർത്ഥവ്യത്യാസമുണ്ടാകുന്നു. നിന്ദാസ്തുതിയുടെ പ്രയോഗം കൊണ്ടു് പദഗതങ്ങളായ സങ്കേതങ്ങൾക്കു് വിവിധങ്ങളായ പരിണാമങ്ങൾ വന്നു ചേരാറുണ്ടു്. അതുപോലെ, അതിശയോക്തിയും അർത്ഥഭേദത്തിന് പലപ്പോഴും കാരണമാകുന്നു. ചില ജനതകൾക്കു് മററുള്ളവയേക്കാൾ ഇതിനു് ഔൽസുക്യമേറും. ഏതാനും പദങ്ങളെ എപ്പോഴും പ്രയോഗിക്കാനുള്ള ഒരുക്കംകൊണ്ടു് അവയുടെ അർത്ഥത്തിനു് വികാസം ഉണ്ടാകാറുണ്ടു്. 'ഭംഗി', 'ഭയങ്കരം', 'ഭയാനകം' 'പ്രചണ്ഡം' എന്നു തുടങ്ങിയ പദങ്ങളെ മിക്ക സന്ദർഭങ്ങളിലും ഉപയോഗിക്കുന്നതു കൊണ്ടു വരുന്ന അർത്ഥഭേദം ചില്ലറയല്ലതാനും. വികാരങ്ങളെ അവയുടെ നൈസർഗ്ഗികശക്തിയോടു കൂടി പ്രകടിപ്പിക്കുവാനുള്ള സന്നദ്ധതയാണു് ഈ പദങ്ങളുടെ പ്രയോഗവും തദ്വാരാ ഉണ്ടാകുന്ന അതിശയോക്തിയും പ്രത്യക്ഷപ്പെടുത്തുന്നതു്. ഏതൊരു പദത്തിന്റെയും ശരിയായ അർത്ഥം അതിന്റെ പ്രയോഗങ്ങളുടെ ആകത്തുകയാകയാൽ സന്ദർഭങ്ങൾ കൂടുന്തോറും പൊരുൾമാററവും തീർച്ചയായി ഉണ്ടാകാതെയിരിക്കയില്ല. അർത്ഥത്തിനു് ഈഷൽഭേദങ്ങൾ പ്രയോഗം വർദ്ധിക്കുന്തോറും സംജാതമാകാതെയിരിക്കയില്ല. ഇംഗ്ലീഷിലെ 'സില്ലി'

എന്ന പദത്തിൻെറ മൂലാത്ഥം 'അനുഗ്രഹീത'മെന്നാത്രേ. മദ്ധ്യമകാലത്തെ ഭാഷയിൽ അതു തന്നെ പ്രധാനമായ അത്ഥം. എന്നാൽ ആധുനികവ്യവഹാരത്തിൽ അതിൻെറ നിരന്തരമായ പ്രയോഗംവഴിക്ക് അതിന്ന പല അത്ഥവൈചിത്ര്യങ്ങളും കൈവന്നിട്ടുണ്ട്. ഇന്ന് 'ബുദ്ധിയില്ലാത്ത' എന്നാത്ഥത്തിലാണ് പ്രചുരപ്രചാരം. പദങ്ങളുടെ അത്ഥത്തിലുണ്ടാകുന്ന ഇത്തരം വ്യതിയാനങ്ങൾ അവയുടെ തിരസ്കാരത്തിന്നും മററു പദങ്ങളുടെ അംഗീകരണത്തിന്നും ചിലപ്പോൾ കാരണമാകും. പൂൎണ്ണമായി നിരോധനം ചെയ്തില്ലെങ്കിലും ആ അത്ഥത്തിൽ പ്രചുരപ്രചാരം ഇല്ലാതാകും. പുതിയ പരകീയ പദങ്ങൾ സ്വീകരിക്കുമ്പോഴും പഴയ പദങ്ങൾ തിരസ്കൃതങ്ങളായിയെന്ന വരാം. 'ഞായർ' 'തിങ്കൾ' എന്നിവയ്ക്കുപകരം 'സൂൎയ്യൻ', 'ചന്ദ്രൻ' എന്നീ പദങ്ങൾ സ്വീകരിച്ചതോടു കൂടി കടം മേടിച്ച പദങ്ങൾക്ക് വ്യവഹാരത്തിൽ കൂടുതൽ പ്രചാരം സിദ്ധിച്ചു. 'പടിഞ്ഞായർ' എന്നതിലും 'ഞായറാഴ്ച' എന്നതിലും മാത്രമേ സൂൎയ്യവാചിയായ പഴയ പദം നിലനിൽക്കുന്നുള്ളു. മററുള്ള സന്ദർഭങ്ങളിലെല്ലാം 'സൂൎയ്യ' ശബ്ദത്തിന്ന തന്നെ പ്രയോഗ പ്രാചുൎയ്യം. 'നേരം' തന്നെ മുമ്പ് സൂൎയ്യനെ കുറിച്ചിരുന്നുവെന്ന് കരുതേണ്ടതുണ്ട്. കൎണ്ണാടകത്തിലെ 'നേസർ' ആ ഊഹത്തിന്ന് വഴി നൽകുന്നു. 'സമയം' എന്നാത്ഥം പിൽക്കാലത്ത് ഉടലെടുത്തതാണ്. 'തിങ്കൾ' സമാസങ്ങളിൽ ചന്ദ്രവാചിയായി നിലനിൽക്കുന്നു. എന്നാൽ 'ചന്ദ്ര'പദമാണ് വ്യവഹാരത്തിൽ പ്രയോഗിച്ചു വരുന്നതും. ശകാരാത്ഥത്തിലുള്ള പല പദങ്ങളും നിരന്തരപ്രയോഗം കൊണ്ടു് വാത്സല്യസൂചകങ്ങളായിത്തീരാറുണ്ടു് 'കൊച്ചുകള്ളൻ' എന്നും മററും കുട്ടികളെ വാത്സല്യപൂൎവ്വം വിളിക്കുന്നതു് സാധാരണമാണല്ലൊ.

ഇവയെക്കൂടാതെ, അത്ഥഭേദത്തിന്ന് വേറെയും ചില ഉപാധികൾ കാണാനുണ്ടു്. ഏതെങ്കിലും വൎഗ്ഗത്തിൽപെട്ട ഒരുപജാതി അതിപരിചിതമാകുമ്പോൾ വൎഗ്ഗത്തെ നിൎദ്ദേശിക്കുന്നതിന്ന്

ഉപജാതിയുടെ പേരു് ഉപയോഗിക്കുവാൻ സന്നദ്ധത പ്രകടിപ്പിക്കുന്നു. ജന്തുക്കളെ സംബന്ധിച്ചെടത്തോളം, 'പശു' ശബ്ദം കന്നുകാലികളെ ആകമാനം കുറിക്കുന്നുവെന്നു് 'പശുപാണികൾ തമ്മിൽ നിന്നാല്ലോ വാഴുന്നതായം' എന്നും മററുമുള്ള പ്രയോഗങ്ങളിൽ നിന്നു് സ്പഷ്ടമാകും. സംസ്കൃതത്തിൽ 'ഗൌ' പുല്ലിംഗമാണെങ്കിൽ അതിൽനിന്നും നിഷ്പന്നമായ 'ഗായ' എന്നതു് എല്ലാ ഉത്തരേന്ത്യൻഭാഷകളിലും സ്ത്രീലിംഗമാണു താനും. സംസ്കൃതത്തിലെ 'രൂപക' (വെള്ളി) ശബ്ദത്തിൻെറ തത്ഭവമായ 'രൂപാ' വെള്ളിനാണയത്തേയും പൊതുവായി പണത്തേയും നിർദ്ദേശിക്കുന്നു. 'പണം' ഒരു നാണയമാണെങ്കിലും 'സ്വത്തെ'ന്ന സാമാന്യാത്ഥം ദ്യോതിപ്പിക്കാം. അതുപോലെ, ചില പദങ്ങളുടെ അത്ഥംതന്നെ അനിശ്ചിതമായിരിക്കുന്നതായി കാണുന്നുണ്ടല്ലൊ. പദങ്ങളെ നാണയത്തോടുപമിക്കുമ്പോൾ വക്താവു് ആ നാണയത്തിനു് എട്ടണ ഉദ്ദേശിക്കുമെങ്കിലും ശ്രോതാവു് അതിൻെറ മൂല്യം കൂടുതലോ കുറവോ ആയി പരിഗണിച്ചെന്നു വരാമല്ലൊ. 'ചെട്ടി' എന്നു പറഞ്ഞാൽ ഏതെല്ലാം ജാതികൾ അതിലുൾപ്പെടുമെന്നു് ഇതിനെക്കുറിച്ചു് വക്താവും ശ്രോതാവും തമ്മിൽ ഐക്യബോധം ഉണ്ടായെന്നു വരികയില്ല. 'ബ്രാഹ്മണ'പദം നമ്പൂതിരിയേയും പട്ടരേയും കൊങ്ങിണിയേയും വിശ്വകമ്മബ്രാഹ്മണനേയും കുറിക്കുമെന്നുള്ളതിനാൽ ആരെയെല്ലാമുൾപ്പെടുത്തി സംസാരിക്കുന്നുവെന്നു് ശ്രോതാവിനു് നിസ്സന്ദേഹമായ ധാരണ ഉണ്ടായില്ലെന്നു വരാം. മാനസികവും ബുദ്ധിപരവും തത്വശാസ്ത്രസംബന്ധമായുമുള്ള സംജ്ഞകളുടെ കാൎയ്യത്തിൽ ഐക്യബോധത്തിൻെറ അഭാവം നമ്മെ ഒട്ടുംതന്നെ ആശ്ചൎയ്യപ്പെടുത്തുകയില്ല. 'പാപം', 'സത്യം' 'സദാചാരം' 'ധമ്മം' എന്നിങ്ങനെയുള്ള പദങ്ങളുടെ അത്ഥത്തെക്കുറിച്ചു വക്താവും ശ്രോതാവും തമ്മിൽ ബോധസാത്മ്യം ദുഷ്കരമായേക്കും. ഓരോരോ മതാധിപന്മാർ ഇവയുടെ അത്ഥത്തെക്കുറിച്ചു് ഓരോ വിധത്തിൽ വിഭാവനം ചെയ്തിരിക്കാം. പദഗതമായ അത്ഥ

വൈവിധ്യം, മതം, ശാസ്ത്രം, തത്വശാസ്ത്രം എന്നിവയെ സംബന്ധിച്ച പദങ്ങളിലാണ് ധാരാളമായി ദൃശ്യമാകുന്നതും. വ്യക്തികൾ ആ പദങ്ങളെ വേണ്ടവിധത്തിൽ മനസ്സിലാക്കാതെയിരിക്കുന്നതിനാൽ പില്ക്കാലത്തു് അവയ്ക്കു് അർത്ഥഭേദം വന്നുചേരുന്നു. ഇതിനും പുറമെ ഒരു പദാർത്ഥത്തിന്റെ ഏതെങ്കിലും ഗുണത്തിനു് മററവയേക്കാൾ പ്രാധാന്യം നൽകുന്നതുകൊണ്ടും കാലം പോകുമ്പോൾ അർത്ഥവിപരിണാമം ഉണ്ടാകുന്നു. 'നാററ'ത്തിനു് 'മണം' എന്നു് പൊതുവായ അർത്ഥം മുമ്പുണ്ടായിരുന്നതു് 'ചീത്ത മണം എന്നു് ഇപ്പോൾ സർവ്വസാധാരണമായിരിക്കുന്നു. നാം എന്നും ഉപയോഗിക്കുന്ന 'ഹിന്ദു' ശബ്ദം 'സിന്ധു'വെന്നതിന്റെ രൂപപരിണാമം മാത്രമാണു്. നദിയുടെ പേരായിരുന്നതു് പിന്നീടു് ആ നദി ഒഴുകിയിരുന്ന നാടിന്റെ പേരായിത്തീന്നു. കുറെക്കഴിഞ്ഞപ്പോൾ അവിടത്തെ ജനതയേയും 'ഹിന്ദു'വെന്നു് നിർദ്ദേശിച്ചുതുടങ്ങി. എന്നാൽ പേഷ്യൻ ഭാഷയിൽ 'അടിമ' എന്നർത്ഥവും കാലക്രമത്തിൽ അംഗീകൃതമായി. ആ നാട്ടിലെ പ്രധാനോല്പന്നങ്ങളായ കുതിരയ്ക്കും ഉപ്പിനും 'സൈന്ധവ' എന്നു് വ്യവഹരിച്ചു. ഇങ്ങനെ കാലം പോകുന്തോറും അറിഞ്ഞും അറിയാതേയും അർത്ഥഭേദങ്ങൾ ഓരോ പദത്തിനും ഉണ്ടായേക്കാം. രൂപകപ്രയോഗം, സാമുദായികാചാരം, സംസ്കാരനിലവാരം, അല്പബന്ധപദസ്വീകരണം, ദ്യോതകപദപ്രയോഗം, നിന്ദാസ്തുതി, അതിശയോക്തി, ഐക്യബോധാഭാവം എന്നു തുടങ്ങി അർത്ഥഭേദത്തിനു് അനവധി ഉപാധികളുണ്ടു്. മനോവ്യാപാരത്തിൽ അധിഷ്ഠിതമായ ഇവയെ അപഗ്രഥനം ചെയ്യുവാൻ എളുപ്പമില്ല. അവ പരസ്പരാനുവിദ്ധങ്ങളായിരിക്കുന്നതിനാലും ഒരു പദത്തിന്റെ അർത്ഥഭേദത്തിനു ഒന്നിലധികം ഉപാധികൾ ഉള്ളതിനാലുമത്രേ ഈ വൈഷമ്യം. പദങ്ങളുടെ പൊരുൾമാററങ്ങളേയും അവയ്ക്കു് നിദാനമായ പ്രധാനസംഗതികളേയും പ്രത്യവേക്ഷണം ചെയ്യേണ്ടതു് ഭാഷാശാസ്ത്രജ്ഞന്റെ ചുമതലയത്രേ. (മലയാളരാജ്യം ആഴ്ചപ്പതിപ്പു്)

XII വള്ളത്തോൾക്കവിത

കേരളകവികളിൽ വിശ്വവിഖ്യാതി നേടിയവർ ആദിശങ്കരനും വള്ളത്തോളും മാത്രമാണു്. കവിതകൊണ്ടുമാത്രമല്ല വള്ളത്തോളിന്റെ ലോകപ്രശസ്തി. കലകളുടെ ഉദ്ധാരകനായിട്ടാണു് കേരളത്തിനു് വെളിയിലുള്ളവർ അദ്ദേഹത്തെ കൂടുതൽ അറിയുന്നതു്. കവിതയും കലാപ്രേമവും വ്യക്തിവൈഭവവുമെല്ലാം ചേർന്നാണു് അദ്ദേഹത്തെ കേരളീയരുടെ ആരാധ്യപുരുഷനാക്കിത്തീർത്തിട്ടുള്ളതു്. ആധുനികമലയാളകവിതയുടേയും കഥകളിയുടേയും സാക്ഷാൽക്കാരം എന്നത്രേ മറുനാട്ടുകാർ മഹാകവിയെ കരുതുന്നതു് കളങ്കമില്ലാത്ത കീർത്തിധാവള്യം ഒരു സാഹിത്യകാരനായും കലാപ്രേമിയായും മറ്റൊരു കേരളീയനും ഇതുവരെ സമാർജ്ജിക്കുവാൻ വള്ളത്തോളിനെപ്പോലെ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല.

വള്ളത്തോളിന്റെ ജീവിതസാഹചര്യങ്ങളും ഈ അത്യുന്നതനില കരസ്ഥമാക്കാൻ അനുകൂലമായിരുന്നു. ജനനംതന്നെ എഴുത്തച്ഛൻ, മേല്പത്തൂർ മുതലായവരുടെ ജന്മദേശമായ വെട്ടത്തുനാട്ടിൽ വെട്ടത്തുരാജാവിന്റെ മന്ത്രിയായിരുന്ന കോന്തിമേനവന്റെ പരാക്രമംകൊണ്ടു് പുകഴേറിയ വള്ളത്തോൾ തറവാട്ടിലെ കുലീനപാരമ്പര്യവും, ഫലിതപ്രിയനും കലാരസികനുമായ പിതാവിന്റേയും സംസ്കാരസമ്പന്നയായ മാതാവിന്റേയും സ്നേഹമയമായ മേൽനോട്ടവും, കേളികേട്ട പണ്ഡിതന്മാരായ രാമുണ്ണിമേനവന്റേയും കൈക്കുളങ്ങര രാമവാരിയരുടേയും അന്തേവാസിത്വവും, ജന്മസിദ്ധമായ കവിതാവാസനയും മററും മഹാകവിത്വസ്ഥാനത്തിനുവേണ്ട അടിസ്ഥാനം പടുത്തുകെട്ടി. വള്ളത്തോളിന്റെ വളർച്ചയ്ക്കും വികാസത്തിനും വേണ്ട സാഹചര്യങ്ങളെല്ലാം ഇങ്ങനെ ലഭ്യമായി.

പന്ത്രണ്ടുവയസ്സായപ്പോൾ മുതൽ കവനവ്യവസായം അറുപതു കൊല്ലത്തിനു് മേലായി അനസ്യൂതം നടത്തിവരുന്ന മഹാ

കവി കൈവെക്കാത്ത സാഹിത്യപ്രസ്ഥാനമില്ല. ഒരു അതിവിപുലമായ സാമ്രാജ്യംതന്നെ അദ്ദേഹം ജയിച്ചടക്കിയിട്ടുള്ളതിൽ കണ്ണോക്കനാവുക്കു് കാണാം ആ ജീവിതത്തിന്റെയും കലയുടെയും ക്രമാനുഗതമായ വളച്ചയും വികാസവും. വെറും പന്ത്രണ്ടുവയസ്സായ ഒരു ബാലന്റെ കവിത അച്ചടിച്ചു് പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നതു്—അതും ഒരാരാധകന്റെ ചിലവിന്മേൽ അന്നത്തെ നിലയ്ക്കു് ഒരു മഹാത്ഭുതംതന്നെയാണു്. 'കിരാതശതകം', 'വ്യാസാവതാരം' എന്നീ കൃതികളുടെ പ്രസിദ്ധീകരണം കൊണ്ടാണു് ഈ അമൂല്യമായ സാഹിത്യജീവിതത്തിന്റെ തുടക്കം.

വള്ളത്തോളിന്റെ ആദ്യകാലകൃതികൾ വെണ്മണിപ്രസ്ഥാനത്തെ അനുസരിച്ചു് രചിച്ചിട്ടുള്ളവയത്രേ. വെണ്മണിനമ്പൂതിരിപ്പാടന്മാർ, കൊടുങ്ങല്ലൂർ തമ്പുരാക്കന്മാർ, എന്നിവരായിരുന്നു ആ പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ നേതൃത്വം വഹിച്ചിരുന്നവർ. അവരുടെ കാലടിപ്പാടുകളിൽ കാവ്യസഞ്ചാരം ചെയ്യുന്നതിനാണു് ആദ്യമായി ഒരുമ്പെട്ടുകാണുന്നതും. വെണ്മണിയുടെ ഭാഷാശുദ്ധിയും രചനാസൌഷ്ഠവവും ശബ്ദഭംഗിയും മററും:—

'കടൽക്കന്യയാൾ തന്റെ കാന്തൻ കനിഞ്ഞാ
　　കടക്കണ്ണുകൊണ്ടന്നു കൊണ്ടാടുമന്നാൾ
കടക്കാം മഹാരാജമന്ദാരവൃക്ഷ
　　ക്കടയ്ക്കൽക്കലമ്പാതെ കൈകൂപ്പിനില്ക്കാം'.
ശീട്ടാട്ടം ശിങ്കമാനക്കുഴൽ വിളി ചതുരംഗ
　　ങ്ങൾ ചാർവ്വാംഗിമാർ തൻ
പാട്ടായം പൂണ്ടതായമ്പക, വകതിരിവു
　　ള്ളക്ഷരശ്ലോക പാഠം
കൂട്ടാളിക്കൂട്ടരൊത്തുള്ളൊരു സരസജന
　　ത്തിന്റെ സല്ലാപഘോഷം
കേട്ടാൽ തീരില്ലിവണ്ണം പലതുമവിടെയാ
　　രാവിലാവിർഭവിച്ചു'

എന്ന തുടങ്ങിയ ശ്ലോകങ്ങളിൽ പ്രതിഫലിച്ചു കാണാം. എന്നാൽ ഈ അനുകരണദശ അധികം നീണ്ടുനിന്നില്ല. കവിത ഒരു നേരമ്പോക്കായി കരുതിയിരുന്നവരുടെ പിന്നാലെ തുടർന്ന് പോകുവാൻ വള്ളത്തോൾ ആഗ്രഹിച്ചില്ല. വെറും ശബ്ദാലങ്കാരപരീക്ഷകളിലും സമസ്യാപൂരണങ്ങളിലും ഫലിതം നിറഞ്ഞ ഒററ ശ്ലോകങ്ങളിലും മാത്രം തത്തികളിക്കുവാൻ അല്ലാ അദ്ദേഹം വെമ്പൽകൊണ്ടതു്. വെണ്മണിപ്രസ്ഥാനത്തിൽനിന്നു് മേൽപ്പോട്ടു കയറി ഒരു നൂതനസരണി വെട്ടിത്തെളിക്കുവാൻ വളരെയധികം താമസിക്കേണ്ടിവന്നില്ല.

ഈ പരിവർത്തനത്തിനു്, ഏതാനും പ്രചോദനങ്ങളും സാഹചര്യങ്ങളും ഉണ്ടാകയും ചെയ്തു. സംസ്കൃതകാവ്യങ്ങളുമായി നിരന്തരപരിചയവും സഹവാസവും ആ പടിയിൽനിന്നു് കയറി ഉയരുവാൻ പ്രേരകമായി. മുന്നോട്ടു നീങ്ങുവാനുള്ള പ്രചോദനം അവയിൽ നിന്നും ലഭിച്ചു. കവിതയുമായി നമ്മസല്ലാപം ചെയ്തിരുന്നാൽ മാത്രം പോരായെന്നുള്ള ധാരണ അങ്കുരിച്ചതോടുകൂടി മുമ്പോട്ടുള്ള ഗതിക്കു് ആയം വർദ്ധിച്ചു; ആവേശമുദിച്ചു. കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻ തമ്പുരാൻെറയും പാററനമ്പൂതിരിയുടേയും വാസുണ്ണി മൂസ്സതിൻെറയും പ്രോത്സാഹനവും ഉപദേശവുമാണു് ഈ യുവകവിക്കു് ഉത്തേജകമായിരുന്നതും. കേരളസഞ്ചാരി, മനോരമ, ഭാഷാപോഷിണി എന്നീ പത്രമാസികകളിൽ കവനങ്ങൾ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിത്തുടങ്ങി. വാല്മീകിരാമായണ തജ്ജിമ കേരളവമ്മ വലിയകോയിത്തമ്പുരാൻെറ ആശീസ്സോടുകൂടി രണ്ടു കൊല്ലംകൊണ്ടു് മുഴമിച്ചു. വള്ളത്തോളിൻെറ കവനത്തിനു് അയവും ലാഘവവും വന്നതു് വാല്മീകിയുടെ പുറകെ പോയശേഷമാണു് താനും. രാമായണ തജ്ജിമ ഭാഷയ്ക്കു് ഒരു വലിയ നേട്ടമാണെന്നുള്ളതു് ഒരു കാലത്തും വിസ്മരിക്കത്തക്കതല്ല. ആദ്യകാലത്തു് തജ്ജിമയെക്കുറിച്ചുണ്ടായ ചില അപശബ്ദങ്ങൾ അടക്കിയൊതുക്കുവാൻ കേരളവമ്മയുടേയും കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻ തമ്പുരാൻെറയും പരസ്യമായ അഭിപ്രായപ്രകടനം ആവശ്യമായി

ത്തീൎന്നു. കേരളകല്പദ്രുമം പ്രസ്സിന്റെ മാനേജരായി ജോലിനോക്കിയിരുന്നതിനാൽ വാല്മീകി രാമായണത്തിന്റെ പ്രസിദ്ധീകരണത്തിൽ വലിയ വിഷമം നേരിട്ടില്ല. രാമായണമഹാൎണ്ണവത്തിൽ മുങ്ങിക്കേറിയതിന്റെ ശേഷമേ വള്ളത്തോൾ വ്യക്തിമാഹാത്മ്യമുള്ള ഒരു കവിയായി തല പൊക്കിയുള്ളു. 'ചിത്രയോഗം' എഴുതിത്തീക്കുന്നതുവരെയുള്ള കവനവ്യവസായം മററുള്ളവരിൽ നിന്നു് ഭിന്നനായ ഒരു കവിയുടേതാണെന്നുള്ള പ്രതീതി വേണ്ടപോലെ ഉളവാക്കുന്നില്ല. പരിതസ്ഥിതികളുടെ സൃഷ്ടിയെന്നല്ലാതെ, അവയെ നിയന്ത്രിക്കുവാനുള്ള കെല്പും കരുത്തും ഉള്ള ആളാണെന്നു് വ്യക്തമാക്കുവാൻ കാലം കുറെക്കൂടി വേണ്ടിവന്നു. സ്വന്തമായൊരു കവിതാപദ്ധതിയും ശൈലിയും ഉണ്ടായതു് അനുകരണദശകഴിഞ്ഞു് ആത്മാനുഭൂതികളേയും യഥാൎത്ഥ ജീവിതത്തേയും ആശ്രയിച്ചു് കവിതകൾ ഉതിക്കുവാൻ കഴിഞ്ഞപ്പോൾ മാത്രമാണെന്നതാനും. 'ചിത്രയോഗം' രചിക്കുന്നതിനു് കാരണമായതു് അന്നത്തെ മഹാകാവ്യഭ്രമത്തിന്റെ അലതല്ലലാണു്. അക്കാലത്തെ മിക്ക കവികളും ഓരോ മഹാകാവ്യം സംസ്കൃത സങ്കേതങ്ങൾക്കനുസരണമായിരചിച്ചപ്പോൾ വള്ളത്തോളും നാട്ടാചാരത്തിനു് വഴങ്ങി. കേരളവൎമ്മയുടെ പരിശോധനയ്ക്കും പരിഷ്കൃതിക്കും ശേഷമാണു് അതു് പ്രസിദ്ധമായതും. മററു മഹാകാവ്യങ്ങളുമായി തട്ടിച്ചു നോക്കുമ്പോൾ വേറെ ചിലതെല്ലാം ഓരോരോ അംശത്തിൽ ഇതിനെ അധഃകരിക്കുന്നുവെന്നു് തോന്നും. പന്തളത്തിന്റെ 'രുക്മാംഗദചരിതവും' കേ. സിയുടെ 'കേശവീയ'വും കുറെക്കൂടി ഹൃദയംഗമങ്ങളായി സഹൃദയന്മാർ സ്വാഗതം ചെയ്തേക്കാം. ഒഴുക്കും പ്രസാദവും ശക്തിയും രസികത്വവും ഉള്ള 'ചിത്രയോഗ'ത്തിലെ കാവ്യശൈലി വളൎന്നുവരുന്ന വള്ളത്തോളിനെ പ്രദൎശിപ്പിക്കുന്നുവെന്നതിനു് സംശയമില്ല. വള്ളത്തോളിന്റെ ആത്മചൈതന്യവും അനുഭവവും കലൎന്നുണ്ടാകുന്ന ജീവസ്സു് 'ചിത്രയോഗ'ത്തിൽ വേണ്ടപോലെ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നുവെന്നു് കരുതേണ്ടതില്ല. പഴയ ചട്ടക്കൂട്ടിൽ അമൎന്നു കിടക്കു

ന്നതല്ലാതെ സ്വതന്ത്രമായ നൂതനകാവ്യസരണി വെട്ടിത്തുറക്കുവാനുള്ള സംരംഭം അതിൽ കാണാനുമില്ല.

ആദ്യമായി വള്ളത്തോൾ കവിതയുടെ തനിസ്വരൂപം പ്രകടമാകുന്നതു് 'ബധിരവിലാപം' എന്ന ഖണ്ഡകൃതിയിലാണു്. ഉള്ളിൽ തട്ടിയെഴുതിയ കവിതയാണതു്. അദ്ദേഹത്തെ ബാധിച്ച ബാധിര്യം മാറുന്നതിനായി ചെയ്ത ചികിത്സകളൊന്നും ഫലിച്ചില്ല:—

'ഏതെല്ലാമെണ്ണ തേച്ചു, ചെവിയിണയിൽ മരു
 ന്നൊത്തു കൂട്ടം നിറുത്തി
കാതെല്ലാനാളുമേറ്റു പുകയുമിഹ പെരു
 ച്ചാഴിയുള്ളോന്നു പോലെ'.

അദ്ദേഹത്തിനു് ബാധിര്യം വരുത്തിവെച്ച ഹതവിധിയുടെ മക്കടമുഷ്ടിയെക്കുറിച്ചു് തീവ്രവേദനയോടു് വിലപിക്കയാണതിൽ. കവിയുടെ സ്വന്തം വിചാരവികാരങ്ങളുടെ നിരർഗ്ഗളപ്രവാഹമാണു് ഈ കൃതിയെ ആസ്വാദ്യകരമാക്കുന്നതും. സ്വാനുഭൂതിയിൽനിന്നുടലെടുക്കുന്ന കാവ്യത്തിന്റെ മനോജ്ഞത്വം ഒന്നു വേറെ തന്നെ. കവിയും പ്രതിപാദ്യവും തമ്മിൽ അലിഞ്ഞുചേർന്നു ലയിച്ചാലുണ്ടാകുന്ന കവിതയുടെ ഔന്നത്യം അതിൽ ആർക്കും ദർശിക്കാം. കരുണാരസപുഷ്കലമായ ഇതിലെ:—

'പ്രണയിനികളൊടുകൂടി നർമ്മസംഭാ-
ഷണ പരമോത്സവവും സമാപ്തമായ്മേ
പ്രണവമയീ! ജഗൽ ബഹിഷ്കൃതൻ ദു-
ർഗ്ഗുണനിധി ഞാനിനിയെന്തിനിങ്ങിരിപ്പൂ'

എന്നുതുടങ്ങിയ വിലാപവചസ്സുകൾ ഏതു് അശ്മഹൃദയത്തേയും ഉരുക്കുവാൻ കെല്പുള്ളതാണു്. സംസ്കൃതത്തിൽനിന്നും ചില അലങ്കാരങ്ങൾ ആയിടയ്ക്കു് പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയവയുടെ

കൂട്ടത്തിലത്രേ 'ഋതുവിലാസ'വും 'വിലാസലതിക'യും. അമരുകശതകത്തെപ്പോലെയുള്ള ഒരു മലയാള ശൃംഗാരകാവ്യം രചിക്കണമെന്ന ആഗ്രഹത്തിന്റെ ഫലമത്രേ വിലാസലതിക. അതിനുണ്ടായ പ്രചാരം അത്ഭുതാവഹമാണ്. ചെറുപ്പക്കാർക്ക് ആദ്യം വള്ളത്തോൾകവിത സ്വാഗതാർഹമായതു് ഈ ശൃംഗാരപ്പച്ച കണ്ടാണ്; അതിലെ ശ്ലോകങ്ങളെ മനഃപ്പാഠം ചെയ്യുവാൻ തയ്യാറായിരുന്നു അന്നത്തെ ചെറുപ്പക്കാർ. വെണ്മണിക്കവിതയുടെ പ്രചാരത്തെക്കാൾ വിപുലമായിരുന്നു വിലാസലതികയുടെ പ്രശസ്തി. കലർപ്പില്ലാത്ത ശൃംഗാരം—മലീമസമായോ അശ്ലീലമായൊ ഒന്നും തന്നെ തൊട്ടുതെറിച്ചിട്ടില്ലാത്ത—മാദകമായ തനി ശൃംഗാരം ആദ്യന്തം തുളുമ്പുന്നതാണ് അക്കൃതി. പൂരപ്രബന്ധത്തിന്റെ സംസ്കരിച്ച പതിപ്പെന്നു് പറഞ്ഞാൽ അതിന്റെ ഏകദേശസ്വഭാവരൂപം ആക്കം കിട്ടും.

'ബന്ധനസ്ഥനായ അനിരുദ്ധ'ന്റെ ആവിർഭാവത്തോടുകൂടി വള്ളത്തോൾ കവിത ഒരു നൂതനഘട്ടത്തിൽ പ്രവേശിക്കുന്നു. അതു് ഒരു പുതിയവഴി കാട്ടുന്നു. അതിലെ നായികാനായകന്മാർ ഒരു നവീനസ്വാതന്ത്ര്യസന്ദേശത്തിന്റെ പ്രതിരൂപങ്ങളായി. മാമൂൽവിട്ടു് വള്ളത്തോൾ കവിത ഒരു സ്വതന്ത്രസരണി അവലംബിച്ചതായി അതു് വെളിപ്പെടുത്തി. ഭാവനിർഭരങ്ങളും രസനിഷ്യന്ദികളുമായ ഖണ്ഡകൃതികളുടെ നാന്ദി അതു കുറിച്ചു. പുരാണേതിഹാസങ്ങളിൽ നിന്നു് ഏതെങ്കിലും ഘട്ടത്തെ പ്രതിപാദ്യമായി സ്വീകരിച്ചു്, ചെറുകഥയിലെ നാടകീയമായ പ്രതിപാദനവും കഥാകഥനവും ഉൾപ്പെട്ട നവീനാന്തരീക്ഷത്തിൽ പ്രദർശിപ്പിക്കയാണു് അതിലെ മാറ്റം. പഴയ കഥയിൽ പുതിയ ആശയങ്ങൾ 'പഴയ കുപ്പിയിൽ പുതിയ മുന്തിരിച്ചാറ്' എന്ന പോലെ, നിറച്ചു് ആത്മാർത്ഥത തുളുമ്പുന്ന പ്രതിപാദനമാണതിൽ. ഈ രീതിയിൽ വള്ളത്തോൾ ധാരാളം ഖണ്ഡകൃതികൾ രചിച്ചു. 'ശിഷ്യനും മകനും' എന്ന കൃതിയും സരസവും സമുജ്ജ്വലവുമായ ഈ പ്രതിപാ

ദനരീതി പ്രത്യക്ഷപ്പെടുത്തുന്നു. പരശുരാമൻെറ പ്രഹരമേററു് 'കൊമ്പൊന്നു പോയ്ച്ചോരയിലാണ്ടു നിൽക്കും ഗജാനനനെക്കണ്ടതിസംഭ്രമത്താൽ' തൻെറ ഓമനപ്പുത്രനെ അങ്കതലത്തിലേററി പരിചരിച്ചശേഷം പാർവ്വതി ഇടത്തു കൈയ്യാലഴിഞ്ഞ വാർപൂങ്കുഴലൊന്നൊതുക്കി, ജ്വലിച്ച കൺകൊണ്ടൊരു നോക്കു് നോക്കിക്കൊണ്ടു് പരമേശ്വരനോടു് പറകയാണു്:—

'കിട്ടീലയോ ദക്ഷിണ വേണ്ടുവോളം
വിശിഷ്ടനാം ശിഷ്യനിൽ നിന്നിദാനീം
ദിവ്യായുധം വല്ലതുമുണ്ടു ബാക്കി
യെന്നാലതും നൽകിയനുഗ്രഹിക്കാം.'

ഓമനപ്പുത്രനു് പിണഞ്ഞ ആപത്തിൽ സങ്കടവും ഭർത്താവിൻെറ ഔദാര്യത്താൽ ശിഷ്യനു ലഭിച്ച ആയുധംകൊണ്ടു തന്നെ അതു് സംഭവിച്ചതിലുള്ള അമർഷവും കൊണ്ടു് അതിവ്യാകുലമായ പാർവ്വതിയുടെ ഹൃദയം ഭർത്സനത്തിനു് ഒരുവെടുന്നില്ല. ഒരുവാക്കും നോക്കും മതി അതു് പ്രകാശിപ്പിക്കാൻ. ഇങ്ങനെ മർമ്മത്തിൽ കൊള്ളുന്ന പ്രയോഗവും ഔചിത്യബോധവും മനോധർമ്മ പ്രസരവുമാണു് വള്ളത്തോളിൻെറ മായാത്ത വ്യക്തിമുദ്രകൾ. പുരാണകഥകളെടുത്തു് അവയെ പുതിയ ഛായംകൊടുത്തു് തന്മയത്വത്തോടു പ്രദർശിപ്പിക്കുന്നതിൽ മഹാകവിക്കുള്ള പാടവം അന്യാദൃശമാണു്. പ്രതിപാദ്യം പഴയതായാലും പ്രതിപാദനരീതിയുടെ നവ്യഭംഗിയും ഔചിത്യത്തികവും ആരേയും ആകർഷിക്കും.

ഈ പ്രതിപാദനത്തിനു് മേന്മവന്നതു് മഹാകവി ദ്രാവിഡവൃത്തങ്ങളെ താലോലിക്കാൻ തുടങ്ങിയതിൻേറയും ഫലമാണു്. ദ്രാവിഡവൃത്തങ്ങളാണു് മലയാളത്തിനു് കൂടുതൽ യോജിച്ചതെന്നുള്ള അഭിപ്രായത്തിനു് മഹാകവി വഴങ്ങിയതോടു കൂടി, വിസ്മൃതപ്രായങ്ങളായിരുന്ന ദ്രാവിഡവൃത്തങ്ങളിലായി അദ്ദേഹത്തിൻെറ മിക്കഖണ്ഡകൃതികളും. ദ്രാവിഡവൃത്തത്തിൽ ചമച്ച ആദ്യത്തെ കൃതി

യാണ് 'ഒരു ചിത്രം'. ഗാനമാധുര്യം അതിന്റെ ആസ്വാദ്യതയ്ക്ക് എത്രമാത്രം മാററു കൂട്ടുന്നുവെന്ന് പറയേണ്ടതില്ലല്ലൊ. മിക്ക ദ്രാവിഡവൃത്തങ്ങളിലും വള്ളത്തോളിനുള്ള കൃതഹസ്തത അത്ഭുതകരമാണ്. ഭാഷാകവിതയ്ക്ക് പുരോഗമനോന്മുഖമായ ഈ രീതിയിലേക്ക് പിന്നേയും പ്രയാണം ചെയ്യുവാനുള്ള പ്രചോദനം വള്ളത്തോളിൽ നിന്നാണ് പ്രധാനമായി ലഭിച്ചതു്. സമുചിത പദങ്ങളുടെ സന്നിവേശം കൊണ്ടു ദ്രാവിഡവൃത്തങ്ങളിൽ ബന്ധുരത്വവും സംഗീതമാധുരിയും കൈവരുത്തുവാൻ മഹാകവിയെപ്പോലെ പ്രാഗല്ഭ്യമുള്ളവർ ചുരുക്കമാണ്

സാഹിത്യമഞ്ജരിയിൽ ചേർത്തിട്ടുള്ള പല ഖണ്ഡകൃതികളും വള്ളത്തോളിന്റെ നിരീക്ഷണപാടവവും പ്രകൃതിപ്രേമവും വെളിവാക്കുന്നവയാണ്. പ്രകൃതിയിലെ വിവിധ വസ്തുക്കളെ നോക്കിക്കാണുകയും അവയുടെ സൌകര്യം ഒരു സൌന്ദര്യാരാധകന്റെ നിലയിൽ മനസ്സിലാക്കുകയും ചെയ്യുന്നതിനുള്ള സാമർത്ഥ്യം ചില്ലറയല്ല നിസ്സംഗമായ പ്രകൃതിവീക്ഷണമല്ല; പ്രകൃതിയുടെ മടിത്തട്ടിൽ കിടന്നുകൊണ്ടു് പ്രപഞ്ചസൌകുമാര്യം കണ്ടുപിടിക്കുന്ന വിസ്മാപകദൃക്പാടവം അദ്ദേഹത്തിനുണ്ടു്. സുന്ദരവസ്തുക്കളോടു് വള്ളത്തോളിനുള്ള വേഴ്ചയും അവയെ കണ്ടാസ്വദിക്കാനുള്ള കെല്പും ആ കറയററ സൌന്ദര്യാവബോധത്തിന്റെ ഫലമത്രേ. അദ്ദേഹത്തിനു് പ്രകൃതിയെ ഹൃദയത്തിലുള്ള ഹൃദയം കൊണ്ടുതന്നെ സ്നേഹിക്കാനും ആരാധിക്കാനും കഴിഞ്ഞു. അദ്ദേഹം അവളെ നേരിട്ടു കണ്ടു ഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ യവനികയിൽക്കൂടിയല്ലാ പ്രകൃതിനിരീക്ഷണം നിർവ്വഹിച്ചതും. കണ്ണുതുറന്നു് ചുററും കണ്ട അഴകുള്ള വസ്തുക്കൾ ആ കവിഹൃദയത്തെ ആന്ദോളിപ്പിച്ചു. കുതൂഹലത്തിൽ ചാഞ്ചാടിപ്പിച്ചു. പ്രകൃതിയെ ഒരു ചൈതന്യ നിർഝരിയായും അതിലെ ഒരു ചെറിയ കല്ലോലിനിയായി ആത്മസത്തയേയും കാണാനും അറിയാനും കഴിവുള്ള കവിഹൃദയമാണ് വള്ളത്തോൾ കവിതയിൽ പ്രതിഫലിച്ചു കാണുന്നതും, ഗഗനത്തോടും വാരിധിയോടും മററും

നന്മയല്ലാതെ ചെയ്യുന്ന പ്രകൃത്യുപാസകനാണു് വള്ളത്തോൾ. വെറും വർണ്ണനയിൽ തുടക്കമിട്ടു് അതിൽ വളൎന്നു് അവിടെത്തന്നെ നിലകൊള്ളുന്നവരാണു് ചില മഹാകവികൾ. വള്ളത്തോളാകട്ടെ, വെളിയിൽ നിന്നുകൊണ്ടു് നിറവും മണവുമുള്ള നറുംപുഷ്പങ്ങൾ വർണ്ണനയ്ക്കും അലങ്കാരത്തിനും മാത്രമായി ശേഖരിക്കമാത്രമല്ല, ആ ദിവ്യക്ഷേത്രത്തിന്റെ ഗർഭഗൃഹത്തിൽ തന്നെ കയറിച്ചെന്നു് പൂജ നടത്തി ആത്മനിവേദനം ചെയ്യുന്നു. 'വാനമേ ഗഗനമേ' എന്നു തുടങ്ങുന്ന ഗാനം ഈ ആത്മനിവേദനത്തിന്റെ വികാരമധുരമായ പ്രതിച്ഛായയാണു്. പ്രകൃത്യുപാസനയുടെ ചൂടും വെളിച്ചവും നൽകുന്ന പല ഖണ്ഡകൃതികളും അദ്ദേഹം രചിച്ചിട്ടുണ്ടു് തിൎയ്യക്കുകൾക്കും മനുഷ്യസഹജമായ വികാരങ്ങളും വിചാരങ്ങളും അദ്ദേഹം സങ്കല്പിക്കുന്നതു് ഒരു അരിപ്രാവിനോടു്:—

'തവ ഗേഹിനിയെങ്ങു്? ലോകനേത്രോ
ത്സവമാ താങ്കൾ തനിച്ചുപോന്നതെന്തേ?
അവൾ കൊച്ചുകിടാങ്ങൾതൻ തുണയ്ക്കായ്
ബ്ഭവനത്തിങ്കൽ വസിക്കയായിരിക്കാം?'

എന്നു് ചോദിക്കുന്നതിൽ നിന്നും സ്പഷ്ടമാണു്. രാത്രിയായിട്ടും ഇരതേടിപ്പോയ നാഥൻ തിരികെയെത്താൻ വൈകുന്നതുകണ്ടു് കൂട്ടിൽകിടക്കുന്ന പെൺപക്ഷി വിചാരാകുലയാകുന്നു പ്രകൃതി മനുഷ്യമൃഗാദികൾക്കു് വിഹരിക്കുവാനുള്ള ആരാമമാണെന്നു് മഹാകവി വിശ്വസിക്കുന്നു. ഇളക്കുളിർപ്പുല്ലുകൾ നിറഞ്ഞ പച്ചവിരിപ്പു് വിരിച്ച മൈതാനത്തു്:—

'കന്നാലിമേക്കും പല പിള്ളർതമ്മിൽ
പ്പൊത്തിപ്പിടിച്ചും കരണംമറിഞ്ഞും
ഇടയ്ക്കുകൂട്ടത്തോടു കൂക്കിയാൎത്തു
മോടിക്കിതച്ചും കളിയാടിടുന്നു'

പ്രകൃതിയുടെ ശാശ്വതമൌനവും ശാന്തവൃത്തിയും ക്ഷണഭംഗുരമായ മനുഷ്യജീവിതത്തിൽ ശ്രദ്ധയില്ലാതെ നിൽക്കുന്നതായി തോന്നിപ്പി

ക്ഷകയല്ലാ, നേരെമറിച്ച് ഒരു സജീവഭാവം കൈക്കൊണ്ടു് മനുഷ്യ വ്യവഹാരങ്ങളിൽ നല്ല പങ്കെടുക്കുന്നതായിട്ടാണു് വള്ളത്തോൾ ദർശിക്കുന്നതു്. പ്രിയസ്പർശസുഖംകൊണ്ടു് പൊന്നാനിപ്പുഴയുടെ ശരീരം മെലിച്ചിൽവിട്ടു് പുളയ്ക്കുന്നതായി കവി വിഭാവനം ചെയ്യുന്നു. രാധയുടെ വൃന്ദാവനത്തിലെ പ്രേമചാപലങ്ങളിൽ കൂട്ടുനില്ക്കുന്നതിനായി അന്തിക്കുളിർതെന്നൽ വെമ്പലോടു് അവിടെ എത്തിച്ചേരുന്നു. തന്റെ ഭൂതലകാലത്തിലെ ദുരന്തങ്ങളെക്കുറിച്ചും ഇവരോടാണു് വിലപിക്കുവാനും രാധയ്ക്കു് കഴിയുന്നതു്. യേശുമഹേശൻ അത്താഴത്തിനിരിക്കുമ്പോൾ തേൻകുളിർവല്ലീനികുഞ്ജത്തിൽ നിന്നോലുന്ന പൂങ്കുയിൽ കൂകലുകൾ വാഴ്ത്തിപ്പാടുന്നതിനോടൊപ്പം താഴ്വരച്ചുറ്റും തരുക്കളെല്ലാം തലകുണുക്കിത്താളം പിടിക്കുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ സമക്ഷത്തിലേക്കു് പോകുന്ന ആ സർവ്വാംഗസുന്ദരിയെ ഒന്നുനോക്കി ആമോദിക്കുവാൻ തരങ്ങൾപോലും ഔത്സുക്യമിയലുന്നു. പ്രപഞ്ചത്തിലെ സകലചരാചരങ്ങളും സ്രഷ്ടാവിന്റെ താളത്തിനൊത്തു് ഒരു കുടുംബത്തിലെ അംഗങ്ങൾ എന്നപോലെ സമ്മേളിക്കുന്നതായിട്ടാണു് മഹാകവിയുടെ ഭാവനയിൽ കാണുന്നതു്. അരുണകിരണത്തേയും താരിനേയും താരത്തേയും കുളിർകാററിനേയും അരിപ്രാവിനേയും മനുഷ്യനേയും ഒരേ ചിത്രശാലയിൽ കാണുന്ന കവിയുടെ ഏകഭാവനതമാണു് വള്ളത്തോളിന്റെ പ്രകൃതിദർശനത്തിലെ ആണിക്കെട്ടു്.

മഹാകവിയുടെ കാവ്യസരണിയിൽ ഒരു മഹാപരിവർത്തനം വന്നുചേരുവാൻ ചില സാഹചര്യങ്ങളും പ്രചോദനങ്ങളും ഉണ്ടായതു് അവിസ്മരണീയമാണു്. ഭാരതത്തിലൊട്ടാകെയുണ്ടായ പ്രബുദ്ധതയുടെ അലകൾ കേരളത്തിലും വീശി. ഭാരതീയസംസ്കാരത്തുള്ളലിൽ അടിച്ചപ്പെട്ടും വെറുങ്ങലിച്ചും കിടന്നിരുന്നതിനെ ഒന്നു് പുനർജ്ജീവിപ്പിക്കാനും നവോന്മേഷം നൽകാനും പലതരത്തിലുള്ള പരിശ്രമങ്ങൾ നടന്നു. ഈ നവോത്ഥാനത്തിന്റെ പ്രഭാവം സാഹിത്യത്തേയും സ്പർശിച്ചു. പഴയ മാമൂലുകളെ കൈവിട്ടു് ചില

നവീനാദർശങ്ങൾ തലപൊക്കി. മഹാകാവ്യങ്ങളിലേക്കാൾ ഖണ്ഡകൃതികളിൽ അനുവാചകന്മാർ ആരമിക്കുവാൻ ആരംഭിച്ചു. കവിത ആത്മാനുഭൂതിയിൽ അധിഷ്ഠിതമായിരിക്കണമെന്നുവന്നി വള്ളത്തോളും ഈ വിശാലരംഗത്തു് സ്വാതന്ത്ര്യസന്ദേശവും കൊണ്ടു പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടു. കേരളത്തിലെ അതിന്റെ പ്രവാചകനായി രൂപാന്തരപ്പെട്ടു. വിപ്ലവാത്മകമായ പരിവർത്തനമാണു് ഈ നൂതനസംരംഭം ഭാഷയിൽ ആവിഷ്കരിച്ചതും. മഹാത്മാഗാന്ധി ഇളക്കിവിട്ട രാഷ്ട്രീയ വിപ്ലവം ഭാരതമൊട്ടുക്കു് പടർന്നു പിടിച്ചതു് വള്ളത്തോളിനെ ഒരു രാഷ്ട്രീയ കവിയായി മാററി. മഹാത്മജിയുടെ ആദർശങ്ങളെ പ്രചരിപ്പിക്കാനുള്ള കടമ തനിക്കുണ്ടെന്നു് മഹാകവിക്കു് ബോദ്ധ്യമായി. മഹാത്മജിയെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഗുരുനാഥനായി അംഗീകരിച്ചു 'എന്റെ ഗുരുനാഥൻ. എന്ന കൃതി ഈ ആരാധകന്റെ ഭക്തിപാരവശ്യം പ്രകടമാക്കുന്നു. ഭക്തി അതിന്റെ പടികളെല്ലാം കടന്നു് ആത്മനിവേദനംവരെ എത്തിയിട്ടുണ്ടു്.

'ത്യാഗമെന്നതേ നേട്ടം താഴ്മതാനഭ്യുന്നതി
യോഗവിത്തേവം ജയിക്കുന്നിതെൻ ഗുരുനാഥൻ'

എന്ന ചിത്രം എന്നും സജീവമായിരിക്കും.

"ഗീതയ്ക്കുമാതാവായ ഭൂമിയേട്ടദ്ധമിതു
മാതിരിയൊരു കർമ്മയോഗിയെ പ്രസവിക്കു
ഹിമവദ്വിന്ധ്യാചല മദ്ധ്യദേശത്തേക്കാണ്മൂ
ശമമേ ശീലിച്ചതാമിത്തരം സിംഹത്തിനെ
ഗംഗയാറൊഴുകുന്ന നാട്ടിലേ ശരിയ്ക്കിതു
മംഗളംകായ്ക്കും കല്പപാദപമുണ്ടായ്‌വരൂ."

ഇങ്ങനെ ആർഷസംസ്കാരത്തിൽ മനസ്സിണങ്ങി നില്ക്കുന്ന വള്ളത്തോളിന് മഹാത്മജിയുടെ സന്ദേശത്തിന്റെ കാതൽ മനസ്സിലാക്കുവാനും അദ്ദേഹത്തെ ഗുരുനാഥനായി വാഴിക്കാനും സാധിച്ചു.

'ഭാരതമാണെന്റെ ജന്മഭൂ'പാരമ
ധീരദൃഷിശ്രേഷ്ഠന്റെ പിതാമഹർ
ബോധാക്ഷരശ്മൃങ്കുരങ്ങളുപനിഷത്
ഗ്ഗീതകളെന്നൊന്നുമെൻകുലവിത്തുകൾ,
വിശ്വത്രയത്തിൽമേ പ്രാപ്യമായുള്ളതോ
നശ്വരമല്ലാത്ത പൂർണ്ണമുക്തിപദം'

എന്നിങ്ങനെ സാഭിമാനം പറയുന്ന മഹാകവി ഭാരതത്തിന്റെ പൌരാണിക മഹിമയിൽ അടിയുറച്ച വിശ്വാസമുള്ളയാളാണ്.

'ഭൂതകാലത്തിൻ പ്രഭാവതന്തുക്കളാൽ
ഭൂതിമത്താമൊരു ഭാവിയെനെയ്തു നാം
വാസരാന്തത്തിൽ കതിർകളിൽ നിന്നല്ലീ
ഭാസുരമാകുമുഷസ്സിന്റെയുത്ഭവം'

എന്നാണ് ആ ദേശഭക്തന്റെ പ്രത്യാശ. 'ആ പൊട്ടിച്ചിരി,' 'മറ,' 'പാപമോചനം,' 'ബാപ്പുജി' മുതലായ വള്ളത്തോൾ കൃതികൾ മഹാത്മജിയുടെ അപദാനങ്ങളെവർണ്ണിക്കുന്ന വിശിഷ്ട കവനങ്ങളാണ് ആ യതിവര്യന്റെ അന്ത്യവിശ്രമം മുതൽ അസ്ഥിസഞ്ചയനംവരെയുള്ള മഹാസമാധിയെക്കുറിച്ച് എഴുതിയിട്ടുള്ള 'ബാപ്പുജി'യാണ് അടുത്തകാലത്തുണ്ടായ ഗാന്ധികീർത്തനം. വള്ളത്തോളിന്റെ ആർഷസംസ്കാരപ്രേമവും ദേശീയ ബോധവും മററു പല ഖണ്ഡകൃതികളിലും കൂടക്കൂടെ വെളിവാകുന്നുണ്ട്. പതിപ്രേമംകൊണ്ട് ജീവിതശുദ്ധി വരുത്തണമെന്ന് ദൃഢനിശ്ചയം ചെയ്ത ചമ്പകവല്ലിയേ:-

'അമ്മേ! മഹിമാവിനാഷ്'ഭൂമേ തവ
വൻമേഖാപ്പിളത്തിലും നിഷ്കാമകാഹളം
വേടക്കുടിലിലും ബ്രാഹ്മണ്യസമ്പത്തി
വേശത്തെരുവിലും ചാരിത്രസൌരഭം.'

എന്നു് അഭിനന്ദിക്കുന്നു. ഉസ്താൻചൊന്നു് മാപ്പു് കൊടുക്കുവാൻ ചക്രവർത്തിയോടു അപേക്ഷിച്ച ഹിന്ദുവനിതയുടെ ഔദാര്യത്തെ കുറിച്ചു്:—

'ഗീരിതര ചന്ന രോമാഞ്ചമേററി ഹാ!
ഭാരതസ്ത്രീകൾ തൻ ഭാവശുദ്ധി'

എന്നു് തന്നെത്താനറിയാതെ കവി പറഞ്ഞു പോകുന്നു. അവസരം കിട്ടുമ്പോഴെല്ലാം വള്ളത്തോൾ ഔചിത്യബോധത്തോടു കൂടി ദേശാഭിമാനത്തെ ആവിഷ്കരിക്കാതിരിക്കയില്ല. ഗാന്ധിജിയുടെ ഹിന്ദുമുസ്ലീം മൈത്രി, അധഃകൃതോന്നമനം, ഗ്രാമപുനരുദ്ധാരണം, മദ്യവജ്ജനം, വിദേശവസ്ത്രബഹിഷ്കരണം, മുതലായ വിവിധപരിപാടികൾക്കും വള്ളത്തോൾ കാവ്യസഞ്ചയത്തിൻെറ വിഷയപരമ്പരയിൽ വെവ്വേറെ പ്രാതിനിധ്യം ലഭിച്ചിട്ടുണ്ടു്. അദ്ദേഹത്തിൻെറ രാഷ്ട്രീയഗാനങ്ങളെല്ലാം ഒരുപോലെ ഉത്തമ കവിതയായിത്തീൎന്നിട്ടുണ്ടെന്നു് പറഞ്ഞാൽ അതു് അതിശയോക്തിയായിരിക്കും. അപൂൎവ്വം ചില സന്ദർഭങ്ങളിൽ പ്രചാരകൻെറ ഉദ്ദേശ്യം കാവ്യാമൃതത്തിനു് ഹാനികരമായിട്ടുണ്ടു്.

'ചക്രന്തൽ നൂല്ക്കലോ കുട്ടികളെക്കളി
പ്പിക്കൽപോലുള്ളൊരു വിശ്രമമല്ലയോ?'

എന്നു് തുടങ്ങിയവ പദ്യത്തിലാണെന്നോ തോന്നുകയുള്ളു.

മഹാത്മാഗാന്ധിയുടെ ആദർശമായ ജീവിതസിദ്ധാന്തങ്ങളെ കലാവിലാസത്തോടു ചിത്രീകരിക്കുന്ന വള്ളത്തോൾ ഒരു തനി കേരളീയനായിത്തന്നെ നിലകൊണ്ടു. കേരളീയത്വമാണു് വള്ളത്തോൾ പ്രതിഭയുടെ പശ്ചാത്തലത്തിലെ പ്രധാന ഘടകവും അസ്ഥിവാരവും. ആ വിശാലപ്രതിഭ അതിൽനിന്നുയൎന്നു് ലോകത്തെ ഉൾക്കൊള്ളാനുള്ള പ്രാഗല്ഭ്യംവരെ പ്രദർശിപ്പിക്കുന്നുമുണ്ടു്. കേരള ജീവിതത്തിൻെറ ആണിക്കല്ലു് സ്ത്രീകൾക്കു സമുദായത്തിലുള്ള പ്രധാനസ്ഥാനമാണു്. സ്ത്രീകളെ സംബന്ധിച്ചു് രചിച്ചി

ട്ടുള്ള ഖണ്ഡകൃതികളിൽ 'മംഗലനമറിയം,' 'അച്ഛനും മകളും,' 'കൊച്ചുസീത,' 'സ്ത്രീകൾ' 'വീരപത്നി' 'രാധയുടെ കൃതാർത്ഥത,' 'ജാതിപ്രാഭവം' ഒട്ടക്കത്തെക്കുറിച്ചു്,' 'ബഹിഷ്കൃതയായ അന്തർജ്ജനം,' 'മദിരാശി കടൽപ്പുറം' എന്നിവ മുന്നിട്ടു നിൽക്കുന്നു. യുദ്ധത്തിനായി പുറപ്പെടുന്ന പ്രാചീന കേരളീയ ഭടനെ യാത്രയാക്കുന്ന വീരപത്നിയുടെ ധീരവചനങ്ങൾ, 'സ്ത്രീതന്നെ പരാശക്തി, സത്തയും ചിത്തും സ്ത്രീതാൻ' എന്നതിനു് താങ്ങായി നിൽക്കുന്നു.

'പോർകളിൽ പ്രോത്സാഹശാലിയാമെൻനാഥൻ
പോകുന്നതോർത്തല്ല മാഴ്കിടുന്നൻ ഞാൻ;
പോകാതിരുന്നാലോ എന്നായിരുന്നു മേ
ശോകവും ഭീതിയും ശോഭനാത്മൻ'

എന്നത്രേ ആ വീരവനിതയുടെ സാന്ത്വനം. ആത്മാർത്ഥമായ സ്നേഹത്തിനു് സ്ത്രീയ്ക്കു് കിട്ടുന്ന പ്രതിഫലം പലപ്പോഴും കഷ്ടപ്പാടും ദുരന്തങ്ങളുമാണെന്നു് കവി ഏതാനും കൃതികളിൽ പ്രകടമാക്കുന്നു. ജാതിയുടെയും പദവിയുടെയും അന്തരം മാത്രമല്ല, കഷ്ടപ്പാടുകളുടെ നിദാനം. 'ഒട്ടക്കത്തെക്കുറിപ്പി'ൽ ഗാന്ധർവ്വവിവാഹത്തിനുശേഷം ഗർഭവതിയായ ഭാമയെ തിരസ്കരിച്ചു് സുഭദ്രയെ വിവാഹം ചെയ്യുന്ന കാമുകനെക്കുറിച്ചു് –

'ഭാമയെ-പ്രണയാഭിരാമയെ-ച്ചതിച്ചോനേ
കാമിയാം നിന്നാൽ ത്യക്തയായ്‌വരാം സുഭദ്രയും'

എന്നാണു് കവി ഭർത്സിക്കുന്നതു്. പക്ഷേ ഭാമയാകട്ടേ, സുഭദ്രയോടു പറയുന്നു:–

തവ കാന്ത
നെൻറയീ വയററിലെപ്പൈതലിൻ പിതാവത്രേ
എന്തിതിൽ തെററധീരനംഗനമാരെ സ്വൈരം
ഹന്ത! കൈക്കൊള്ളാം തള്ളാം സ്വതന്ത്രനല്ലോപുമാൻ'

എന്നതിൽ അവളുടെ ഔദാര്യമഹിമയും പുരുഷന്റെ തോന്നിയവാസത്തികവും പ്രകടമാക്കുന്നു. കേരളീയസ്ത്രീകളുടെ സാമൂഹ്യാവശതകളെ പരിഹരിച്ച് അവരുടെ നില ഉയർത്തുന്നതിനുള്ള ഉദ്ബോധനങ്ങളാണ് 'മദിരാശിക്കടപ്പുറ'വും 'ബഹിഷ്കൃതയായ അന്തർജ്ജനവും' സമുദായത്തിൽ നിന്ന് പുറത്താട്ടിയോടിച്ച അന്തർജ്ജനത്തിന്റെ സ്വാതന്ത്ര്യവും സുഖപ്രദവുമായ ജീവിതവും മനസ്സന്തോഷവും കൃതാർത്ഥതയും പുരുഷന്റെ അതിക്രൂരമായ അടിമത്വത്തിൽനിന്ന് രക്ഷപ്രാപിച്ചതിന്റെ സുമധുരഫലങ്ങളായി വ്യഞ്ജിപ്പിക്കുന്നു.

(ഗ്രന്ഥാലോകം)

ശുഭം

Alliance Printing Works, Trivandrum.